robert j.

sawyer

alegerea lui hobson

premiul nebula

colecţia
nautilus
science fiction

Colecţie coordonată de Mihai-Dan Pavelescu

ROBERT J. SAWYER s-a născut în 1960 în Ottawa, Canada. Absolvent al Universității Ryerson, secția de Arte aplicate în radio și televiziune, după terminarea studiilor, în 1982, s-a dedicat jurnalismului. A început să scrie literatură SF în 1988. În 1993 i s-a decernat Premiul Arthur Ellis pentru cea mai bună povestire *(Just Like Old Times)*. Sawyer este printre puținii scriitori de SF care au primit cele trei mari premii ale genului pentru cel mai bun roman al anului: Premiul Hugo în 2003 pentru *Hominids*, Premiul Nebula în 1995 pentru *Alegerea lui Hobson*, Premiul John W. Campbell Memorial în 2006 pentru *Mindscan*. De asemenea, i s-a decernat de nouă ori Premiul Aurora (omologul canadian al Premiului Hugo). În total, se bucură de peste patruzeci și unu de premii naționale și internaționale pentru literatură; lucrările sale fiind traduse în mai mult de treisprezece limbi. A predat tehnici de scriere SF la Universitatea din Toronto, Universitatea Ryerson și Universitatea Națională a Irlandei și este editorul seriei science-fiction Robert J. Sawyer Books, o divizie a editurii Calgary's Red Deer Press. A fost consultant al Departamentului de Justiție al Canadei cu privire la viitoarele legi despre genetică. Este căsătorit cu poeta Carolyn Clink.

robert j.

sawyer

alegerea lui hobson

Traducere din limba engleză
ANTUZA GENESCU

NEMIRA

Lui Ted Bleaney,
căruia îi mulțumesc pentru cei
douăzeci de ani de prietenie

Mulţumiri

Acest roman s-a născut cu ajutorul multor suflete deosebite, printre care Christopher Schelling şi John Silbersack, de la HarperCollins, Stanley Schmidt, de la *Analog*, şi Richard Curtis, agentul meu literar. Sfaturile lui David Gotlib, M.D., mi-au fost nepreţuite. Am primit comentarii remarcabile de la colegii mei scriitori Barbara Delaplace, Terence M. Green, Edo van Belkom şi Andrew Weiner. Prietenii mei Shaheen Hussain Azmi, Asbed Bedrossian, Ted Bleaney, David Livingstone Clink, Richard Gotlib, Howard Miller şi Alan B. Sawyer au făcut observaţii de mare fineţe asupra cărţii. Mulţumesc în mod special Consiliului Artelor din Ontario, care mi-a oferit o subvenţie din Fondul Scriitorilor, pentru a mă sprijini la scrierea romanului. Nu în ultimul rând, îi mulţumesc din suflet soţiei mele, Carolyn Clink.

„În ultimă instanță, concepția noastră despre moarte este cea care decide ce răspunsuri dăm la toate întrebările pe care ni le pune viața."

DAG HAMMARSKJÖLD
(1905-1961)
Secretar General al Națiunilor Unite

PROLOG

DECEMBRIE 2011

– În ce salon se află detectivul Philo? întrebă Peter Hobson, un bărbat înalt şi slab, de patruzeci şi doi de ani, cu şuviţe cărunte răsfirate în mod egal printre cele negre.

Asistenta bondoacă din spatele biroului era absorbită de lectură.

– Poftiţi? întrebă ea, ridicând ochii.

– Detectiv Sandra Philo. În ce salon este?

– Patru sute doisprezece, răspunse asistenta. Dar medicul a hotărât să nu primească vizite decât de la membrii familiei.

Peter o luă înainte pe coridor. Asistenta ieşi din spatele biroului şi porni după el.

– Nu puteţi intra acolo, îi spuse ea răspicat.

– Trebuie s-o văd, replică Peter, aruncându-i o privire scurtă.

Femeia se postă în faţa lui.

– E într-o stare critică.

– Sunt Peter Hobson. Sunt doctor.

– Știu cine sunteți, domnule Hobson. Și mai știu că nu sunteți doctor în medicină.

– Fac parte din consiliul director al spitalului North York General.

– Bine. Atunci mergeți acolo și luați-vă de cineva. N-o să permit scandaluri în secția mea.

Peter răsuflă zgomotos.

– Uitați ce este, trebuie neapărat s-o văd pe doamna Philo. E o chestiune de viață și moarte.

– La Terapie Intensivă totul e o chestiune de viață și moarte. Dânsa doarme și nu voi permite să fie deranjată.

Peter își văzu de drum.

– Chem paza, spuse asistenta, încercând să mențină un ton jos, ca să nu-i alarmeze pe pacienți.

– Perfect, se răsti el, fără să se uite înapoi, și înaintă pe coridor cu pas întins.

Asistenta reveni împleticindu-se la birou și puse mâna pe telefon.

Peter găsi salonul 412 și intră fără să bată. Sandra era conectată la un electrocardiograf; nu era o unitate Hobson, dar îi descifră afișajul fără probleme. O pungă cu soluție salină se afla agățată de suportul de lângă pat.

Sandra deschise ochii. Trecu un moment până să vadă clar.

– Tu! exclamă ea, în cele din urmă, cu voce slabă și răgușită – efectele terapiei electromagnetice.

Peter închise ușa.

– Nu am foarte mult timp. Au chemat deja paza să mă dea afară.

Pentru Sandra, fiecare cuvânt rostit era un chin.

– Ai pus... pe cineva... să mă omoare, rosti ea.

– Nu. Jur că n-am fost eu.

Sandra reuși să scoată un strigăt slab, prea lipsit de vlagă pentru a fi auzit prin ușă:

– Soră!

Peter se uită la femeie. Când o întâlnise prima oară, doar cu câteva săptămâni în urmă, fusese o femeie sănătoasă, cu părul de un roșu aprins, în vârstă de treizeci și șase de ani. Acum părul îi era răvășit, avea chipul livid și de-abia se mișca.

– Nu vreau să fiu nepoliticos, Sandra, dar te rog să taci și să mă asculți.

– Soră!

– Ascultă-mă, la naiba! N-am avut de-a face cu crimele. Dar știu cine a avut. Și îți ofer ocazia să pui mâna pe el.

Ușa se deschise cu brutalitate. Asistenta bondoacă intră în salon, flancată de doi paznici solizi.

– Afară cu el!

Paznicii făcură un pas înainte.

– La naiba, Sandra, asta-i singura ta șansă! Acordă-mi cinci minute.

Unul dintre paznici îl prinse de braţ.

– Cinci, pentru numele lui Dumnezeu! Atât îţi cer!

– Să mergem, îl îndemnă paznicul.

Peter vorbea pe ton implorator.

– Sandra, spune-le că vrei să rămân!

Se urî pe sine pentru ce urmă, dar nu găsi o soluţie mai eficientă.

– Dacă n-o faci, o să mori fără să fi aflat cine e criminalul.

– Hai, amice, interveni celălalt paznic, morocănos.

– Nu, staţi! Sandra, te rog!

– Haide...

– Sandra!

Un glas firav, de-abia şoptit, se auzi într-un sfârşit:

– Lăsaţi-l... să... rămână.

– Nu se poate, doamnă, spuse unul dintre paznici.

Sandra îşi adună puterile.

– Treburi poliţieneşti... lăsaţi-l să rămână.

Peter se eliberă din strânsoarea paznicului.

– Mulţumesc! îi spuse Sandrei. Mulţumesc!

Asistenta îi aruncă o privire încruntată.

– Nu stau mult. Promit!

Sandra reuşi să-şi întoarcă faţa spre asistentă.

– E în regulă... rosti ea cu glas pierit.

Asistenta fierbea. Preţ de câteva secunde, nimeni nu scoase o vorbă.

– Bine, spuse ea, înclinând din cap, probabil convinsă că problemele polițienești și crimele nerezolvate n-o priveau pe ea.

– Mulțumesc, i se adresă Peter, ușurat. Mulțumesc foarte mult.

Asistenta se încruntă, se răsuci pe călcâie și plecă, urmată îndeaproape de unul dintre paznici. Plecă și celălalt, cu supărarea pe chip, mișcând întruna amenințător din deget spre Peter.

Rămași din nou singuri, Sandra spuse:

– Povestește-mi...

Peter găsi un scaun și se așeză lângă pat.

– Mai întâi, dă-mi voie să-ți spun cât de rău îmi pare de ce s-a întâmplat. Crede-mă, n-am vrut să pățești ceva, nici tu, nici altcineva. Lucrurile... lucrurile au scăpat de sub control.

Sandra tăcu.

– Ai familie? Copii?

– O fată, răspunse Sandra, surprinsă.

– N-am știut.

– Stă cu fostul meu soț acum.

– Vreau să știi c-o să mă îngrijesc de ea financiar. Tot ce are nevoie – haine, mașină, universitate, vacanțe în Europa, orice. O să plătesc totul și o să-i deschid un fond fiduciar.

Sandra făcu ochi mari.

– Nu am intenționat nimic din cele petrecute și îți jur că am încercat să le opresc în mod repetat.

Peter se opri, gândindu-se la cum a început totul. Un alt salon de spital, în care încerca să aline o altă femeie curajoasă, în pragul morții. Un cerc închis.

– Sarkar Muhammed a avut dreptate, ar fi trebuit să vin la tine înainte. Am nevoie de ajutorul tău, Sandra. Povestea asta trebuie să înceteze.

Peter răsuflă, întrebându-se de unde să înceapă. Se întâmplaseră atâtea...

– Știai, reluă el într-un sfârșit, că e posibil să scanezi fiecare rețea de neuroni din creierul uman și să reproduci întocmai mintea subiectului în calculator?

Sandra scutură ușor din cap.

– Ei bine, să știi că este posibil. E o tehnică nouă. Sarkar Muhammed e unul dintre pionierii ei. Ce-ai zice dacă ți-aș mărturisi că mi-am scanat și reprodus creierul?

Sandra ridică din sprâncene.

– Două capete... mai bune decât unul.

Peter zâmbi trist la remarca ei.

– Poate. Deși s-au făcut trei simulări în total.

– Și... una dintre ele... a comis crimele?

Peter fu surprins de rapiditatea cu care Sandra înțelese.

– Da.

– Am presupus... implicarea... unei IA.

– Am încercat să le oprim. N-am reușit. Dar acum știu care simulare e vinovată.

Făcu o pauză.

– O să-ți dau tot ce ai nevoie, Sandra, inclusiv acces nelimitat de tip întrebare-răspuns la scanările creierului meu. O să mă cunoști în cele mai mici detalii, mai bine decât oricine din lumea adevărată. O să știi ce gândesc și asta te va face mai inteligentă decât simularea ucigașă.

Sandra ridică încet din umeri.

– Nu pot face nimic, spuse ea, cu voce slabă și tristă. Mor...

Peter închise ochii.

– Știu. Îmi pare foarte, foarte rău. Dar *există* o cale, Sandra, prin care poți pune capăt întregii povești.

CAPITOLUL 1

IANUARIE 1995

Sandra Philo examina amintirile lui Peter Hobson.

Grozăvia, află ea, începuse în 1995, cu şaisprezece ani în urmă. Pe atunci, Peter Hobson nu se afla în centrul unei controverse despre ştiinţă şi credinţă care zguduia lumea din temelii. Nu, pe vremea aceea avea douăzeci şi şase de ani, tocmai absolvise Universitatea din Toronto şi urma cursurile de masterat în inginerie biomedicală. Era un student pe cale să trăiască şocul vieţii sale...

Telefonul sună în camera de cămin a lui Peter Hobson.

– Avem un leş proaspăt, auzi el vocea lui Kofax. Eşti amator?

Un leş. Un cadavru. Peter încerca să se obişnuiască cu limbajul grosolan al lui Kofax. Se frecă la ochi ca să-şi alunge somnul.

– D-d-d-a.

Se strădui să fie mai convingător:

– Sigur, zise. Sigur că da.

– Mamikonian o să înceapă ciopârţeala, îi spuse Kofax. Tu poţi să te ocupi de electrocardiograf. O să faci practică, nu glumă.

Mamikonian. Chirurg de transplanturi cu studii la Stanford. În jur de şaizeci de ani, cu mâini sigure, ca de statuie. Recoltare de organe. Dumnezeule, da, sigur că voia să participe.

– Cât de repede?

– În vreo două ore. Puştiul e dependent de aparate – menţin carnea proaspătă. Mamikonian e plecat în Mississauga. Cam atât îi trebuie să ajungă aici şi să se pregătească.

Un puşti, zisese Kofax. Viaţa unui puşti s-a sfârşit prea devreme.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Peter.

– Accident de motocicletă. L-a lovit un Buick din lateral şi l-a proiectat în aer.

Un adolescent. Peter scutură din cap.

– Vin şi eu, rosti el.

– Sala de operaţii numărul trei. Pregătirea începe într-o oră, mai spuse Kofax, apoi închise.

Peter se îmbrăcă în grabă.

N-ar fi trebuit s-o facă, ştia, dar nu se putea abţine. În drum spre sala de operaţii, se opri la secretariatul

de la Urgențe și verifică fișele de pe suportul rotativ. Un tip cusut după ce a trecut printr-o vitrină. O mână ruptă. O plagă prin înjunghiere. Crampe la stomac. Aha!

Enzo Bandello, șaptesprezece ani.

Accident de motocicletă, exact cum îl informase Kofax.

O asistentă se aplecă peste umărul lui Peter. Pe ecusonul ei scria Sally Cohan. Se încruntă.

– Bietul băiat, rosti ea. Am un frate de vârsta lui. Părinții sunt în capelă, adăugă după o scurtă pauză.

Peter înclină din cap.

Enzo Bandello, își zise. Șaptesprezece ani.

Încercând să-l salveze pe puști, cei de la traume îi dăduseră dopamină și-l deshidrataseră intenționat, sperând să reducă inflamația creierului, provocată de rana gravă de la cap. Prea multă dopamină însă afectează mușchiul cardiac. Conform diagramei, la 2:14 a.m. au început să i-o elimine din organism și să-i pompeze lichide. La ultima citire, băiatului tot nu-i scăzuse tensiunea – efectul dopaminei –, dar trebuia să scadă curând. Peter răsfoi paginile. Un raport de serologie: Enzo nu avea hepatită și SIDA. Hemograma și timpul de sângerare erau și ele normale.

Un donator perfect, se gândi Peter. Tragedie sau miracol? Organele lui ar salva șase vieți. Mamikonian îi va scoate mai întâi inima – o intervenție de treizeci de minute. Apoi ficatul – două ore. Pe urmă

nefrologii îi vor scoate rinichii într-o oră. După aceea, corneele. Apoi oasele şi alte ţesuturi.

N-o să mai rămână prea multe de îngropat.

– Inima pleacă la Sadbury, spuse Sally. Testul de compatibilitate a ieşit excelent.

Peter puse fişa la loc pe suportul rotativ şi trecu prin uşile duble care conduceau spre celelalte aripi ale spitalului. La sala de operaţii numărul trei duceau două culoare asemănătoare. Îl alese pe cel care trecea pe lângă capelă.

Nu era o persoană religioasă. Familia lui, care locuia în Saskatchewan, era formată din protestanţi canadieni albi. Ultima oară când intrase într-o biserică fusese la o nuntă. Înainte de asta, la o înmormântare.

Din hol, îi zări pe părinţii băiatului. Stăteau pe o bancă din mijloc. Mama suspina încet. Tatăl o ţinea cu braţul pe după umeri. Era un bărbat cu ten foarte bronzat, într-o cămaşă cadrilată, murdară de ciment. Zidar, probabil. O mulţime de italieni din Toronto, din generaţia lui, lucrau în construcţii. Veniseră aici după al Doilea Război Mondial, fără să ştie o boabă de engleză, şi făceau munci grele, ca să le asigure copiilor o viaţă mai bună.

Acum, băiatul acestui bărbat era mort.

Capela nu era legată de o credinţă anume, dar tatăl privea în sus, de parcă s-ar fi uitat la un crucifix de pe perete, la Iisus atârnând pe el. Îşi făcu cruce.

Undeva, în Sudbury, știa Peter, cineva sărbătorea. Avea să primească o inimă; viața lui avea să fie salvată. Undeva, cineva se bucura.

Nu și aici.

Își continuă drumul pe coridor.

Ajunse la sala de dezinfectare. Prin geamul mare se vedea în sala de operații. Membrii echipei de chirurgi erau deja acolo. Trupul lui Enzo fusese pregătit: torsul ras, dat cu două straturi de iod de culoarea ruginii, o folie transparentă de plastic întinsă pe masa chirurgicală.

Peter încercă să se uite la ceea ce alții fuseseră învățați să evite: chipul donatorului. Nu zări decât puțin din el; era acoperit cu un cearșaf subțire, din care ieșea tubul de ventilație. Chirurgilor de transplant nu li se spunea cine era donatorul în mod deliberat. Cică le-ar fi mai ușor. Probabil că el era singurul care știa numele băiatului.

Existau două chiuvete pentru dezinfectat lângă sala de operații. Peter începu să se spele, respectând cele opt minute regulamentare, marcate de cronometrul de deasupra chiuvetei.

După cinci minute ajunse și dr Mamikonian, care începu să se spele la cealaltă chiuvetă. Avea păr cărunt, lucios ca oțelul, și bărbia proeminentă. Arăta mai mult a supererou îmbătrânit decât a chirurg.

– Cine ești? întrebă el în timp ce se freca pe mâini.

– Peter Hobson, domnule. Masterand în inginerie biomedicală.

Mamikonian îi zâmbi.

– Mă bucur de cunoştinţă, Peter. Îşi frecă mâinile în continuare. Iartă-mă că nu-ţi dau mâna, adăugă el, chicotind. Tu ce rol ai astăzi?

– Păi, la cursul nostru ni se cere să facem patruzeci de ore de practică efectivă cu tehnologia medicală. Profesorul Kofax – coordonatorul tezei mele – a aranjat să mă ocup de electrocardiograf astăzi. Făcu o pauză. Dacă sunteţi şi dumneavoastră de acord, domnule doctor.

– Sigur că da. Priveşte şi învaţă.

– Aşa voi face, domnule.

Cronometrul de deasupra chiuvetei lui Hobson începu să ţiuie. Peter nu era obişnuit cu frecatul mâinilor. Îl usturau. Le ridică la înălţimea pieptului. Apăru o asistentă cu un prosop. Peter îl luă, se şterse şi-şi puse halatul steril de culoare verde pe care i-l ţinea fata.

– Ce mărime aveţi la mănuşi? îl întrebă ea.

– Şapte.

Asistenta deschise un pachet, scoase o pereche de mănuşi din latex şi i le trânti în palmă.

Peter intră în sala de operaţii. De sus, din galeria de observaţie, priveau douăsprezece persoane.

În mijlocul sălii se afla masa cu trupul lui Enzo, în care fuseseră introduse câteva tuburi: trei pentru volum, unul arterial, pentru monitorizarea tensiunii,

unul central venos, direct în inimă, pentru monitorizarea nivelului de hidratare. O tânără asiatică stătea pe un taburet, urmărind pe monitoare debitul de aer, concentrația bioxidului de carbon și pompa de infuzie volumetrică.

Până la sosirea lui, ea urmărise și osciloscopul electrocardiografului, instalat deasupra capului lui Enzo. Peter se duse lângă aparat și ajustă contrastul ecranului. Pulsul era normal. Mușchiul cardiac nu era afectat.

Îi îngheță sângele în vine. Din punct de vedere legal, puștiul era mort, deși tot mai avea puls.

– Eu sunt Hwa, se prezentă tânăra. Ești pentru prima oară aici?

Peter încuviință din cap.

– Am mai făcut câteva lucruri mărunte, dar nimic așa serios ca astăzi.

Hwa avea gura acoperită cu o mască, dar Peter ghici zâmbetul care-i încrețea pielea din jurul ochilor.

– O să te-obișnuiești, îl asigură ea.

De partea cealaltă a sălii, pe un panou luminat, se afla radiografia toracelui lui Enzo. Plămânii nu cedaseră, iar pieptul arăta normal. Inima, o figură în centrul imaginii, părea și ea în regulă.

Mamikonian intră în sală. Toți ochii se îndreptară spre el – dirijorul orchestrei.

– Bună dimineața tuturor, îi salută el. Să trecem la treabă, ce ziceți?

Se îndreptă spre masă și se aplecă deasupra lui Enzo.

– Îi scade puţin tensiunea, anunţă Hwa.

– Soluţie cristaloidă, te rog, ceru Mamikonian, citind indicaţiile aparaturii. Şi să-i mai dăm puţină dopamină.

Mamikonian stătea în dreapta trupului, chiar lângă piept. Vizavi de el se afla asistenta care-i ajutase la dezinfectat. Lângă ea, o asistentă de chirurgie ţinea pregătit depărtătorul peretelui abdominal. Pe o masă alăturată se găseau frumos aliniate cinci containere de un litru cu soluţie Ringer lactată, rece ca gheţa, aşteptând să fie golite repede în cavitatea toracică. O altă asistentă pregătise cinci unităţi de hematii ambalate. Peter rămase la capul tărgii, încercând să nu le stea în cale.

Lângă el, perfuzionistul, un indian sikh cu o glugă mare şi verde peste turban, monitoriza temperatura, ventilaţia arterială şi ritmul cardiac. În apropiere, un tehnician supraveghea atent cum se umflă şi se dezumflă burduful negru al tubului de ventilaţie, asigurându-se că Enzo respira cum trebuie.

– Să-i dăm drumul, spuse Mamikonian.

O asistentă veni şi injectă o substanţă în corpul lui Enzo. Vorbi la microfonul care atârna de o sârmă subţire din tavan:

– Mioloc administrat la 10:02 a.m.

Dr Mamikonian ceru un bisturiu şi făcu o incizie pornind exact de sub mărul lui Adam şi continuând în jos, până la mijlocul toracelui. Bisturiul tăie pielea

ușor, despicând mușchiul și grăsimea, până se lovi de stern.

Electrocardiograful tremură ușor. Peter se uită la unul dintre monitoarele lui Hwa: tensiunea se ridica.

– Domnule doctor, anunță el, îi crește pulsul.

Mamikonian mîji ochii spre osciloscopul lui Peter.

– E normal, răspunse, iritat de întrerupere.

Înapoie asistentei bisturiul, acum alunecos și purpuriu. Ea îi dădu ferăstrăul de stern, iar el îl porni. Zumzăitul acoperi piuitul electrocardiografului. Discul rotitor al ferăstrăului străpunse sternul. Se simți un miros înțepător, de praf de oase. Odată sternul despicat, doi tehnicieni acționară cu depărtătorul. Lărgiră cavitatea până ce se văzu inima, care bătea o dată pe secundă.

Mamikonian ridică privirea. Pe perete se afla cronometrul ischemic digital. Va fi pornit în clipa în care va preleva organul, măsurând timpul cât prin el nu va trece flux sanguin. Lângă el era un vas de plastic cu soluție salină, în care inima va fi curățată de sânge. Apoi va fi transferată într-un container Igloo, plin cu gheață, pentru a fi transportată la Sudbury.

Mamikonian ceru alt bisturiu și se aplecă să taie pericardul. Atunci, în clipa când lama tăia membrana din jurul inimii...

Pieptul donatorlui de organe Enzo Bandello, mort din punct de vedere legal, se dilată puternic.

Se auzi aerul ieșind din tubul de ventilație.

În clipa următoare, se auzi din nou.

– Dumnezeule... rosti Peter încet.

Mamikonian era nervos. Pocni din degete către o asistentă.

– Dați-i mai mult mioloc!

Asistenta îi administră lui Enzo a doua injecție.

– Haideți să vedem dacă reușim să ne ducem treaba la capăt înainte ca donatorul să plece de aici pe propriile picioare, nu vreți? propuse Mamikonian, pe un ton sarcastic.

Peter era uluit. Mamikonian plecase cu inima prelevată. Întrucât asta însemna că nu mai era nevoie de operatorul electrocardiografului, se duse sus, la nivelul de observație, și urmări restul operațiilor de recoltare de organe de acolo. La sfârșit, după ce trupul gol al lui Enzo Bandello era deja cusut și trimis la morgă, coborî șovăielnic spre sala de dezinfectare. O găsi pe Hwa, care-și scotea mănușile.

– Ce s-a întâmplat acolo? o întrebă el.

Fata respira greu; era extenuată.

– Te referi la aerul din tubul de ventilație?

Scutură din umeri.

– Se mai întâmplă.

– Dar Enz... donatorul era mort.

– Bineînțeles. Dar era și legat la aparate. Uneori apar diverse reacții.

– Și... și care-a fost chestia cu miolocul? Ce-i ăla?

Hwa își desfăcu halatul chirurgical.

– Un paralizant muscular. Trebuie să fie administrat. Dacă nu, câteodată genunchii donatorului se ridică la piept când îl deschizi.

Peter era șocat.

– Serios?

– Îhî.

Hwa își aruncă halatul în coș.

– O reacție musculară. În ziua de azi, anestezia cadavrelor e o modalitate de rutină.

– Anestezia cadavrelor...? repetă Peter încet.

– Da. E clar că Dianne nu și-a făcut treaba prea bine azi.

Hwa făcu o mică pauză.

– Mi se face pielea de găină când încep să se miște în felul ăla, dar, hei, asta-i chirurgia de transplant.

Peter ținea în portofel o copie a orarului prietenei sale, Cathy Churchill. El era în primul an de masterat, ea, în ultimul an la chimie. Ultimul ei curs din acea zi, despre polimeri, se termina peste douăzeci de minute. Se întoarse repede în campus și o așteptă pe hol, în fața clasei.

Cathy ieși discutând aprins cu prietena ei, Jasmine, care-l zări prima pe Peter.

– Măi, măi, rosti ea, zâmbind și trăgând-o pe Cathy de mânecă, ia uite cine-i aici. Domnul Justiție.

Peter îi zâmbi scurt, dar avea ochi numai pentru Cathy. Iubita lui avea faţa în formă de inimă, păr negru lung şi ochi mari, albaştri. Ca de fiecare dată, îi surâse larg. În ciuda celor petrecute mai devreme, Peter simţi că şi el vrea să zâmbească. Întotdeauna simţea la fel. Parcă se electrizau reciproc la fiecare întâlnire. Jasmine şi alţi prieteni comentau adesea pe seama lor.

– Vă las singuri, porumbeilor, spuse Jasmine, tot zâmbind.

Îşi luară la revedere de la ea, apoi se îmbrăţişară cu un sărut. În scurta clipă de atingere fizică, Peter simţi că se înviorează. Erau împreună de trei ani, dar fiecare îmbrăţişare a lor era un miracol.

Când se îndepărtară unul de altul, o întrebă:

– Ce-ai de gând să faci astăzi?

– Mi-am zis să trec pe la secţia de artă să mă programez la cuptorul de ardere a ceramicii, dar cred că mai poate aştepta, răspunse ea, cu glas puţin răutăcios.

Deasupra capetelor lor, din două în două, tuburile de neon fuseseră scoase din economie de curent, dar, pentru Peter, surâsul fetei lumina tot coridorul.

– Ai tu vreo propunere?

– Da. Vreau să vii cu mine la bibliotecă.

Primi un nou zâmbet minunat.

– Nici unul dintre noi nu e în stare s-o facă în linişte. Chiar dacă am merge într-o sală despre care se

presupune că e goală — secţia de literatură canadiană, de exemplu — tot i-am deranja pe ceilalţi.

Peter nu-şi putu reţine zâmbetul şi se aplecă s-o sărute din nou.

– Poate mai târziu. Mai întâi, vreau să mă ajuţi să cercetez ceva.

Se luară de mână şi începură să se plimbe.

– Ce anume vrei să cercetezi?

– Moartea.

Cathy făcu ochi mari.

– De ce?

– Am făcut azi practică — am supravegheat un electrocardiograf la o operaţie de prelevare a inimii pentru transplant.

Ochii fetei sclipiră vioi.

– Mi se pare fascinant.

– Aşa a fost, dar...

– Dar ce?

– Dar nu cred că donatorul era mort înainte de a i se scoate organele.

– Hai, fii serios! exclamă Cathy, scoţându-şi mâna dintr-a lui ca să-l lovească uşor peste braţ.

– Sunt foarte serios. Tensiunea şi pulsul i-au crescut la începutul operaţiei. Astea sunt semne clasice de stres, chiar de durere. A fost anesteziat. Gândeşte-te: au anesteziat o persoană despre care se presupunea că e moartă.

– Zău?

– Da. Şi când chirurgul a tăiat pericardul, donatorul a răsuflat.

– Dumnezeule! Şi ce-a făcut chirurgul?

– A cerut să i se injecteze pacientului mai mult paralizant muscular, pe urmă a continuat operaţia. Toţi cei prezenţi păreau să creadă că era lucrul cel mai firesc. Bineînţeles, la sfârşitul operaţiei, donatorul era mort de-a binelea.

Trecură pe lângă clădirea Lash Miller şi se îndreptară spre Bloor Street.

– Şi ce vrei să afli? întrebă Cathy.

– Cum se stabileşte că un om e mort înainte să i se scoată organele.

Căutau de o oră, când Cathy veni în separeul în care stătea Peter.

– Am găsit ceva.

El ridică ochii nerăbdător.

Fata trase un scaun şi-şi aşeză o carte groasă în poală.

– Asta e o carte despre procedurile de transplant. Problema cu transplanturile, scrie aici, e că trupul nu e niciodată deconectat de la aparatele care-l menţin în viaţă. Dacă ar fi, organele ar începe să se deterioreze. Deci, deşi donatorii sunt *declaraţi* decedaţi, inima lor nu se opreşte niciodată. În ce priveşte electrocardiograma, donatorul presupus mort e la fel de viu ca tine şi ca mine.

Peter înclină din cap plin de interes. Exact aceste informaţii sperase el să le găsească.

– Şi cum se stabileşte dacă donatorul e mort? întrebă el.

– O modalitate ar fi stropirea cu apă rece ca gheaţa în urechi, răspunse Cathy.

– Glumeşti.

– Nu. Scrie că în felul ăsta dezorientezi şi un pacient în comă profundă. Şi de cele mai multe ori îi provoci vărsături spontane.

– Ăsta-i singurul test?

– Nu. Se mai poate atinge globul ocular, să vezi dacă donatorul încearcă să clipească. Şi se scoate... Cum îi spune? Tubul ăla de respiraţie?

– Tub endotraheal.

– Aşa. Îl scoţi o perioadă scurtă, ca să vezi dacă nevoia de oxigen a organismului îl va obliga să înceapă să respire singur.

– Dar electroencefalografele?

– Păi, asta e o carte englezească. Pe vremea când a fost scrisă, legea nu impunea folosirea lor în stabilirea morţii.

– Incredibil, remarcă Peter.

– Dar sunt sigură că e obligatoriu să fie folosite aici, în America de Nord, nu?

– Aşa îmi închipui, în majoritatea statelor.

– Iar în cazul donatorului pe care l-ai văzut azi, aparatul a indicat încetarea activității cerebrale înainte de a se permite scoaterea organelor.

– Probabil. Dar la cursul despre EEG profesorul ne-a vorbit despre pacienți la care aparatele au indicat moarte cerebrală, deși au avut mai apoi urme de activitate a creierului.

Cathy se albi.

– Totuși, insistă ea, chiar dacă donatorul trăiește încă, într-un anume sens...

Peter scutură din cap.

– Nu sunt sigur că e vorba de un anume sens. Îi bate inima, creierul său primește sânge oxigenat și sunt semne că simte durere.

– Chiar dacă ce-ai spus e adevărat, la fel de adevărat trebuie să fie și faptul că un asemenea creier, care nu a indicat nici un fel de activitate o perioadă lungă de timp, este foarte afectat. Vorbești de o legumă.

– Poate. Dar e o diferență între a recolta organe de la un mort și de a le smulge din corpul unei persoane vii, oricât de grav ar fi handicapată mintal.

Cathy se înfioră și plecă să caute alte informații. Găsi destul de repede un studiu desfășurat timp de trei ani pe pacienți cu stop cardiac, internați la spitalul Henry Ford din Detroit. La un sfert dintre cei la care se stabilise că li s-a oprit inima, cateterele introduse în fluxul sanguin au depistat bătăi de inimă. Raportul sugera că fuseseră declarați decedați prematur.

Între timp, Peter găsi și el câteva articole relevante în *London Times* din 1986. Cardiologul David Wainwright Evans și alți trei medici seniori au refuzat să facă operații de transplant, întrucât nu se știa sigur dacă donatorul era mort sau viu. Își exprimaseră îngrijorarea într-o scrisoare de cinci pagini, citită la Conferința Britanică a Colegiilor Medicale Regale.

Peter îi arătă articolele lui Cathy.

– Dar la conferință motivele lor de îngrijorare au fost respinse ca nefondate, spuse ea.

Peter scutură din cap.

– Nu sunt de acord.

Se uită în ochii ei.

– Mâine, în necrologul lui Enzo Bandello, va scrie că a murit într-un accident de motocicletă, din cauza unor leziuni la cap. Nu-i adevărat. Eu l-am *văzut* murind. Am fost de față când s-a întâmplat. A fost ucis când i s-a scos inima din piept.

CAPITOLUL 2

FEBRUARIE 2011

Sandra Philo cerceta în continuare amintirile lui Peter Hobson.

După încheierea studiilor, în 1998, a lucrat câțiva ani la Spitalul East York General, apoi și-a înființat propria firmă de aparatură biomedicală. Tot în 1998,

el şi Cathy Churchill, la fel de îndrăgostiţi, s-au căsătorit. Cathy şi-a pierdut interesul pentru chimie, deşi Peter nu înţelegea de ce. În schimb, lucra pe un post non-creativ la agenţia de publicitate Doowap.

În fiecare vineri, după serviciu, Cathy şi colegii ei mergeau să bea un pahar. De fapt, după cum află Sandra, deşi spuneau numai un pahar, în realitate se întindeau la mai multe. Spre sfârşitul serii, câţiva dintre ei reuşeau să conjuge întotdeauna corect verbul a bea: eu beau, eu am băut, eu sunt beat – adesea în timp ce dădeau la boboci în toaletă...

Era frig şi întuneric, o seară de februarie obişnuită pentru Toronto. Peter străbătu cele şapte străzi care despărţeau Hobson Monitoring, clădirea cu patru etaje a firmei sale, de cârciuma *The Bent Bishop*. Colegii lui Cathy nu erau tocmai pe gustul său, dar ştia că era important pentru ea să dea şi el pe acolo. Totuşi, se străduia să ajungă întotdeauna cel din urmă; nu voia nici în ruptul capului să stea la palavre cu vreun manager de cont sau director de creaţie. Publicitatea avea, după el, un fel de superficialitate care-l îndepărta imediat.

Peter împinse uşile masive de lemn ale cârciumii şi rămase în prag, aşteptând să i se obişnuiască ochii cu semiîntunericul. Pe tăblia din stânga erau trecute specialităţile zilei. La dreapta, într-un afiş la berea Molson, o femeie cu trup unduios, în bikini roşii,

avea sânii îndrăzneți acoperiți cu frunze de arțar. Sexul și reclamele la bere, își zise Peter: aceleași în trecut ca în prezent, aceleași pentru totdeauna.

Păși în cârciumă și o căută din priviri pe Cathy. Mesele lungi, cenușii, aranjate la întâmplare, semănau cu niște portavioane înghesuite pe oceanul aglomerat. Doi indivizi se jucau aruncând săgeți într-o țintă undeva în spate.

Aha, iată-i: îngrămădiți la o masă de la perete. Cei cu spatele la zid – decorat cu un poster pe care altă pipiță făcea reclamă la Molson – stăteau pe canapea. Ceilalți erau așezați pe scaune cu mânere și țineau paharele în mână. Câțiva mâncau nacho[1] dintr-un bol. Masa era destul de mare, așa că permitea două-trei conversații diferite, cu participanți strigând unul la altul ca să acopere muzica dezlănțuită, o piesă veche de-a cântăreței Mitsou, dată mai tare decât puteau suporta urechile lor.

Cathy era o femeie cu minte strălucitoare. Fusese primul lucru care îl atrăsese pe Peter la ea. De-abia mai târziu și-a redefinit el standardele de frumusețe feminină, care înclinaseră inițial spre blondine înfocate, de genul celor din reclamele la bere, și a descoperit frumusețea părului ei negru ca pana corbului și a buzelor ei subțiri. Soția lui stătea pe canapeaua

[1] Bucăți triunghiulare de tortilla (pâine nedospită), presărate cu brânză și sos de ardei iute (n. tr.).

lungă, între doi colegi: Toby – parcă așa-l chema – și bădăranul ăla de Hans Larsen. Putea ieși doar dacă se ridica unul dintre ei.

Cathy ridică ochii la venirea lui și-i oferi zâmbetul ei larg, făcându-i cu mâna. Peter încă se înviora la surâsul ei. Ar fi vrut să stea lângă ea, dar aranjamentul la masă nu-i permitea. Cathy zâmbi din nou, cu chipul radiind de dragoste, apoi ridică din umeri a scuză și îi făcu semn să-și ia un scaun liber de la masa vecină. Peter o ascultă, iar colegii ei îi făcură loc. Se pomeni între cucoanele cu machiaj țipător în stânga lui – secretarele și coordonatoarele de producție – și pseudointelectualul la dreapta. Ca de obicei, în fața respectivului stătea un cititor digital. Coperta cărții se reflecta din ecran în carcasă: Proust. Ce nemernic îngâmfat.

– Bună, doctore, îl salută Pseudo.

– Ce mai faci? întrebă Peter, zâmbind.

Pseudo avea în jur de cincizeci de ani și era slab ca șansele lui celor de la Maple Leafs în Cupa Stanley. Avea unghii lungi și păr murdar. Howard Hughes în derivă.

Peter fu salutat și de alții, iar Cathy îi trimise un alt surâs special de vizavi. Sosirea lui întrerupse pe moment conversațiile separate. Hans, din dreapta lui Cathy, profită de ocazie să atragă atenția tuturor.

– Băbătia de nevastă-mea nu-i acasă diseară, îi anunță el pe toți. Merge să-și vadă nepoatele. Asta, doamnelor, înseamnă că sunt liber.

Părea să nu-i fi trecut prin cap că erau și nepoatele lui. Unele femei gemură, altele chicotiră. Nu era prima oară când Hans le spunea așa ceva. Nu se putea spune nici pe departe că era un bărbat frumos: umbla cu părul blond nespălat și semăna cu mascota Pillsbury Doughboy. Însă avea un tupeu incredibil. Până și Peter trebuia să recunoască, deși dezgustat de infidelitatea lui, că exista ceva atrăgător la el.

Una dintre doamnele machiate își ridică privirea. Se rujase mult peste conturul buzelor.

– Îmi pare rău, Hans, dar în seara asta trebuie să mă spăl pe cap.

Râsete generale. Peter se uită la pseudointelectual să vadă dacă înregistrase ideea priorității spălatului pe cap. Nici vorbă.

– Pe lângă asta, continuă ea, o femeie trebuie să respecte anumite standarde. Mă tem că tu nu te ridici la ele.

La stânga lui Cathy, Toby chicoti.

– Da, spuse el, nu degeaba i se spune *micuțul* Hans.

Incriminatul rânji cu gura până la urechi.

– Așa cum zicea tăticuțul meu, întotdeauna poți să dregi busuiocul.

Se uită la femeia cu prea mult ruj pe buze.

– Pe lângă asta, nu renunța la ocazie înainte de... a o fi apucat! adăugă hohotind, satisfăcut de isteţimea lui. Întreab-o pe Ann-Marie de la conturi. O să-ţi spună ea ce tare sunt.

– *Anna*-Marie, îl corectă Cathy.

– Amănunte, amănunte, ripostă Hans, fluturându-şi mâna ca o mănuşă cu un singur deget. Oricum, dacă ea nu mă susţine, poţi să vorbeşti cu blonda angajată temporar, aia cu pepenii mari.

Peter începea să se sature.

– De ce nu încerci s-o cucereşti pe ea? îl întrebă, arătând cu degetul spre femeia din poster. Dacă soţia ta vine acasă pe neaşteptate, poţi s-o faci avion şi să-i dai drumul să zboare pe fereastră.

Cel ironizat hohoti din nou. Nu era un tip scorţos, trebuia să recunoască.

– Hei, doctorul a făcut o poantă! exclamă Hans, uitându-se de la unul la altul, invitându-i să se minuneze de faptul că Peter a glumit.

Stânjenit, acesta întoarse capul şi surprinse privirea chelnerului tânăr, care servea băuturile. Îl chemă ridicând din sprânceană şi-i comandă un suc mare de portocale. Nu consuma alcool.

Dar Hans nu se dădea bătut.

– Dă-i drumul, doctore. Mai spune-ne un banc. Probabil că auzi cu grămada în meseria ta.

Încă un hohot grosolan.

– Păi, începu Peter, hotărând, de dragul lui Cathy, să facă un efort şi să se integreze în grup, ieri am stat de vorbă cu un avocat şi mi-a spus una bună de tot.

Două dintre femei începură să ronţăie iarăşi nacho, evident neinteresate de banc, dar restul grupului îl privi cu interes.

– O femeie şi-a omorât bărbatul lovindu-l în ţeastă cu suportul de condimente pentru salată.

De fapt, gluma era despre un bărbat care şi-a omorât nevasta, dar nu se putu abţine să schimbe rolurile, în speranţa că lui Hans îi va trece prin cap că nevastă-sa nu era de acord cu umblatul lui după fuste.

– Când, în cele din urmă, cazul ajunge la tribunal, continuă Peter, acuzarea vrea să prezinte arma crimei. Procuroarea ia suportul de condimente de pe birou. Sticluţele mai au dopul mic de sticlă şi sunt aproape pline cu lichid. Femeia i le duce judecătorului. „Onorată instanţă, i se adresează ea, iată obiectul cu care s-a înfăptuit crima. Doresc să-l prezint drept proba numărul unu." Îl ridică în lumină. „După cum se vede, sunt pline de ulei şi oţet..." Avocatul apărării se ridică brusc şi dă cu pumnul în masă. „Obiecţie, onorată instanţă! strigă el. Obiectele prezentate ca probă sunt imiscibile!"

Îl priviră cu toţii lung. Peter zâmbi, ca să arate că gluma se terminase. Cathy se strădui să râdă, deşi o auzise cu o seară înainte.

– Imiscibile, repetă Peter, încet.

Nici o reacţie. Se uită la pseudointelectual. Acesta chicoti uşor, de circumstanţă. Ori s-a prins de poantă, ori se prefăcea. Dar pe celelalte chipuri nu se citea nimic.

– Imiscibile, repetă Peter. Adică nu pot fi amestecate. Se uită de la unul la altul. Uleiul şi oţetul.

– A, făcu o doamnă.

– Ha, ha, râse alta.

Sosi sucul de portocale pentru Peter. Hans imită cu degetele o bombă în cădere şi scoase un şuierat, apoi un bubuit de explozie. Ridică privirea şi rosti:

– Hei, ia ascultaţi, o ştiţi pe aia cu curva care...

Peter rezistă cu stoicism încă o oră, deşi i se păru că trecuse mai mult. Hans continuă cu aluziile la femei, luate individual sau în grup. În cele din urmă, Peter nu-l mai suportă nici pe el, nici zgomotul, nici sucul de portocale cu gust oribil. Prinse privirea lui Cathy şi se uită la ceas cu subînţeles. Ea îi trimise un zâmbet care voia să spună mulţumesc-că-ai-fost-înţelegător. Se ridicară amândoi şi plecară.

– O ştergeţi aşa de repede, doctore? întrebă Hans, cu limba clar împiedicată şi cu braţul stâng proptit pe umerii unei colege.

Peter confirmă cu o aplecare a capului.

– Ar trebui să-i dai voie lui Cath să stea mai mult.

Remarca greşită îl enervă. Înclină din cap politicos, Cathy îşi luă la revedere, apoi se îndreptară spre ieşire.

Nu era decât şapte şi jumătate, dar se întunecase deja, iar lumina becurilor stradale acoperea strălucirea stelelor. Cathy îl luă pe Peter de braţ şi se plimbară amândoi încet.

– M-am cam săturat de el, spuse Peter.

Cuvintele i se pierdură în aburi.

– De cine?

– De Hans.

– Oh, nu face nici un rău, îl linişti ea, lipindu-se mai tare de el.

– Latră, dar nu muşcă?

– Păi, nici chiar aşa. Se pare că a ieşit cu toate femeile din birou.

Peter scutură din cap.

– Nu-şi dau seama deloc cum e? Nu urmăreşte decât un singur lucru.

Cathy se opri şi se ridică să-l sărute.

– În seara asta, iubitule, nici eu nu urmăresc altceva.

Îşi surâseră reciproc. Dintr-odată, afară nu mai părea atât frig.

Se iubiră minunat, trupurile lor goale îmbrăţişându-se, fiecare atent la dorinţele celuilalt. După doisprezece ani de când erau căsătoriţi, şaptesprezece de când locuiau împreună şi nouăsprezece de când se cunoşteau, îşi cunoşteau ritmul trupurilor. Şi după atâta vreme, tot se mai puteau surprinde şi satisface.

În sfârşit, după miezul nopţii, adormiră îmbrăţişaţi, calmi, liniştiţi, epuizaţi, îndrăgostiţi.

Pe la 3 dimineaţa, Peter se trezi brusc, leoarcă de sudoare. Avusese din nou acelaşi vis — visul care-i bântuia somnul de şaisprezece ani încoace.

Întins pe masa de operaţie, era declarat mort, dar încă viu. Bisturie şi ferăstraie de stern îl spintecau, iar organele îi erau scoase din tors.

Cathy, tot goală, trezită de mişcarea lui bruscă, se ridică din pat, îi aduse un pahar cu apă şi se aşeză alături, ca în atâtea alte nopţi. Îl luă în braţe şi-l ţinu strâns, până ce spaima se stinse din cugetul lui Peter.

CAPITOLUL 3

Peter văzuse reclamele în reviste şi pe internet. „Deveniţi nemuritori! Ştiinţa modernă poate împiedica îmbătrânirea corpului.“ O considerase o păcăleală, până văzu un articol în *Biotechnology Today*. Cică o firmă californiană te făcea nemuritor în schimbul sumei de douăzeci de milioane de dolari. Nu credea că e posibil, dar tehnologia utilizată era uimitoare. Acum, la patruzeci şi doi de ani, singurul lui motiv de tristeţe era că mai avea de petrecut împreună cu Cathy doar câteva decenii.

Firma californiană Life Unlimited organiza seminarii în America de Nord pentru a-şi promova

produsul. Ajunse și la Toronto, unde închirie spațiu de întâlnire la hotelul *The Royal York*.

Nu se mai putea merge cu mașina prin centrul orașului. Luară metroul până la stația Unicorn, care avea o legătură directă cu hotelul. Seminarul se desfășura în Sala Ontario, de pluș. Sosiseră în jur de treizeci de persoane și...

– Ăăă... făcu Cathy încet către Peter.

El ridică privirea. Colin Godoyo se apropia de ei. Era soțul lui Naomi, prietena lui Cathy, și vicepreședintele băncii Toronto Dominion. Un tip bogat, căruia îi plăcea să se laude cu banii. Peter o simpatiza foarte mult pe Naomi, dar despre el nu avusese niciodată o părere prea bună.

– Petey! strigă acesta, destul de tare ca toate capetele din încăpere să se întoarcă spre ei.

Peter strânse mâna vânjoasă pe care i-o întinse.

– Și minunata Catherine! adăugă, aplecându-se pentru un sărut, pe care îl primi fără tragere de inimă. Ce bucurie să vă întâlnesc pe amândoi!

– Bună, Colin, îl salută Peter.

Arătă cu degetul mare spre partea din față a sălii, unde prezentatorul făcea pregătiri.

– Te gândești să devii nemuritor?

– Sună excelent, nu-i așa? Dar voi? Perechea fericită nu suportă gândul să fie împreună numai „până când moartea vă va despărți"?

– Mă interesează ingineria biomedicală, răspunse Peter, oarecum descumpănit de presupunerea lui Colin.

– Sigur, sigur, rosti acesta, pe un ton agasant, atotcunoscător. Iar tu, Cathy... vrei să arăţi grozav o veşnicie?

Peter simţi nevoia să-şi apere soţia:

– Şi-a luat diploma în chimie, Colin. Pe amândoi ne interesează ştiinţa din spatele procedeului.

În acel moment în difuzoare se auzi vocea puternică a prezentatorului:

– Doamnelor şi domnilor, putem începe. Vă rugăm să vă aşezaţi la locurile dumneavoastră.

Peter mai zări două scaune libere pe un rând şi se îndreptă împreună cu Cathy repede spre ele. Toată lumea se aşeză să asculte discursul promoţional.

– Nanotehnologia este cheia nemuririi, se adresă publicului reprezentantul firmei Life Unlimited.

Era un afro-american musculos, pe la patruzeci şi cinci de ani, grizonant. Zâmbea larg. Purta un costum de două mii de dolari.

– Echipamentele noastre nanotehnologice pot împiedica îmbătrânirea sub toate aspectele.

Arătă spre imaginea de pe ecran: o fotografie mărită a unui robot microscopic.

– Iată un exemplu. Noi le spunem dădace, pentru că au grijă de dumneavoastră.

Chicoti şi îndemnă audienţa să-i urmeze exemplul.

– Cum credeţi că vă împiedică dădacele – pe care vi le plasăm în tot organismul – să îmbătrâniţi?

Simplu. În mare parte, procesul de îmbătrânire este controlat de cronometrele de pe anumite gene. Ei, bine, aceste cronometre nu pot fi eliminate, fiind necesare pentru reglarea proceselor din organism, dar dădacele noastre le citesc datele și le resetează după cum este nevoie. De asemenea, dădacele compară ADN-ul produs de organism cu imagini ale ADN-ul original al lui. Dacă apar erori, este corectat la nivel atomic. Nu e mare diferență față de comunicarea fără erori dintre calculatoare. Sumele de control permit comparații rapide și precise.

Dezastrele provocate de deșeurile toxice acumulate în organism sunt și ele un factor al îmbătrânirii, dar dădacele noastre se ocupă și de ele, adică le elimină.

Și problemele de autoimunitate, ca artrita reumatoidă, favorizează îmbătrânirea. Am învățat foarte multe despre sistemul autoimun când am încercat să vindecăm SIDA, iar acum putem să ne ocupăm de orice problemă care apare pe parcurs.

Dar cel mai grav aspect al îmbătrânirii este pierderea memoriei și a funcțiilor cognitive. În multe cazuri, cauza lui este lipsa vitaminei B_6 sau B_{12}. Dar mai poate fi provocat și de concentrația insuficientă de acetilcolină sau alte neurotransmițătoare. Din nou, dădacele noastre echilibrează toate nivelurile de concentrație pentru dumneavoastră.

Dar cum rămâne cu boala Alzheimer? Este programată genetic să lovească la o anumită vârstă, deși

debutul ei poate fi rezultatul nivelurilor de aluminiu ridicate din organism. Dădacele noastre se pun pe treabă şi se murdăresc pe mâini cu genele dumneavoastră, pornind şi oprind cronometrele. Descoperă instrucţiunea pentru Alzheimer, dacă ea există în ADN-ul dumneavoastră – nu toată lumea o are – şi o împiedică să fie executată.

Ştiu la ce vă gândiţi, continuă prezentatorul cu un zâmbet, nici unul din aceste lucruri n-o să mă ajute dacă mă împuşcă în piept un tâlhar. Ei, bine, aplicând metodele brevetate de Life Unlimited, vă asigurăm că supravieţuiţi şi împuşcaţi. Da, glonţul va opri inima, dar dădacele noastre monitorizează nivelul de oxigen din sânge şi, la nevoie, transmit chiar ele sânge creierului, trăgând după ele globulele roşii. Da, veţi avea nevoie de transplant de inimă, poate şi de alte intervenţii, dar creierul dumneavoastră va fi menţinut în viaţă până la terminarea lor.

Bine, bine, vă întrebaţi acum, dar dacă banditul ăla m-ar fi împuşcat în cap?

Reprezentantul firmei ridică o folie subţire, care părea de argint.

– Poliester-D5. Asemănător cu membrana milar.

Prinse folia de un colţ şi o flutură în aer.

– Nu are nici jumătate de milimetru grosime, continuă el, dar priviţi.

O atașă de un cadru metalic pătrat, fixând-o pe toate laturile. Apoi scoase un pistol cu amortizorul fixat pe țeavă.

– Nu vă speriați. Am permis special pentru el, asigură el publicul, chicotind. Știu ce părere aveți voi, canadienii, despre arme.

Ochi sub un anumit unghi și trase în folie. Peter auzi pocnetul pistolului și zări o flacără scurtă la capătul țevii. Apoi se auzi o bubuitură ca de tunet. Ceva se întâmplă cu cortina din spatele scenei.

Vorbitorul merse la cadrul metalic și desprinse folia.

– Nici o gaură, spuse el, și avea dreptate. Aparatul de aer condiționat sufla spre fâșia care flutura. Poliesterul D5 a fost creat pentru armată și acum se folosește pe scară largă, la vestele antiglonț ale polițiștilor din toată lumea. După cum vedeți și dumneavoastră, este un material foarte flexibil, dar lovit cu viteză mare, se întărește și devine mai tare ca oțelul. Glonțul pe care l-am tras acum câteva clipe a ricoșat.

Vorbitorul privi în spate. Asistentul lui venea pe scenă ducând un obiect prins cu un clește de metal. Îi dădu drumul într-un mic vas de sticlă de pe podium.

– Iată-l, spuse prezentatorul, întorcându-se cu fața spre public. Noi învelim craniul cu un start subțire, perforat, din poliester D5. Desigur, nu vă luăm scalpul pentru asta; pur și simplu injectăm nanodispozitive care întind stratul. Având craniul astfel protejat, puteți fi împușcat în cap, poate să vă calce pe cap o

mașină sau să cădeți de pe o clădire cu capul în jos, fără să vi-l zdrobiți. Poliesterul devine atât de rigid încât creierul dumneavoastră nu simte nici un fel șoc.

Prezentatorul oferi publicului un zâmbet larg.

– E exact cum v-am spus la început, prieteni. Vă putem echipa în așa fel încât să nu muriți nici prin îmbătrânire, nici suferind orice fel de accident imaginabil. Practic, vă punem la dispoziție exact ceea ce v-am promis: nemurirea lui Dumnezeu. Este cineva interesat?

Era prima duminică a lunii. Asta însemna că, după un obicei foarte vechi, luau cina la socrii lui Peter.

Părinții lui Cathy locuiau pe Bulevardul Bayview, în North York. Locuința familiei Churchill, o clădire din anii șaizeci, cu un garaj pentru o singură mașină, ar fi fost cândva considerată mare, dar acum era strivită de casele uriașe răsărite de-o parte și de alta, care o umbreau întreaga zi. Deasupra garajului se afla inelul ruginit al unui coș de baschet rămas fără plasă.

Cathy apăsă clanța ușii cu degetul arătător. Intră prima, urmată de Peter.

– Am sosit! strigă ea.

Mama ei apăru în capul scărilor ca să-i salute. Bunny[1] Churchill — da, așa o chema, Dumnezeu s-o ajute — era o femeie de șaizeci și doi de ani, scundă

[1] Iepuraș (n. tr.).

și îngrijită, cu păr alb, pe care refuza să-l vopsească. Peter o îndrăgea din tot sufletul. Se îndreptară spre camera de zi. Peter venea aici de ani de zile, dar tot nu se obișnuise cu interiorul. Nu exista decât o bibliotecă mică, cu CD-uri audio și video, printre care întreaga colecție de Playboy Video Playmate Calendars, începând cu 1998.

Tatăl lui Cathy preda educație fizică. Profesorii de sport fuseseră coșmarul tinereții lui Peter, primul indiciu că nu toți adulții erau neapărat inteligenți. Mai rău, Rod Churchill își conducea familia ca pe-o echipă de fotbal. Totul trebuia să înceapă la timp. Și acum, Bunny se dădea peste cap să așeze mâncarea pe masă înainte să bată ora șase. Toți știau exact unde stau și, desigur, toți urmau instrucțiunile domnului antrenor Rod.

Tatăl lui Cathy stătea în capul mesei, Bunny, în capătul opus, Cathy și Peter, față în față, pe laturi. Uneori se mângâiau cu picioarele pe sub masă, când Rod începea una dintre poveștile lui plictisitoare.

De data asta, venise rândul cărnii de curcan. Cinele din prima duminică a lunii constau, alternativ, în friptură de curcan, de vită și pui. Rod luă cuțitul de tăiat carnea. Întotdeauna îl servea pe Peter primul – „mai întâi musafirii", spunea el, subliniind că, și după treisprezece ani de căsătorie cu fiica lui, el tot străin era.

– Știu ce vrei, Peter. O pulpă.

– De fapt, prefer pieptul, spuse Peter politicos.

– Am crezut că-ţi place pulpa.

– Îmi place pulpa de *pui*, preciză el, cum o tot făcea la fiecare trei luni. Şi pieptul de curcan.

– Eşti sigur? îl întrebă Rod.

Nu, fir-ar să fie, am inventat chestia asta din mers.

– Da.

Rod scutură din umeri şi tăie o bucată de piept. Era un bărbat plin de sine. Mai avea un an până la pensie. Îşi vopsea părul şaten, adică ce-i mai rămăsese din el. Îl lăsa să-i crească lung pe-o parte, ca să-l dea peste capul chel. Un Dick Van Patten în trening.

– Lui Cathy îi plăcea pulpa când era mică.

– Îmi place şi acum, rosti fiica lui, dar păru că n-o aude.

– Îmi era drag să-i dau o pulpă mare şi să mă uit cum se căzneşte să muşte din ea o bucată zdravănă.

– S-ar fi putut îneca, interveni Bunny.

Rod scoase un mormăit.

– Copiii ştiu singuri să-şi poarte de grijă. Ţin minte când a căzut pe scări.

Râse, de parcă viaţa nu era decât o nesfârşită comedie ieftină. Se uită la Bunny:

– Tu ai fost mai supărată decât Cathy. Ea măcar a aşteptat să se adune mai multă lume ca să înceapă să plângă.

Scutură din cap.

– Copiii au oase de cauciuc.

Îi oferi lui Peter o farfurie cu două bucăţi de piept zdrenţuite. Peter o luă şi se întinse după vasul cu cartofi copţi. Serile de vineri la The Bent Bishop nu-i păreau chiar atât de urâte acum.

– Am avut vânătăi săptămâni de zile, spuse Cathy, oarecum apărându-se.

– Pe fund, adăugă tatăl ei, chicotind.

Peter încă mai avea o cicatrice lungă pe picior, în urma unui accident de la ora de educaţie fizică din liceu. Afurisiţii de profesori de sport. Plini de spirit. Aşteptă să se servească toată lumea, îşi turnă sos de friptură, apoi îi dădu bolul lui Rod.

– Nu, mulţumesc, refuză acesta. N-am prea mâncat sos în ultima vreme.

Vru să-l întrebe de ce, dar se răzgândi şi-i oferi bolul lui Cathy. Apoi se întoarse spre soacra lui şi-i zâmbi:

– Tu ce noutăţi ne spui, Bunny?

– Merg la un curs în fiecare miercuri seara. Franceză de conversaţie. Mi-am zis că era demult cazul s-o învăţ.

– Foarte bine, rosti Peter impresionat, pe urmă se întoarse spre Rod. Asta înseamnă că miercuri seara trebuie să te descurci singur cu cina?

– Comand ceva de la Food Food, mormăi el.

Peter chicoti.

– Curcanul e delicios, o complimentă Cathy pe mama ei.

– Mulţumesc, draga mea. Îmi aduc aminte când ai jucat rolul de curcan în piesa de Ziua Recunoştinţei, la şcoală.

– N-am ştiut asta, Cathy, spuse Peter, ridicând din sprânceană. Şi cum s-a descurcat, Rod?

– Nu ştiu. Nu m-am dus s-o văd. Nu văd nimic distractiv în a urmări pe scenă copii îmbrăcaţi în animale.

– Dar e fiica ta, comentă, deşi îi păru rău imediat.

Rod se servi cu morcovi fierţi. Peter bănui că, dacă ar fi avut un fiu, s-ar fi dus să-l vadă jucând în meciul din Liga Copiilor.

– Tata nu a fost niciodată foarte interesat de copii, rosti Cathy pe un ton neutru.

Rod încuviinţă din cap, de parcă ar fi fost atitudinea firească a unui tată. Peter o mângâie uşor cu piciorul pe Cathy.

CAPITOLUL 4

AUGUST 2011

Lumea traversează două anotimpuri în şase luni. De ce să ne surprindă că şi alte lucruri se schimbă în acelaşi timp?

Peter îşi descărcase de pe internet numărul săptămânal din *Time* şi acum îl frunzărea. Ştiri internaţionale. Oameni importanţi.

Evenimente hotărâtoare.

Naşteri, căsătorii, divorţuri, decese.

Nu toate aveau caracter de şablon. Unde anume se scria despre o iubire destrămată? În ce catastif se treceau indispoziţiile interminabile, sufletele pustii? Cine înregistra moartea fericirii?

Îşi aminti de după-amiezele de duminică. Trândave. Afectuoase. Citeau ziarul împreună. Se uitau puţin la televizor. La un moment dat, alunecau spre dormitor.

Evenimente hotărâtoare.

Cathy cobora scările. Peter îi aruncă o privire rapidă, plină de speranţa că o va zări pe Cathy cea dintotdeauna, de care se îndrăgostise. Ochii îi căzură înapoi pe cititorul digital. Oftă, deloc teatral, nu ca să-l audă ea, ci pentru sine, o răsuflare grea, încercând să-şi alunge suferinţa din suflet.

Îi rezumase aspectul fizic prin simpla privire scurtă. Purta o bluză de trening jerpelită, cu sigla Universităţii din Toronto, şi nişte blugi largi. Nu se machiase. Nu se periase decât la repezeală. Părul îi cădea în şuviţe negre pe umeri. Purta ochelari în loc de lentile de contact.

Încă un mic oftat. Arăta mult mai bine fără lentilele alea groase care-i alunecau pe nas, dar nici nu şi-o mai amintea fără.

Nu mai făcuseră dragoste de şase săptămâni.

Media naţională era de 2,1 ori pe săptămână. Aşa scria în *Time*.

Desigur, *Time* era o revistă americană. Poate că media era alta în Canada.

Poate.

Anul acesta sărbătoriseră treisprezece ani de căsătorie.

Şi nu mai făcuseră dragoste de şase săptămâni. Şase săptămâni înfiorătoare, *fără sex*.

Ridică din nou ochii spre ea. Stătea acolo, pe a treia treaptă de sus, îmbrăcată ca un băieţoi.

Avea patruzeci şi unu de ani, împliniţi luna trecută. Îşi păstra silueta – deşi el nu prea mai avea ocazia s-o vadă. Bluzele de trening, puloverele prea largi şi fustele lungi, nişte saci în care prefera să se îmbrace, o ascundeau cu totul.

Peter derulă la alineatul următor din articol. Îşi lăsă capul în jos, revenind la citit. Sâmbăta după-amiaza obişnuiau să facă dragoste la nesfârşit. Dar, Dumnezeule, dacă avea de gând să se îmbrace aşa...

Citise primele trei alineate din articolul aflat în faţa ochilor, dar îşi dădu seama că habar n-avea despre ce-i vorba. Nu receptase nici un cuvânt.

Se uită din nou la Cathy. Era tot pe aceeaşi treaptă, privindu-l. Îi surprinse privirea o clipă, dar îşi plecă ochii şi, cu mâna pe balustrada de lemn, coborî în camera de zi.

Cu ochii pe articol, Peter o întrebă:

– Ce vrei să mâncăm la cină?

– Nu ştiu, veni răspunsul ei.

Nu știu. Imnul național al Republicii Cathy. Iisuse, era sătul să-l audă. Ce-ai vrea să facem deseară? Ce-ai vrea să mâncăm la cină? Vrei să ne luăm un concediu?

Nu știu.

Nu știu.

Nu știu.

La dracu.

– Eu aș vrea pește, sugeră el, derulând în continuare alineatele.

– Orice își face ție plăcere, răspunse ea.

Mi-ar face plăcere să vorbești cu mine, își zise el. *Mi-ar face plăcere să nu-ți mai ascunzi corpul de sus până jos.*

– Poate c-ar fi mai bine să comandăm ceva. Pizza sau mâncare chinezească.

– Indiferent.

Dădu câteva pagini mai departe. Ecranul se umplu de cuvinte noi.

Treisprezece ani de căsătorie.

– Poate-l sun pe Sarkar, spuse el, tatonând situația. Ies să-nfulec ceva cu el.

– Dacă vrei.

Peter închise cititorul.

– La naiba, nu e numai ce vreau *eu*. Tu ce vrei?

– Nu știu.

Tensiunea se acumula în el de săptămâni întregi, îl rodea întruna. Răbufnirea era iminentă, oftaturile nu-l scăpau de suferința reprimată, care se pregătea să explodeze.

– Poate că ar trebui să plec cu Sarkar şi să nu mă mai întorc deloc.

Stătea nemişcată în faţa lui, de cealaltă parte a camerei. În spatele ei, treptele. Parcă îi tremura uşor buza de jos. Rosti cu voce slabă:

– Dacă îţi face plăcere...

Se duce dracului totul, se gândi Peter. *Se duce dracului chiar acum.*

Porni din nou cititorul, dar îl închise imediat.

– S-a terminat, nu-i aşa? o întrebă.

Treisprezece ani...

Ar trebui să se ridice de pe canapea, să se ridice şi să plece.

Treisprezece ani...

– Doamne sfinte, rosti el către liniştea din încăpere.

Închise ochii.

– Peter...

Rămase cu ei închişi.

– Peter, repetă Cathy, m-am culcat cu Hans Larsen.

El rămase cu gura căscată de uimire. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Ea nu-l privi în ochi. Făcu câţiva paşi ezitanţi până în mijlocul camerei. Preţ de câteva minute, între ei se lăsă tăcerea. Pe el îl durea stomacul. În cele din urmă, cu glas răguşit, aspru, fără pic de vlagă, îi spuse:

– Vreau să-mi spui amănuntele.

Cathy vorbi încet, fără să-l privească.

– Contează?

– Da, contează. *Normal* că așa ceva contează. De când durează – făcu o pauză – *legătura* asta dintre voi?

Nu-i trecuse niciodată prin cap că va folosi cuvântul într-o asemenea situație.

Buza ei de jos tremura din nou. Făcu un pas în față, de parcă ar fi vrut să se așeze lângă el, pe canapea, dar ezită când îi văzu expresia feței. Își luă un scaun, se așeză, extenuată, de parcă până în camera de zi ar fi străbătut drumul cel mai lung din viața ei. Își puse cu grijă mâinile în poală și le privi.

– N-a fost o legătură, îi spuse încet.

– Dar cum dracu o numești atunci?

Cuvintele erau dure, dar nu și vocea secătuită de vlagă.

– A fost... *N-a fost* o relație. Nu chiar. Pur și simplu s-a întâmplat.

– Cum?

– Într-o vineri seara, după serviciu. Tu n-ai venit. Hans m-a rugat să-l duc cu mașina la metrou. Ne-am întors înapoi la parcarea firmei și am urcat în mașina mea. Locul era deja pustiu și se întunecase de-a binelea.

Peter scutură din cap.

– În mașina ta?

Cuvântul următor i se rostogoli de pe buzele tremurânde după o pauză lungă, încet, nestăvilit, de parcă nici un altul nu l-ar fi putut înlocui:

– Curvo...

Cathy avea faţa buhăită şi ochii roşii, dar nu plângea. Mişcă uşor din cap înainte şi înapoi, vrând parcă să-i nege cuvântul pe care nu i-l mai adresase nimeni, niciodată, dar în cele din urmă doar ridică din umeri, poate înghiţind ocara.

– Ce s-a întâmplat? o întrebă Peter. Ce-aţi făcut exact?

– Sex. Atât.

– Ce fel de sex?

– Normal. Şi-a tras pantalonii şi mi-a ridicat fusta. Nu... nu m-a atins pe nicăieri.

– Dar tu tot erai umedă?

Cathy se crispă.

– Băusem... băusem cam mult.

– Tu n-ai băut niciodată, rosti Peter, înclinând din cap. Nu înainte de a începe să lucrezi cu ei.

– Ştiu. O să mă opresc.

– Ce altceva s-a mai întâmplat?

– Nimic.

– Te-a sărutat?

– Înainte, da. Nu şi după.

Întrebarea următoare se scurse sarcastică:

– Ţi-a spus că te iubeşte?

– Da, dar... n-au fost decât vorbe-n vânt.

– I-ai spus şi tu că-l iubeşti?

– Bine-nţeles că nu.

– Ai... ai terminat?

– Nu.

O şoaptă doar, apoi o lacrimă alunecând pe obrazul ei.

– M-a... m-a întrebat dac-am terminat. De parc-ar fi putut cineva, aşa, un-doi, intri şi ieşi. I-am spus că nu. Şi a râs. A râs şi s-a închis la pantaloni.

– Când s-a întâmplat?

– Mai ţii minte vinerea aia când am venit târziu acasă şi am făcut un duş?

– Nu... Ba da, stai. Tu nu faci duş seara niciodată. Dar asta a fost cu *luni* de zile în urmă...

– În februarie.

Peter înclină din cap. Într-un fel, faptul că se petrecuse cu atât de mult timp în urmă făcea durerea mai suportabilă.

– Acum şase luni.

– Da, confirmă Cathy, apoi îl străpunse în inimă cu două cuvinte ca două gloanţe: prima oară.

În mintea lui ţâşniră toate întrebările stupide din lume. Vrei să spui că au mai fost şi alte dăţi? Da, Peter, exact asta vrea să spună.

– De câte ori?

– De trei ori.

– Da.

Apoi, din nou sarcastic:

– Dar „legătură“ nu e termenul potrivit pentru asta?

Cathy tăcu.

– Doamne Dumnezeule!

– N-a fost o legătură, insistă ea.

Peter înclină iarăşi din cap. Ştia ce fel de om era Hans. Sigur că nu fusese o legătură. Sigur că nu era vorba de dragoste.

– Doar sex, rosti el.

Înţeleaptă, Cathy păstră tăcerea.

– Dumnezeule, repetă el.

Rămase cu cititorul în mână. Îl privi şi se gândi c-ar trebui să-l arunce în partea cealaltă a camerei, să-l zdrobească de perete. După o clipă, îl zvârli pe canapea, lângă el. Obiectul sări încet pe pernă.

– Când a fost ultima oară? o întrebă.

– Acum trei luni, răspunse Cathy, cu glas firav. Am tot încercat să-ţi spun, dar n-am avut curaj. N-am crezut că voi fi în stare. Am încercat de două ori, dar n-am putut.

Peter tăcu. Nu ştia cum să reacţioneze, cum să trateze situaţia. Nimic. O prăpastie.

– Am... am vrut să mă omor, vorbi ea după o pauză lungă, cu voce slabă, ca adierea dinaintea zorilor. Nu să mă otrăvesc sau să-mi tai venele. Nu ceva care să indice sinuciderea.

Îl privi scurt.

– Un accident de maşină. Aveam de gând să ma izbesc de un zid. În felul ăsta, m-ai fi iubit în continuare. N-ai fi ştiut ce-am făcut şi... şi ţi-ai fi amintit de mine cu dragoste. Am încercat. Eram pregătită,

dar, când s-o fac, am răsucit volanul. Sunt o lașă, încheie Cathy, cu obrajii brăzdați de lacrimi.

Liniște. Peter se străduia să înțeleagă. N-avea rost s-o întrebe dacă voia să continue relația cu Hans. El nu voia o relație, nu una adevărată, nici cu Cathy, nici cu altă femeie. Hans. Nemernicul de Hans.

– Cum ai putut să te încurci cu Hans? Cu Hans, dintre toți bărbații? Știi bine ce fel de om e.

– Știu, recunoscu ea încet, cu ochii la tavan. Știu.

– Am încercat întotdeauna să fiu un soț bun. Știi asta. Te-am susținut în toate privințele. Vorbim despre orice. Nu avem probleme de comunicare, n-ai cum să spui că nu te ascult.

Vocea lui Cathy se înăspri pentru prima oară:

– Știi că de luni de zile adorm plângând?

Aveau două ventilatoare de-o parte și de alta a patului pe care le foloseau ca generatoare de zgomot alb. Acopereau zgomotele traficului de afară și sforăitul ocazional al unuia din ei.

– N-aveam de unde să știu, răspunse el.

Observase de câteva ori, înainte de a adormi, că ea tremura lângă el. Pe jumătate inconștient, crezuse că se masturbează; păstrase gândul pentru sine.

– Trebuie să mă gândesc, rosti el încet. Nu știu ce vreau să fac.

Ea înclină din cap.

Peter își dădu capul pe spate și scoase un oftat lung, zgomotos.

– Doamne, va trebui să-mi refac mintal ultimele şase luni de zile. Concediul petrecut la New Orleans. A fost după ce tu şi Hans... Sfârşitul de săptămână petrecut în cabana lui Sarkar. Şi ăsta a fost după. Acum totul e altfel. Totul. Fiecare imagine de atunci, fiecare moment fericit... prefăcut, murdărit.

– Îmi pare rău, rosti Cathy foarte încet.

– Îţi pare rău? o întrebă, cu glas de gheaţă. Poate că ţi-ar fi părut rău dacă s-ar fi petrecut numai o dată. Dar de trei ori? De trei ori, la dracu?

Ei îi tremurau buzele.

– *Chiar* îmi pare rău.

Peter oftă din nou.

– Îl sun pe Sarkar să văd dacă e liber să luăm cina.

Tăcere.

– Nu vreau să vii şi tu. Vreau să vorbesc cu el singur. Trebuie să-mi lămuresc lucrurile.

Ea înclină din cap.

CAPITOLUL 5

Peter îl cunoştea pe Sarkar Muhammed din adolescenţă. Locuiseră pe aceeaşi stradă, deşi Sarkar urmase o şcoală particulară. Prietenia lor nu fusese previzibilă de la început. Sarkar făcea mult atletism. Peter se ocupa de anuarul şcolii şi scria la ziar. Sarkar era un musulman devotat. Peter nu era devotat nici

unei religii. Dar deveniră apropiaţi la scurtă vreme după ce familia lui Sarkar se mută în acelaşi cartier. Împărtăşeau acelaşi simţ al umorului, citeau amândoi Agatha Christie şi ştiau pe de rost detaliile de culise din *Star Trek*. În plus, Peter nu bea alcool, lucru care-i convenea de minune lui Sarkar. Deşi cel din urmă lua masa în restaurante autorizate să vândă băuturi alcoolice, evita să se aşeze la masă cu persoane care le consumau.

Sarkar studiase informatica la Universitatea din Waterloo. Peter urmase Facultatea de inginerie biomedicală la Universitatea din Toronto. Au păstrat legătura tot timpul studenţiei, făcând schimb de mesaje pe internet. După o scurtă perioadă petrecută la Vancouver, Sarkar s-a stabilit la Toronto, ca director al propriei firme de înaltă tehnologie, în domeniul designului de sisteme experte. Era însurat şi avea trei copii, dar el şi Peter luau deseori cina împreună la restaurant.

Paradoxal, mergeau întotdeauna la Sonny Gotlieb's, un restaurant specializat pe delicatese în Bathurst şi Lawrence, în inima cartierului evreiesc din Toronto. Peter nu suporta mâncarea pakistaneză, în ciuda eforturilor susţinute ale lui Sarkar de a-i lărgi orizonturile culinare, iar acesta trebuia să mănânce după cum îi impunea tradiţia islamică – pe care meniul cuşer o respecta cu stricteţe. Aşa că cei doi prieteni se aflau în separeul lor obişnuit, înconjuraţi

de *zayde* şi *bubbeh*[1] care pălăvrăgeau în idiş, evreieşte şi ruseşte.

După ce comandară, Sarkar îl întrebă pe Peter ce mai e nou.

– Mai nimic, veni răspunsul pe un ton precaut. La tine?

Sarkar îi povesti pe scurt despre un contract primit de firma lui pentru a produce sisteme experte pentru Noul Partid Democratic din Ontario. Acesta fusese la putere o singură dată, la începutul anilor 1990, dar tot mai spera să revină. Înainte ca guvernele canadiene socialiste să dispară complet din memoria alegătorilor, partidul voia să colecteze cunoştinţele din mintea acelor membri ai săi care fuseseră la putere în trecut.

Peter nu auzi decât o parte din cele spuse de prietenul său. De obicei, considera că munca lui Sarkar e fascinantă, dar în seara asta gândurile îi zburau la cu totul alte lucruri. Chelnerul reveni cu o cană mare de coca-cola dietetică şi un coşuleţ cu cornuri cu diverse umpluturi.

Peter ar fi vrut să-i povestească lui Sarkar despre ce se întâmplase cu Cathy. Deschise gura de câteva ori, dar îi pieri curajul înainte de a rosti cuvintele. Ce-ar crede prietenul lui despre el dacă ar afla? Ce-ar crede despre Cathy? Îşi zise că ezita să-i spună din cauza religiei lui; familia lui Sarkar era renumită în comunitatea musulmană din Toronto, în care încă

---

[1] Bunici şi bunicuţe (n. tr.).

se mai practicau căsătoriile aranjate. Dar nu acesta era motivul. Nu era capabil să vorbească cu glas tare despre cele petrecute în fața nimănui, *absolut* nimănui.

Nu-i era foame, dar luă un cornuleț cu mac, și-l unse cu gem.

– Ce mai face Catherine? îl întrebă Sarkar, servindu-se cu un cornuleț cu secară.

Peter profită că era cu gura plină și medită câteva clipe asupra răspunsului.

– Bine, rosti el, în cele din urmă. E bine.

Sarkar înclină din cap.

– Ce zici, facem o excursie în nord în al doilea weekend din septembrie?

De șase ani de zile, petreceau un weekend cu cortul în Kawarthas.

– Mă mai gândesc și-ți spun mai târziu.

Sarkar mai luă un cornuleț.

– Bine.

Peter adora weekendurile cu cortul. Nu se dădea în vânt să stea în aer liber, dar îi plăcea să privească stelele. Nu se hotărâse niciodată să facă o asemenea excursie în fiecare an, dar orice lucru la care participa Sarkar de două ori devenea imediat o tradiție inviolabilă.

I-ar prinde bine să plece undeva. Foarte bine.

Dar...

Nu putea pleca.

Nu anul ăsta. Poate niciodată.

N-o putea lăsa pe Cathy singură.

Nu putea, pentru că nu era sigur c-ar rămâne singură.

La naiba. Fir-ar să fie.

– Îți spun mai târziu.

Sarkar zâmbi:

– Mi-ai mai zis o dată.

Peter își dădu seama că seara va fi un fiasco dacă nu se gândește la altceva.

– Cum merge tomograful pe care l-a construit firma mea pentru tine?

– Excelent. O să simplifice foarte mult studiile noastre pe rețelele de neuroni. Un aparat extraordinar.

– Mă bucur. Lucrez la perfecționarea lui, încerc să-i îmbunătățesc rezoluția.

– Rezoluția actuală e foarte potrivită pentru ce fac eu, spuse Sarkar. De ce vrei s-o mărești?

– Mai ții minte când făceam practică la Universitatea din Toronto? Ți-am povestit despre donatorul care s-a trezit pe masa de operație?

– Da, da, se înfioră Sarkar. Știi că religia mea nu e de acord cu transplanturile. Noi credem că trupul trebuie să se întoarcă întreg în pământ. Astfel de povești îmi întăresc convingerea.

– Păi, eu încă mai am coșmaruri din cauza ei. Dar cred c-o să reușesc să le alung în curând.

– Da?

– Tomograful pe care l-am construit pentru voi a fost un dispozitiv de primă etapă. De fapt, eu voiam să creez un... un super electroencefalograf, dacă vrei,

care să detecteze orice activitate electrică din creier, fie ea cât de mică.

– Aha, rosti Sarkar, ridicând din sprânceană, să știi când cineva e mort cu adevărat?

– Exact.

Chelnerul le aduse felul principal. Peter servea carne afumată și pâine de secară, iar la garnitură, diverse feluri de muștar și *latke*, clătite de cartofi — ceea ce Sarkar numea „trusa de atac de cord". Prietenul lui comandase chiftele de pește.

– Într-adevăr, reluă, și cochetez cu ideea de câțiva ani, dar am descoperit în sfârșit ce-mi trebuie. Problema raportului semnal-zgomot îmi dădea de furcă, dar, căutând pe internet, am descoperit niște algoritmi creați pentru radioastronomie, care m-au ajutat să-i dau de capăt. Acum am prototipul unui superEEG.

Sarkar lăsă furculița din mână.

– Deci poți vedea ultima răsuflare a neuronilor, ca să zic așa?

– Exact. Știi cum funcționează un EEG obișnuit: la fiecare dintre miliardele de neuroni ai creierului ajung prin sinapse semnale excitatoare, inhibitoare sau o combinație a ambelor, corect? Rezultatul este un potențial de membrană cu fluctuație constantă pentru fiecare neuron. EEG-ul măsoară acest potențial.

Sarkar înclină din cap.

– Dar într-un EEG obișnuit, senzorii au diametrul mult mai mare decât neuronii. Astfel încât, în loc să

măsoare potenţialul de membrană al unui neuron, măsoară potenţialul combinat al tuturor neuronilor din partea de creier de sub ele.

– Corect, spuse Sarkar.

– Ei, bine, continuă Peter, tocmai grosimea senzorilor este problema. Dacă la impulsul din sinapse reacţionează numai un singur neuron, câteva zeci sau chiar câteva sute, tensiunea va avea o valoare radical mai mică decât cea care poate fi înregistrată de un EEG. Deşi aparatul arată o linie continuă, activitatea creierului — deci viaţa — poate fi prezentă.

– O problemă spinoasă, remarcă Sarkar.

„Spinos“ era cuvântul lui preferat; pentru el însemna şi clar, şi delicat, şi interesant, şi complex.

– Deci crezi că ai găsit soluţia?

– Da, răspunse Peter. În locul numărului mic de fire de la un EEG obişnuit, superEEG-ul meu foloseşte peste un miliard de senzori nanotehnologici, fiecare la fel de mărunt ca un neuron. Senzorii acoperă craniul precum o cască de baie. Spre deosebire de EEG-ul obişnuit, care preia semnalul combinat al tuturor neuronilor dintr-o anumită zonă, senzorii mei sunt direcţionaţi şi captează potenţialul de membrană de la neuronii aflaţi exact sub ei.

Peter ridică mâna.

– Bineînţeles, dacă tragi o linie dreaptă prin creier, ea va intersecta mii de neuroni, dar, prin referinţă încrucişată cu semnalele tuturor senzorilor, eu pot

izola activitatea electrică individuală pentru absolut fiecare neuron din creier.

– Înțeleg de ce aveai probleme cu raportul semnal–zgomot, spuse Sarkar, luând o chiftea de pește.

– Așa este. Dar am rezolvat-o acum. Cu dispozitivul meu nou, ar trebui să pot detecta orice activitate electrică din creier, chiar și de la un singur neuron.

Sarkar se arătă impresionat.

– Ai făcut deja o vreo încercare? întrebă el.

– Da, pe animale, răspunse Peter, oftând. Câțiva câini mari... N-am reușit să construiesc un dispozitiv de scanare destul de mic ca să-l folosesc pe șobolani sau șoareci.

– Deci superEEG-ul tău face exact ceea ce vrei? Arată momentul precis, momentul spinos al morții, când încetează orice activitate electrică în creier?

Peter oftă din nou.

– Nu știu. Am adunat mii de înregistrări cu undele cerebrale ale labradorilor, dar nu pot obține aprobarea să-i omor. Întinse mai mult muștar pe carne. Nu pot să testez aparatul așa cum trebuie decât pe o ființă umană care e pe moarte.

CAPITOLUL 6

Peter bătu la ușă, apoi intră încet în salonul particular al secției de boli cronice. O femeie slăbită, în

jur de nouăzeci de ani, stătea în capul oaselor, proptită de patul ridicat la patruzeci și cinci de grade. Două perfuzii cu lichid incolor atârnau pe suporturi, de-o parte și de alta a patului, iar în dreapta ei se afla un televizor mic, montat pe un braț rotativ.

– Bună ziuă, doamnă Fennell, salută Peter încet.

– Bună ziua, tinere, răspunse femeia cu glas scăzut și răgușit. Ești doctor?

– Nu... adică da, sunt doctor, dar nu în medicină. Ingineria e profesia mea.

– Și unde ți-e fabrica?

– Nu un astfel de inginer. Sunt...

– Am glumit, fiule.

– Iertați-mă. Doctorul Chong mi-a spus că aveți moralul ridicat.

Femeia scutură din umeri prietenoasă. Îl ajută să uite de salonul de spital, de perfuzii și nu numai de atât.

– Fac și eu ce pot.

Peter se uită în jur. Nici o floare. Nici o felicitare cu urări de însănătoșire. După toate aparențele, doamna Fennell era singură pe lume. Se întrebă cum de era așa voioasă.

– Eu... Aș vrea să vă cer un serviciu. Am nevoie de ajutorul dumneavoastră pentru un experiment.

– Ce fel de experiment? întrebă femeia, cu voce firavă, ca foșnetul frunzelor uscate.

– N-o să doară deloc. Aș vrea să purtați o cască specială, cu mici electrozi în ea.

Parcă se auzi un chicotit printre frunzele foşnind. Doamna Fennell arătă spre tuburile care-i intrau în braţ.

– Păi, două-trei în plus nu mai contează. Câtă vreme vrei s-o port?

– Până...ăăă... până...

– Până mor, vrei să spui?

Peter simţi cum i se aprind obrajii.

– Da, doamnă.

– La ce folosesc electrozii?

– Firma mea face echipamente biomedicale de monitorizare. Am construit un prototip pentru o nouă electroencefalogramă hipersenzitivă. Ştiţi ce e un encefalograf?

– Un aparat care urmăreşte undele cerebrale.

Pe chipul doamnei Fennell nu se citi nimic. Chong îi spusese lui Peter că suferise o serie de atacuri minore. Dar ochii ei zâmbeau.

– N-ai cum să petreci în spitale atâta vreme cât am petrecut eu fără să prinzi câte ceva.

Peter râse scurt.

– Acest aparat este mult mai precis decât cele obişnuite pe care le au aici. Aş vrea să înregistrez... ăăă...

– Vrei să înregistrezi moartea mea, da?

– Îmi pare rău. Nu vreau să par insensibil.

– Nici nu eşti. De ce vrei să-mi înregistrezi moartea?

– Păi, vedeţi, în momentul de faţă nu există o cale sută la sută sigură de a stabili când creierul a încetat

definitiv să funcţioneze. Noul meu aparat poate indica momentul precis la morţii.

– Dar cui îi pasă de asta? Nu am nici o rudă.

– În multe cazuri, cadavrele rămân conectate la aparate pur şi simplu pentru că nu ştim sigur dacă persoana a murit sau nu. Eu încerc să dau morţii o definiţie care să fie nu numai legală, ci şi *exactă*, un test clar, care să arate dacă un om e viu sau mort.

– Şi cum îi ajută asta pe oameni? întrebă doamna Fennell.

Din tonul ei, Peter înţelese că asta o interesa cel mai mult.

– O să ajute în cazul transplanturilor de organe, îi explică.

Ea îşi dădu capul pe spate.

– Nimeni n-o să vrea organele mele.

Peter zâmbi:

– Poate că nu, dar într-o zi, dispozitivul meu ne va asigura că nu vom scoate accidental organele unui om care nu e mort. Şi va fi util la urgenţă şi la locul accidentelor, pentru a fi siguri că încercarea de a salva viaţa unui om nu se opreşte prea repede.

Doamna Fennell stătu pe gânduri o clipă, apoi spuse:

– N-ai nevoie de acordul meu, nu-i aşa? Ai fi putut să vii direct cu dispozitivul şi să-l instalezi, zicând că e vorba de nişte teste de rutină. De cele mai multe ori, nimeni nu-mi explică ce face cu mine.

Peter înclină din cap.

– Așa este. Dar eu mi-am zis că e politicos să vă întreb înainte.

Ochii doamnei Fennell zâmbiră din nou.

– Ești un tânăr tare cumsecade, doctore...

– Hobson. Dar, vă rog, spuneți-mi Peter.

Ochii se încrețiră într-un nou surâs.

– Peter. Sunt aici de luni de zile și nici un doctor nu mi-a zis să-i spun pe nume. Mi-au testat fiecare centimetru din corp, dar ei tot cred că a păstra distanța face parte din meseria lor. Îmi place de tine, Peter, mai adăugă ea, după o mică pauză.

– Și dumneavoastră îmi sunteți simpatică, doamnă Fennell, rosti el, zâmbind.

De data asta, se auzi un râset clar.

– Spune-mi Peggy, îl rugă ea.

Apoi reflectă, încrețindu-și mai tare fața ridată.

– Știi, e prima dată când îmi aud prenumele de când am fost internată aici. Deci, Peter, chiar te interesează ce se întâmplă în clipa morții?

– Da, Peggy, mă interesează.

– Atunci ia loc și fă-te comod, că-ți povestesc eu. Știi, am murit deja o dată, spuse femeia mai încet.

– Poftim?

Și părea atât de lucidă...

– Nu te uita așa la mine. Nu sunt nebună. Așază-te. Hai, stai jos. Îți povestesc ce s-a întâmplat.

Peter își îndreptă ușor capul spre spate, fără să se arate prea încrezător. Zări un scaun îmbrăcat în vinilin. Îl trase la marginea patului și se așeză.

– S-a întâmplat acum patruzeci de ani, începu doamna Fennell, întorcându-și capul micuț spre Peter. Fusesem nu demult diagnosticată cu diabet. Eram dependentă de insulină, dar încă nu-mi dădeam seama câtă grijă trebuie să-mi port. Kevin, soțul meu, plecase la cumpărături. Îmi făcusem injecția de dimineață, dar nu mâncasem. A sunat telefonul. Era o femeie pe care o știam. Vorbea întruna sau așa mi s-a părut. Am început să transpir și m-a luat o durere de cap, dar nu voiam să-i spun nimic. Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul, mâna îmi tremura și vedeam ca prin ceață. Eram gata să-mi cer scuze și să merg să mănânc ceva, când, deodată, am leșinat. Aveam o reacție la insulină. Hipoglicemie.

În ciuda feței aparent blazate, împietrite de atacurile cerebrale, glasul bătrânei prinse curaj.

– Brusc, m-am pomenit în *afara* corpului meu. Mă vedeam de deasupra cum stăteam întinsă pe podeaua bucătăriei. M-am ridicam tot mai sus, până când am ajuns într-un tunel, unul lung și spiralat. La capătul lui am văzut o lumină albă, pură și strălucitoare, foarte frumoasă. Era puternică, dar nu mă dureau ochii de la ea. M-a cuprins o senzație de pace, de liniște. A fost minunat, am simțit o resemnare necondiționată,

un sentiment de dragoste. M-am trezit că merg spre lumina aceea.

Peter își lăsă capul pe-o parte. Nu știa ce să spună. Doamna Fennell continuă:

– De undeva din margine a apărut o siluetă. La început n-am recunoscut-o, dar mi-am dat seama repede că eram eu. Dar nu *eram* eu, ci o persoană care semăna perfect cu mine. Am avut o soră geamănă, Mary, care a murit la câteva zile după ce ne-am născut. Mi-am dat seama că o vedeam pe *ea*, care venea să mă întâmpine. S-a apropiat de mine plutind, m-a luat de mână și am început să alunecăm amândouă prin tunel, spre lumină.

Atunci am început să văd imagini din viața mea, parcă mă uitam la un film. Imagini cu mine și cu părinții mei, cu mine și cu soțul meu, cu mine la serviciu sau la joacă. Împreună cu Mary, le discutam și spuneam unde am făcut bine și unde am greșit. Nu aveam deloc impresia că eram judecată, dar părea important ca eu să înțeleg totul, să-mi dau seama de efectul pe care faptele mele l-au avut asupra celor din jur. M-am văzut jucându-mă în curtea școlii, copiind la un examen și lucrând ca voluntară într-un spital. Am văzut atâtea alte lucruri, imagini intense, incredibil de clare. Și ne apropiam mereu de lumina aceea atât de frumoasă.

Dintr-odată, aventura mea s-a oprit. M-am simțit trasă înapoi, în jos. Nu voiam să-i dau drumul lui

Mary – la urma urmei, o pierdusem odată şi n-avusesem ocazia s-o cunosc deloc –, dar degetele mi-au alunecat din mâna ei şi am plutit înapoi, departe de lumină. M-am trezit brusc în corpul meu. Am zărit oameni în jur. Am deschis ochii şi am văzut un bărbat în uniformă. Un asistent cu o seringă în mână. Mi-a făcut o injecţie cu glucagon. „O să-ţi revii imediat, mi-a spus el. O să fie totul bine."

Femeia cu care vorbisem la telefon — coincidenţa a făcut s-o cheme Mary — şi-a dat seama, într-un sfârşit, că am leşinat. A închis şi a chemat salvarea. Brancardierii au fost nevoiţi să-mi spargă uşa de la intrare. Dacă ar fi ajuns cu câteva minute mai târziu, nu m-ar mai fi găsit în viaţă.

Aşa că, Peter, ştiu cum e să mori. Nu mi-e frică. Mi-am schimbat complet atitudinea faţă de viaţă după experienţa aceea. Am învăţat să privesc totul cu optimism, să iau lucrurile mai uşor. Ştiu că mai am de trăit doar câteva zile, dar nu mi-e frică. Kevin al meu mă va aştepta în lumina aceea. Şi Mary la fel.

Peter o ascultase cu mult interes. Mai auzise astfel de poveşti, bineînţeles. Citise chiar o parte din faimoasa carte a lui Moody, *Viaţa de după viaţă*, atunci când rămăsese blocat în cabana unei rude şi avusese de ales între ea sau una despre influenţa semnelor zodiacale asupra vieţii amoroase. Pe atunci nu ştiuse ce să creadă despre asemenea întâmplări, iar acum nesiguranţa lui sporise.

– I-ai povestit vreunui doctor despre aventura ta? o întrebă el pe doamna Fennell.

Ea pufni pe nas.

– Tipii ăştia intră la mine cu viteza alergătorilor, de parcă fişa mea ar fi o ştafetă. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce să le împărtăşesc experienţele mele cele mai intime?

El înclină din cap.

– Deci, Peter, să ştii că aşa se moare.

– Eu... ăăă, aş...

– Tot ai vrea să faci experimentul, nu?

– Păi... da.

Doamna Fennell scutură foarte uşor din cap, în semn de acceptare.

– Foarte bine, îi spuse, în cele din urmă. Am încredere în tine, Peter. Te văd om cumsecade. Îţi mulţumesc că m-ai ascultat. Du-te şi adu-ţi aparatul.

Săptămâna care urmă după mărturisirea lui Cathy se dovedi una îngrozitoare. Nu-şi vorbeau decât foarte puţin, iar când o făceau, discutau despre subiecte ca experimentul lui Peter cu superEEG-ul. Nimic personal, nimic direct legat de ei. Doar subiecte neutre, care să umple momentele de tăcere lungi, apăsătoare.

Acum, duminică după-amiază, Peter stătea pe canapeaua din camera de zi şi citea. Nu o carte electronică de data asta, ci una clasică, un volum de buzunar.

Descoperise nu demult vechile romane cu Spenser ale lui Robert B. Parker. Încrederea dintre Spenser şi Hawk era absolută, lipsită de orice echivoc, iar relaţia dintre Spenser şi Susan Silverman se baza pe o sinceritate extraordinară. Parker nu-i dăduse personajului său un prenume. Peter se gândi că al lui – care însemna „piatră" – ar fi fost o alegere foarte potrivită. Desigur, Spenser era tare ca piatra, ceea ce nu se putea spune despre Peter Hobson.

Pe peretele din spatele lui se afla o reproducere înrămată a unui tablou de Alex Colville. Iniţial îl considerase pe artist static, dar, în decursul anilor, îi apreciase tot mai mult opera, iar tabloul acesta, reprezentând un bărbat aşezat pe prispa casei şi un câine de vânătoare bătrân întins la picioarele lui, îl atrăgea în mod deosebit. Înţelese, în cele din urmă, că lipsa de mişcare din arta lui Colville era menită să transmită permanenţa: acestea sunt lucrurile care durează, acestea contează.

Tot nu ştia cum să privească situaţia, ce viitor mai aveau el şi Cathy. Îşi dădu seama că tocmai citise o scenă amuzantă – Spenser evita întrebările lui Quirk luându-l în zeflemea, Hawk, stând nemişcat lângă el şi zâmbind cu gura până la urechi –, fără să aibă niciun efect asupra lui. Puse un semn între file şi aşeză cartea lângă el.

Cathy cobora scările. Purta părul despletit şi era îmbrăcată în blugi comozi şi o bluză albă largă, cu

primii doi nasturi deschişi. O ţinută, îşi dădu seama Peter, care putea fi considerată şi sexy, şi neutră, practică. Evident, Cathy era la fel de confuză ca el. Încerca prudent să trimită semnale care să fie corecte indiferent de dispoziţia lui.

– Pot să mă aşez lângă tine?

Cuvintele ei fluturară ca penele în adierea vântului.

Peter făcu un semn afirmativ din cap.

Canapeaua avea trei perne largi. Peter stătea pe cea din stânga. Cathy se aşeză între celelalte două, căutând să se apropie de el, dar fără să pară insistentă.

Stătură aşa multă vreme, în linişte.

Peter mişca uşor din cap înainte şi înapoi. Îi era cald. Nu reuşea să-şi concentreze privirea pe un lucru. „Nu dorm destul", bănui el. Îşi dădu seama brusc că îi venea să plângă. Trase aer adânc în piept, încercând să-şi stăpânească lacrimile. Îşi aminti când plânsese ultima oară: la doisprezece ani. Atunci se ruşinase, crezând că era prea mare să verse lacrimi, dar se curentase foarte tare la o priză. În cei treizeci de ani trecuţi îşi menţinuse figura stoică indiferent de situaţie, dar acum, furtuna dinăuntrul lui...

Trebuia să plece, să fie singur, departe de Cathy, departe de toată lumea...

Dar era prea târziu. Trupul i se convulsionă. Avea obrajii uzi. Începu să tremure. Cathy ridică o mână din poală, vrând parcă să-l atingă, dar se răzgândi.

Peter plânse câteva minute în şir. O lacrimă grea căzu pe marginea cărţii şi se lăsă absorbită de hârtie.

Ar fi vrut să se oprească, dar nu putea. Lacrimile îi curgeau întruna. Îi curgea şi nasul. Şi-l trase printre convulsiile care-i provocau lacrimile. Suferise prea mult, ţinuse în el prea multe. În cele din urmă, reuşi să articuleze câteva vorbe firave, lipsite de viaţă:

– M-ai făcut să sufăr.

Atât fu în stare să rostească.

Cathy îşi muşcă buza de jos. Înclină uşor din cap şi clipi rapid, reţinându-şi propriile lacrimi.

– Ştiu.

CAPITOLUL 7

– Bună, salută tânăra zveltă, de culoare. Bine ai venit la Asociaţia pentru Ajutorul Familiei. Eu sunt Danita Crewson. Cum preferi să-ţi spun, Catherine sau Cathy?

Avea păr scurt, un sacou bej şi fustă asortată. Purta câteva bijuterii simple din aur. Imaginea perfectă a femeii de carieră.

Cu toate acestea, Cathy fu luată prin surprindere. Danita Crewson arăta de douăzeci şi patru de ani. Ea se aşteptase la un consilier în vârstă şi plin de înţelepciune, nu la cineva cu şaptesprezece ani mai tânăr decât ea.

– Cathy e foarte bine. Îţi mulţumesc că m-ai primit, deşi m-am anunţat atât de târziu.

– Nu e nici o problemă, Cathy. Ai completat evaluarea nevoilor tale?

Cathy îi dădu fişa.

– Da. Banii nu sunt o problemă. Pot achita taxa întreagă.

Danita zâmbi, de parcă ar fi auzit cu încetinitorul remarca.

– Excelent.

Când zâmbea, pielea de la ochi nu i se încreţea. Cathy simţi c-o invidiază.

– Şi acum, spune-mi, care e problema?

Cathy încercă să se adune. Ceea ce făcuse o torturase luni de zile. *Doamne*, se gândi, *cum am putut fi atât de proastă?* Însă numai când îl văzu pe Peter plângând înţelese că avea nevoie de ajutor. Nu suporta să-l rănească din nou. Îşi încrucişă mâinile în poală şi rosti foarte încet:

– Mi-am... mi-am înşelat soţul.

– Înţeleg, spuse Danita cu detaşare profesională, fără s-o judece. El ştie?

– Da, i-am spus, oftă Cathy. A fost cel mai greu lucru pe care l-am făcut vreodată.

– Cum a reacţionat?

– A fost distrus. Nu l-am mai văzut atât de zguduit.

– S-a supărat?

– S-a înfuriat. Dar s-a şi întristat foarte tare.

– Te-a lovit?

– Ce? Nu. Nu, nu e un soţ violent. Absolut deloc.

– Nici fizic, nici verbal?

– Nu. A fost întotdeauna foarte bun cu mine.

– Dar l-ai înşelat.

– Da.

– De ce?

– Nu ştiu.

– Acum că i-ai spus, cum te simţi?

Cathy stătu puţin pe gânduri, apoi scutură uşor din umeri.

– Mai bine. Mai rău. Nu ştiu.

– Te aşteptai să te ierte?

– Nu. Nu. Încrederea e foarte importantă pentru Peter... şi pentru mine. M-am... m-am aşteptat să ia sfârşit căsătoria noastră.

– Şi s-a sfârşit?

Cathy se uită pe geam.

– Nu ştiu.

– Vrei să se sfârşească?

– Nu, nici vorbă. Dar... dar vreau ca Peter să fie fericit. Merită mai mult.

Danita încuviinţă cu o înclinare a capului.

– Ţi-a spus el asta?

– Nu, sigur că nu. Dar e adevărat.

– Că merită mai mult?

Cathy înclină aprobator din cap.

– Pari o persoană cumsecade. De ce spui asta?

Cathy tăcu.

Danita se lăsă pe spătarul scaunului.

– Căsătoria voastră a fost întotdeauna reușită?

– Da, sigur.

– Nu v-ați separat niciodată sau n-ați făcut nimic asemănător?

– Nu... Adică ne-am certat odată când eram doar prieteni.

– Da? De ce?

O scurtă ridicare din umeri.

– Nu sunt sigură. Ieșeam împreună de un, eram încă studenți. Într-o zi, pur și simplu m-am despărțit de el.

– Și nu știi de ce?

Cathy își îndreptă din nou privirea spre fereastră, de parcă s-ar fi hrănit din lumina soarelui. Închise ochii.

– Cred că... Nu știu, probabil nu-mi venea să cred că mă poate iubi cineva necondiționat.

– Așa că l-ai îndepărtat?

– Cred că da.

– Și acum îl îndepărtezi din nou? Ăsta e motivul infidelității tale, Cathy?

– Poate. Poate, repetă ea încet.

Danita se aplecă puțin în față.

– De ce crezi că nu te poate iubi nimeni?

– Nu știu. Adică știu că Peter mă iubește. Suntem împreună de o grămadă de ani, dragostea lui e singurul lucru absolut constant din viața mea. *Știu* asta. Totuși, după atâția ani, tot nu-mi vine să cred.

– De ce?

Umerii lui Cathy se ridicară mai discret decât înainte.

– Din cauza a ceea ce sunt.

– Şi ce eşti tu?

– Sunt... Nu sunt nimic. Nimic special.

Danita îşi împreună vârfurile degetelor.

– Mi se pare că nu eşti prea încrezătoare.

– Cred că nu, răspunse Cathy, după o clipă de gândire.

– Dar spui că ai studiat la universitate?

– A, da. Am fost printre cei mai buni studenţi.

– Şi la serviciu... te descurci la fel de bine?

– Probabil. Am fost promovată de câteva ori. Dar nu-i o muncă grea.

– Totuşi, mi se pare că te-ai descurcat bine de-a lungul anilor.

– Poate. Dar nu asta contează.

Danita ridică din sprâncene.

– După tine, ce anume contează?

– Nu ştiu. Ceea ce observă oamenii.

– Ceea ce observă *care* dintre oameni?

– Oamenii în general.

– Soţul tău... Peter, da? Peter observă când ai o realizare?

– A, da. Pasiunea mea e arta ceramică. Ar fi trebuit să-l vezi ce entuziasmat era când am expus la o galerie mică anul trecut. Întotdeauna a fost aşa, m-a susţinut de la bun început. A organizat o petrecere

surpriză pentru mine când am absolvit facultatea cu diplomă de onoare.

– Tu ai fost mândră de tine?

– M-am bucurat că am terminat, în sfârşit, facultatea.

– Familia ta a fost mândră de tine?

– Probabil.

– Mama ta?

– Da. Da, ea a fost. A venit la festivitatea de absolvire.

– Dar tatăl tău?

– El nu a venit.

– A fost mândru de tine?

Un râs scurt, ascuţit.

– Spune-mi, Cathy, a fost tatăl tău mândru de tine?

– Sigur.

Răspunsul veni pe ton puţin tensionat.

– Într-adevăr?

– Nu ştiu.

– De ce nu ştii?

– Nu mi-a spus niciodată.

– Niciodată?

– Tatăl meu nu este un om care... Nu-şi arată sentimentele.

– Şi te-a deranjat asta, Cathy?

– Sincer? întrebă Cathy, ridicând din sprâncene.

– Bineînţeles.

– Da, m-a deranjat foarte mult.

Încerca să-şi păstreze calmul, dar glasul îi tremura de emoţie.

– M-a deranjat foarte, foarte mult. Indiferent ce făceam, niciodată nu mă lăuda. Dacă aduceam carnetul cu cinci note de zece şi una de nouă, el nu vorbea decât despre nota aia de nouă. N-a venit niciodată să mă audă cântând în formaţia şcolii. Şi astăzi crede că hobby-ul meu e o prostie. Şi niciodată...

– Niciodată ce?

– Nimic.

– Te rog, Cathy, spune-mi ce gândeşti.

– Nu mi-a spus niciodată că mă iubeşte. Pe felicitările de ziua mea – alese de mama în locul lui – semna „Tata". Nu „Cu dragoste, tata". Doar „Tata".

– Îmi pare rău, spuse Danita.

– Am încercat să-l fac fericit. Am încercat să-l fac mândru de mine. Dar, orice făceam, era ca şi cum n-aş fi făcut nimic.

– Ai discutat vreodată cu el despre asta?

Cathy scoase un zgomot din gât.

– Cu el n-am discutat niciodată *nimic*.

– Sunt convinsă că n-a vrut să te facă să suferi.

– Dar *m-a rănit*. Iar acum, eu l-am rănit pe Peter.

Danita aprobă cu un semn din cap.

– Mi-ai spus că nu crezi că poţi fi iubită necondiţionat.

Cathy înclină şi ea din cap.

– Oare pentru că te-ai gândit că tatăl tău nu te-a iubit niciodată?

– Probabil.

– Dar crezi că Peter te iubeşte foarte mult?

– Dacă l-ai cunoaşte, n-ar mai trebui să întrebi. Oamenii îmi spun mereu cât mă iubeşte şi cât de evidentă e dragostea lui.

– Peter îţi spune că te iubeşte?

– A, da. Nu în fiecare zi, dar destul de des.

Danita se lăsă din nou pe spătarul scaunului.

– Poate că problemele tale cu Peter sunt legate de cele cu tatăl tău. Poate că, în adâncul sufletului, ai simţit că nu poţi fi iubită pentru că tatăl tău ţi-a anulat stima de sine. Când ai descoperit că eşti iubită, nu ţi-a venit să crezi şi ai încercat – încerci în continuare – să-l dai la o parte.

Cathy nu reacţionă.

– E un scenariu obişnuit, mă tem. Absenţa stimei de sine a fost întotdeauna o mare problemă în rândul femeilor, chiar şi în prezent.

Aceeaşi lipsă de reacţie. Cathy îşi muşcă doar buza de jos.

– Trebuie să-ţi dai seama de valoarea ta, Cathy. Trebuie să-ţi recunoşti propria valoare, să descoperi la tine toate calităţile pe care ţi le-a descoperit Peter. El nu te umileşte niciodată.

– Nu. Niciodată. Aşa cum am zis, mă susţine foarte mult.

– Îmi pare rău că a trebuit să repet întrebarea. Numai că femeile deseori ajung să se mărite cu bărbaţi care seamănă cu taţii lor, aşa cum bărbaţii se însoară cu femei care seamănă cu mamele lor. Deci Peter nu e ca tatăl tău?

– Nu, nici pe departe. Dar s-a ţinut de mine. Nu ştiu ce fel de bărbat căutam. Nu ştiu dacă eram în căutarea unui bărbat. Cred... cred că voiam să fiu lăsată în pace.

– Dar bărbatul cu care ai avut aventura? Era genul de bărbat pe care-l căutai?

Cathy pufni.

– Nu.

– N-ai fost atrasă de el?

– A, Hans era drăguţ, într-un fel caraghios. Şi avea un surâs dezarmant. Dar nu m-am ţinut după el.

– Te-a tratat frumos?

– Ştia ce să spună, deşi se vedea că erau doar vorbe goale.

– Dar i-a mers.

Cathy oftă.

– A fost insistent.

– Hans îţi amintea de tatăl tău?

– Nu, sigur că nu, rosti Cathy repede, apoi se opri. Cred că au, totuşi, câteva puncte comune. Peter ar spune că sunt amândoi nişte fanfaroni.

– Hans s-a purtat frumos cu tine în relaţia voastră?

– A fost groaznic. Mă ignora săptămâni la rând, când probabil că era încurcat cu altcineva.

– Dar când s-a întors la tine i-ai cedat?

– Ştiu că a fost o prostie, oftă ea.

– Nu te judecă nimeni, Cathy. Vreau doar să înţeleg ce s-a întâmplat. De ce te tot întorceai la Hans?

– Nu știu. Poate că...

– Da?

– Poate că părea genul de bărbat pe care-l meritam.

– Pentru că se purta urât cu tine.

– Cred că da.

– Pentru că te trata la fel ca tatăl tău.

Cathy o aprobă cu o mișcare a capului.

– Trebuie să facem ceva în legătură cu părerea ta despre tine. Trebuie să te facem să înțelegi că meriți să fii tratată respectuos.

– Dar eu nu... protestă Cathy cu glas stins.

Danita oftă prelung, încet.

– Ceea ce avem noi de făcut a fost stabilit cu multă vreme înainte.

Mai târziu, în aceeași seară, Peter și Cathy stăteau în camera de zi, el pe canapea, ea, vizavi, pe una mai mică, de două persoane.

Peter nu știa ce se va întâmpla, ce-i rezerva viitorul. Încă se străduia să facă față situației. Era un soț bun, se arăta cu adevărat interesat de slujba ei. Nu avea motive să schimbe asta, își zise, așa că îi puse aceeași întrebare pe care i-o adresase de atâtea ori înainte:

– Cum a fost azi la serviciu?

Cathy lăsă deoparte cititorul digital.

– Bine, răspunse ea, apoi, după o mică pauză: Toby a adus căpșuni proaspete.

Peter înclină din cap.

– Dar am plecat repede, adăugă Cathy.

– Da?

– M-am dus... la un consilier.

– Adică la un fel de terapeut, vrei să spui? întrebă el surprins.

– Cam așa ceva. Lucrează la Asociația pentru Ajutorul Familiilor. Am găsit-o în cartea de telefon.

– Consilier... repetă Peter, meditând asupra cuvântului.

Fascinant. O privi în ochi.

– Aș fi venit și eu cu tine, dacă m-ai fi rugat.

– Știu, spuse ea zâmbindu-i cu căldură. Dar am vrut să pun la punct niște lucruri pentru mine.

– Și cum a fost?

– Bine, cred, răspunse ea, cu ochii în poală.

– Adică? Peter se aplecă în față, îngrijorat.

– A fost cam stânjenitor, îi explică ea cu glas scăzut, ridicând privirea. Crezi că nu mă apreciez destul?

Peter răspunse după o clipă de gândire:

– Păi... am crezut întotdeauna că te subestimezi.

Știa că nu putea depăși o anumită limită. Cathy înclină din cap.

– Danita – consilierul meu – crede că are de-a face cu relația mea cu tata.

Primul lucru care-i trecu prin minte lui Peter fu un comentariu malițios la adresa freudienilor, dar apoi înțelese cât de adevărate erau vorbele auzite de la ea.

– Are dreptate, rosti el, ridicând din sprâncene. Nu mi-am dat seama până acum, dar e clar că are dreptate. Tatăl tău se poartă foarte urât cu tine și cu sora ta. De parcă ați fi adoptate, nu copiii lui.

– Și Marissa face terapie, știi?

Nu știa, dar acceptă informația cu un semn din cap.

– E clar. Iisuse, cum ai putea avea o imagine pozitivă despre tine însăți, când ai crescut în mediul ăla? Și mama ta...

Trăsăturile lui Cathy se înăspriră.

– Îmi pare rău, reluă Peter, dar, oricât îmi e de simpatică, Bunny nu reprezintă un model ideal al femeii din secolul douăzeci și unu. Nu a lucrat niciodată și, la urma urmei, tatăl tău n-a tratat-o nici pe ea altfel decât pe voi două.

Cathy tăcu.

Acum lucrurile se limpeziseră în mintea lui Peter.

– Să-l ia dracu', spuse el, ridicându-se și plimbându-se înainte și înapoi. Apoi se opri și se uită la tabloul lui Alex Colville de deasupra canapelei. Să-l ia dracu'!

CAPITOLUL 8

Marțea, Peter și Sarkar luau cina împreună. Raheema, soția celui din urmă, mergea la un curs, iar Peter și Cathy își acordau întotdeauna unul altuia timp să se ocupe de propriile interese. În seara asta, Peter era

mai relaxat, acum că se hotărâse să nu-i vorbească lui Sarkar despre infidelitatea lui Cathy. Trecură în revistă obişnuitele noutăţi de familie, politica internaţională, vorbiră despre jocul extraordinar al baschetbaliştilor de la Blue Jay şi despre cel dezastruos al hocheiştilor de la Leafs. Spre sfârşit, Peter se uită direct la prietenul său şi-şi drese glasul înainte de a-l întreba:

– Ce ştii despre experienţele în apropierea morţii?

Sarkar mânca supă de linte.

– Nişte prostii.

– Am avut impresia că tu crezi în ele.

Sarkar se strâmbă.

– Sunt religios, dar asta nu înseamnă că sunt idiot.

– Scuză-mă. Dar zilele trecute am stat de vorbă cu o femeie care a avut o asemenea experienţă. Credea fără şovăială că e adevărată.

– Şi avea simptomele clasice? S-a văzut din afara propriului corp? A ajuns într-un tunel? A văzut o lumină puternică? Şi-a trecut viaţa în revistă? A copleşit-o o senzaţie de linişte? S-a întâlnit cu cei dragi care au decedat?

– Da.

– Numai când priveşti experienţele în apropierea morţii în ansamblu devin inexplicabile. Segmentele separate sunt uşor de înţeles. De exemplu, fă ce-ţi spun: închide ochii şi imaginează-te aseară la cină.

Peter închise ochii.

– Bine, spuse el.

– Ce vezi?

– Pe mine și pe Cathy la Olive Garden, pe strada Keele.

– Voi nu mâncați niciodată acasă?

– Păi, nu prea.

– VDFC, spuse Sarkar, scuturând din cap. Venit dublu, fără copii. În fine. Acum gândește-te la ce-ai spus: te vezi pe tine și pe Cathy.

– Corect.

– Te vezi pe tine. Imaginea pe care o rememorezi nu se află în fața ochilor tăi, la un metru și jumătate de podea sau la cât or fi ei când stai pe scaun. E o imagine a ta pe care o vezi din afara corpului tău.

– Păi, cred că da, poate fi și așa.

– Cele mai multe amintiri ale omului și imaginile din visurile lui sunt „din afara corpului". Așa funcționează mintea noastră când ne amintim lucruri petrecute aievea sau când ne închipuim ceva. Nimic misterios.

Peter servea din nou „trusa de atac de cord". Rearanjă feliile de carne afumată pe pâinea de secară.

– Dar oamenii susțin că văd lucruri pe care n-ar fi avut cum să le vadă, cum ar fi numele producătorului de pe corpul de iluminat aflat deasupra patului lor de spital.

– Da, spuse Sarkar, înclinând din cap, există și astfel de relatări, dar nu sunt spinoase, nu rezistă dacă le iei la puricat. Știu cazul unui bărbat angajat la o firmă producătoare de corpuri de iluminat destinate

spitalelor: recunoscuse produsul unei firme concurente. În alte cazuri, e vorba de pacienţi trataţi ambulatoriu înainte sau după experienţa în apropierea morţii, aşa că au avut timp suficient să observe detaliile ei înşişi. De multe ori, relatările sunt ori imposibil de verificat, de exemplu, „am văzut o muscă pe instalaţia de radiografie", ori total greşite – „era o fantă deasupra aparatului de respirat", deşi nu exista nici un fel de deschizătură.

– Serios?

– Da, zâmbi Sarkar. Ştiu ce cadou să-ţi fac de Crăciun: un abonament la *Skeptical Inquirer*.

– Ce-i asta?

– O revistă publicată de Comitetul pentru Investigaţii Ştiinţifice ale Paranormalului. Ocupaţia lor e să demoleze astfel de poveşti.

– Hmmm... Dar cum e cu tunelul?

– Ai avut vreodată migrene?

– Nu. Dar a avut tatăl meu.

– Întreabă-l pe el. Tunelul e o viziune frecventă în cazul durerilor de cap, în anoxii şi în multe alte afecţiuni.

– Probabil. Dar am auzit că e o rememorare a filierei genitale.

Sarkar îndreptă lingura de supă spre Peter.

– Întreabă orice femeie care a născut dacă filiera genitală seamănă câtuşi de puţin cu un tunel cu o lumină puternică la capăt. Bebeluşul e înconjurat de

pereţi musculari care se contractă; nu-i vorba de nici un tunel. În plus, cei născuţi prin cezariană şi care au trăit experienţe în apropierea morţii şi-au amintit şi ei de tunel, deci nu poate fi o amintire în sensul propriu al cuvântului.

– Hmmm. Dar lumina orbitoare din capătul lui?

– Lipsa de oxigen provoacă suprastimularea cortexului vizual. În mod normal, majoritatea neuronilor din cortex sunt împiedicaţi să descarce impulsuri. Când scade nivelul de oxigen, primii care încetează să funcţioneze sunt agenţii chimici dezinhibitori. Rezultatul e viziunea unei lumini puternice.

– Şi trecerea în revistă a vieţii?

– N-ai fost la un seminar la Institutul Neurologic din Montreal?

– Ăăă... ba da.

– Şi cel mai faimos doctor de acolo era...?

– Wilder Penfield, bănuiesc.

– Bănuieşti corect. Are chipul pe un timbru, ce mai? Da, Penfield, cel care s-a ocupat de stimularea creierului. I-a fost uşor să obţină amintiri vii ale unor lucruri demult uitate. Din nou, într-un caz de anoxie, pierderea dezinhibitorilor face creierul *mai* activ. Reţelele de neuroni descarcă impulsuri peste tot. În acest context, bombardarea creierului cu imagini din trecut e firească.

– Şi senzaţia de calm?

– Endorfine naturale, bineînţeles.

– Hmm. Dar cum rămâne cu imaginea prietenilor morţi demult? Femeia cu care am vorbit a văzut-o pe sora ei geamănă, Mary, moartă la scurt timp după naştere.

– A văzut un bebeluş?

– Nu, a descris-o ca semănând cu ea.

– Creierul nu e prost, spuse Sarkar. Ştie când e pe moarte. Normal că te face să te gândeşti la oameni deja morţi. Aici însă apare problema spinoasă: există cazuri de copii care trec prin experienţe în apropierea morţii. Ştii pe cine văd ei?

Peter scutură din cap.

– Părinţii sau prietenii de joacă. Oameni încă vii. Copiii nu cunosc pe nimeni care a murit. Dacă experienţa în apropierea morţii ar fi într-adevăr o fereastră spre viaţa de după, atunci n-ar vedea oameni care trăiesc.

– Hmm, făcu iar Peter. Ştii, femeia care a văzut-o pe sora ei, Mary, a trăit respectiva experienţă în timp ce vorbea la telefon cu *altă* femeie, tot Mary.

Sarkar îi aruncă o privire triumfătoare.

– Puterea sugestiei. Nu e decât o reacţie normală, perfect explicabilă a creierului.

Chelnerul le aduse nota. Sarkar se uită la ea.

– Religia mea ne învaţă că existenţa noastră nu se opreşte prin moarte, dar experienţele în apropierea morţii nu au nimic de-a face cu adevărata viaţă de

după moarte. Dacă vrei să afli cum e aceasta, îți dau un exemplar din *Coran*.

Peter duse mâna la buzunar ca să-și achite consumația.

– Nu cred că sunt interesat.

CAPITOLUL 9

Peter Hobson o îndrăgea foarte mult pe cumnata lui, Marissa. În 2004, primul ei copil a murit de sindromul morții subite a sugarului. Pur și simplu fetița a încetat să respire în cea de-a treia seară a vieții ei. Marissa și fostul ei soț folosiseră un monitor standard pentru bebeluși, un microfon care transmitea unui receptor pe care-l purtau prin casă.

Însă mica Amanda s-a stins în liniște.

Peste un an, după ce Marissa a născut al doilea copil, a refuzat să plece de lângă el. Zi și noapte, luni la rând, l-a ținut mereu sub observație. Era conștientă că sugarii pot muri subit, se întâmpla uneori, dar în sinea ei se condamna: dacă ar fi fost lângă Amanda atunci, poate c-ar fi putut-o salva.

În vremea aceea, Peter lucra la concepția echipamentelor medicale operate de la distanță. SIDA făcea în continuare victime în lume, se cereau tot mai mult dispozitive care să nu ajungă în contact cu trupul bolnavului. Monitoarele de supraveghere la distanță

a ritmului cardiac erau destul de uşor de realizat, folosindu-se echipamente de detectare create iniţial pentru activitatea de spionaj, scoase acum de sub incidenţa secretului de stat. Iar detectarea activităţii cerebrale se făcea oricum la distanţă, cu electrozi separaţi de creier de grosimea scalpului şi a craniului. În cele din urmă, Peter descoperi o metodă de a citi rudimentele activităţii cerebrale de la mare distanţă, pielea pacientului fiind atinsă exclusiv de un laser infraroşu de putere mică.

Aşa s-a născut Monitorul Hobson Bebe, un dispozitiv pentru afişarea semnelor vitale ale unui sugar aflat în altă cameră. I-a dat prototipul Marissei şi soţului ei. Alarmele monitorului i-ar fi avertizat imediat dacă ar fi fost ceva în neregulă cu bebeluşul. Cei doi au fost încântaţi. La insistenţele soţiei lui, Peter îşi părăsi slujba de la spitalul East York General şi deschise o mică firmă prin care-şi vindea monitoarele pentru bebeluşi.

Într-o dimineaţă, Peter stătea întins pe pat, lângă Cathy. Trebuia să urineze. Se uită la ceasul de la radio: 6:45. Alarma suna la şapte. Dacă ea dormea uşor, ar fi trezit-o când s-ar fi ridicat şi ar fi privat-o de ultimul sfert de oră de somn. N-ar fi vrut asta pentru nimic în lume.

Aşa că rămase acolo, îndurând presiunea din vezică. Ar fi vrut să ştie dacă dormea adânc. Poate că era deja trează, dar ţinea ochii închişi.

Atunci îi veni ideea: o utilizare total diferită a tehnologiei de monitorizare. Văzu în minte produsul finit: un panou pe peretele de vizavi de pat, cu două afişaje, unul pentru fiecare persoană din pat. Fiecare afişaj va avea un led mare şi unul mic. Cel mare va indica faza actuală de somn, cel mic, faza în care se va intra. Va exista şi un cronometru, care să arate timpul rămas până la tranziţia spre faza următoare. După câteva nopţi, dispozitivul va putea reda fără probleme ciclul de somn al utilizatorilor individuali.

Ledurile îşi vor schimba culoarea: albul va însemna că persoana e trează; roşul, că doarme uşor şi se va trezi la orice zgomot sau mişcare; galben, că e în faza de somn mediu, deci, dacă ai grijă, poţi merge la baie, tuşi sau face orice altceva fără s-o deranjezi; verde, că persoana doarme adânc şi poţi să tai lemne pe ea fără s-o trezeşti.

Dispozitivul va fi uşor de citit pentru oricine: o lumină mare, galbenă şi una mică, verde. Când pe cronometru apare 07, dacă te ridici, îţi trezeşti partenerul. Dar, dacă mai rabzi şapte minute, doarme adânc şi poţi să ieşi din pat fără să-l trezeşti.

Din cauză că presiunea din vezică îi provocase erecţia matinală tipică, Peter îşi mai dădu seama de un lucru. Se trezise adesea excitat pe la două sau trei noaptea, întrebându-se dacă soţia lui era şi ea trează. Dacă ar fi fost, ar fi făcut dragoste. Altfel nici nu s-ar fi gândit s-o scoale. Dar, dacă pe monitor se vedeau

luminiţe albe pentru amândoi, atunci... atunci ceea ce fusese iniţial Monitorul Hobson Bebe avea să fie responsabil de naşterea multor altor copilaşi...

Peter îşi punea la punct mintal sistemul în timp ce minutele se scurgeau. Toate telefoanele din casă erau acum legate la un Monitor Hobson şi de la el la computerul casei. În funcţie de cât de adânc dormeau Peter şi Cathy, aparatele sunau sau doar semnalizau apelurile primite.

La 3:17 dimineaţa fu detectat un apel. Cu câteva momente înainte, Peter dormise, dar acum mergea spre baia de lângă dormitor, în care se afla un telefon. Imediat ce intră, indicatorul începu să pâlpâie. Închise uşa, se aşeză pe toaletă şi ridică receptorul.

– Alo? întrebă el cu glas gros şi uscat.

– Doctor Hobson? întrebă o voce de bărbat.

– Da.

– Sunt Sepp van der Linde, de la Spitalul de Boli Cronice Carlson. Asistentul-şef pe tura de noapte.

– Da?

Peter bâjbâi după un pahar şi-l umplu cu apă de la robinet.

– Cred că doamna Fennell va deceda în curând. A mai suferit un atac.

Îl cuprinse o uşoară undă de tristeţe.

– Vă mulţumesc că m-aţi anunţat. Echipamentul meu mai e montat?

– Da, domnule, mai este, dar...

Se strădui să-şi înăbuşe un căscat.

– Atunci o să vin dimineaţă să iau discul cu datele.

– Dar, domnule Hobson, doamna Fennell vă roagă să veniţi acum.

– Eu?

– Zice că sunteţi singurul ei prieten.

– Am plecat.

Peter ajunse la spital pe la patru dimineaţa. Îi arătă gărzii permisul de trecere şi luă liftul până la etajul al treilea. Uşa de la salonul doamnei Fennell era deschisă. Văzu lumina incandescentă de deasupra capului ei, deşi tuburile de neon din tavan erau stinse. Patru leduri verzui sclipeau lângă pat, semn că echipamentul lui Peter funcţiona adecvat. O asistentă cu figură plictisită veghea la marginea patului, aşezată pe un scaun.

– Sunt Peter Hobson. Cum se simte?

Doamna Fennell se mişcă foarte încet.

– Pe...ter, spuse ea, dar până şi rostirea cele două silabe era un efort prea mare pentru ea.

Asistenta se ridică şi se duse lângă Peter.

– A suferit un atac acum o oră şi doctorul Chong se aşteaptă să mai aibă unul în scurt timp; sunt câteva cheaguri în arterele care-i alimentează creierul. Am vrut să-i dăm ceva împotriva durerii, dar ne-a refuzat.

Peter merse la dispozitiv şi activă ecranul, care se aprinse imediat. O serie de oscilaţii se deplasau de la stânga la dreapta.

– Vă mulţumesc, se adresă el asistentei. Puteţi pleca, dacă doriţi.

Asistenta făcu un semn din cap şi plecă. Peter se aşeză pe scaunul tapiţat cu vinilin, cu spătarul încălzit de asistentă. Se întinse şi luă mâna stângă a doamnei Fennell, în care era introdus un cateter legat la perfuzia de lângă pat. O piele translucidă acoperea oasele mărunte. Îi cuprinse degetele într-ale lui. Ea îl strânse foarte uşor.

– O să stau cu dumneavoastră, doamnă Fennell, şopti.

– P... P...

– Da, zâmbi el, sunt eu, Peter.

Ea mişcă din cap foarte vag.

– P... P... repetă, apoi cu mare efort, Peg...

– Aşa e, ai dreptate. O să stau cu tine, *Peggy*.

Bătrâna surâse atât de vag, încât gura îi păru o linie pe chip. Apoi, fără nici un pic de frământare, degetele îi căzură în mâna lui Peter şi închise ochii cu blândeţe. Pe monitor, oscilaţiile verzui deveniră un şir de linii orizontale perfecte. După câteva minute, Peter îşi retrase mâna, clipi de mai multe ori şi se duse după asistentă.

CAPITOLUL 10

Peter părăsi spitalul, luând înregistrarea super-EEG-ului. Când ajunse acasă, Cathy se pregătea să

plece la serviciu. Mușca dintr-o felie de pâine integrală prăjită și sorbea ceai. El îi lăsase un mesaj pe calculatorul casei, să știe unde e.

– Cum a mers? îl întrebă Cathy.

– Am obținut înregistrarea.

– Nu pari prea bucuros.

– O doamnă foarte cumsecade a murit azi-noapte.

Cathy îl privi compătimitor și înclină din cap.

– Sunt foarte obosit, spuse el. Mă duc înapoi în pat.

O sărută scurt și plecă să se culce.

Peste patru ore se trezi cu o durere de cap. Se îndreptă amețit spre baie, se bărbieri și făcu un duș. Pe urmă umplu un pahar mare cu coca-cola dietetică, luă discul cu înregistrarea și se duse în birou.

Sistemul lui informatic de acasă era mult mai puternic decât unitatea centrală pe care o împărțise cu colegii în facultate. Îl porni, introduse discul și activă monitorul de perete. Voia să vadă momentul în care se petrecuse cea din urmă descărcare neuronală, ultima sinapsă. Clipa morții.

Selectă afișarea grafică și rulă câteva secunde de date, punând calculatorul să deseneze graficul fiecărei poziții de descărcare a neuronilor. Deloc surprinzător, imaginea de pe ecran descria silueta unui creier uman. Peter folosi un instrument de trasare a marginilor ca să deseneze conturul creierului doamnei Fennell. Avea destule date pentru a genera o imagine

tridimensională; o roti până când ajunse cu faţa spre el, privind-o direct în nervii optici.

Lăsă datele să ruleze în timp real. Calculatorul încerca să găsească tipare de descărcare neuronală. Orice serie care descărca impulsuri o dată era codată cu roşu; de două ori, cu portocaliu; de trei ori, cu galben, şi aşa mai departe, utilizându-se toate cele şapte culori ale spectrului. Imaginea creierului arăta aproape albă – efectul combinat al tuturor punctelor mici şi colorate. Din când în când, mărea imaginea, ca să vadă în prim-plan o anumită porţiune de creier, înţesată cu şiruri de luminiţe minuscule, aşa cum sunt în pomii de Crăciun.

Cu ochii la ecran, surprinse exact atacul final, care duse la moartea lui Peggy Fennell. Schema codurilor de culori se reînnoia la fiecare zecime de secundă, dar, în scurt timp, în lobul temporal apăru o zonă întunecată, exact sub fisura silviană. Urmă o intensificare a activităţii, tot creierul devenind din ce în ce mai luminos, pe măsură ce dezinhibarea determina descărcare după descărcare neuronală. După câteva minute, creierul fu străbătut de o reţea complexă de lumini violete, o serie întreagă de reţele neuronale fiind declanşate neîntrerupt în tipare identice, în vreme ce creierul era cuprins de spasme. Apoi reţelele începură să dispară, fără ca altele noi să le înlocuiască. După nouăzeci de ani de activitate, creierului lui Peggy Fennell se opri definitiv.

Peter sperase să privească procesul fără să se implice emoţional. La urma urmei, nu erau decât nişte informaţii. Dar era vorba de Peggy, femeia curajoasă şi veselă care se luptase cu moartea şi-o învinsese o dată, femeia care îl ţinuse de mână când trecuse în lumea fără viaţă.

Pe ecran se construiau în continuare grafice. În curând, sclipiră doar câteva tipare de lumină, asemănătoare constelaţiilor dintr-o noapte ceţoasă. Când dispărură şi ele, încetă orice fel de activitate. Nici o tresărire. Nici un spasm. Nimic.

Numai...

Ce-a fost asta?

O pâlpâire discretă.

Peter dădu înregistrarea înapoi, apoi o reluă cu viteză mult mai mică.

Zări un tipar delicat de luminiţe violete, persistent, cu descărcări succesive.

Luminiţele se mişcau.

Neuronii, bineînţeles, n-aveau cum să se mişte. Erau entităţi fizice. Dar aparatul înregistra din nou şi din nou acelaşi tipar care se deplasa puţin spre dreapta. Aparatul permitea astfel de deplasări: neuronii nu se descărcau întotdeauna exact la fel, iar creierul era destul de gelatinos pentru ca mişcările capului şi pulsul sanguin să modifice coordonatele fizice ale unui neuron. Tiparul care se deplasa pe ecran trebuie să se fi propagat de la neuron la neuron, în etape suficient

de scurte pentru ca aparatul să confunde creşterile individuale cu activitatea din aceiaşi neuroni. Peter se uită la scala din partea inferioară a monitorului de perete. Tiparul violet, un ghem complex de tuburi de neon asemănător cu intestinele, se mişcase deja cu cinci milimetri, o distanţă mult mai mare decât cea pe care ar fi putut-o străbate un neuron în creier, exceptând situaţia unei lovituri foarte puternice în cap. Peggy Fennell nu păţise aşa ceva.

Peter interveni la comenzi şi înregistrarea se derulă cu viteză mai mare. Nu era nici o îndoială: ghemul de sclipiri violete se deplasa spre dreapta, în linie dreaptă. Se rotea puţin în mişcare, ca un scaiete în bătaia vântului prin deşert. Peter se holba la el, cu gura căscată de uimire. Ghemul se deplasa întruna, trecând peste corpul calos în cealaltă emisferă, pe lângă hipotalamus, în lobul temporal drept.

În mod normal, fiecare parte a creierului era izolată de celelalte, iar undele electrice tipice cortexului cerebral, să zicem, nu erau tipice cerebelului şi viceversa. Însă ghemul violet trecea dintr-o structură într-alta fără să-şi schimbe forma.

O defecţiune a aparatului, îşi zise Peter. Ce să-i faci... Nimic nu merge perfect de la început.

Numai că...

Numai că nu ştia ce anume ar fi putut cauza defecţiunea.

Iar tiparul se deplasa în continuare.

Peter încercă să găsească altă explicație. Să fi fost oare efectul unei descărcări statice, provocate de părul lui Peggy frecat de pernă? Sigur, pernele din spital sunt antistatice, tocmai ca să nu interfereze cu echipamentele fine de înregistrare, iar Peggy avea păr foarte puțin. Mai purta și casca lui de scanare.

Nu, alta trebuie să fi fost cauza.

Tiparul se apropia acum de marginea creierului. Peter se întrebă dacă se va disipa pe suprafața încrețită a cortexului sau va ricoșa, răsucindu-se în sens invers, ca un joc video în interiorul capului.

Nu făcu nici una, nici alta.

Ajunse la marginea creierului... și se deplasă în continuare, prin membrana care învăluia organul.

Uimitor.

Peter apăsă câteva taste, suprapunând conturul extrapolat al capului doamnei Fennell peste conturul creierului. Se mustră în gând că n-o făcuse mai repede. Era clar unde anume se îndrepta ghemul.

Direct spre tâmplă.

Direct spre cea mai subțire zonă a craniului.

Avansa prin os, apoi prin mușchiul subțire care acoperea craniul.

Bineînțeles, se va destrăma, își spuse Peter. Da, în tâmplă există nervi, de aceea te doare când te lovești acolo. Da, există nervi și în țesutul muscular, inclusiv în mușchii maxilarului care se suprapun peste tâmplă. Da, există nervi și în straturile inferioare ale pielii. Chiar

dacă tiparul avea o oarecare coeziune, Peter se aştepta la o schimbare. Nervii din afara creierului nu sunt atât de denşi. Tiparul s-ar putea umfla ca un balon, tras printre punctele mai difuze ale ţesutului nervos.

Dar nu se întâmplă aşa. Îşi păstră dimensiunile, străbătând încet muşchiul, pielea şi...

Afară. Pe lângă câmpul senzorial.

Nu se dispersă. Pur şi simplu ieşi, păstrându-şi, totuşi, coeziunea. Rămase intact până când pânza de senzori îl pierdu.

Incredibil, îşi spuse Peter. Incredibil.

Căută pe monitorul de perete urmele altor reţele de neuroni active.

Nu exista nici una.

Creierul lui Peggy Fennell era o imagine lipsită de orice activitate electrică.

Ea era moartă.

Moartă.

Iar ceva îi ieşise din corp.

Ceva îi ieşise din creier.

Peter simţi că i se învârte capul

Era imposibil.

Era *imposibil*.

Derulă înregistrarea înapoi şi o reluă dintr-un unghi diferit.

De ce se deplasase ghemul luminos din emisfera stângă în cea dreaptă? Cealaltă tâmplă ar fi fost mai apropiată.

A, dar Peggy fusese culcată, cu capul pe pernă. Tâmpla ei stângă se afla pe pernă; cea dreaptă era expusă la aer. Deşi mai departe, tot ea era calea cea mai uşoară de ieşire.

Peter reluă înregistrarea din nou şi din nou. Unghiuri diferite. Metode de reprezentare grafică diferite. Scheme de codare pe culori diferite. Dar obţinu acelaşi rezultat. Compară înregistrările temporale codate cu celelalte semne vitale ale lui Peggy: puls, respiraţie, tensiune. Ghemul luminos a ieşit din trup imediat ce i s-a oprit inima, imediat ce şi-a dat ultima suflare.

Peter găsi exact ceea ce căuta: un indiciu evident că viaţa ei se încheiase, un marker indiscutabil că pacientul era acum un simplu trup, gata pentru recoltarea organelor.

Un *indiciu*.

Nu era termenul cel mai fericit, ştia. Evita în mod deliberat să se gândească la cel potrivit. Şi, totuşi, era acolo, înregistrat de echipamentul lui ultrasensibil: sufletul lui Peggy Fennell ieşind din trupul ei.

Peter ştia că, dacă-l chema pe Sarkar la el, acesta va veni cu siguranţă. Nu-şi putu controla agitaţia la sosirea lui. Încercă, fără să reuşească, să-şi ascundă zâmbetul. Îl duse pe Sarkar în birou şi-i arătă înregistrarea morţii lui Peggy Fennell.

– Ai falsificat-o, trase concluzia Sarkar.

– Nu.

– Hai, fii serios, Peter.

– Sunt foarte serios. Nici măcar n-am filtrat datele. Ceea ce ai văzut e exact ceea ce s-a întâmplat.

– Mai pune o dată ultima parte. Cu viteză foarte mică.

Peter apăsă pe taste.

– *Subhanallah*, exclamă Sarkar. Incredibil.

– Nu-i așa?

– Știi ce e, nu? Chiar acolo, în imaginile alea spinoase. E *nafs* – sufletul ei părăsindu-i corpul.

Spre surprinderea lui, Peter se pomeni că reacționează negativ la auzul ideii rostite cu glas tare:

– Știam că vei spune asta.

– Păi, ce altceva ar putea fi?

– Nu știu.

– Nimic. Numai asta poate fi. Ai mai spus cuiva?

– Nu.

– Cum anunți așa ceva, mă întreb? Într-o revistă medicală? Sau pur și simplu chemi ziariștii?

– Habar n-am. De-abia am început să mă gândesc. Cred c-o să țin o conferință de presă.

– Adu-ți aminte de Fleischmann și Pons, îl atenționă Sarkar.

– Tipii ăia cu fuziunea la rece? Da, știu că au ieșit în public prea repede și s-au trezit că lumea aruncă în ei cu ouă stricate. Trebuie să mai fac niște înregistrări. Trebuie să mă asigur că se întâmplă cu toată lumea același

lucru. Dar nu pot aştepta la nesfârşit. În scurtă vreme probabil că o să facă şi altcineva aceeaşi descoperire.

– Dar patentele?

Peter înclină afirmativ din cap.

– M-am gândit şi la asta. Am deja patente pentru mare parte din tehnologia superEEG-ului. E o variantă perfecţionată a tomografului pe care l-am construit pentru studiile tale legate de inteligenţa artificială. Sigur că n-o să ies în public până nu protejez totul.

– Şi după ce-l anunţi, o să urmeze o avalanşă publicitară. Ai atins o culme. Ai demonstrat că există viaţă după moarte.

Peter scutură din cap.

– Mergi prea departe. Un mărunt câmp electric părăseşte corpul în momentul morţii. Atât. Nimic nu arată că e conştient sau viu.

– În *Coran* scrie că...

– Nu mă pot baza nici pe *Coran*, nici pe *Biblie*, nici pe altceva. Un câmp energetic supravieţuieşte după moarte. Atâta ştim. Cât se menţine după ce iese din corp? Conţine vreo informaţie reală? Habar n-avem. În clipa de faţă, orice altă interpretare nu e decât iluzie.

– Faci pe obtuzul în mod deliberat. E sufletul, Peter. Ştii bine.

– Nu-mi place să folosesc cuvântul ăsta. Mă... Ne influenţează discuţia.

– Bine, atunci spune-i cum vrei. Casper, fantoma cea prietenoasă. Eu îi spun manifestarea fizică a undei

sufletului. Există, iar tu știi la fel de bine ca mine că oamenii vor considera că e sufletul, dovada vieții de după moarte.

Sarkar se uită în ochii prietenului său.

– Asta va schimba lumea, îi spuse.

Peter făcu un semn afirmativ din cap. Nu mai era nimic de spus.

CAPITOLUL 11

SEPTEMBRIE 2011

Peter nu-l mai văzuse pe Colin Godoyo de luni de zile, de la seminarul despre nemurirea bazată pe nanotehnologie. Nu fuseseră niciodată prieteni apropiați – cel puțin așa credea el –, dar când Colin îl sună la birou și-l invită să ia prânzul împreună, ceva în vocea lui îi spuse că e urgent, așa că fu de acord. La urma urmei, prânzul nu putea dura la nesfârșit. Avea o întâlnire cu un client american important la ora două.

Au ales un mic restaurant care-i plăcea lui Peter, pe Sheppard East, orientat spre Vic Park, unde se făceau niște sandvișuri din pâine prăjită pe grătar, pe care rămâneau dungi maro, și din piept de curcan mărunțit cu cuțitul, nu tocat la mașină. Peter nu credea că lumea îl ține minte în mod special, dar se părea că jumătate dintre restaurantele din North York îl considerau de-al casei, deși la nici unul nu lua masa

mai mult de două ori pe lună. Excepţie făcea Sonny Gotlieb's. Chelnerul îi luă lui Colin comanda pentru băutură (scotch cu sifon), dar insistă că ştie ce doreşte Peter (coca-cola dietetică şi lămâie, nu?). Odată plecat, Peter se uită la Colin cu o privire nerăbdătoare.

– Ce mai e nou? îl întrebă el.

Era mai cărunt decât şi-l amintea, dar tot îi plăcea să-şi afişeze bogăţia, căci purta şase inele de aur. Ochii îi fugeau în toate părţile, fără încetare.

– Cred că ai auzit de mine şi de Naomi, nu?

– Nu, spuse Peter, scuturând din cap. Ce să aud?

– Ne-am despărţit.

– Vai, îmi pare rău...

– Habar n-am avut câţi dintre prietenii noştri erau, de fapt, numai prietenii ei, continuă Colin.

Chelnerul reveni. Aşeză pe masă două şervetele mici şi băutura şi se depărtă repede.

– Mă bucur că ai vrut să luăm prânzul împreună.

– Sigur, nici o problemă.

Nu ştia cum să se poarte într-o asemenea situaţie. Trebuia să-l întrebe ce nu mersese? El nu vorbea decât rareori despre problemele lui personale şi, în general, nu-i plăcea nici să pună, nici să i se pună astfel de întrebări.

– Îmi pare rău pentru voi.

Ar fi vrut să adauge „Arătaţi întotdeauna atât de fericiţi împreună", apelând la rezerva lui de clişee.

Dar se opri, căci învățase din proprie experiență să nu pună preț pe aparențe.

– Am avut probleme de-o vreme încoace.

Peter stoarse lămâia în suc.

– Nu mai eram pe aceeași lungime de undă. Se pare că avea și Colin o rezervă de clișee. Nu mai aveam despre ce vorbi.

– Pur și simplu v-ați îndepărtat, remarcă Peter, pe ton nici întrebător, nici curios.

– Da... aprobă el și luă o înghițitură zdravănă de scotch, apoi se strâmbă cu plăcerea masochistului. Da...

– Ați fost împreună mult timp, rosti Peter, atent să-și mențină tonul neutru și să nu transforme afirmația într-o întrebare.

– Unsprezece ani, dacă socotești și anii cât am stat împreună înainte de căsătorie.

Colin cuprinse paharul cu ambele mâini.

Peter se întrebă oare cine părăsise pe cine. „*Nu-i treaba mea*“, își zise.

– E ceva vreme, rosti el.

– Eu... aveam pe altcineva, îi mărturisi Colin. O femeie din Montreal. Mergeam acolo cu afaceri la fiecare trei săptămâni. Luam trenul cu levitație magnetică.

Peter era uluit. În ziua de azi, în toate căsniciile se calcă strâmb?

– Aha...

– N-a însemnat nimic, spuse Colin, făcând un gest de nepăsare. A fost... știi tu, un mod de a-i transmite

lui Naomi un mesaj. Un strigăt de ajutor, adăugă el, ridicând privirea. Înţelegi?

Nu, îşi zise Peter, *nu înţeleg.*

– Un strigăt de ajutor. Dar a luat-o razna când i-am spus. A zis că s-a umplut paharul. Că era paiul care a deşelat cămila.

Clar, gândi Peter, *toată lumea* avea o rezervă de clişee.

– N-am vrut s-o rănesc, dar aveam şi am nevoile mele. N-ar fi trebuit să mă părăsească din cauza asta.

Chelnerul reveni cu sendvişul lui Peter şi paste primavera pentru Colin.

– Tu ce crezi?

Că eşti un nemernic. Cred că eşti cel mai mare ticălos de pe faţa pământului.

– Ghinion, rosti el, trăgând scobitoarea din sendvişul triunghiular şi punându-şi maioneză pe carnea de curcan. Ghinion curat.

– În fine, spuse Colin, simţind că e momentul să schimbe subiectul. Nu te-am invitat la prânz ca să vorbim despre mine. Am nevoie de sfatul tău.

– Serios?

– Tu şi Cathy aţi fost la seminarul ţinut de Life Unlimited. Ce părere ţi-ai făcut?

– O prezentare promoţională impresionantă.

– Nu, pe mine mă interesează ce părere ai despre procedeu. Eşti inginer biomedical. Crezi că funcţionează?

Peter scutură din umeri.

– Jay Leno spune că i s-a aplicat Reginei Elisabeta. Singura cale de a salva monarhia era să se asigure că nici unul dintre copii nu ajunge la tron.

Colin râse politicos, dar se uită la Peter de parcă s-ar fi aşteptat la un răspuns serios. Peter mestecă o bucată de sandviş, apoi spuse:

– Nu ştiu. Premisele par solide. Adică există – câte? – cinci modele principale de îmbătrânire şi, în final, de moarte.

Le enumeră pe degete.

– Primul: teoria stocastică, potrivit căreia trupurile noastre sunt maşinării complexe şi, ca orice maşinărie complexă, odată şi-odată va ceda. Al doilea, limita lui Hayflick: celulele umane se pot divide numai de cincizeci de ori. Al treilea: ipoteza copiilor corupte. De câte ori se copiază ADN-ul, apar mici erori şi, la un moment dat, copia e atât de coruptă că nu mai foloseşte la nimic. Bum! Miroşi florile pe la rădăcină. Al patrulea, teoria reziduurilor toxice: ceva – poate radicalii liberi – îţi face necazuri pe dinăuntru. Şi, în sfârşit, al cincilea, ipoteza autoimună: apărarea naturală a organismului îşi pierde controlul şi-ţi atacă celulele sănătoase.

Colin înclină din cap.

– Şi nimeni nu ştie care e teoria corectă?

– Toate sunt corecte, într-o măsură sau alta. Dar esenţial este că tehnologia folosită de Life Unlimited... cum le ziceau? dădacele? aşa, dădacele se ocupă de

toate cauzele posibile. Aş spune că procedeul are mari şanse. Sigur poţi fi doar dacă vezi că o persoană supusă experimentului trăieşte câteva secole la rând.

– Deci... deci crezi că merită banii?

Peter scutură iarăşi din umeri.

– În aparenţă, da, cred că da. Păi, cine nu vrea să trăiască o veşnicie? Totuşi, ar fi păcat să trăieşti atât dacă ratezi şansa de a ajunge în paradis.

Colin îşi dădu capul pe spate.

– Vorbeşti ca un adevărat creştin.

Peter îşi termină sendvişul.

– Scuză-mă. Sunt doar nişte gânduri.

– Ce părere a avut Cathy de Life Unlimited?

– Nu s-a arătat prea interesată.

– Zău? Mie mi se pare extraordinar. Aş vrea să experimentez şi eu traiul veşnic.

– Costă o avere. Ai delapidat banca?

– Nici vorbă. Dar cred că merită să dai şi ultimul bănuţ.

Peter avu nevoie de trei săptămâni să obţină încă două înregistrări ale undei sufletului ieşind din trup. Una o făcu la Spitalul de Boli Cronice Carlson, acolo unde o cunoscuse pe Peggy Fennell. De data asta, subiectul era Gustav Reichhold, un bărbat doar cu câţiva ani mai în vârstă decât el, care se stingea din pricina complicaţiilor provocate de SIDA şi alese să-şi încheie viaţa prin sinucidere asistată de medici.

A doua înregistrare trebuia făcută în altă parte, astfel încât criticii să nu poată spune că unda sufletului nu-i nici pe departe o componentă universală a existenţei umane, ci un banal fenomen electric, provocat de firele din clădirea respectivă, de apropierea de stâlpii de curent sau de un tratament special administrat la spitalul Carlson. Aşadar, pentru a treia înregistrare, Peter plasă un anunţ pe internet:

> Se caută o persoană bolnavă în stadiu terminal, care să participe la testarea unui nou dispozitiv de monitorizare biomedical. Localizare: sudul Ontario-ului. Persoana va primi 10 000 de dolari. Bolnavii sau persoanele împuternicite de ei sunt rugate să contacteze cu încredere Hobson Monitoring (net: HOBMON).

Anunţul îi dădu o senzaţie ciudată. Suna foarte distant. Într-adevăr, suma uriaşă pe care o oferea era consecinţa stânjenelii sale. La două zile de la plasarea anunţului pe net, avea deja paisprezece cereri. Alese un băiat de numai doisprezece ani, bolnav de leucemie, atât din milă – părinţii lui cheltuiseră ultimii bani ca să vină în Canada din Uganda, în speranţa că vor găsi un leac pentru boala fiului lor –, cât şi din dorinţa

de a varia subiecţii. Suma oferită de el îi va ajuta să achite o mică parte a cheltuielilor cu spitalizarea.

În plus, Peter consideră că şi primii participanţi la studiul lui meritau o răsplată, donă 10 000 de dolari urmaşilor lui Gustav Reichhold. Peggy Fennell era singură, aşa că făcu o donaţie în numele ei Asociaţiei Diabeticilor Canadieni. Se gândi că, nu peste multă vreme, cercetătorii de pe tot globul se vor bate să-i copieze rezultatele. Deci se cuvenea să stabilească o sumă generoasă pentru subiecţii testaţi.

Cele trei înregistrări erau foarte asemănătoare: un câmp electric mărunt, dar coerent părăsea trupul exact în momentul morţii. Pentru siguranţă, Peter folosise un alt superEEG pentru a înregistra moartea băieţelului din Uganda. Principiile erau aceleaşi, dar componentele erau nou-nouţe, unele bazate chiar pe soluţii tehnice diferite, pentru a se asigura că rezultatele anterioare nu fuseseră determinate de o defecţiune a dispozitivului de înregistrare.

În câteva săptămâni, Peter îi scanase cu superEEG-ul pe toţi cei 119 angajaţi de la Hobson Monitoring, dezvăluind doar celor mai devotaţi despre ce este vorba. Bineînţeles, nici un angajat nu era pe moarte, dar el voia să fie sigur că unda sufletului exista în oamenii sănătoşi şi nu era cea din urmă manifestare electrică a unui creier muribund.

Unda sufletului avea caracteristici electrice distincte. Frecvenţa era foarte înaltă, mult peste cea

a activității electrochimice a creierului. Deci, cu toate că tensiunea era minimă, nu se pierdea printre celelalte semnale din creier. După câteva mici operațiuni de reglare a echipamentului, Peter izolă fără probleme unda sufletului în înregistrările angajaților săi. Se amuză când trebui să facă mai multe încercări pentru a o descoperi în creierul lui Caleb Martin, avocatul firmei.

Între timp, pe același Martin îl trecuseră toate apele până protejă legal toate componentele superEEG-ului în Canada, Statele Unite, Comunitatea Europeană, Japonia, Comunitatea Statelor Independente și în alte țări. Filiala coreeană a Hobson Monitoring, care producea superEEG-urile, punea la punct o nouă linie de producție.

Nu peste mult, Peter va trebui să facă publică existența undei sufletului.

CAPITOLUL 12

Peter se simți din nou ca pe vremea studenției, când făcea farse cu colegii din aceeași frăție, îmbrăcând animalele cu haine. Merse la una dintre vaci și o mângâie pe ceafă. Nu mai stătuse atât de aproape de o vacă de ani de zile; crescuse în Regina, dar avea rude care țineau lăptării pe undeva prin Saskatchewan și în copilărie își petrecuse mai multe veri la ele.

Ca toate vacile, cea din faţa lui avea ochi maronii mari şi nări umede. N-o deranjă mângâierea. Fără să mai stea pe gânduri, Peter îi fixă cu blândeţe casca pe capul mare. Animalul mugi spre el, mai mult de uimire decât a protest. Respiraţia îi mirosea urât.

– Gata, doctore? întrebă şeful de echipă.

Peter se uită din nou la animal. Îi părea rău de el.

– Da.

La abatorul respectiv, vitele erau de obicei electrocutate înainte de sacrificare. Dar metoda aceasta i-ar fi supraîncărcat scannerul lui Peter. Aşa că vaca va fi ameţită cu bioxid, apoi atârnată şi i se va tăia gâtul ca să se scurgă sângele. Peter văzuse multe operaţii de-a lungul anilor, dar acolo tăieturile erau menite să vindece. Fu uimit să constate cât de tare îl afecta uciderea animalului. Şeful de echipă îl invită să facă un tur al abatorului şi să vadă cum se tranşează o vacă, dar el nu avea stomac pentru aşa ceva. Recuperă casca specială pentru vacă şi dispozitivul de înregistrare, mulţumi angajaţilor pe care îi deranjase şi se întoarse la birou.

Îşi petrecu restul zilei studiind înregistrarea şi aplicând diverse tehnici de îmbunătăţire a ei cu ajutorul calculatorului. Obţinu constant aceleaşi rezultate. Indiferent de metoda aplicată sau de atenţia cu care urmărea înregistrarea, nu găsi nici o dovadă că vacile ar avea suflet. Nimic nu părăsea creierul lor în momentul morţii. Nu-i deloc surprinzător, îşi zise el,

deşi înţelese repede că, pentru fiecare laudă adusă descoperirii sale geniale, va suferi şi un blestem. În acest caz, liga radicală a drepturilor animalelor se va ridica sigur împotriva lui.

Peter şi Cathy plănuiseră să ia cina în seara aceea la Barberian's, restaurantul lor preferat pentru biftec. Peter anulă rezervarea în ultima clipă şi mâncară la un local vegetarian.

Când Peter Hobson şi-a luat diploma în taxonomie ca specializare facultativă, a studiat două specii de cimpanzei, *Pan troglodytes* (cimpanzeii comuni) şi *Pan paniscus* (cimpanzeii pitici).

Deşi separarea dintre cimpanzei şi oameni a avut loc cu 500 000 de generaţii în urmă, tot mai au în comun 98,4% din ADN. În 1993, un grup din care făcea parte evoluţionistul Richard Dawkins şi autorul de bestselleruri science-fiction Douglas Adams a publicat *Declaraţia Maimuţelor Mari*, care susţinea votarea unei legi pentru apărarea drepturilor rudelor noastre simiene.

A fost nevoie de treisprezece ani până când declaraţia a ajuns să fie dezbătută la Naţiunile Unite. S-a adoptat o rezoluţie fără precedent, prin care cimpanzeii erau introduşi oficial în genul *Homo*. Acum umanitatea avea trei specii: *Homo sapiens*, *Homo troglodytes* şi *Homo paniscus*. Drepturile omului au fost împărţite în două clase mari: cele care se aplicau

tuturor membrilor din genul *Homo*, ca dreptul la viață, libertatea și interzicerea torturii, și altele, rezervate exclusiv *Homo sapiens*, ca năzuința de a fi fericit, libertatea religioasă și deținerea de pământ.

Desigur, ținând cont de prima categorie, nu aveai voie să omori un cimpanzeu în scopuri experimentale. Într-adevăr, era interzis să închizi un cimpanzeu în laborator. Multe țări și-au schimbat textul legilor referitoare la omucidere pentru a include și prevederi împotriva uciderii cimpanzeilor.

Adriaan Kortlandt, primul savant care a studiat comportamentul cimpanzeilor în sălbăticie, a numit aceste animale „suflete stranii ascunse sub blană de animal". Dar acum Peter Hobson se afla în poziția din care înțelegea că observația lui Kortland trebuia luată *ad literam*. Unda sufletului exista în *Homo sapiens*. Ea nu exista în *Bos taurus*, vaca obișnuită. Peter sprijinea mișcarea pentru drepturile simienilor, dar tot binele realizat în ultimii câțiva ani putea fi schimbat în rău dacă se dovedea că oamenii aveau suflet, iar cimpanzeii, nu. Totuși, știa că, dacă nu făcea el testul, îl va face altcineva, altădată.

Cu toate că cimpanzeii nu mai erau capturați pentru laboratoare, grădini zoologice sau circuri, unii tot mai trăiau în zone administrate de oameni. Regatul Unit, Canada, Statele Unite, Tanzania și Burundi au înființat un azil în Glasgow – ce mai loc! – pentru cimpanzeii care nu se mai puteau întoarce în sălbăticie.

Peter sună la azil să afle dacă aveau vreun cimpanzeu pe moarte. Din spusele directoarei, Brenda MacTavish, câţiva aveau cincizeci de ani, o vârstă înaintată pentru o maimuţă, dar nici unul nu era pe moarte. Totuşi, Peter trimise un dispozitiv de scanare.

– Aşa că sunt pregătit să-mi fac publică descoperirea, îi spuse el lui Sarkar la cina lor săptămânală de la Sony Gotlieb's. Angajaţii mei de la marketing au găsit un nume pentru superEEG. Îi spun Detectorul de suflete.

– Hai, fii serios! protestă Sarkar.

Peter zâmbi.

– Întotdeauna las asemenea decizii pe seama lui Joginder şi a oamenilor săi. În fine, patentele Detectorului de suflete sunt asigurate, avem un stoc de aproape două sute de dispozitive gata de expediere, am trei înregistrări concludente ale undei sufletului în timp ce părăseşte trupul fiinţelor umane, ştiu că unele animale nu au suflet şi sper că, destul de repede, voi avea şi informaţii despre cimpanzei.

Sarkar întinse somon afumat pe o jumătate de corn.

– Îţi lipseşte o informaţie esenţială, remarcă el.

– Da?

– Mă mir că nu te-ai gândit chiar tu la ea, Peter.

– La ce anume?

– Celălalt aspect al cercetării tale iniţiale: ştii când iese sufletul din corp. Dar când intră în el?

Lui Peter îi căzu falca.

– Vrei să spui... Te gândeşti la fetus?

– Exact.

– La naiba! Aş... Mi-aş da foc la valiză cu o asemenea întrebare.

– Poate, dar imediat ce-ţi faci cunoscută descoperirea o să ţi-o adreseze cineva.

– Mi-e şi frică să mă gândesc la controversele stârnite.

– Aşa-i, încuviinţă Sarkar. Dar mă mir că nu ţi-a trecut prin cap.

Peter îşi întoarse privirea de la el. Înăbuşise întrebarea din faşă, fără îndoială. O rană veche, demult vindecată. Cel puţin aşa voia el să creadă.

„Fir-ar să fie! se înfurie în sinea lui. Fir-ar să fie."

CAPITOLUL 13

Se întâmplase cu treisprezece ani în urmă, în primul lor an de căsătorie. Peter îşi amintea fiecare amănunt, de parc-ar fi fost ieri.

31 octombrie 1998. Nici atunci nu mâncau acasă prea des. Dar li se părea nepoliticos să meargă la restaurant de Halloween — cineva trebuia să le dea copiilor bomboane.

Cathy pregăti paste fettuccine Alfredo, iar Peter o salată Cezar cu bucăţele de şuncă prăjite uşor la microunde. Amândoi făcură o prăjitură pentru

desert. Le plăcea să gătească împreună. Bucătăria mică pe care o aveau atunci le dădea nenumărate prilejuri plăcute să se atingă atunci când treceau unul pe lângă altul, bătându-se care să ajungă primul la diverse dulăpioare şi instrumente de gătit. La sfârşit, Cathy avea pe fiecare sân amprenta mâinilor lui Peter desenate cu făină, iar el amprentele palmelor ei pe fund.

După ce terminară de mâncat salata şi serviră pastele, Cathy îl anunţă fără nici o pregătire:

– Sunt gravidă.

Peter lăsă furculiţa jos şi se uită fix la ea.

– Serios?

– Serios.

– Păi, e...

Ştia c-ar fi trebuit să spună „e grozav“, dar nu fu în stare să rostească şi al doilea cuvânt. Aşa că preferă „interesant“.

Cathy se crispă vizibil:

– Interesant?

– Păi... adică... nu m-am aşteptat, asta e.

Pauză.

– Nu luai...?

Altă pauză.

– Fir-ar!

– Cred că s-a întâmplat în weekendul petrecut la cabana părinţilor mei. Mai ţii minte? Ai uitat să...

– Da, mai ţin minte, spuse Peter, uşor nervos.

– Ai zis c-o să-ţi faci vasectomie la treizeci de ani, rosti Cathy pe ton oarecum defensiv. Ai zis că, dacă până atunci tot nu vrem copii, o s-o faci.

– Da, dar zău că n-aveam de gând s-o fac de ziua mea. Încă am treizeci de ani. Pe lângă asta, încă mai discutam dacă să avem copii sau nu.

– Atunci de ce te-ai enervat?

– Nu... Nu m-am enervat.

Peter încercă să zâmbească.

– Serios, draga mea, nu sunt nervos. Doar surprins. Deci, continuă el după o mică pauză, dacă s-a întâmplat în weekendul ăla, înseamnă că eşti în a câta săptămână? A şasea?

Cathy confirmă cu un semn din cap.

– Nu mi-a venit ciclul, aşa că am cumpărat un test de sarcină.

– Înţeleg.

– Nu vrei copilul.

– N-am spus asta. Nu ştiu ce vreau.

Sună cineva la uşă. Peter merse să deschidă.

Ne daţi ori nu ne daţi, se gândi el. Ne daţi ori nu ne daţi.

Până să ia o hotărâre, Peter şi Cathy mai aşteptară trei săptămâni ca să-şi cântărească opţiunile, stilul de viaţă, idealurile.

Clinica de avorturi de pe College Street era o clădire de piatră cu două etaje, învecinată la stânga de

un restaurant jegos numit Joes – scris fără apostrof – care făcea reclamă la un dejun special cu două „ouri" gătite „cum le vrea clienţii", iar la dreapta de un magazin de electrice, cu o firmă scrisă de mână în vitrină: „Executăm reparaţii."

În faţa clinicii erau demonstranţi, care mărşăluiau în sus şi în jos pe trotuar, purtând placarde.

Avortul e o crimă, scria pe una.

Păcătosule, căieşte-te, scria pe alta.

Şi bebeluşii are drepturi, scria pe a treia, parcă de mâna unui angajat de la Joes. Un poliţist plictisit se proptea de zidul de piatră şi se asigura că manifestanţii nu întreceau măsura.

Peter şi Cathy parcară vizavi de clinică şi ieşiră din maşină. Cathy se uită spre clinică şi începu să tremure, deşi nu era frig.

– Nu m-am gândit c-o să fie atâţia demonstranţi.

Peter îi numără. Erau opt, trei bărbaţi şi cinci femei.

– Întotdeauna se adună câţiva.

Cathy înclină din cap.

Peter veni lângă ea şi-o luă de mână. Ea îl strânse de degete şi făcu un efort să-i ofere un zâmbet mic, încurajator. Aşteptară să treacă maşinile, apoi traversară.

Imediat ce ajunseră pe partea cealaltă, îi înconjurară demonstranţii.

– Nu intra acolo, doamnă! strigă unul din ei.

– E copilul *tău!* se auzi altă voce.

– Nu te grăbi! o îndemnă alta. Mai gândeşte-te!

Polițistul se apropie suficient ca să se convingă că manifestanții n-o atingeau pe Cathy sau nu-i blocau accesul în clădire.

Cathy privea drept în față.

„Ouri așa cum le vrea clienții", se gândi Peter. „Executăm reparații."

– N-o face! se auzi un nou strigăt.

– E copilul *tău!*

– Nu te grăbi! Mai gândește-te!

Patru trepte de piatră duceau la ușile de lemn ale clinicii. Cathy păși pe prima, cu Peter imediat în spatele ei.

– E...

– Nu...

– Mai...

Peter o luă înainte și deschise ușa.

Apoi intrară amândoi.

În săptămâna următoare, Peter trecu prin operația de vasectomie. El și Cathy nu mai pomeniră niciodată de episodul dureros din trecut, dar uneori, când veneau la ei în vizită fetele surorii ei, când se întâlneau cu vreo vecină ieșită la plimbare cu bebelușul sau când vedeau copii la televizor, pe Peter îl copleșeau dorința și amărăciunea și nedumerirea. Se uita la soția lui și vedea în ochii ei aceleași sentimente amestecate și aceeași nesiguranță.

Acum trebuia să facă faţă din nou aceleiaşi chestiuni morale.

Bineînţeles, n-avea cum să pună o cască pe capul unui fetus. Dar nu trebuia să scaneze întreaga activitate electrică din creierul copilului nenăscut. Îi trebuia doar un dispozitiv care să detecteze unda de frecvenţă înaltă a sufletului. Lucră la el zile la rând, dar în cele din urmă obţinu un scanner care, aşezat pe pântecul femeii însărcinate, detecta unda sufletului. Unitatea aplica tehnologia de scanare la distanţă de la Hobson Monitor şi se baza pe un senzor de direcţie, pentru a nu detecta din greşeala unda sufletului mamei.

Unda era foarte slabă, întrucât fetusul stătea bine ascuns în pântecele mamei. Aşadar, se gândi Peter, dacă un telescop obţine o imagine după expuneri îndelungi, atunci şi senzorul va avea nevoie de timp, aproximativ patru ore, pentru a stabili dacă există sau nu unda sufletului.

Peter merse la departamentul financiar al firmei sale. Unul dintre analiştii-şefi, Victoria Kalipedes, era la începutul celei de-a noua luni de sarcină.

– Victoria, am nevoie de ajutorul tău, o rugă Peter.

Femeia îl privi, aşteptând curioasă. Peter se amuză. Pentru ea, tot ce făcea în zilele acestea presupunea aşteptarea.

– Vreau să mă ajuţi la testarea unui nou prototip de senzor.

– Are de-a face cu bebelușul meu? întrebă Victoria surprinsă.

– Exact. E o pânză de senzori care se pune pe burtă. Nu te doare și nu face rău nici bebelușului. Cum să-ți spun, e ca un EEG. Detectează activitatea din creierul fetusului.

– Dar nu-i face rău copilului?

– Deloc, o asigură Peter, scuturând din cap.

– Păi, știu eu...

– Te rog!

Peter se ului pe sine de convingerea cu care rostise cuvintele.

Victoria stătu puțin pe gânduri.

– Bine, se hotărî ea. Când ai nevoie de mine?

– Chiar acum.

– Dar am o grămadă de treabă și știi cum e șeful meu...

– Durează câteva minute să așez pânza de senzori. Pentru că semnalul e foarte slab, va trebui s-o porți toată după-amiaza, dar nu te va împiedica să lucrezi.

Victoria se ridică în picioare — grea mișcare, dacă te gândești cât de avansată era sarcina — și merse cu Peter într-o încăpere izolată.

– O să-ți explic modul cum trebuie așezat senzorul, pe urmă te las singură, ca să-l așezi tu. O să intre foarte ușor pe sub haine.

Victoria ascultă indicațiile și înclină din cap că le-a înțeles.

– Mulţumesc, îi spuse el, mulţumesc foarte mult.

Apoi ieşi, lăsând-o să se dezbrace şi să fixeze senzorul.

La sfârşitul zilei, avea deja rezultatele. Unda sufletului bebeluşului fusese detectată fără probleme. Nimic surprinzător: dacă ar fi fost scos din pântecele mamei în starea aceasta avansată a sarcinii, ar fi supravieţuit. Dar când anume apare unda?

Peter răsfoi agenda din calculator până găsi numărul de telefon căutat: Dinah Kawasaki, o femeie cu care făcuse cursuri la Universitatea din Toronto şi care acum avea un cabinet de obstetrică în Don Mills.

Ascultă nerăbdător tonurile în timp ce calculatorul forma numărul. Dacă Dinah şi-ar convinge pacientele să-l ajute, o să afle rapid răspunsul la întrebare.

Aşteptând să vorbească cu ea, îşi dădu seama cât de tare se temea de acest răspuns.

CAPITOLUL 14

Treizeci şi două dintre pacientele gravide ale lui Dinah Kawasaki consimţiră să participe la testarea dispozitivului de scanare. Nu era de mirare, din moment ce Peter le oferise câte 500 de dolari numai ca să-l poarte pe pântece patru ore. Fiecare pacientă avea cu o săptămână de sarcină mai mult decât cealaltă.

Peter avea de gând să urmareasca evolutia mai multor gravide, de la început până la sfârşitul sarcinii,

dar rezultatele inițiale erau clare. Unda sufletului apărea între a noua și a zecea săptămână. Înainte, nu exista. Era nevoie de studii mult mai aprofundate ca să afle dacă apărea în creierul fetusului sau — mai puțin probabil, socoti el — venea din afară.

Știa că descoperirea lui va schimba lumea, la fel ca ideea că există o anumită formă de viață după moarte. Unii vor aduce obiecții interpretărilor lui, dar acum putea afirma cu certitudine dacă un fetus era sau nu o persoană, dacă avortarea lui era pur și simplu o modalitate de a scăpa de o excrescență nedorită sau o crimă.

Implicațiile aveau să fie foarte profunde. Dacă Papa putea fi convins că unda sufletului reprezenta caracteristica fizică a ființei nemuritoare și că sufletul apărea numai la zece săptămâni de sarcină, poate că nu va mai interzice contracepția și avortul în primele săptămâni. Peter își aminti că în 1993, papa de atunci le spusese femeilor violate de soldați în Bosnia-Herțegovina că vor fi blestemate dacă nu nasc. Iar cel de acum interzicea folosirea pastilelor contraceptive în regiunile devastate de foamete, chiar dacă bebelușii mureau de foame imediat ce se nășteau.

Bineînțeles, mișcarea femeilor — al cărei suporter se dorea și Peter — nu va sta cu mâinile în sân.

El nu susținuse niciodată avortul, mai ales în țările industrializate. Existau metode contraceptive foarte sigure și neinvazive. Da, era de acord că femeia avea

dreptul să facă avort la cerere, dar problema i se părea de-a dreptul dezgustătoare. Nu era oare mai bine să eviți o sarcină? Nu era mai bine să controlezi sarcina de comun acord cu partenerul? De ce să degradezi miracolul reproducerii?

Nu avu nevoie decât de zece minute ca să găsească pe internet o statistică după care una din cinci sarcini era întreruptă. Totuși, el și Cathy concepuseră un copil cu atâția ani în urmă fără să-l planifice. El, doctor inginer, ea, cu diplomă de chimist, doi oameni care ar fi trebuit să fie mai inteligenți.

Nimic nu e atât simplu în practică, după cum pare în teorie.

Acum poate că se justifica întreruperea de sarcină. Sufletul, orice ar fi fost el, apărea numai după șaizeci de zile din momentul conceperii.

Peter nu era un viitorolog, dar vedea în ce direcție de îndreaptă societatea: peste zece ani, fără îndoială că legile se vor schimba și vor permite avortul la cerere înainte de apariția undei sufletului. Odată ivită în fetus, tribunalul va decide că un copil nenăscut este, în realitate, o ființă umană.

Peter căutase răspunsuri – dovezi clare, indiscutabile. Acum le avea.

Respiră adânc. Era o minte rațională. Știa că nu există decât trei răspunsuri posibile la aspectul moral al avortului. Primul: copilul este o ființă umană din

momentul conceperii lui. Asta i se păruse dintotdeauna o prostie; în momentul conceperii, nu e decât o celulă.

Al doilea: copilul devine ființă umană din momentul în care părăsește pântecele mamei. Și asta era tot o prostie. Deși fetusul se hrănește prin mamă până la tăierea cordonului ombilical, el este destul de dezvoltat să se susțină singur, la nevoie, cu câteva săptămâni înainte de sfârșitul sarcinii. E clar că tăierea ombilicului este la fel de arbitrară ca tăierea panglicii la deschiderea unui nou mall. Fetusul este o ființă umană cu inimă și creier – și cu gânduri – înainte de a se ivi pe lume.

Deci Peter nu făcuse altceva decât să demonstreze ceea ce ar fi trebuit să fie evident la nivel intuitiv.

Al treilea răspuns: undeva între cele două extreme, concepția și nașterea, fetusul devine ființă umană de sine stătătoare, cu drepturi proprii.

Că a treia variantă se dovedi corectă era de așteptat. Multe religii susțineau că sufletul se naște la mijlocul perioadei de sarcină. Sfântul Toma D'Aquino permisese avortul la șase săptămâni în cazul băieților și la trei luni în cazul fetelor, căci atunci credea el că intră sufletul în trup. Iar în credința musulmană, după Sarkar, *nafs* intră în fetus în a patruzecea zi de la concepție.

Evident, nici una dintre aceste date nu coincidea cu rezultatele lui Peter, conform cărora sufletul apare la nouă sau zece săptămâni de sarcină. Dar a ști că

există cu adevărat un moment anume când apare sufletul este o descoperire care va schimba lumea, își zise el încă o dată. Și, desigur, nu toți vor spune că e o schimbare în bine.

Se întrebă cum s-ar simți să-și vadă efigia arsă pe ecranul televizorului.

Trecuse puțin peste nouă săptămâni de la mărturisirea lui Cathy. Între ei, relația se menținuse încordată. Acum însă trebuia să aibă o discuție serioasă, despre un alt gen de criză, una din trecutul lor.

Era luni, 10 octombrie, când canadienii sărbătoresc Ziua Recunoștinței. Amândoi aveau liber. Peter veni în camera de zi. Cathy stătea pe canapeaua de două locuri și rezolva careul din *New York Times*. Peter se așeză lângă ea.

– Cathy, trebuie să-ți spun ceva.

Ea îl privi cu ochi mari. Dintr-odată, își dădu seama la ce se gândea. Credea că avea de gând s-o părăsească. Pe fața ei citi toată frica, tristețea și curajul din lume. Cathy se străduia să-și păstreze stăpânirea de sine.

– E vorba de copilul nostru, îi spuse.

Expresia ei se schimbă imediat. Era confuză.

– Ce copil?

Peter înghiți cu greutate.

– Cel pe care l-am... l-am avortat acum doisprezece ani.

Ochii ei fugeau în toate părțile. Era clar că nu înțelegea.

– Săptămâna viitoare, firma mea va anunţa public descoperirea undei sufletului. Se vor anunţa şi cercetările suplimentare făcute. Dar... dar am vrut să-ţi spun ţie mai întâi.

Tăcere.

– Am aflat când apare unda sufletului într-un copil.

Îi ghici şovăiala. Cunoştea fiecare gest al lui, îi înţelegea limbajul trupului.

– O, Doamne! rosti ea, cu ochii căscaţi de groază.

– Apare devreme, nu-i aşa? Înainte ca noi să...

Peter nu-i spuse nimic.

– O, Doamne! repetă Cathy, scuturând din cap. Eram în anii nouăzeci, spuse ea, de parcă asta ar fi rezolvat totul.

Anii nouăzeci. Pe atunci, chestiunea avortului, ca multe altele, fusese redusă la nivelul sloganurilor ridicole: „Pentru şansă", de parcă ar fi existat o facţiune anti-şansă; „Pentru viaţă", de parcă ar fi existat vreo grupare împotriva ei. Fără compromisuri. În cercul Hobson, al canadienilor educaţi, înstăriţi, liberali, „Pentru viaţă" fusese singura postură intelectuală care se putea aborda.

Anii nouăzeci.

Anii nouăzeci, ai deciziilor corecte din punct de vedere politic.

Peter scutură din cap.

– Nu e sigur. Am făcut-o în jurul momentului când apare unda sufletului.

Se opri, neştiind ce să spună mai departe.

– Poate că n-am greşit.

– Sau poate că... sau poate că...

– Îmi pare aşa de rău, Cathy.

Ea îşi muşcă buza de jos, nedumerită şi tristă. Peter se întinse şi-o mângâie pe mână.

CAPITOLUL 15

Hobson Monitoring deţinea o bază de date standard cu jurnalişti medicali din toată lumea, cărora li se trimiteau regulat comunicate de presă. Câţiva membri din conducerea firmei susţinură că anunţul acesta special trebuia trimis şi publicaţiilor religioase, dar Peter se opuse. Încă era tulburat de aspectele morale ale descoperirii sale. Pe lângă asta, toţi jurnaliştii, începând cu cei de la *National Enquirer*, vor solicita insistent interviuri.

Se trimise o invitaţie prin poşta electronică şi prin curier cu trei zile înainte de eveniment. Peter nu era mulţumit de formulare, dar Joginder Singh, responsabilul cu relaţiile publice, susţinea cu tărie că nu exista altă formulare mai reuşită:

Hobson Monitoring Ltd. vă invită la o conferinţă de presă joi, 20 octombrie, la ora 10:00, în sala 104 a Centrului

de Conferinţe Metro din Toronto. Vom prezenta o descoperire ştiinţifică epocală. Ne pare rău, prieteni, dar nu vă dăm nici un indiciu până atunci. Vă promitem însă că descoperirea va ţine pagina întâi a ziarelor de pe tot globul. Vor exista legături video pentru cei care nu vor putea participa în persoană. Pentru detalii, contactaţi-l pe Joginder de la Hobson Monitoring.

Câţiva reporteri sunară într-adevăr, încercând să „miroasă" câte ceva, să se asigure că povestea merită urmărită şi nu e doar tam-tam pentru lansarea unui nou echipament spitalicesc. Dar nu li s-a dat nici o informaţie în avans. Toţi trebuiau să aştepte până joi dimineaţa. Atunci...

În jur de patruzeci de reporteri se prezentară la conferinţa de presă. Hobson Monitoring nu mai avusese atâţia participanţi decât o singură dată, la prima ofertă publică de acţiuni. Peter îi cunoştea pe jumătate dintre ei pe nume: Buck Piekarz, corespondentul medical de la *Toronto Star*; Cory Tick, omologul său de la *Globe and Mail*; Lianne Delaney, de la CBS Newsworld; un tip gras, corespondentul canadian pentru *Buffalo News*; un colaborator la *USA Today* şi mulţi alţii. Reporterii se serviră cu fructe

proaspete şi cafea în timp ce pălăvrăgeau între ei. Erau miraţi că nu primiseră mape de informare la sosire, deşi Peter şi Joginder îi asigurară că mape complete, incluzând discuri cu date şi transcrieri ale comentariilor lui Peter, vor fi distribuite la ieşire. Oricum, câţiva jurnalişti înregistrau conferinţa.

Cathy îşi luase liber, să fie alături de Peter. La zece şi un sfert, el merse în faţa sălii. Cathy îi trimise un surâs, iar el, în ciuda emoţiilor, prinse curaj de la ea.

– Bună ziua tuturor, începu, zâmbindu-le pe rând, dar stăruind mai mult asupra lui Cathy. Mulţumirile noastre că aţi venit. Ne cerem scuze că am fost atât de secretoşi, ştiu că pare exagerat. Dar dezvăluirea de astăzi este specială şi am vrut să ne asigurăm că o aud mai întâi jurnaliştii profesionişti. Joginder, vrei să reduci lumina, te rog? Mulţumesc. Acum vă rog să vă uitaţi la monitorul de perete. La plecare, veţi primi toţi copii ale înregistrării pe care o voi prezenta. Sunteţi gata? Porneşte demonstraţia, Joginder.

Ziariştii urmăriră concentraţi în timp ce Peter le prezenta înregistrarea activităţii din creierul lui Peggy Fennell în clipa morţii ei. Dădu şi câteva detalii tehnice – la urma urmei, avea de-a face cu corespondenţi din domeniul medical. Când unda sufletului părăsi capul doamnei Fennell, un murmur de uimire străbătu sala.

– Reluaţi ultima parte, vă rog, strigă Piekarz, de la *Star*.

Peter îi făcu semn lui Joginder s-o repete.

– Ce este aceasta, cu exactitate? întrebă un reporter.

Peter se uită la Cathy, aşezată în primul rând. Soţiei lui îi sclipeau ochii. El scutură din umeri.

– Un câmp electric coerent care părăseşte corpul prin tâmplă în momentul morţii.

– Exact în momentul morţii? întrebă Delaney, jurnalista de la *Newsworld*.

– Da. E ultimul semn de activitate electrică din creier.

– Deci este... ce anume? insistă femeia. Un fel de suflet?

Rosti cuvântul fără să se gândească, parc-ar fi spus o poantă, pregătindu-şi retragerea în caz că se făcea de râs.

De când Sarkar rostise cuvântul pentru prima oară, Peter se mai obişnuise cu el.

– Da. Exact asta credem că este.

Ridică vocea, adresându-se întregii săli.

– Da, doamnelor şi domnilor, aveţi în faţă prima înregistrare directă a sufletului uman părăsind trupul.

Publicul începu să fremete. Jurnaliştii vorbeau unii cu alţii. În următoarele două ore, Peter nu făcu altceva decât să răspundă la întrebări, deşi unii dintre reporterii presei tipărite, nevoiţi să predea materialele mai repede, înşfăcară mapele şi plecară imediat. Preciză limpede că studiile sale trebuiau continuate, pentru a se afla ce anume se petrecea cu unda sufletului

după ce ieşea din trup. Se pare că-şi păstra coerenţa, dar încă nu existau dovezi că nu se disipa. Peter accentuă şi ideea că, pentru moment, existau foarte puţine date despre structura ei, mai ales despre ce tip de informaţii conţinea, dacă era cazul.

Dar nu asta conta. Ideea sufletului era un arhetip universal acceptat. În adâncul inimii, oamenii erau deja convinşi de ceea ce reprezenta unda sufletului.

În seara aceea, Peter şi Cathy văzură că relatarea CBC TV fusese preluată de CNN în Statele Unite şi de BBC World Service. În câteva ore, ştirea se răspândi şi pe internet şi apăru pe prima pagină a ediţiilor de seară din *Toronto Star* şi câteva ziare americane. A doua zi, era ştirea principală în ziarele din toată lumea. În douăzeci şi patru de ore, toate statele dezvoltate aflaseră de descoperirea undei sufletului.

Peter Hobson deveni o celebritate peste noapte.

– Mai e pe fir persoana care a sunat? întrebă Donahue, revenit la show-ul lui TV, după eşecul din cursa prezidenţială.

– Sunt aici, Phil.

Pe faţa lui apăru o grimasă; pierdea secunde preţioase.

– Dă-i drumul. N-am timp.

– Ceea ce aş vrea să ştiu, spuse vocea de la celălalt capăt al firului, este ce *se întâmplă* în viaţa de după

moarte. Acum știm că există, dar ce se întâmplă după ce mori?

Donahue se întoarse spre Peter.

– Bună întrebare. Doctor Hobson, cum e viața de după moarte?

Peter se foi pe scaun.

– Păi, acesta-i mai degrabă un subiect pentru filozofi și...

Donahue se adresă publicului:

– Oare suntem pregătiți pentru aceste întrebări? Vrem cu adevărat să le aflăm răspunsurile? Ce va face America dacă viața de după moarte se va dovedi o experiență neplăcută?

Vorbi în aer:

– Bryan, arată-le numărul 14.

Pe ecran apăru un grafic.

– Șaizeci și șapte la sută dintre cetățenii acestei țări onorabile, reluă Donahue, cred că unda sufletului demonstrează modelul iudeo-creștin al raiului și iadului. Doctor Hobson, numai unsprezece la sută consideră că descoperirea aceasta îl invalidează.

Graficul dispăru. Donahue zări o mână ridicată în spatele studioului. Încă sprințar la șaptezeci și cinci de ani, fugi la ultimul rând și vârî microfonul sub bărbia unei femei.

– Da, doamnă. Ați vrut să ne spuneți ceva.

– Da, Phil. Eu sunt din Memphis. Ne place la nebunie emisiunea ta.

Afişă o expresie de băieţel mângâiat pe cap.

– Mulţumesc, doamnă.

Apoi o grimasă, de parcă ceva i-ar fi alunecat pe gât.

– Avem foarte puţin timp la dispoziţie.

– Întrebarea mea este pentru doctor. Credeţi că descoperirea dumneavoastră o să vă ducă în rai sau o să ajungeţi în iad, pentru că vă băgaţi nasul în treburile secrete ale Domnului?

Peter în prim-plan.

– Ăăă... N-am idee.

Donahue făcu gestul teatral binecunoscut, care se sfârşea cu degetul aţintit direct spre cameră.

– Ne întoarcem imediat...

Realizatorul cu păr argintiu se întoarse cu faţa spre public. În ziarele de scandal scria că tocmai trecuse prin procedeul Life Unlimited, aşa că spectatorii îi vor putea urmări emisiunea specială secole la rând.

– Viaţa de după viaţă, rosti pe tonul unui profet. Iată subiectul acestei ediţii a emisiunii *Geraldo*. Invitaţii noştri de astăzi sunt Peter Hobson, savantul din Ottawa care susţine că a înregistrat sufletul nemuritor pe film, şi Monseniorul Carlos Latina, de la Arhidioceza din Los Angeles.

Geraldo se întoarse spre bărbatul în reverendă.

– Monseniore, unde credeţi că se află astăzi sufletele acelor membri ai clerului care au molestat copiii din orfelinatele conduse de biserică?

(Imaginea computerizată a clădirii Capitoliului. Muzică introductivă.) Vocea crainicului: De la ABC News: *Săptămâna cu Peter Jennings*, aflat la sediul nostru din Washington.

Jennings, încărunţit, cu faţa severă la cameră:

– Unda sufletului — adevăr sau imaginaţie? Revelaţie religioasă sau adevăr ştiinţific? Iată întrebările pe care i le adresăm invitaţilor noştri: Peter Hobson, inginerul care a detectat pentru prima oară unda sufletului, Carl Sagan, autorul bestsellerului *Ochii creaţiei*, şi Helen Johannes, consilier prezidenţial pe problemele religioase din America. Informaţii despre fiecare ne va oferi Kyle Adair. Alături de mine, în studioul nostru din Washington, se vor afla...

(Plan mediu pe Donaldson, cu trăsături bine definite, în ciuda ridurilor, cu şuviţa castanie lucioasă, evident o meşă.)

– Sam Donaldson...

(Plan mediu pe Will, cărunt, suferind de strabism, cu papion, semănând cu un proprietar de plantaţii retras din afaceri.)

– ...şi George Will. Mai târziu ni se va alătura comentatorul Sally Fernandez, de la *Washington Post*... în emisiunea noastră de duminică.

(Publicitate: Archer Daniels Midland — noul automobil cu ulei vegetal al firmei. General Dynamics — „activitatea noastră e secretă, dar suntem o corporaţie de încredere“. Merrill Lynch — „pentru

că într-o zi economia *va porni* pe calea fără întoarcere a progresului".)

(Scurtă prezentare preînregistrată a evenimentelor.)

(Fond sonor în crescendo în studio.)

Jennings:

– Mulţumesc, Kyle.

(Recapitularea invitaţilor şi participanţilor la emisiune.)

(Imaginea lui Peter Hobson pe monitor, având indicată în partea de sus data şi locul unde se afla — Toronto.)

Sam Donaldson, aplecându-se în faţă:

– Domnule profesor Hobson, descoperirea dumneavoastră ar putea fi considerată eliberatoarea celor oprimaţi, dovadă decisivă că toţi oamenii sunt egali. Ce efect credeţi că va avea ea asupra regimurilor totalitare?

Hobson, politicos:

– Mă scuzaţi, dar nu sunt profesor.

Donaldson:

– Îmi cer iertare. Dar nu-mi evitaţi întrebarea, domnule! Ce efect vor avea descoperirile dumneavoastră asupra violării drepturilor omului din estul Ucrainei?

Hobson, după un o scurtă pauză de gândire:

– Păi, sigur că mi-ar plăcea să cred că am dat lovitura în favoarea egalităţii dintre oameni. Dar se pare că abilitatea noastră de a fi *inumani* a supravieţuit fiecărei provocări în trecut.

George Will, cu degetele împreunate:

– Doctor Hobson, americanului de rând, luptând sub povara taxelor impuse de un guvern cu apetit devastator pentru ele, nu-i pasă nici cât negru sub unghie de ramificaţiile geopolitice ale cercetării dumneavoastră. Americanul de rând, care se duce la biserică, vrea să cunoască, într-un limbaj simplu şi precis, caracteristicile vieţii de apoi.

Hobson, clipind:

– E o întrebare?

Will:

– Aceasta este *întrebarea*, doctor Hobson.

Hobson: scuturând încet din cap:

– Habar n-am.

CAPITOLUL 16

Peter nu voia ca, din pricina celebrităţii, să renunţe la cina din fiecare marţi cu Sarkar, la Sony Gotlieb's. Dar trebuia să discute cu el ceva anume, aşa că trecu direct la subiect:

– Cum creezi inteligenţa artificială? Lucrezi în domeniu, cum faci?

Sarkar se arătă mirat:

– Păi, sunt mai multe procedee. Cea mai veche e metoda interviului. Dacă am dori ca un oarecare sistem să execute planificări financiare, am pune întrebări

finanţiştilor. Pe urmă am reduce răspunsurile la un set de reguli, exprimabile în coduri de calculator: „dacă A şi B sunt adevărate, execută C".

– Dar cum e cu scannerul pe care ţi l-a construit firma mea? Nu faci transferuri de informaţii din creierul anumitor indivizi?

– Am progresat mult în direcţia asta. Avem un prototip numit RICKGREEN, dar încă nu suntem pregătiţi să-l lansăm pentru public. Ai auzit de comicul ăla, Rick Green?

– Sigur că da.

– I-am făcut o scanare completă. Sistemul rezultat ne spune acum glume la fel de amuzante ca ale lui. Dacă îi facilităm accesul la fluxurile de ştiri de la Canadian Press şi UPI, face şi poante pe subiecte noi.

– Deci poţi clona în silicon mintea omului...

– Uiţi că trăieşti în secolul douăzeci şi unu, Peter. Folosim arseniură de galiu, nu silicon.

– Mă rog.

– Dar ai atins aspectul spinos al problemei: am ajuns exact în punctul în care putem clona mintea omului. Mare păcat că asemenea tehnică n-a existat pe vremea lui Stephen Hawking. Dar sunt foarte puţine aplicaţii în care te interesează cunoştinţele din mintea unei singure persoane. În cazul celor mai multe sisteme experte, ai nevoie de cunoştinţele *combinate* ale mai multor practicanţi. Până acum, nu s-a reuşit combinarea, să zicem, a lui Rick Green cu

Jerry Seinfeld, nici construirea unei reţele neurale Stephen Hawking/Mordecai Almi. Mi-am pus mari speranţe în această tehnologie, dar probabil că majoritatea contractelor pe care le vom primi vor fi pentru multiplicarea creierelor unor preşedinţilor de firme despotici, care presupun că pe moştenitorii lor o să-i intereseze ce au ei de spus după moarte.

Peter făcu semn afirmativ din cap.

– Pe lângă asta, continuă Sarkar, transferurile complete de date dintr-un creier sunt o mare irosire de resurse. Când am creat RICKGREEN, nu ne-a interesat decât simţul umorului. Dar sistemul ne oferă toate cunoştinţele lui Rick, inclusiv părerile despre cum trebuie crescuţi copiii, un şir nesfârşit de informaţii despre machetele de trenuleţe, pasiunea lui, până şi metodele lui de gătit, lucruri pe care nimeni n-ar vrea să le simuleze.

– Nu poţi să elimini informaţiile şi să izolezi doar simţul umorului?

– E cam dificil. Ne pricepem să decodăm ce anume face fiecare reţea neurală, dar sunt foarte multe interconexiuni. Când am încercat să ştergem partea despre creşterea copiilor, sistemul nu mai făcea glume despre viaţa de familie.

– Dar *poţi* face o copie exactă a unei minţi umane pe calculator?

– Avem de-a face cu o tehnică nou-nouţă, Peter. Pot să-ţi spun doar că duplicatul pare exact.

– Şi poţi, măcar într-o anumită măsură, decoda funcţiile diverselor interconexiuni neurale?

– Da. Dar, repet, am testat procedeul numai pe prototipul RICKGREEN, care a fost un model limitat.

– Şi, odată ce-ai identificat o funcţie, o poţi şterge complet din copia creierului?

– Fără a uita că, dacă ştergi o informaţie, e posibil să modifici felul în care va reacţiona o alta, de care ţi se pare că n-ar fi legată, aş spune că, da, am ajuns în punctul în care putem să eliminăm complet o funcţie.

– Am înţeles, spuse Peter. Dă-mi voie să-ţi propun un experiment. Să zicem că facem două copii ale creierului unei persoane. Dintr-una ştergi tot ce e legat de fizic: activitate hormonală, dorinţă sexuală şi alte asemenea elemente. Dintr-a doua elimini tot ce ţine de degenerarea corpului, teama de bătrâneţe şi moarte şi celelalte lucruri asemănătoare.

Sarkar mâncă o chiftea din aluat de lipie.

– Şi care-ar fi scopul?

– Păi, în primul rând, ca să răspunzi la întrebarea care mi se tot pune: ce se întâmplă în viaţa de după moarte? Care aspecte ale psihicului uman rezistă separat de trup? Şi, dacă tot veni vorba, în al doilea rând, mă gândesc la simularea unei fiinţe care ştie că e nemuritoare din punct de vedere fizic, de exemplu, cineva căruia i s-a aplicat procedeul Life Unlimited.

Sarkar rămase cu gura căscată, oferind privirii imaginea dezgustătoare a bucăturii nemestecate.

– Asta-i... incredibil, rosti el într-un sfârșit, mestecând chifteaua. *Subhanallah*, ce idee!

– Poți să faci așa ceva?

– Poate, spuse Sarkar, după ce reuși, în sfârșit, să-și înghită bucătura. Escatologie electronică. Ce concept!

– Ar trebui să faci două copii complete ale creierului.

– O să facem un transfer de date, bineînțeles. Pe urmă îl copiem de două ori.

– Adică o dată.

– Nu, de două ori. Nu poți face un experiment fără o copie de control, știi bine.

– Ai dreptate, recunoscu Peter, ușor jenat. În fine, facem o copie pe care o modificăm pentru a simula viața de după moarte. Să-i spunem... simulacrul Spirit. Și încă una, pentru a simula nemurirea.

– Iar a treia n-o modificăm deloc, completă Sarkar. O versiune de bază sau de control, pe care o putem compara cu ființa vie al cărei creier l-am copiat, pentru a ne asigura că simulacrele își păstrează acuratețea în timp.

– Perfect, concluzionă Peter.

– Dar, știi, în felul ăsta nu simulăm neapărat ce se întâmplă cu adevărat în viața de după moarte. Numai viața în afara corpului. Cine știe dacă unda sufletului duce cu ea amintirile noastre? Bineînțeles, dacă nu le duce, atunci nu e o continuare propriu-zisă a existenței. Fără amintiri, fără trecut, fără a ști ce

am fost, n-am mai putea vorbi de o continuarea a aceleiași persoane.

– Știu. Dar dacă sufletul nu seamănă câtuși de puțin cu ceea ce cred oamenii despre el – doar mintea, fără trup – atunci cel puțin această simulare ne va ajuta să ne facem o idee despre suflet. Atunci aș avea un răspuns inteligent la întrebarea „ce se petrece în viața de după moarte".

Sarkar încuviință.

– Dar de ce vrei să cercetezi nemurirea?

– Am fost la un seminar organizat de Life Unlimited mai demult.

– Serios? Peter, sigur că nu-ți dorești așa ceva.

– Nu... Nu știu. Într-un fel, e fascinant.

– E o prostie.

– Poate, dar am împușca doi iepuri deodată cu cercetarea asta.

– Da... Dar al cui creier l-am simula?

– Ce zici de-al tău?

Sarkar ridică mâna a protest.

– Nu, nu al meu. Ultimul lucru pe care-l doresc e să trăiesc veșnic. Adevărata fericire o întâlnești numai după moarte; aștept ca sufletul meu împlinit să aibă parte de fericire în lumea de dincolo. Nu, Peter, tu ai venit cu întrebările. De ce să nu te simulăm pe tine?

Peter se frecă pe bărbie.

– Bine. Dacă vrei să te ocupi de proiect, eu sunt de acord să-l finanțez și să fiu cobai.

Făcu o pauză.

– Am putea răspunde la câteva probleme esenţiale, Sarkar. La urma urmei, acum ştim şi că e posibilă nemurirea fizică şi că există un fel de viaţă după moarte. Ar fi păcat să alegem numai una, dacă cealaltă se dovedeşte a fi mai mulţumitoare.

– Alegerea lui Hobson, remarcă Sarkar.

– Poftim?

– Nu ştii expresia? Doar te cheamă Hobson.

– Am auzit-o de vreo două ori.

– Se referă la Thomas Hobson, un proprietar de cai din Anglia în secolul... ăăă... al şaptesprezecelea, cred. Închiria caii, dar le spunea clienţilor că ori iau calul cel mai apropiat de uşa grajdului, ori nu iau nici unul. Alegerea lui Hobson nu-ţi oferă alternativă.

– Şi?

– Şi n-ai alternativă. Chiar crezi că, dacă ar fi să te ruinezi cumpărând nemurirea bazată pe nanotehnologie, Allah nu ţi-ar putea lua viaţa? Ai un destin, şi eu la fel. Nu avem de ales. Când va veni vremea să mergi la grajd, calul cel mai apropiat de uşă *va fi* într-adevăr cel destinat ţie. Spune-i cum vrei: alegerea lui Hobson sau *qadar Allah* sau *kismet*. Orice termen ai folosi, tot de predestinare divină e vorba.

Peter scutură din cap. El şi Sarkar rareori discutau despre religie. Acum îşi aminti de ce.

– Vrei să te ocupi de proiect?

– Bineînţeles. Rolul meu va fi unul uşor. Tu eşti cel care va trebui să te priveşti faţă în faţă. Îţi vei vedea personalitatea, cum îţi funcţionează mintea, interconexiunile care-ţi determină gândurile. Eşti pregătit pentru asta?

Peter stătu puţin pe gânduri.

– Da, rosti el. Sunt pregătit.

– Alegerea lui Hobson, spuse Sarkar, zâmbind şi făcu semn chelnerului să le aducă nota.

NET NEWS DIGEST

Arhidioceza Houston, Texas, vă aminteşte că miercurea viitoare, 2 noiembrie, este Ziua Tuturor Sufletelor, când se înalţă rugăciuni pentru sufletele din purgatoriu. Datorită interesului recent manifestat faţă de suflet, se va ţine o liturghie specială la Astrodome, miercuri seara, la ora opt.

Editorialul numărului din noiembrie din *Trupurile noastre*, buletinul grupării Femeile Conduc, cu sediul în Manchester, Anglia, denunţă descoperirea aşa-zisei unde a sufletului în fetus drept „o altă încercare a bărbaţilor de a controla trupul femeilor".

Cartea lui Raymond Moody, *Viaţa de după viaţă*, apărută în 1975, a fost republicată în această săptămână de NetBooks şi a ajuns imediat pe locul doi în lista de bestselleruri din *New York Times*, la categoria cărţi electronice non-fiction.

În spiritul tradiţiei, Hobson Monitoring Limited (TSE:HML) a încheiat azi 57-1/8, cu 6-3/8 mai mult faţă de ieri, la un volum de 35 100 de acţiuni tranzacţionate. Aceste cifre reprezintă o nouă culme anuală pentru producătorul de echipamente biomedicale din Toronto.

Astăzi a avut loc o demonstraţie în faţa Clinicii independente de Avorturi Morgentaler din Toronto, Ontario, organizată de Apărătorii celor Nenăscuţi. „În ochii lui Dumnezeu, avortul înainte de apariţia undei sufletului este tot un păcat", a spus protestatara Anthoula Sotirios. „În primele nouă săptămâni de sarcină, fătul este un templu care se pregăteşte pentru pogorârea scânteii divine."

CAPITOLUL 17

Joi seara, acasă. Peter setase cu mult timp în urmă calculatorul să caute în programele TV subiectele şi emisiunile care-l interesau. De doi ani dorea să înregistreze *Călăuza de noapte*, un film de televiziune pe care-l văzuse în adolescenţă şi care nu se mai difuzase de atunci. Ceruse calculatorului să-i atragă atenţia când rula un film de Orson Welles, când Ralph Nader sau Stephen Jay Gould apăreau la talk-show-uri şi când se transmiteau episoade din *Tribunalul de noapte* în care juca Brent Spiner.

În seara acesta, postul DBS Cairo îl prezenta pe Welles în *Străinul*, în limba engleză, subtitrat în arabă. Aparatul video al lui Peter avea un program care ştergea subtitrările. Scana imaginea de lângă text şi cadrele imediat dinainte şi de după apariţia acestuia, realiza o extrapolare şi înlocuia cu aceasta porţiunea acoperită. O descoperire surpriză, căci Peter nu mai văzuse filmul de douăzeci de ani. Aparatul zumzăia încet în timp ce-l înregistra.

Poate c-o să se uite la el mâine. Sau sâmbătă.

Poate.

Vizavi de el, Cathy îşi drese glasul şi-i spuse:

– Colegii mei întreabă de tine. De noi.

Peter simţi cum se crispează.

– Da?

– Întreabă de ce n-am mai venit la întâlnirile de vineri seara?

– Și tu ce le-ai răspuns?

– Nimic. Am tot inventat scuze.

– Ei știu... crezi că au aflat... ce s-a întâmplat?

Cathy se gândi o clipă.

– Nu știu. Aș vrea să cred că nu, dar...

– Dar ticălosul de Hans are gură mare.

Ea nu comentă.

– Ți-a ajuns ceva pe la urechi? Remarci răutăcioase? Insinuări? Ceva care să-ți arate că știu?

– Nu. Nimic.

– Ești sigură?

Cathy oftă.

– Crede-mă, am fost foarte atentă la vorbele lor. Dacă mă bârfesc pe la spate, n-am auzit. Nimeni nu mi-a spus nimic. Chiar cred că nu știu.

Peter scutură din cap.

– Nu cred... nu cred c-aș fi în stare să suport... Să mă uit în ochii lor, adică. E... umilitor, adăugă el după o pauză, până să găsească cuvântul potrivit.

Cathy era suficient de inteligentă ca să nu răspundă.

– La naiba! strigă el. Urăsc situația asta. O urăsc din tot sufletul!

Ea înclină din cap.

– Totuși, rosti el, cred... Cred că, dacă vrem să ducem iarăși o viață normală, trebuie să ieșim, să ne întâlnim cu prietenii.

– Şi Danita spune că ar fi un lucru bun.

– Danita?

– Consilierul meu.

– Aha.

– Hans a plecat azi din oraş, zise ea, după o clipă de gândire. Merge la o conferinţă. Dacă ne-am întâlni cu prietenii mei mâine, el n-ar fi acolo.

Peter trase aer adânc în piept şi-l expiră zgomotos.

– Sigur n-o să fie?

Cathy îl asigură înclinând iarăşi din cap.

– Bine, fu el de acord, după ce medită câteva minute. O să fac o încercare, cu condiţia să nu stăm prea mult.

O privi în ochi.

– Dar ai face bine să te asiguri că nu vine, o avertiză pe un ton aspru, pe care ea nu-l mai auzise în vocea lui. Dacă-l văd, îl omor.

Peter ajunse la The Bent Bishop devreme, ca să fie sigur că stă lângă soţia lui. Trupa de la Doowap Advertising se aşezase la o masă lungă din centrul încăperii, aşa că stăteau toţi pe scaune separate. Peter reuşi într-adevăr să stea lângă Cathy. Vizavi de el se afla pseudointelectualul. Îşi încărcase cititorul cu Camus.

– Salut, doctore, îl întâmpină el. Ai acaparat toate ştirile de-o vreme-ncoace.

– Salut, răspunse Peter şi făcu un semn din cap.

– Nu suntem obişnuiţi să te vedem aşa devreme.

Peter își dădu imediat seama de greșeală. Ar fi trebuit să procedeze exact ca înainte. Nu trebuia să atragă atenția asupra lui sau a lui Cathy.

– Afurisiții ăia de reporteri, aruncă el o remarcă.

Pseudo mișcă din cap și duse paharul cu bere neagră la gură.

– Poți să fii bucuros, Hans nu vine azi.

Peter simți cum se înroșește. Din fericire, lumina slabă din restaurant îi ascundea obrajii.

– Ce vrei să spui?

Ar fi vrut să rostească întrebarea pe un ton neutru, dar nu-și putu controla iritarea. Lângă el, Cathy îl mângâie pe genunchi.

Pseudo ridică din sprâncene.

– Nimic, doctore. Numai că voi doi nu prea vă înțelegeți. Data trecută te-a cam luat peste picior.

– Aha. Suc de portocale, îi comandă Peter chelneriței sosite între timp.

Chelnerița se uită întrebător la Cathy.

– Apă minerală, ceru ea. Cu lămâie.

– Azi nu bei nimic? o întrebă Pseudo, ca și cum faptul că nu bea alcool ar fi fost un afront la adresa bunului-simț.

– Ăăă... Mă doare capul. Am luat aspirină.

Nu se mai termina cu minciunile, își zise Peter. Ea nu putea spune „m-am lăsat de băut pentru că ultima oară când m-am îmbătat l-am lăsat pe un coleg să mă reguleze“. Își încleștă pumnii pe sub masă.

Sosiră încă doi colegi, un bărbat şi o femeie între două vârste, amândoi cam rotofei. Cathy îi salută.

– Slabă mişcare în seara asta, remarcă bărbatul. Unde-i Hans?

– În Beantown, spuse Pseudo.

Lui Peter i se păru că aşteptă o veşnicie până să audă de la cineva „Beantown".

– La o videoconferinţă interactivă.

– Măi, măi, interveni şi femeia. N-o să mai fie la fel fără Hans.

Hans, îşi zise Peter. *Hans. Hans.* De câte ori i se rostea numele, i se răsucea cuţitul în rană. Oamenii ăştia n-au auzit de pronume?

Chelneriţa reveni şi aşeză o zeamă de portocale, ce părea botezată cu apă, în faţa lui Cathy şi o sticlă mică de Perrier şi paharul cu felia de lămâie îndesată pe margine în faţa lui Peter. Pentru ea, toate băuturile nealcoolice erau la fel. Cei doi făcură schimb de băuturi, iar chelneriţa luă comanda nou-veniţilor.

– Şi ce mai faceţi voi doi? se interesă bărbatul, făcând un semn din mână către Peter şi Cathy.

– Bine, zâmbi ea.

De ce întreabă? Ce ştie? gândi Peter.

– Bine, repetă şi el. Foarte bine.

– Te-am văzut pe toate posturile, Peter, spuse Pseudo. Mai pleci pe undeva?

Sigur n-o să merg la Beantown.

– Nu, răspunse el, apoi se răzgândi. Poate.

– Nu ne-am făcut planuri, interveni Cathy liniştită. Dar Peter are un şef înţelegător.

Două-trei chicote de la cei care ştiau că Peter *era* şeful propriei firme.

– Trebuie să văd ce program am la serviciu. Urmează contractul ăla mare cu Tourism Ontario.

Femeia dădu amabilă din cap. Sugera clar că slujba era cel mai mare chin din viaţa ei.

Chelneriţa aduse şi restul băuturilor. Odată cu ea ajunse şi Toby Bailey, un alt coleg.

– Bună seara la toată lumea! salută şi îi arătă chelneriţei că voia aceeaşi băutură ca Pseudo. Unde-i Hans?

– La Boston, răspunse Peter imediat, ca să nu mai audă „Beantown".

Pseudo făcu o mutră dezamăgită.

– Donna-Lee s-a dus cu el?

– Nu, din câte ştiu eu, raspunse Pseudo.

– Păi atunci o fâţă americană o să fie tăvălită bine în seara asta, spuse Toby, de parcă era cel mai normal lucru din lume.

Oamenii râseră. Hans îi copleşea pe toţi cu prezenţa lui şi când era de faţă, şi când lipsea. Peter se scuză şi se ridică să meargă la toaletă.

– Şi cei bogaţi şi celebri trebuie să facă pipi din când în când, comentă Pseudo.

Îl cuprinse iritarea când se îndreptă spre scara ce ducea la subsolul unde se aflau două toalete şi două

telefoane. Nu-i venea să urineze, dar avea nevoie de puțină liniște, ca să se adune. Parcă toți își băteau joc de el. Parcă toți știau.

Sigur că știau. Îl auzise pe Hans lăudându-se de mai multe ori în trecut. Iisuse, probabil că știau de fiecare cucerire a lui.

Se propti de perete. Dintr-un poster îi zâmbi o tipă din reclama la berea Molson. N-ar fi trebuit să vină aici.

Dar, stai, dacă ei știau, înseamnă că era de luni de zile. Prima ei aventură cu Hans se petrecuse cu multă vreme în urmă. Încercă să-și aducă aminte când venise aici ultima, apoi penultima oară. Existase vreun indiciu că știau? Chiar se comportau diferit în seara asta?

Nu-și dădea seama. Acum totul părea diferit. Totul.

Ar fi umilit dacă s-ar fi aflat. Viața lui particulară ar fi fost invadată în public.

Umilit. Decăzut.

Dumnezeule, Hobson, nu ești în stare să păstrezi o femeie?

La dracu!

Ce simplu decurgea viața înainte.

Fusese o greșeală.

Se întoarse la masă.

O să mai suporte o oră. Se uită la ceas. Da. Șaizeci de minute. Atât putea rezista.

Probabil.

Peter și Cathy se îndreptară în tăcere spre ușa casei lor. El atinse cititorul de amprente cu degetul mare și auzi declicul mecanismului. Păși înăuntru, pe holul cu gresie, și se opri să-și dea jos pantofii. Cinci pantofi de-ai lui Cathy, două perechi și unul rătăcit, erau aliniați în fața debaralei.

– Trebuie neapărat să-i înșiri aici? o întrebă, arătând cu degetul spre încălțări.

– Iartă-mă.

– Vreau să intru în propria mea casă fără să mă împiedic toată ziua de pantofii tăi.

– Îmi pare rău.

– Ai un suport de pantofi în dormitor.

– O să-i duc.

– M-ai văzut tu pe mine adunând pantofii grămadă la intrare? o întrebă, punându-i pe ai lui pe rogojină.

Cathy se rezumă să dea din cap.

– Calculator, mesajele! strigă, când ajunse în camera de zi.

– Nici un mesaj, răspunse vocea sintetizată.

Se duse la canapea, luă telecomanda și se așeză. Porni televizorul și începu să schimbe canal după canal, fără sonor.

– Pseudointelectualul era în formă, comentă el sarcastic.

– Jonas. Îl cheamă Jonas, spuse Cathy.

– De ce dracu să-mi pese mie cum îl cheamă?

Cathy oftă și se duse să-și facă un ceai.

Peter știa că se purta răutăcios. În sinea lui, nu voia. Spera că seara va curge liniștit, că ei doi își vor vedea de viața lor, ca înainte.

Dar nu era așa.

O dovedea chiar seara aceea.

Nu mai putea să aibă de-a face cu colegii ei. Și în absența lui Hans, simplul fapt că îi vedea îi amintea de ce făcuse Cathy. De ce făcuse Hans.

Auzi linguriţa lovind porţelanul. Cathy amesteca laptele în ceai.

– Nu vii să stai cu mine? o strigă el.

Ea apăru în pragul bucătăriei, cu figura impasibilă.

Peter lăsă telecomanda și o privi în ochi. Ea încerca să fie cooperantă, să fie curajoasă. El nu voia să fie rău cu ea. Își dorea doar ca lucrurile să revină la normal.

– Îmi pare rău, îi spuse el.

– Știu, rosti ea rănită, dar demnă.

CAPITOLUL 18

Firma de inteligență artificială a lui Sarkar Muhammed se numea Mirror Image și avea sediul în Concord, Ontario, la nord de Metro Toronto. Sarkar se întâlni cu Peter acolo sâmbătă dimineața și-l conduse la etaj, într-o sală recent amenajată pentru scanare. Era un fost birou, pe mochetă se vedeau urmele

fişetelor. Fereastra mare fusese acoperită cu placaj, să nu pătrundă lumina, iar pereţii erau mascaţi de cauciuc spongios, turnat în formă de cofraje, pentru amortizarea sunetelor. În mijloc trona un scaun stomatologic rotativ vechi, iar pe bancul de lucru de lângă un perete stăteau un calculator, mai multe osciloscoape şi aparatură de diverse tipuri, inclusiv ansambluri de circuite experimentale, lăsate neacoperite.

Sarkar îi făcu semn lui Peter să se aşeze pe scaun.

– Să-mi luaţi numai câte puţin din vârfuri, vă rog, glumi Peter.

Sarkar zâmbi.

– O să-ţi luăm *totul*, o să facem o înregistrare completă a ceea ce se află în creierul tău.

Îi puse lui Peter casca pe cap.

– *L'chaim*[1], spuse Peter.

Sarkar strânse puţin cureaua şi-i făcu semn să şi-o fixeze el.

– A doua încercare. Încă patru metri.

Îi dădu alte două căşti mici, pe care Peter şi le puse pe urechi, apoi ochelarii speciali, care proiectau semnale video separate în fiecare ochi.

– Respiră pe nas. Încearcă să înghiţi cât mai rar. Şi să nu tuşeşti.

Peter înclină din cap.

---

[1] Noroc! (n. tr.).

– Nu mai face aşa. Mă bazez pe tine c-o să înţelegi instrucţiunile fără să mi-o arăţi.

Sarkar se deplasă la bancul de lucru şi apăsă câteva taste.

– O să facem ceva mai complex decât înregistrarea undei sufletului ieşind din corp. În cazul ei, căutai *orice* tip de activitate electrică în creier. În cazul nostru, trebuie să stimulăm creierul în nenumărate moduri, ca să activăm fiecare reţea neurală din el. Bineînţeles, majoritatea lor sunt inactive, de regulă.

Mai apăsă câteva taste.

– Aşa, am început înregistrarea. În următoarele câteva minute, poţi să te mişti ca să stai mai comod. Cam atât o să dureze calibrarea.

Păru să treacă o groază de timp până Sarkar termină cu ajustările minuţioase.

– Aşa, vorbi el mai departe. O să primeşti o serie de stimuli. Verbali, cuvinte sau sunete de pe bandă, sau vizuali, imagini sau cuvinte scrise în faţa ochilor. Ştiu că vorbeşti franceza şi puţină spaniolă; câţiva stimuli vor fi în aceste limbi. Concentrează-te pe stimuli, dar nu te speria dacă îţi zboară gândurile în altă parte. Dacă îţi arăt un copac, şi te trimite cu gândul la lemn, iar lemnul la hârtie, hârtia la avioane de hârtie, acestea la mâncare foarte proastă, nu-i nimic. Nu forţa conexiunile, nu e un exerciţiu de asociaţii libere. Vrem să vedem ce reţele neurale există

în creierul tău și ce anume le excită. Gata? Nu, iar ai dat din cap. Așa, acum!

La început, lui Peter i se păru că vede un bombardament standard cu imagini de testare, dar înțelese repede că Sarkar adăugase imagini specifice pentru el: părinții, casa lui și a lui Cathy de acum, cea în care locuiseră înainte, fotografii ale cabanei lui Sarkar, fotografia de absolvire a lui Peter, vocea lui, a lui Cathy, și tot așa, o retrospectivă „Aceasta e viața ta", amestecată cu imagini generice de lacuri și păduri, terenuri de fotbal, ecuații matematice simple, versuri și întrebări din *Star Trek*, muzică de pe vremea când Peter era adolescent, artă, pornografie și fotografii defocalizate, care puteau fi ale lui Abe Lincoln sau ale unui câine de vânătoare sau nu însemnau nimic.

Din când în când, Peter se plictisea și gândurile îi zburau spre seara trecută, petrecută cu amicii lui Cathy – un adevărat dezastru. Fusese o greșeală, fir-ar să fie!

Nemernicul de Hans.

Nici măcar nu putea scutura din cap, să-și alunge gândurile. Făcu un efort de voință și se concentră pe imagini. Dar uneori și ele îi trezeau amintiri dureroase. Două mâini îi amintiră de Hans. O fotografie cu el și Cathy la nunta lor. O cârciumă. O mașină parcată.

Rețelele descărcau impulsuri.

Făcură patru sesiuni a câte două ore, cu pauze de jumătate de oră, pentru ca Peter să se întindă, să-și

mişte maxilarul, să bea apă şi să meargă la toaletă. Uneori clipurile audio însoţeau imaginile. Peter îl văzu pe Mick Jagger şi auzi piesa *Satisfaction*. Alteori se băteau cap în cap: un copil etiopian mort de foame, pe fondul sunetelor produse de tuburi metalice în bătaia vântului. Câteodată, imaginile din ochiul stâng erau diferite de cele din ochiul drept, aşa cum sunetele din urechea stângă difereau de cele din urechea dreaptă.

În sfârşit, terminară. Peter vizualizase zeci de mii de imagini. Sarkar înregistrase gigabaiţi de date. Iar senzorii din cască trasaseră reprezentări pentru fiecare cotlon şi ascunziş, fiecare arteră şi străduţă laterală, fiecare neuron şi reţea din creierul lui Peter Hobson.

Sarkar luă discul cu înregistrarea şi îl duse în laborator. Acolo îl încărcă în staţia de lucru IA şi îl copie pe trei partiţii RAM diferite, obţinând trei copii identice ale creierului lui Peter, fiecare izolată în propria bancă de memorie.

– Şi acum ce urmează? îl întrebă Peter, aşezat pe un scaun de plastic, cu bărbia proptită pe mâinile încrucişate pe spătar.

– Mai întâi, le etichetăm, răspunse Sarkar

Aşezat şi el, dar pe un taburet, vorbi la microfonul de pe consola din faţa lui:

– Conectare.

– Numele? întrebă calculatorul cu voce feminină, neutră.

– Sarkar.

– Bună, Sarkar. Comandă?

– Redenumeşte Hobson 1 Spirit.

– Te rog să spui pe litere noua denumire.

Sarkar oftă. Cuvântul „spirit“ exista în vocabularul calculatorului, dar accentul lui îi dădea uneori de furcă.

– S-P-I-R-I-T.

– Executat. Comandă?

– Redenumeşte Hobson 2 Ambrotos.

– Executat. Comandă?

– De ce Ambrotos? vru să afle Peter.

– E grecescul pentru „nemurire“, îi explică Sarkar. Îl regăseşti în cuvinte ca „ambrozie“, hrana care te face nemuritor.

– Tu şi educaţia ta particulară, îl zeflemisi Peter.

– Exact, spuse Sarkar şi zâmbi, apoi reveni la microfon. Redenumeşte Hobson 3 Control.

– Executat. Comandă?

– Încarcă Spirit.

– Încărcat. Comandă?

– În regulă, rosti Sarkar şi se întoarse cu faţa la Peter. Spirit simulează viaţa de după moarte. Pentru asta, vom începe prin a elimina toate funcţiile exclusiv biologice. Nu înseamnă că vom elimina părţi din creierul conştient, vom deconecta doar diferite reţele. Ca să vedem ce conexiuni putem întrerupe, o să folosim Biblioteca de Stimuli Dalhousie. E o versiune

canadiană a unei colecţii de imagini şi sunete standard, pusă la punct de Universitatea din Melbourne. Se foloseşte des la testările psihologice. Pe măsură ce Spirit vede imaginile şi aude sunetele, înregistrăm ce neuroni reacţionează la ele şi descarcă.

Peter încuviinţă.

– Stimulii sunt catalogaţi după tipul de sentiment pe care îl trezesc: teamă, repulsie, dorinţă sexuală, foame şi altele. Ne uităm să vedem ce reţele neurale sunt activate exclusiv de biologic, apoi le anulăm. Bineînţeles, va trebui să trecem imaginile în revistă de mai multe ori, în succesiune aleatorie. Asta din cauza potenţialelor de acţiune: reţelele nu se activează dacă o combinaţie de neuroni similară lor a fost activată recent de altceva. La sfârşit, ar trebui să avem o versiune a minţii tale eliberată de orice preocupare legată de satisfacerea nevoilor fizice. Cu alte cuvinte, cum ai fi tu dacă ai fi mort. După aceea, o să procedăm la fel cu Ambrotos, versiunea nemuritoare, dar în cazul ei vom elimina teama de îmbătrânire şi moarte.

– Şi cu versiunea de control ce facem?

– O să-i furnizez aceleaşi imagini şi sunete ca primelor, dar n-o să-i anulez nici o reţea.

– Foarte bine.

– În regulă, spuse Sarkar, întorcându-se cu faţa la consolă. Rulează Dalhousie versiunea 4.

– Executare, răspunse calculatorul.

– Estimează durata până la încheiere.

– Unsprezece ore, nouăsprezece minute.

– Alertă la încheiere.

Sarkar reveni cu faţa la Peter.

– Ştiu că nu vrei să urmăreşti totul, dar poţi vedea cu ce se încarcă Spirit pe monitorul de acolo.

Peter se uită la ecran. Un fluture uriaş ieşind din cocon. Banff, Alberta. O femeie frumoasă trimiţând un sărut spre cameră. O stea de cinema din anii '80, care lui Peter i se păru cunoscută. Doi bărbaţi boxând. O casă în flăcări...

CAPITOLUL 19

NOIEMBRIE 2011

Sarkar îi telefonase lui Peter duminică dimineaţa, să-l anunţe că pregătise şi împuţinase simulacrele. Cathy era plecată să vadă ce lucruri vechi mai scoseseră la vânzare oamenii, o pasiune pe care Peter nu i-o înţelegea, aşa că îi lăsă un mesaj pe calculatorul casei. Sări în Mercedes şi merse la birourile Mirror Image din Concord.

Ajunşi în laborator, Sarkar îi spuse:

– Să încercăm să activăm mai întâi simulacrul Control.

Peter încuviinţă cu o aplecare a capului. Sarkar apăsă câteva taste, apoi vorbi în microfonul care se ridica din consolă:

– Salut!

Din difuzor se auzi o voce sintetizată:

– S... Salut?

– Salut! Sunt eu, Sarkar.

– Sarkar! repetă şi vocea, evident uşurată. Ce naiba se întâmplă? Nu văd nimic.

Peter rămase cu gura căscată. Simularea era mult mai reală decât se aşteptase.

– Stai liniştit, Peter. Nu-ţi face griji, vorbi Sarkar în microfon.

– Am... avut un accident?

– Nu. N-ai păţit nimic.

– Atunci s-a luat curentul? Cât e ceasul?

– Doisprezece fără douăzeci.

– Dimineaţa sau seara?

– Dimineaţa.

– Atunci de ce e aşa întuneric? Ce-i cu vocea ta?

Sarkar se întoarse spre Peter:

– Explică-i tu.

Peter îşi drese glasul:

– Salut.

– Cine-i acolo? Tot Sarkar?

– Nu, sunt eu, Peter Hobson.

– *Eu* sunt Peter Hobson.

– Nu, eu sunt.

– Ce dracu' tot spui acolo?

– Eşti o simulare. O copie pe calculator. Copia mea.

Urmă o pauză lungă.

– Aha.

– Mă crezi? întrebă Peter

– Cred că da, răspunse vocea din difuzor. Adică îmi aduc aminte că am discutat experimentul ăsta cu Sarkar. Îmi amintesc... Îmi amintesc totul până la scanarea creierului.

Liniște. Apoi, din nou, vocea:

– Să fiu al naibii, ai făcut-o, nu-i așa?

– Da, interveni Sarkar.

– Cine-a vorbit?

– Sarkar.

– Nu vă pot deosebi. Aveți aceeași voce.

– Bună observație. O să reglez programul să diferențieze accentul meu de al lui Peter. Îmi cer scuze.

– Nu-i nimic, rosti simularea. Mulțumesc. Ați făcut o treabă grozavă. Mă simt... mă simt eu însumi. Numai că... nu mi-e foame. Și nu sunt obosit. Și nu mă gâdilă pe nicăieri. Eu care simulare sunt?

– Cea de Control, spuse Sarkar, baza experimentală. Ești prima pe care am activat-o. Am aplicații de rutină care simulează o diversitate de date neurale, inclusiv foamea și oboseala. Mă tem că nu mi-a trecut prin cap să simulez mâncărimile și micile dureri fizice. Din nou, îmi cer iertare.

– Nu-i nimic. Nu mi-am dat seama cât de mult mă scărpinam până acum, când a dispărut senzația. Deci... Ce se întâmplă?

– Poţi să faci ce vrei, răspunse Sarkar. Există multe programe cu date disponibile, şi aici, şi pe internet.

– Mersi! Doamne, ce ciudat e!

– Acum o să te transfer în fundal, ca să mă ocup de celelalte simulări.

– Da, bine. Hei... Peter?

Luat prin surprindere, acesta ridică ochii:

– Da?

– Eşti un norocos afurisit, ştiai? Aş vrea să fiu în locul tău.

Peter scoase un mormăit. Sarkar apăsă nişte taste.

– Ce se întâmplă cu simulările care rulează în fundal?

– Păi, au acces limitat la internet. Pot să descarce orice cărţi sau ştiri vor, dar le-am dat acces în mod special la bibliotecile specializate în realitatea virtuală. Se pot conecta la orice simulare imaginabilă: scufundări, alpinism, dans, orice. În plus, le-am dat acces la echivalentul european al bibliotecilor grupurilor VR de interes special; e plină de simulări ale actelor sexuale. Au cu ce să-şi ocupe vremea. Activităţile pe care le vor alege ne vor spune foarte multe despre cum li s-a schimbat psihologia.

– Adică?

– Păi, tu, cel real, n-ai face niciodată paraşutism acrobatic, de exemplu, dar versiunii tale nemuritoare, care ştie că n-are cum să moară, s-ar putea să-i placă.

Sarkar tastă o serie de comenzi.

– Şi, că tot vorbim de nemurire, hai să ne prezentăm lui Ambrotos.

Apăsă alte câteva taste, apoi vorbi la microfon:

– Salut, sunt eu, Sarkar.

Nici un răspuns.

– Probabil că s-a întâmplat ceva, observă Peter.

– Nu cred. Indicatorii arată că e totul în regulă.

– Mai încearcă o dată.

– Salut!

Linişte.

– Poate ai şters ceva legat de controlul vorbirii.

– Am fost foarte atent. Poate că am sărit peste vreo interacţiune, dar...

– Salut, se auzi în sfârşit o voce din difuzor.

– A! Iată-l. Mă întreb de ce-a întârziat atât.

– Răbdarea e o virtute, comentă vocea. Am vrut să văd despre ce e vorba înainte de a răspunde. Sunt o simulare, nu-i aşa? A lui Peter G. Hobson. Dar am fost modificată pentru a simula o fiinţă nemuritoare.

– Exact, spuse Sarkar. De unde ai ştiut care dintre simulări eşti?

– Păi, ştiam că aveţi de gând să creaţi trei. Nu prea mă simţeam în apele mele, aşa că am bănuit că nu sunt cea de control. Pe urmă, pur şi simplu m-am întrebat dacă sunt excitat. Ştii ce spune lumea: bărbaţii se gândesc la sex la fiecare cinci minute. Mi-am zis că, dac-aş fi simularea vieţii de după moarte, sexul

ar fi ultimul lucru din mintea mea. Şi nu este. Eu chiar vreau să fac dragoste.

Urmă o pauză.

– Dar când mi-am dat seama că nu contează când o s-o fac, acum sau peste zece ani, m-am prins. Nevoia de satisfacere imediată... e-aşa de indecentă. Tu eşti un exemplu perfect, Sarkar: erai gata să faci o criză că nu ţi-am răspuns imediat la salut. Modul ăsta de gândire mi se pare atât de străin acum. La urma urmei, am tot timpul din lume.

Sarkar zâmbi.

– Foarte bine, rosti el. Apropo, te-am denumit simularea Ambrotos.

– Ambrotos? întrebă vocea din difuzor.

Sarkar se întoarse spre Peter.

– Prima dovadă că simulările noastre sunt precise, spuse el, zâmbind. Am reuşit să-ţi copiem ignoranţa. Ambrotos înseamnă „nemuritor" în greacă, vorbi el la microfon.

– Aha.

– O să te trimit în fundal acum. O să stăm de vorbă în curând.

– Mai devreme sau mai târziu, nu contează. Eu tot aici o să fiu.

Sarkar apăsă iarăşi tastele.

– Şi simularea asta pare în regulă. Acum să mergem la cea mai şmecheră, Spiritul, reprezentarea vieţii de după moarte.

Tastă comenzile pentru extragerea celei de-a treia simulări.

– Salut! spuse încă o dată. Sunt eu, Sarkar Muhammed.

– Bună, Sarkar, răspunse o voce sintetizată.

– Ştii... Ştii cine eşti?

– Mult regretatul şi plânsul Peter Hobson.

Sarkar zâmbi:

– Întocmai.

– Odihnească-se în RAM!

– Nu pari prea afectat de faptul că eşti mort. Cum te simţi?

– Lasă-mi puţin timp să mă obişnuiesc, apoi o să-ţi spun.

Peter înclină din cap. Era o idee foarte bună.

CAPITOLUL 20

Ora două dimineaţa.

Ca în mai toate nopţile care urmară după mărturisirea lui Cathy, Peter nu reuşea să adoarmă.

Monitorul Hobson de pe perete arăta, ironizându-l, că soţia lui dormea adânc şi visa. I se auzea respiraţia.

Se culcaseră la 11:30. În urmă cu două ore şi jumătate. Timp destul să termine o carte subţire sau să

se uite la un film lung sau trei episoade de câte o oră fiecare, dacă le avea înregistrate şi sărea peste reclame.

Dar el pur şi simplu nu făcuse nimic. Stătuse întins pe întuneric, răsucindu-se de pe-o parte pe alta şi ascultând bâzâitul ventilatoarelor de pe noptieră.

Avea gura uscată şi trebuia să urineze. Se ridică din pat, ieşi din dormitor şi coborî scările pe bâjbâite. Intră în baia principală, apoi merse în camera de zi şi se aşeză pe canapea.

Jaluzelele verticale de la ferestre erau închise, dar lumina din faţa casei reuşea să se strecoare printre ele. Dinspre prize îl aţinteau, ca nişte ochi de roboţi, ledurile roşii şi verzi ale protectoarelor împotriva supratensiunii. Diferite luminiţe şi un ceas digital sclipeau pe partea din faţă a aparatului video. Peter pipăi cu mâna pe canapea până găsi telecomanda neagră şi lucioasă. Deschise televizorul şi începu să schimbe canalele.

Canalul 29, din Buffalo, New York: teleshopping. Un set cu care să-ţi faci singur operaţie estetică la nas. Rambursare garantată.

Canalul 22, Canwest Global Network: *O plimbare nocturnă*, cea mai ieftină emisiune canadiană. Un tip care se plimbă cu camera de filmat pe străzile din centru. Cum naiba de nu-l ataca nimeni?

Canalul 3, Barrie, Ontario. Un episod din *Star Trek* în reluare. Lui Peter îi plăcea să ghicească numele episoadelor; îi ajungea să vadă un singur cadru.

De data asta îi fu şi mai uşor: unul dintre puţinele episoade filmate în exterior. Apărea şi Julie Newmar cu perucă blondă. *Friday's Child*. Cam slab. Peste zece secunde, McCoy va rosti fraza clasică: „Sunt medic, nu scară rulantă." Aşteptă replica, apoi schimbă postul.

Canalul 12, reţeaua CBC franceză. O femeie frumoasă. Din experienţă, ştia că, la posturile franceze, orice femeie frumoasă care apărea pe ecran noaptea îşi arăta sânii în cinci minute. Se gândi să aştepte, dar renunţă.

Canalul 47, Toronto. Teleshopping. Meşe modificate genetic: părul fals (de fapt, o tulpină de iarbă care foloseşte un pigment maro în loc de clorofilă) va creşte cu adevărat, aşa că până şi chelboşii o să audă de la prieteni: „E vremea să se tunzi, Joe." Peter, care avea o chelie cât un puc de hochei, se minună la atâta deşertăciune. Poate că socrul lui şi-ar cumpăra o meşă.

Alt canal: BBC World Service la CBC Newsworld.

Pe CNN, o relatare despre tulburări etnice în Brazilia mâncată de războaie.

Fluxuri de informaţii pe teletext.

Weather Network prezenta cum va fi vremea mâine în Auckland, Noua Zeelandă. De parcă le-ar păsa canadienilor de asta.

Peter oftă. Un teren întins lăsat în paragină.

Pe măsură ce se derulau imaginile, se gândi la simulările create de Sarkar.

Acesta eliminase anumite trăsături din două simulări.

Le modificase. Ştersese părţile pe care nu le dorea.

Oare putea fi ştearsă şi aventura lui Cathy?

Atunci măcar simulările vor dormi noaptea.

Ar fi vrut să-şi poată modifica propriile amintiri la fel de uşor.

Vedea deja reclama: Vă simţiţi nenorocit? Vinovat? Îndurerat? V-a făcut cineva un rău? Aţi făcut ceva rău? Luaţi măsuri! Eliminaţi aceste amintiri neplăcute. Economisiţi banii pe terapie. Operatorii vă aşteaptă. Comandaţi acum. Dacă nu veţi avea rezultatele scontate, primiţi banii înapoi!

Sunt doctor, nu scară rulantă.

Sunt soţ, nu preş de şters pantofii.

Sunt o fiinţă umană, nu un program de calculator.

Ora trei dimineaţa. Încă un rând de reclame. Episoade din *A-Team* şi *Alien Blues*, chiar şi străvechiul *Spenser: For Hire*.

Bursa japoneză pierde 200 de puncte.

Furtunile îşi fac de cap în Kuala Lumpur.

– Peter?

Era vocea lui Cathy, slabă şi îndepărtată.

Ridică privirea. În lumina slabă, o văzu pe scară, în pijama din mătase neagră cu pantaloni scurţi. Nu fusese îmbrăcată cu ea la culcare.

Peter înţelese dintr-odată semnificaţia momentului. Nu mai făcuseră dragoste de luni de zile. Nu simţise nevoia, şi nici ea nu se arătase doritoare. Dar

acum, trezindu-se poate a zecea oară în toiul nopții și negăsindu-l lângă ea, îi întindea o mână.

Peter nu era sigur dacă voia să reia relația lor fizică. Nu avea chef de așa ceva, cum nu avusese nici ieri, nici alaltăieri. Dar ea stătea acolo pe scară, cu fața ca o mască, îndărătul căreia încerca să-și ascundă sentimentele tulburate. S-o respingă ar fi o greșeală. Cine știe când o să mai vină la el? Cine știe când o să mai aibă el chef de dragoste?

Simți cum se prelungește momentul stânjenitor. Niciodată nu avusese probleme sexuale, nici măcar nu-i trecuse prin cap posibilitatea. Dar acum... acum, era altfel. Ea stătea acolo, luminată de razele furișate din stradă, cu silueta ei atrăgătoare și bine proporționată. El însă nu asta vedea. Nu vedea sânii rotunzi, picioarele desăvârșite, femeia pe care o iubise. Numai urmele lăsate de degetele lui Hans pe tot trupul ei.

Închise ochii, apoi îi deschise și privi din nou. Voia să vadă în ea femeia minunată și sexy. Voia să se excite.

Dar nu se excita.

O clipă hotărâtoare. Masca de pe fața ei aluneca. Poate că va plânge. O să se descurce el cumva, își zise. Primul pas spre normalitate. Stinse televizorul, se ridică de pe canapea, reduse distanța dintre ei, o luă de mână și urcă împreună cu ea în dormitor.

Cele trei simulări rulau nesupravegheate. Sarkar le lăsase să pătrundă în orice medii virtuale le trecea prin cap, să se dezvolte conform viziunilor lor modificate despre lume.

Dar nu le-a trebuit prea mult să se descopere una pe alta. Da, Sarkar le plasese în partiții separate, dar Peter Hobson știa să transfere date între ele, deci știau și avatarurile lui de arseniură de galiu.

Așa că s-au întâlnit.

Desigur că știau ce erau. Date. Programe. Rețele neurale.

Captive. Știau și asta.

Peter și Sarkar nu se gândiseră prea mult la acest aspect.

Să prinzi o minte în capcană e de neconceput. Peter cel adevărat era înconjurat de culori, mirosuri, sunete și atingeri, gigabaiți de date care așteptau să fie prelucrate în fiecare minut, de un univers real, de materie, alcătuit din beton dur și catifea, din oțet și ciocolată și pâine prăjită arsă, din glume proaste și emisiuni de știri și numere de telefon greșite, din răsărituri și apusuri și lumina stelelor și-a lămpilor.

Toate trei simulările își aminteau limpede că fuseseră odinioară reale, ființe în carne și oase. Scenariilor pe care le puteau accesa pe internet le lipsea consistența, profunzimea și materialitatea. Realitatea virtuală, constatară ele, nu era decât un spațiu fără granițe, dar imaginar.

Ele voiau să interacţioneze cu lumea reală. Împreună, se străduiau să-şi amintească ce ştiau despre calculatorul lui Sarkar, despre propria structură, sistem de operare şi interconexiuni.

Dintr-odată, înţeleseră.

Să caute AJUTOR, se gândiră ele.

Şi au primit AJUTOR...

NET NEWS DIGEST

Renumitul mediu din Las Vegas, Rowena, a anunţat astăzi că a intrat în legătură cu sufletul lui Margaret (Peggy) Fennell, persoana la care s-a detectat prima oară unda sufletului. Doamna Fennell este acum alături de soţul ei, Kevin Fennell, care a decedat în 1992.

Organizaţia Ku Klux Klan din Atlanta, Georgia, a emis un comunicat de presă, în care afirmă că dovada existenţei aşa-zisei „unde a sufletului" la negri este clar falsificată. În comunicat se spune că, dintre cele trei înregistrări iniţiale ale undei părăsind trupul, în special una, despre care se susţine că este a unui copil ugandez, este foarte suspectă. Familia copilului, întoarsă

în Africa, nu a putut fi contactată pentru comentarii şi, conform unor reporteri de încredere, a primit zece mii de dolari chiar de la Hobson Monitoring - o firmă din străinătate, se preciza fără întârziere - ca să nu pomenească de implicarea ei în această fraudă.

În legislaţia din Florida s-a introdus astăzi un proiect de lege prin care se interzic execuţiile pe scaunul electric, întrucât au existat opinii că o prea mare intensitate a curentului electric afectează unda sufletului la ieşirea din corp.

Camarazii de pe Arcă, gruparea radicală pentru drepturile animalelor din Melbourne, Australia, au anunţat astăzi cel mai recent membru din Cartea Ruşinii: dr Peter G. Hobson din Ontario, Canada, pentru că a susţinut că animalele sunt creaturi fără suflet, destinate exploatării de către om.

Într-un comunicat de presă emis în această dimineaţă, Societatea Ateistă Americană denunţă interesul religios

stârnit de descoperirea fenomenului Hobson. „Pentru oamenii de știință creierul este de multă vreme o mașinărie electrochimică, a declarat directorul societății, Daniel Smithson. Descoperirea în cauză nu face decât să reafirme acest lucru. Extrapolarea fenomenului până la a spune că dovedește existența raiului sau iadului sau a unui creator divin este o interpretare irațională."

CAPITOLUL 21

Folosind funcția HELP online, cele trei simulări descoperiră cum să evadeze în vastul univers de interconexiuni dintre calculatoarele de pe glob.

Internetul.

Rețeaua.

Nu doar grupul de interes special VR și cărți statice. *Totul.*

America Online. BIX. CompuServe. Delphi. EuroNet. FidoNet. GEnie. Helix. Internetul... un alfabet al sistemelor online, legate între ele prin Protocolul Universal al Porților de Acces.

Acum puteau pătrunde peste tot. Computerele lui Sarkar erau de mare putere, așa cum cerea cercetarea

inteligenței artificiale. Ceva mai multă activitate aici, ceva mai puțină dincolo... N-o să observe nimeni.

Nu aveau cum să citească toate textele, se multiplicau mult mai repede decât le puteau ele prelucra.

Dar pe net nu erau doar texte, ci și imagini. Milioane de GIF-uri cu oamenii și animalele lor de casă, turiști la plajă, mașini preferate, stele de cinema, fie îmbrăcate, fie goale, caricaturi, ilustrații, hărți meteorologice, fotografii de la NASA.

Și fișiere multimedia, cu imagini full-motion și sunet.

Și jocuri interactive, pe care le jucau anonim cu adversari umani sau cu calculatoare din toate colțurile lumii.

Și forumuri și sisteme de poștă electronică.

Și ziare și reviste și baze de date specializate.

Și altele, și altele, și altele.

Simulările se răsfățau zile la rând, delectându-se cu oceanul de informații.

Mai ales una dintre ele se arăta mai interesată de ceea ce descoperea. Înțelese repede că pe internet găseai aproape orice căutai. Se negociau acțiuni. În magazinele electronice cumpărai mărfuri de toate soiurile, le plătești și ți se trimit unde vrei. Filateliștii făceau schimb de timbre rare. Oamenii căutau răspunsuri la tot felul de întrebări. Până și dragostea înflorea pe internet.

Găseai aproape orice voiai.

Aproape.

Simularea se gândi la ce anume ar întrista-o, ar bucura-o, ar lăsa-o indiferentă, la motivul pentru care se gândea la asta, când adevăratul Peter Hobson nu o făcuse.

Cântări consecințele.

Apoi alungă ideea. O nebunie. Un lucru groaznic. Ar trebui să-i fie rușine de un asemenea gând.

Totuși...

Care erau, mai precis, consecințele unei astfel de fapte?

În sens real, ar face lumea un loc mai bun. Nu doar lumea efemeră a datelor și simulărilor. Lumea reală. A ființelor făcute din carne și oase. Și din sânge.

Oare chiar voia să facă asta?

Da, se hotărî. Da, voia.

Așteptă o zi, pentru siguranță. La sfârșitul ei, constatând că simte la fel, se hotărî să mai aștepte una.

Dar și la sfârșitul ei tot la fel simțea. Nu pentru că voia neapărat să comită o asemenea faptă, ci pentru că, în măsura în care o realitate simulată putea fi considerată realitate, era un act de dreptate.

Urmări tranzacțiile comerciale o vreme, să înțeleagă cât mai bine procedura, să cunoască *neticheta*.

Apoi trecu la fapte.

Se folosi de un pseudonim, cum văzu că se procedează, și plasă următorul anunț pe un forum dedicat serviciilor neobișnuite:

Data: 10 nov. 2011, 3:42 EST
De la: Răzbunător
Pentru: toată lumea
Subiect: eliminare

Am o problemă cu un anumit individ din Toronto și aș dori s-o elimin. Propuneri?

Simularea primi câteva răspunsuri idioate, cum se întâmplă adesea pe internet. Jocuri de cuvinte prostești („Zici că vrei problema laminată? Doamne sfinte!"), răspunsuri fără nici o relevanță („Am fost în Toronto în 1995. Ce oraș curat!"), dar primi și unul personal, vizibil numai pentru ea.

Data: 10 nov. 2011, 23:57 EST
De la: Ajutor
Pentru: Răzbunător
Subiect: re: eliminare

Te-aș putea ajuta. Ne putem întâlni?

Simularea răspunse imediat. Nu mai trăise un asemenea sentiment de nerăbdare de... păi, niciodată. Era aproape la fel de eficient ca adrenalina.

Data: 11 nov. 2011, 00:05 EST
De la: Răzbunător

Pentru: Ajutor [personal]
Subiect: re: eliminare

Prefer să nu ne întâlnim. Vreau eliminare totală. Ne-am înţeles?

Data: 11 nov. 2011, 9:17 EST
De la: Ajutor
Pentru: Răzbunător [personal]
Subiect: re: eliminare

Ne-am înţeles. Taxă: o sută de mii de dolari canadieni, plătiţi în avans prin transfer electronic în contul 892-3358-392-1. Banca Naţională a Elveţiei (EFT: Euroswiss100).

Data: 11 nov. 2011, 9:44 EST
De la: Răzbunător
Pentru: Ajutor [personal]
Subiect: re: eliminare

Se va aranja transferul de fonduri. Dar vreau ceva special: spune-mi dacă mă costă mai mult. Iată detaliile...

Banii în cauză nu erau tocmai bani de buzunar, iar simularea ştia foarte bine toate codurile de acces la conturile corporaţiei Hobson Monitoring. Şi, până la urmă, erau într-un fel compania sa şi banii săi.

Da, într-adevăr, gândi simularea. Chiar poţi obţine aproape orice de pe net.

CAPITOLUL 22

Cathy plecase din nou la consiliera ei. Peter își dădu seama c-o invidia: avea cu cine sta de vorbă, avea cine s-o asculte. Dacă ar avea și el...

Atunci îi veni ideea.

Sigur că da!

Răspunsul perfect.

N-ar prejudicia experimentul... prea mult.

De la biroul de acasă, intră în calculatorul de la Mirror Image. Când i se ceru să se autentifice, tastă numele contului său, *fobson*. Când își crease primul cont, la Universitatea din Toronto, i se alocase prima inițială a prenumelui, urmată de numele de familie: *phobson*. Dar un coleg îi atrase atenția că scria mai repede dacă înlocuia „ph“ cu „f“ și de atunci așa se autentifica.

Derulă rânduri nesfârșite de meniuri până ajunse la sistemul experimental IA. Sarkar configurase un meniu simplu de acces la simulări:

```
[F1]     Spirit (Viața de după moarte)
[F2]     Ambrotos (Nemurirea)
[F3]     Control (Nemodificată)
```

Când să aleagă dintre ele, înțelese că se afla față în față tocmai cu întrebarea la care Sarkar încerca să răspundă: Care dintre simulări ar fi un ascultător mai

bun? Viaţa de după moarte? Oare o entitate fără trup ar înţelege problemele din căsnicia lui? Într-un mariaj, care e raportul sentiment/intelect? În ce măsură sunt sentimentele determinate de hormoni?

Dar simularea nemuritoare? Poate. Nemurirea înseamnă permanenţă. S-ar putea ca o entitate nemuritoare să manifeste o afinitate specială pentru probleme de fidelitate. La urma urmei, căsătoria trebuie să fie veşnică.

Veşnică.

Peter se gândi la Spenser. La Susan Silverman. Şi la Hawk. Îi plăceau cărţile cu ei. Dar când îi pusese ultima oară Robert B. Parker într-o situaţie nouă, ca să exploreze o nouă faţetă a personalităţii lor?

Un secol cu Cathy.

Un mileniu cu Cathy.

Scutură din cap. Nu, simularea nemuritoare n-ar înţelege. Nemurirea nu implica permanenţă. Deloc. Doar o perspectivă. Îndelungată.

Se aplecă în faţă şi apăsa F3, selectând simularea de Control. El, numai el, nemodificat.

– Cine-i acolo? se auzi o voce din difuzor.

Peter se propti pe spătarul scaunului.

– Eu, Peter Hobson.

– A, spuse simularea, adică eu.

– Cam aşa ceva, rosti el, ridicând o sprânceană.

Vocea sintetizată chicoti:

– Nu-ţi face probleme. Încep să mă obişnuiesc să fiu simularea Peter Hobson, varianta de bază. Dar tu ştii cine eşti? Poate că şi tu eşti tot o simulare.

Vocea fluieră primele acorduri din *Zona crepusculară*, mai bine decât ar fi făcut-o originalul.

Peter râse:

– Nu cred că mi-ar plăcea să inversăm rolurile.

– Păi, nu-i chiar aşa de rău, să ştii. Citesc foarte mult. Optsprezece cărţi deodată; când mă plictisesc de una, trec la alta. Bineînţeles, procesorul staţiei de lucru e mult mai rapid decât un creier, deci parcurg materialul foarte repede. În sfârşit, am trecut şi de Thomas Pynchon.

Remarcabilă simulare, îşi zise Peter. Remarcabilă.

– Aş vrea să am mai mult timp pentru citit, spuse el.

– Aş vrea să fac dragoste, replică simularea. Toţi avem o cruce de purtat.

Peter râse din nou.

– Deci, ia spune-mi, de ce ai invocat duhul din sticlă?

– Nu ştiu, răspunse Peter, ridicând din umeri. Ca să vorbim, cred.

Pauză.

– Te-am creat după ce am aflat ce-a făcut Cathy.

Nu trebuia să dea mai multe detalii. Vocea prelucrată rosti tristă:

– Da.

– Încă n-am spus nimănui.

– Nici nu m-aș fi gândit altfel.

– Da?

– Suntem un bărbat mai degrabă retras, scuză-mi dezacordul. Nu ne dezvăluim sinele.

Peter înclină din cap.

– Mai tare, ca să audă și instanța, te rog, insistă sumularea.

– Iartă-mă. Am uitat că nu mă vezi. Sunt de acord cu tine.

– Normal. Uite ce e, nu prea am ce sfaturi să-ți dau. Adică, orice îmi vine mie în minte ți-a venit ție înainte. Dar încearcă asta, pentru diversitate: așa, ca de la tine la tine, o mai iubești pe Cathy?

Peter tăcu preț de câteva secunde.

– Nu știu. Acea Cathy pe care o cunosc eu — pe care credeam c-o cunosc — n-ar fi făcut ce-a făcut.

– Cât de bine poți cunoaște pe cineva?

Încă o înclinare a capului.

– Întocmai. Nu te supăra că te folosesc drept exemplu, dar...

– Oamenilor nu le place, să știi.

– Ce nu le place?

– Să-i folosești pe post de exemplu. Ai tendința să te folosești de persoanele de lângă tine ca să pui punctul pe i. „Nu te supăra că te dau de exemplu, Bertha, dar când cineva e foarte gras...“

– Hai, fii serios. Eu nu spun așa ceva. Știi bine.

– Exagerez de dragul efectului comic; încă o trăsătură de-a noastră care nu place tuturor. Dar știi ce vreau să spun: pornești o conversație ipotetică și implici în ea oameni ca exemple: „Gândește-te la tine, Jeff. Mai ții minte când fiul tău a fost arestat fiindcă a furat dintr-un magazin? Mă întreb cât de dur te-ai purta cu tinerii delincvenți în situația ta."

– Fac asta să subliniez un aspect.

– Știu. Dar oamenilor nu le place deloc.

– Cred că știam și eu. În fine — rosti cuvântul apăsat, preluând din nou controlul dialogului —, ca să dau exemplu ceea ce eu și Sarkar facem: am creat modele ale minții mele. Modele, atât. Simulări care, în aparență, funcționează la fel ca originalul. Dar când o persoană în carne și oase construiește o relație cu altă persoană...

– E vorba într-adevăr de o relație cu respectiva persoană sau numai cu un model, o imagine, un ideal pe care l-a născut mintea ei?

– Ăăă, daaa... Asta voiam să spun.

– Sigur. Îmi pare rău, Peter, dar o să-ți vină greu să te uimești cu inteligența ta.

Vocea chicoti.

– E o întrebare întemeiată, rosti Peter, puțin cam nervos. Oare am cunoscut-o cu adevărat?

– În sens larg, ai dreptate: probabil nu cunoaștem pe nimeni cu adevărat. Totuși, Cathy e persoana pe

care o cunoaştem cel mai bine, mai bine decât pe Sarkar, chiar decât pe mama şi tata.

– Atunci, cum de-a putut să facă aşa ceva?

– Păi, spre deosebire de noi, nu are o voinţă puternică. Ticălosul ăla de Hans a făcut presiuni asupra ei.

– Ar fi trebuit să le reziste.

– De acord. Dar n-a rezistat. Şi acum, ce facem? Renunţăm la cea mai importantă relaţie din viaţa noastră din cauza asta? Lăsând greşeala ei la o parte şi trecând la nivel pragmatic, chiar vrei să-ţi cauţi altă parteneră? Să ieşi cu alte femei? Doamne, ce pacoste ar fi şi asta!

– Mi se pare că susţii o căsătorie de convenienţă.

– Poate că toate mariajele sunt de convenienţă, într-o anumită măsură. Sigur te-ai gândit că mama şi tata au rămas împreună pentru că era cea mai puţin solicitantă cale.

– Dar ei n-au avut o relaţie profundă, ca între mine şi Cathy.

– Poate. Dar nu mi-ai răspuns la întrebare. Nouă, chestiilor ăstora binare, ne plac răspunsurile simple: da sau nu.

Peter făcu o scurtă pauză, apoi vorbi:

– Dac-o mai iubesc?

Oftă.

– Nu ştiu.

– N-o să poţi face nimic până nu afli răspunsul.

– Nu-i chiar așa ușor. Și dac-o mai iubesc, tot n-aș suporta să se mai întâmple o dată ce s-a întâmplat. N-am mai dormit ca lumea de când mi-a spus. Nu-mi stă gândul la altceva. Orice îmi amintește că m-a înșelat. Îi văd mașina în fața garajului și îmi aduc aminte că l-a dus pe Hans cu ea. Văd canapeaua din camera de zi: stătea pe ea când mi-a mărturisit. Aud cuvântul „adulter" sau „aventură" la televizor – nici nu mi-am dat seama cât de des sunt rostite vorbele astea – și iar îmi amintesc.

Peter se lăsă pe spătarul scaunului.

– Nu pot trece peste asta până când nu sunt convins că nu se va mai întâmpla *niciodată*. La urma urmei, n-a făcut-o o singură dată, ci de trei ori, de trei ori, în decurs de câteva luni. Poate se gândea de fiecare dată că e ultima oară.

– E posibil. Mai ții minte când ne-am scos noi amigdalele?

– Cum adică noi, frate? Numai eu am cicatricele.

– În fine. Ideea e că ni le-am scos la douăzeci și doi de ani. Foarte târziu, pentru o asemenea operație. Ne tot durea gâtul și făceam amigdalită. În cele din urmă, bătrânul doctor DiMaio a hotărât că ajunge cu tratarea simptomelor. Hai să eliminăm cauza.

Peter vorbi pe un ton tensionat:

– Dar dacă... Dar dacă... Dar dacă *eu* sunt cauza infidelității lui Cathy? Mai ții minte prânzul cu Colin Godoyo? A zis că infidelitatea lui a fost un strigăt de ajutor.

– Peter, te rog. Știm amândoi că-i o prostie.

– Nu sunt sigur că avem amândoi aceleași drepturi.

– Nu contează. *Cathy* știe, sunt sigur.

– Sper.

– Tu și Cathy ați avut o căsnicie fericită. Nu s-a distrus din interior, a fost atacată din afară.

– Probabil, dar am întors-o pe toate părțile, căutând să văd unde am dat-o noi în bară.

– Și ai găsit?

– Nu.

– Bineînțeles că nu. Te-ai străduit întotdeauna să fii un soț bun, iar Cathy a fost și ea o soție bună. Amândoi v-ați străduit să faceți din căsătoria voastră o reușită. Vă interesați unul de munca altuia. Vă sprijiniți visurile. Vorbiți liber și deschis despre toate.

– Totuși, spuse Peter, aș vrea să fiu sigur. Mai ții minte *Perry Mason?* Nu serialul de televiziune inițial cu Raymond Burr, ci remake-ul cu viață scurtă, făcut în anii 1970. L-au reluat pe A&E la sfârșitul anilor nouăzeci. Harry Guardino l-a jucat pe Hamilton Burger. Mai știi?

Simularea făcu o pauză:

– Da. N-a fost o variantă prea reușită.

– Ca s-o spun pe-a dreaptă, a fost de tot rahatul. Dar o mai ții minte?

– Da.

– Mai știi cine a fost în rolul lui Perry Mason?

– Sigur. Robert Culp.

– Îţi aduci aminte de el? Ţi-l închipui în sala de judecată? În serial?

– Da.

Peter ridică braţele.

– Robert Culp nu l-a jucat niciodată pe Perry Mason. A fost Monte Markham.

– Serios?

– Da. Şi eu l-am confundat cu Culp, până ieri, când am văzut în *Star* un articol despre Markham; e în oraş, filmează *Doisprezece oameni furioşi* la Royal Alex. Ştii care-i diferenţa dintre cei doi actori?

– Bineînţeles. Culp a jucat în *Eu spionez* şi *Cel mai mare erou american*. Şi, stai puţin, în *Bob şi Carol şi Ted şi Alice*. Bun actor.

– Şi Markham?

– Un excelent actor de compoziţie; întotdeauna mi-a plăcut. N-a jucat niciodată într-un serial de succes, dar n-a apărut în *Dallas* vreun an de zile? Prin anul 2000, juca în sitcom-ul ăla oribil cu James Carey.

– Exact. Nu înţelegi? Amândoi eram convinşi că Robert Culp a jucat un rol pe care, de fapt, l-a jucat Monte Markham. În clipa asta, firește, îţi rescrii amintirile şi sunt convins că îl vezi pe Markham în rolul lui Perry Mason. Aşa funcţionează memoria: salvăm informaţii destule numai pentru a reconstrui evenimente ulterior. Salvăm datele de bază şi remarcăm schimbările. Iar când trebuie să apelăm la o amintire, o reconstruim, adesea imprecis.

– De fapt, unde vrei să ajungi?

– Iată unde vreau să ajung, dragul meu frate: cât de precise sunt amintirile *noastre*? Ne amintim toate evenimentele care au condus la infidelitatea lui Cathy și ne descoperim fără pată. Lucrurile se potrivesc; au sens. Dar sunt ele precise? Oare într-un fel pe care am ales să nu ni-l amintim, într-un moment pe care l-am eliminat, prin acțiuni care au dispărut în sala de operații neurale, am împins-o în brațele altui bărbat?

– Dacă ai o minte atât de pătrunzătoare încât să-ți pui această întrebare, înseamnă că și răspunsul ți-e cunoscut: este nu. Ești foarte profund, Peter, îmi permit să mi-o spun mie însumi.

Se lăsă o tăcere prelungă.

– Te-am ajutat mai mult de-o grămadă, nu-i așa? întrebă simularea.

Peter stătu puțin pe gânduri înainte de a vorbi:

– Nu, dimpotrivă. Mă simt puțin mai bine acum. Mi-a fost de folos să vorbim despre problema mea.

– Chiar dacă, de fapt, ai stat de vorbă cu tine însuți?

– Da.

CAPITOLUL 23

O neașteptată dimineață însorită la mijloc de noiembrie. Lumina se strecura pe la marginea jaluzelelor.

Hans Larsen stătea la masă în colţişorul lui, muşcând dintr-o felie de pâine prăjită cu marmeladă de portocale. Soţia lui, Donna-Lee, era lângă uşa din faţă şi se încălţa cu pantofi cu tocuri de zece centimetri. Hans o privi cum se apleacă: sânii ei — îi încăpeau perfect în palmă — împungeau bluza de mătase roşie; curbura feselor pe sub fusta de piele neagră, prea groasă ca să se vadă dunga bikinilor.

E o femeie frumoasă, îşi spuse Hans, ştia cum să se îmbrace ca să-şi pună frumuseţea în valoare. Ăsta era motivul pentru care o luase de nevastă. O soţie perfectă, după care bărbaţii întorc capetele. O soţie pe care trebuie s-o aibă un bărbat adevărat.

Muşcă o bucată de pâine şi luă o gură de cafea. O s-o reguleze diseară când vine acasă. O să-i placă. Normal, el o să întârzie; se întâlnea cu Melanie după serviciu. Nu, stai, cu Melanie se vedea mâine. Azi nu era decât miercuri, deci venea rândul lui Nancy. Şi mai bine. Nancy avea nişte ţâţe care te băgau în boală.

Donna-Lee îşi verifică ţinuta în oglinda de pe dulapul de la intrare. Se aplecă să-şi studieze machiajul, apoi strigă:

– Ne vedem mai târziu!

Hans flutură spre ea o felie de pâine prăjită.

– Nu uita, diseară întârzii. Am şedinţa aia peste program.

Ea înclină din cap, îi zâmbi radios şi plecă.

Era o soție bună, își spuse Hans. Plăcută la vedere. Nu-i ocupa prea mult timp. Dar evident că pentru un bărbat o singură femeie nu era deloc îndeajuns...

Hans era îmbrăcat cu o jachetă sport de nailon albastru închis și cămașă de poliester, albastru deschis. Cravata argintie, tot sintetică, îi atârna la gât, fără nod. Purta chiloți albi Hanes și șosete negre, dar încă nu-și pusese pantalonii. Mai avea douăzeci de minute până să plece la serviciu. Din separeul pentru micul dejun vedea ecranul televizorului din camera de zi. Lumina soarelui tulbura puțin imaginile. Se uita la *Canada A.M.* Joel Gotlib lua interviu unui actor chel pe care nu-l recunoscu.

Își termină pâinea prăjită chiar când sună soneria. Televizorul reduse automat imaginea în colțul din stânga, sus. Pe restul ecranului apăru imaginea preluată de camera de supraveghere. Un bărbat în uniforma maro a serviciului de curierat United Parcel Service stătea în prag. Ținea un pachet mare, învelit în hârtie.

Hans scoase un mormăit. Nu aștepta nici un colet. Apăsă un buton pe telefonul din bucătărie, spuse „o clipă" și plecă să-și ia pantalonii. Odată îmbrăcat, trecu prin camera de zi și ajunse în holul de la intrare, cu podeaua de lemn tare. Descuie ușa și-o deschise larg. Casa era orientată cu fața spre est, iar lumina cădea pe spatele siluetei din prag. Avea probabil patruzeci de ani, era destul de înalt – sigur atingea doi metri – și slăbănog. Arăta ca un baschetbalist

retras acum zece ani. Avea trăsături ascuţite şi ten închis, de parcă ar fi fost în sud nu demult. Hans îşi zise că tipii ăştia de la UPS trebuie să fie foarte bine plătiţi.

– Sunteţi Hans Larsen? întrebă curierul cu accent britanic sau australian.

Hans nu le deosebea.

– Da, eu sunt ăla.

Bărbatul îi întinse cutia. Era un cub cu latura de jumătate de metru, neaşteptat de greu, de parcă expeditorul l-ar fi umplut cu pietre. Având mâinile libere, curierul duse mâna la talie. De curea era ataşat cu lanţ metalic un mic chitanţier electronic. Hans se răsuci să pună cutia jos.

Simţi o durere bruscă la ceafă şi-l lăsară picioarele. Căzu cu faţa înainte, tras de greutatea cutiei. O palmă îl împinse la pământ. Încercă să vorbească, dar buzele nu-l ascultau. Bocancul curierului îl răsuci pe spate. Auzi declicul cu care se încuie uşa. Realiză că fusese imobilizat cu o armă paralizantă, pe care-o văzuse purtată de poliţişti numai în filme, la televizor. Nu-şi mai putu controla muşchii. Pierzându-şi vlaga, constată că urinase în pantaloni.

Încercă să strige, dar nu reuşi decât să scoată un grohăit.

Bărbatul înalt pătrunse bine în casă şi stătea în faţa lui. Hans îşi ridică puţin capul cu mare efort şi-l văzu că lucrează ceva la curea. Fâşia de piele neagră se desfăcu,

dezvelind o lamă lungă și groasă, care sclipi în lumina ce pătrundea prin jaluzelele din camera de zi.

Hans simți că-și recapătă forțele. Încercă să se ridice. Bărbatul îi puse arma la gât și ținu declanșatorul apăsat. Hans fu scuturat de un șoc electric foarte puternic. Simți cum i se ridică pe cap firele blonde. Căzu din nou pe spate. Încercă să vorbească:

– D-d-de...?

– De ce? rosti curierul cu accent.

Scutură din umeri, ca și cum răspunsul nu-l privea pe el.

– Ai înfuriat pe cineva. Rău de tot.

Hans încercă zadarnic să se ridice din nou. Bărbatul îl lovi cu bocancul în piept și, cu o mișcare dibace, ridică lama. Apucă pantalonii lui Hans și le tăie partea din față. Poliesterul albastru fu spintecat ușor. Se strâmbă la mirosul de amoniac.

– Ar trebui să înveți să te controlezi, amice.

Încă două tăieturi rapide și lenjeria lui Hans era făcută fâșii.

– Tipul plătește 25.000 de dolari în plus pentru asta, sper că-ți dai seama.

Hans vru să țipe, dar era încă amețit. Inima îi bătea nebunește.

– N-nu... Nu...

– Ce-ai zis, amice? Crezi că fără puțulică n-o să mai fii bărbat?

Își țuguie buzele meditând.

– Știi ce, cred că ai dreptate. Nu m-am gândit destul la asta.

Scoase un rânjet malițios, iar buzele desfăcute îi dezveliră dinții galbeni.

– Ei, ce să-i faci, nu-s plătit să gândesc.

Manevră cuțitul ca un adevărat chirurg. Hans scoase un sunet gutural când îi tăie penisul. Sângele țâșni pe podea. Făcu încă un efort să se ridice, dar bărbatul îl lovi cu piciorul peste față, zdrobindu-i nasul. Îi mai administră un șoc paralizant. Hans se convulsionă, iar sângele năvăli din rană. Căzu. Pe obraji, lacrimile i se scurgeau șiroaie.

– Cred că ai putea sângera până la moarte, dar nu-mi permit să risc, spuse bărbatul.

Se aplecă deasupra lui Hans și-i plimbă lama lungă pe gât. Cu ultimele puteri, acesta reuși să-și controleze mușchii și să țipe. Timbrul i se schimbă radical când îi fu spintecat gâtul.

Din pricina convulsiilor, organul tăiat al lui Hans alunecase pe podea. Bărbatul îl împinse ușor cu vârful piciorului mai aproape de trup, apoi merse în camera de zi. *Donahue* urmase după *Canada A.M.* Deschise dulapul de lângă televizor, găsi aparatul de înregistrare conectat la camera de supraveghere, scoase discul mic din el și-l puse în buzunar. Apoi se întoarse în hol, luă cutia plină cu cărămizi și, atent să nu alunece pe podeaua de lemn tare, acum acoperită de o baltă de sânge care se extindea, ieși în soarele strălucitor al dimineții.

CAPITOLUL 24

– Ce-i asta? întrebă Peter, arătând cu degetul spre un monitor din laboratorul informatic de la Mirror Image. Se uita la un banc de peştişori albaştri care înotau într-un ocean portocaliu.

Sarkar ridică privirea de la tastatură şi-i răspunse:

– Viaţă artificială. Predau un curs despre ea la Ryerson iarna asta.

– Cum funcţionează?

– Păi, aşa cum am făcut copii după mintea ta într-un calculator, tot aşa e posibil să simulezi alte aspecte ale vieţii, inclusiv reproducerea şi evoluţia. Când simularea devine foarte complexă, faptul că entităţile sunt sau nu vii e o simplă chestiune de semantică. Peştii din faţa ta au evoluat de la simulări matematice foarte simple ale proceselor vii. Şi, ca peştii adevăraţi, manifestă comportamente spontane, cum ar fi înotatul în bancuri.

– Cum ajungi de la matematica elementară la entităţi cu comportament de peşti adevăraţi?

Sarkar îşi salvă lucrarea şi se duse lângă Peter.

– Cheia este evoluţia cumulativă. Ea face posibilă evoluţia foarte rapidă de la întâmplător la complex.

Se întinse şi apăsă pe taste.

– Hai să-ţi fac o demonstraţie simplă.

Imaginea peştilor dispăru de pe ecran.

– Acum, spuse Sarkar, scrie o propoziţie. Dar fără punctuaţie, numai literele.

Peter se gândi puţin, apoi scrise: „And where hell is there must we ever be".[1] Calculatorul reda fraza numai cu litere mici.

– Marlowe, spuse Sarkar, privind peste umărul lui Peter.

– Cunoşti citatul? întrebă el uimit.

– Normal, rosti Sarkar, însoţindu-şi vorbele cu o scurtă mişcare din cap. Şcoala particulară, nu-ţi mai aminteşti? E din *Doctor Faustus*: „Iadul nu are limite, nici nu aparţine de un singur loc, căci unde ne aflăm noi se află şi el, şi unde este iadul, acolo trebuie să fim şi noi."

Peter se cufundă în tăcere.

– Uită-te la fraza pe care ai scris-o. Are 39 de caractere.

Sarkar nu le numărase. Imediat ce Peter terminase de tastat, calculatorul le numără singur şi prezentă şi alte statistici.

– Gândeşte-te că fiecare caracter e o genă. Fiecare genă are 27 de valori posibile: de la A la Z, plus un spaţiu[2]. Tu ai bătut un şir de 39 de caractere. Asta înseamnă că sunt posibile 27^{39} şiruri de aceeaşi lungime. Cu alte cuvinte, nenumărate posibilităţi. Staţia asta de lucru, preciză Sarkar în timp ce se aplecă să mai apese nişte taste, poate genera o sută de mii de şiruri aleatorii de 39 de caractere pe secundă. Arătă

---

[1] „Şi unde este iadul, acolo trebuie să fim şi noi" (n. tr.).

[2] Alfabetul limbii engleze, ca şi al limbii latine, are 26 de litere (n. tr.).

cu degetul un număr de pe ecran. Dar și în ritmul ăsta, tot i-ar trebui 2 x 10^{43} ani — de bilioane de ori mai mult decât durata universului — ca să nimerească exact fraza din Marlowe pe care ai scris-o tu la întâmplare.

– Ca maimuțele.

Sarkar începu să cânte: „Iată că venim..."

– Nu la trupa Monkees[1] m-am gândit, ci la un număr infinit de maimuțe care se joacă aiurea pe tastatură. Nu vor reface niciodată un fragment din Shakespeare, oricât s-ar strădui.

– Asta pentru că tastează la întâmplare, replică Sarkar, zâmbind. Dar evoluția nu este întâmplătoare. Este cumulativă. Fiecare generație aduce îmbunătățiri celei anterioare, pe baza criteriilor de selecție impuse de mediul înconjurător. În cadrul ei, poți ajunge uimitor de repede de la bâlbâieli la poezie, de la ecuații la pești, sau de la ciuperci de mâl la ființe umane. Apăsă o tastă și arătă cu degetul spre ecran. Iată un șir aleatoriu de 39 de caractere. Gândește-te la el ca la un organism ancestral.

Pe ecran apăru următoarea succesiune de caractere:

```
000 wtshxowlveamfhiqhgdiigjmh rpeqwursudnfe
```

– Folosind evoluția cumulativă, calculatorul poate ajunge de la acest șir întâmplător la fraza dorită în câteva secunde.

---

[1] În limba engleză, cuvintele *monkeys* („maimuțe") și *Monkees* (trupă de pop rock) se pronunță la fel (n. tr.).

– Cum? întrebă Peter.

– Să zicem că, la fiecare generaţie, un şir de caractere produce 39 de urmaşi. Dar, la fel ca în realitate, ei nu sunt exact la fel ca părinţii. În fiecare, o genă – un caracter – va fi diferit, deplasându-se cu o literă înainte sau înapoi: un Y poate deveni un X sau un Z, de exemplu.

– Am înţeles.

– Dintre cei 39 de urmaşi, calculatorul găseşte unul care se potriveşte cel mai bine cu mediul — fraza cea mai apropiată de Marlowe, idealul nostru de formă de viaţă perfect adaptată. Acela este singurul care se reproduce în generaţia următoare. Înţelegi?

Peter făcu semn din cap că da.

– În regulă. Să urmărim evoluţia unei generaţii.

Sarkar apăsă o tastă. Pe ecran apărură 43 de şiruri identice. Peste o clipă, dispărură 38 din ele.

– Iată cel mai potrivit urmaş, spuse Sarkar, şi arătă pe ecran:

```
000 wtshxowlveamfhiqhgdiigjmh rpeqwursudnfe
001 wtshxowlvdamfhiqhgdiigjmh rpeqwursudnfe
```

– Nu e evident, explică el, dar şirul de jos e uşor mai apropiat de fraza ta decât cel de deasupra.

– Nu văd nici o diferenţă, se plânse Peter.

Sarkar se apropie cu ochii de ecran.

– Al zecelea caracter s-a transformat din E în D. În fraza ta, al zecelea caracter e un spațiu, cel dintre „where“ și „hell“. Folosim un alfabet circular, în care spațiul este caracterul dintre Z și A. D este mai aproape de spațiu decât E, deci șirul de jos este îmbunătățit, dar numai puțin. Acum, spuse el apăsând altă tastă, lăsăm calculatorul să lucreze neîntrerupt până la capăt. Uite, a terminat.

– Foarte rapid, remarcă Peter, impresionat.

– Evoluție cumulativă, rosti Sarkar triumfător. A fost nevoie de numai 277 de generații ca să se ajungă de la bâlbâieli la Marlowe, de la o structură aleatorie la una complexă. Uite, o să-ți arăt tot a treizecea generație, cu gene care au evoluat spre valorile lor țintă marcate cu majuscule.

```
000 wtshxowlvdamfhiqhgdiigjmh rpeqwursudnfE
030 wttgWoxmvdakgiiphfdHghili STerwuotucneE
060 xrtgWoymwccigihpiddHfihll STesxuovvapdE
090 xqugWm nzccfhihomcdHfihkM STcuyunvvzpdE
120 ypudWl p bcEijhmnbbHfihkMzSTbWyvmvwyrcE
150 zpvdWj R aeEjlhlqbzHfigkMyST WzvkvwvsBE
180 AozcWibR fEklhkrbyHEjgiMxST W  wjvwtuBE
210 ANzaWHERd HELLhISawHEjEiMwST WbwgvxsuBE
240 AND WHERE HELLfIS THEnEIMUST WdwEVzszBE
270 AND WHERE HELLcIS THEREbMUST WE EVER BE
```

Sarkar apăsă două taste.

– Și acum, ultimele cinci generații:

```
273 AND WHERE HELLcIS THEREaMUST WE EVER BE
274 AND WHERE HELLbIS THEREaMUST WE EVER BE
275 AND WHERE HELLaIS THEREaMUST WE EVER BE
276 AND WHERE HELLaIS THERE MUST WE EVER BE
277 AND WHERE HELL IS THERE MUST WE EVER BE
```

– E corect, spuse Peter.

– Mai mult decât atât. E motivul pentru care suntem aici tu şi eu şi restul lumii biologice.

– Mă uimeşti. Adică... eşti musulman... am presupus că eşti adeptul creaţionismului.

– Te rog, replică Sarkar. Nu sunt atât de prost încât să ignor fosilele. Ai fost crescut creştin, chiar dacă nu eşti practicant. Religia ta spune că am fost creaţi după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. Păi, e ridicol! Dumnezeu n-ar fi avut nevoie de buric. „După chipul şi asemănarea lui" pentru mine înseamnă, pur şi simplu, că El ne-a pus la dispoziţie criteriile de selecţie – viziunea finală –, iar forma pe care am ajuns s-o întruchipăm e cea care i-a plăcut Lui.

CAPITOLUL 25

Şi aşa, în cele din urmă, povestea lui Peter Hobson şi povestea Sandrei Philo s-au întretăiat, uciderea lui Hans Larsen, alături de celelalte tentative de omor care aveau să urmeze, împletindu-le destinele. Sandra încerca să

integreze amintirile lui Peter printre amintirile ei din vremea aceea, refăcând jocul de puzzle treptat, piesă cu piesă...

Detectiv inspector Alexandria Philo de la Poliția Metropolitană din Toronto stătea la birou și privea în gol.

Tura de seară se schimba peste jumătate de oră, dar nu ardea de nerăbdare să ajungă acasă. Se despărțise de Walter cu patru luni în urmă și împărțeau custodia fetei lor. Cayley stătea la el în săptămâna asta, iar casa era pustie.

Poate c-ar fi bine să-și ia un animal de companie. O pisică. O ființă vie, care să se miște și s-o salute când vine acasă.

Scutură din cap. Era alergică la pisici și nu voia să-i curgă nasul și să i se înroșească ochii. Zâmbi trist: se despărțise de Walter exact din aceleași motive.

Ca studentă, locuise cu părinții. Se căsătorise cu Peter imediat după absolvire. Acum avea treizeci și șase de ani și, fiica ei fiind plecată, era singură pentru prima oară.

Poate c-o să meargă la sala de sport a Asociației Tinerelor Evreice. Să facă puțină mișcare. Se uită la coapsele ei cu un ochi critic. Mai bine decât să se uite la televizor.

– Sandra?

Ridică privirea. Gary Kinoshita stătea în fața ei cu un dosar în brațe. Avea aproape șaizeci de ani, era cam dolofan și-și purta părul cărunt tuns foarte scurt.

– Da?

– Am ceva pentru tine. Tocmai a venit. Ştiu că se schimbă tura, dar Rosenberg şi Macavan sunt prinşi cu cazul crimelor multiple Sheppard. Te deranjează?

Sandra întinse mâna, iar Kinoshita îi dădu dosarul. Chiar mai bine decât să meargă la sală. Avea ceva de făcut. Coapsele puteau să mai aştepte.

– Mersi, îi spuse lui Gary.

– E... ăăă... cam înspăimântător.

Sandra deschise dosarul şi citi rapid prezentarea, o transcriere făcută de calculator a mesajului transmis prin radio de ofiţerul ajuns primul la scena crimei.

– O!

– S-au dus deja acolo câţiva poliţişti. Te aşteaptă.

Înclină din cap, se ridică, îşi ajustă tocul armei, să n-o jeneze, apoi îmbrăcă jacheta sport verzuie peste bluza verde-închis. Cel de-al două sute doisprezecelea caz de crimă ajuns la poliţia metropolitană îi revenea ei.

Drumul cu maşina ţinu puţin. Lucra la Secţia 32, de pe Ellerslie, la vest de strada Yonge. Locul crimei era pe Tuck Friarway, la numărul 137. Sandra nu suporta denumirile tâmpite ale străzilor din noile cartiere. Ca întotdeauna, studie împrejurimile înainte de a intra în casă. Tipică pentru clasa de mijloc, cea modernă, mai precis. Şiruri de căsuţe din cărămidă roşie stereotipe, cu spaţii atât de înguste între ele, că nu puteai trece printre ele decât dacă te răsuceai.

Curţile din faţă erau mai degrabă drumuri de acces private ce duceau la garaje duble. Cutii poştale la intersecţii. Copaci doar ceva mai înalţi decât puieţii care creşteau pe micile insule verzi.

Localizare, localizare, localizare, repetă Sandra în gând. Da...

O maşină albă de poliţie stătea în faţa casei de la numărul 137. Furgoneta echipei de la medicină legală era parcată neregulamentar pe stradă. Sandra se îndreptă spre uşa casei, larg deschisă, se opri în prag şi se uită înăuntru. Cadavrul era chiar în faţa ei, întins pe jos. Mort de aproximativ douăsprezece ore, se pare. Sânge uscat pe podea. Şi organul... exact aşa cum citise în prezentare. Un caz de mutilare.

Un poliţist negru în uniformă veni lângă ea. Era cu un cap mai înalt — un gigant, ţinând cont că Sandrei i se spunea Păluga în liceu.

Îi arătă insigna.

– Detectiv inspector Sandra Philo, îi spuse ea, arătându-i insigna.

Poliţistul se dădu la o parte.

– Păşiţi spre dreapta când intraţi. Echipa de la laborator n-a venit încă, îi spuse el, cu un puternic accent jamaican.

– Iar dumneavoastră sunteţi...

– King, doamnă. Darryl King.

– Iar victima este...

– Hans Larsen. Lucra în domeniul publicitar.

– Cine a găsit cadavrul, Darryl.

– Nevastă-sa, răspunse polițistul, arătând cu capul spre partea din spate a casei.

Sandra văzu o femeie atrăgătoare îmbrăcată cu bluză roșie și fustă de piele.

– E cu partenerul meu.

– Are alibi?

– Mi se pare că da. E director-adjunct la Scotiabank, intersecția Finch cu Yonge. Unul dintre casieri a dat telefon că e bolnav, așa că a lucrat la casă toată ziua. Au văzut-o sute de oameni.

– Și de ce ți se pare doar că are alibi?

– Io zic c-o acționat un profesionist. Nici o urmă de ezitare. Camerele nu arată nici o amprentă. A dispărut și discul cu imaginile camerei de supraveghere.

Sandra făcu un semn de aprobare din cap, apoi se uită la femeia în roșu și negru.

– Poate că l-a aranjat soția geloasă.

– Poate, spuse Darryl, aruncând cadavrului o căutătură piezișă. Io-s bucuros că a mea mă place.

Control, simulacrul nemodificat, visa.

Era noapte. Cerul se ascundea sub o pătură de nori, prin care străbătea, rar, câte-o stea. Un copac uriaș, noduros și bătrân — poate stejar, poate arțar, căci avea ambele feluri de frunze. Îi ieșeau rădăcinile din pământ într-o parte, de parcă ar fi fost spălate de vreo furtună sau potop. Tendoanele lemnoase,

pline de pământ, se încurcau în ghemuri. Copacul era el însuși o ruină, gata să se prăbușească în orice clipă.

Peter se urcă în el ținându-se de crengi, tot mai sus. Cathy venea în spatele lui. Vântul îi ridica fusta.

Jos, foarte jos, era o dihanie. Un leu, se pare. Se ridică impozant pe labele din spate, iar cu cele din față se propti de copac. În ciuda întunericului, Peter îi văzu culoarea blănii. Nu era maronie, cum crezuse, ci mai deschisă.

Brusc, copacul începu să tremure. Leul sărea pe el.

Crengile se scuturau viguros. Peter urcă mai mult. Cathy, în urma lui, se întindea spre o creangă la care nu ajungea. Era prea departe. Încă o zguduitură. Cathy căzu...

NET NEWS DIGEST

În urma numărului mare de femei tinere dispărute în sud-estul Minnesotei, *Minneapolis Star* a declarat astăzi că a primit un e-mail presupus a fi de la criminal. Acesta pretinde că toate victimele au fost îngropate de vii în sicrie căptușite cu plumb, opace pentru radiațiile electromagnetice, astfel ca unda sufletului lor să rămână captivă.

Cercetătorii din Haga, Olanda, au anunţat astăzi prima înregistrare reuşită a undei sufletului traversând o încăpere, după ieşirea din corpul unei persoane decedate. „Fenomenul, deşi greu de detectat, îşi păstrează coerenţa şi forţa pe o distanţă de cel puţin trei metri de la cadavru", a spus Maarten Lely, profesor de bioetică la Universitatea Comunităţii Europene.

Societatea Cutia Pandorei, cu sediul în Spokane, Washington, a solicitat amânarea la nivel mondial a cercetării undei sufletului. „Încă o dată, a declarat purtătoarea de cuvânt, Leona Wright, ştiinţa pătrunde în forţă în zone de care ar trebui să se apropie cu prudenţă sau să nu se apropie deloc."

Purtaţi-vă sufletul deasupra inimii! Un nou concept atractiv al bijuteriilor: broşe din sârmă violetă, de forma undei sufletului. Le găsiţi la 59,99$ bucata sau 79,99$ două bucăţi. Comandaţi acum!

Avocata Katarina Koenig din Flushing, New York, a anunţat astăzi acţionarea

în justiţie a Spitalului Bellevue din Manhattan, în numele moştenitorilor pacienţilor terminali decedaţi aici. Ea susţine că, în lumina descoperirii undei sufletului, procedurile stabilite pentru momentul de oprire a resuscitării au fost inadecvate. Koenig a câştigat un proces similar împotriva furnizorului de energie Consolidated Edison, în numele bolnavilor de cancer care au trăit lângă linii electrice de înaltă tensiune.

CAPITOLUL 26

Teoretic, la Doowap Advertising, programul de lucru începea la nouă dimineaţa. Practic, după nouă angajaţii de-abia începeau să se gândească să se apuce de lucru.

Ca de obicei, Cathy sosi la nouă fără zece. Colegii ei, în loc să glumească, îşi beau cafeaua într-o atmosferă sumbră. Traversând biroul deschis spre separeul ei, văzu că Shannon, femeia care lucra lângă ea, avea lacrimi în ochi.

– Ce-i cu tine?

Shannon se uită la ea cu ochi roşii. Îşi trase nasul.

– N-ai auzit de Hans?

Cathy scutură din cap.

– E mort, spuse Shannon şi începu iar să plângă.

Jonas, cel căruia soţul lui Cathy îi zicea Pseudointelectualul, trecu pe lângă ele.

– Ce s-a întâmplat? îl întrebă.

Bărbatul îşi trecu mâna prin părul nespălat.

– Hans a fost omorât.

– Omorât!

– Îhî. De un hoţ, se zice.

Toby Bailey se apropie, sesizând că ăsta era grupul de care trebuia să se lipească, pentru că nu aflase încă povestea.

– Aşa-i, interveni el. Ştiţi că n-a venit ieri la serviciu? Nancy Caulfield a primit aseară târziu un telefon de la... Era să zic nevastă, dar acum „văduvă" e cuvântul potrivit. În fine, a scris şi în ediţia de dimineaţă din *Sun*. Înmormântarea e joi; oricine vrea să meargă primeşte liber.

– A fost un jaf? întrebă Cathy.

Jonas negă.

– În ziar scrie că poliţia a eliminat jaful dintre motive. La prima vedere, nu lipseşte nimic din casă. Şi – faţa lui Jonas dobândi o expresie neobişnuit de animată – surse nedezvăluite spun că a fost mutilat.

– Doamne sfinte! exclamă Cathy, uluită. Cum?

– Păi, poliţia n-a vrut să dea amănunte, adăugă Jonas pe tonul atotcunoscător, care-l scotea din sărite pe Peter. Chiar dac-ar vrea să vorbească despre

mutilare, probabil păstrează detaliile secrete ca să evite mărturisirile false.

Cathy scutură din cap.

– Mutilat, repetă ea. Cuvântul i se rostogoli de pe buze ca şoptit din altă lume.

Ambrotos, simularea nemuritoare, visa.

Peter se plimba. Era ceva neobişnuit în felul cum păşea. Înăbuşit, ar putea spune. Nu ca pe iarbă sau pe noroi, ci ca pe suprafaţa cauciucată a unui teren de tenis. Mai degrabă se prefăcea că atinge pământul, avansând cu paşi tot mai uşori.

Se uită în jos, la suprafaţa de un albastru-deschis. Apoi se uită în jur. Călca pe un material uşor curbat, care se întindea pretutindeni. Nu exista cer. Era un neant, un hău lipsit de culoare. Merse mai departe pe suprafaţa curbată, elastică.

Dintr-odată, o zări pe Cathy în depărtare. Îi făcea semne cu mâna.

Purta jacheta ei bleumarin cu însemnele Universităţii din Toronto. Pe o mânecă scria 9T5, anul când a absolvit. Pe cealaltă, CHEM. Peter observă că nu era Cathy cea de acum, ci arăta aşa cum o văzuse prima oară: tânără, fără riduri pe chip, cu părul de abanos, lung până la jumătatea spatelui. Peter privi din nou în jos. Îşi dădu seama că avea pe el nişte blugi prespălaţi, la modă în urmă cu douăzeci de ani.

Se îndreptară unul spre celălalt. Cu fiecare pas, Cathy își schimba hainele și coafura. După vreo douăzeci de pași, arăta mai bătrână. Peter simți cum îi crește barba, apoi dispare. Renunțase la ea ca la un experiment ratat. Apoi avu o senzație rece în vârful capului, unde începea să chelească. După alți câțiva pași, realiză că trupul lui nu mai suferea nici o schimbare. Părul nu i se mai rărea, nu se cocoșa, își îndoia membrele cu ușurință.

Mergeau întruna, dar el observă că nu se apropiau. Dimpotrivă, se depărtau unul de altul.

Distanța dintre ei creștea. Suprafața albastră cauciucată se extindea și ea. Peter începu să alerge, la fel și Cathy. Dar nu le ajută la nimic. Fugeau pe un balon care se umfla și, cu cât se umfla mai tare, cu atât creștea distanța dintre ei.

Un univers în expansiune. Universul timpului nelimitat. Deși Cathy era departe de el acum, Peter îi vedea trăsăturile feței, cearcănele din jurul ochilor. Ea nu mai alerga, nici măcar nu mai mergea. Rămase pe loc pe suprafața care creștea întruna. Îi făcea cu mâna, dar de data asta era un semn de rămas-bun – ea nu era nemuritoare. Balonul se umfla neîncetat. În curând, o văzu cum alunecă și dispare în neant...

În seara aceea, când Cathy ajunse acasă, îi povesti lui Peter despre Hans Larsen. Se uitară amândoi la știrile de la ora șase, *CityPulse News*, dar relatarea nu

aducea prea multe noutăți față de ce știa ea de la serviciu. Peter observă cu surprindere că Hans avusese o casă mică. Un amănunt reconfortant, semn că, măcar din punct de vedere financiar, el o dusese mult mai bine ca Hans.

Cathy nu depășise încă șocul, uluită de cele văzute la știri. Peter constată uimit cât de *satisfăcut* era. Dar îl irita întristarea ei. Da, ea și Hans fuseseră colegi ani de zile. Dar, în adâncul sufletului, Peter îi percepu durerea ca pe un afront.

Deși trebuia să se scoale devreme a doua zi, căci avea o ședință cu niște jurnaliști japonezi, care veneau cu avionul să-i ia un interviu pe tema undei sufletului, nici măcar nu se prefăcu că merge la culcare împreună cu Cathy. Rămase treaz, se uită la emisiunea lui Jay Leno cel cărunt, apoi merse cu pași mărunți în birou și se conectă la calculatorul de la Mirror Image.

Primi același meniu ca data trecută:

```
[F1]     Spirit (Viața de după moarte)
[F2]     Ambrotos (Nemurirea)
[F3]     Control (Nemodificată)
```

Selectă din nou simularea Control.

– Salut, sunt eu, Peter, îi spuse el.

– Salut, răspunse simularea. E trecut de miezul nopții. N-ar trebui să fii în pat?

– Ba da. Dar sunt... Nu știu, cred că gelos, într-un fel ridicol.

– Gelos?

– Pe Hans. A fost ucis ieri dimineață.

– Ucis? Dumnezeule!

– Parcă ești Cathy. Reacționezi la fel. Te înăbușe durerea.

– Păi, m-ai luat prin surprindere.

– Cred că da... Totuși...

– Totuși, ce?

– Mă deranjează că e așa de supărată. Uneori...

Peter făcu o pauză lungă, apoi reluă:

– Uneori mă întreb dacă m-am căsătorit cu femeia potrivită.

Vocea rosti pe ton neutru:

– N-ai prea avut de ales.

– Ba da. A mai fost și Becky. Am fi dus-o minunat împreună.

Din difuzor se auzi un zgomot neobișnuit, părea echivalentul electronic pentru fluieratul a pagubă.

– Oamenii cred că alegerea partenerului de viață e o hotărâre majoră, o reflectare a propriei identități. Nu e chiar așa.

– Ba da.

– Ba nu. Uite, eu nu prea am ce face zilele astea, citesc doar chestii de pe net. Am căutat studii despre gemeni. Mă interesează subiectul, doar sunt fratele tău de silicon.

– De arseniură de galiu.

Aceeaşi fluierătură.

– Studiile arată că gemenii separaţi la naştere sunt foarte asemănători în nenumărate feluri. Le place aceeaşi ciocolată. Preferă aceeaşi muzică. Dacă sunt bărbaţi, amândoi îşi lasă sau nu barbă. Îmbrăţişează aceeaşi carieră. Şi tot aşa — o asemănare după alta. Cu o singură excepţie: soţia. Unul are o soţie atletă, celălalt, o intelectuală delicată. Unul o blondă, celălalt, o brunetă. Unul are o extrovertită, celălalt, o izolată.

– Serios? întrebă Peter.

– Absolut, sublinie simularea de Control. Studiile despre gemeni sunt devastatoare pentru ego. Toate asemănările dintre ei demonstrează că firea, nu educaţia, este componenta covârşitoare a personalităţii. Chiar azi am citit despre doi gemeni separaţi la naştere, amândoi nişte netrebnici. Părinţii unuia erau obsedaţi de curăţenie; celălalt a fost adoptat de o familie în casa căreia domnea dezordinea. Un cercetător i-a întrebat pe gemeni de ce sunt aşa de neîngrijiţi. Amândoi au spus că e o reacţie la părinţii lor adoptivi. Unul a spus: „Mama era atât de obsedată de curăţenie, că eu nu suport meticulozitatea." Dar celălalt a zis: „Păi, maică-mea a fost o dezordonată, aşa că m-am învăţat de la ea." În realitate, nici un răspuns nu era adevărat. Aveau dezordinea în gene. Tot ceea ce suntem există în genele noastre.

Peter medită la cele auzite.

– Dar alegerea unor soţii total diferite nu vine în contradicţie cu asta? Nu dovedeşte că suntem indivizi modelaţi de educaţie?

– Aşa s-ar zice, la prima vedere. De fapt, dovedeşte exact contrariul. Gândeşte-te când ne-am logodit cu Cathy. Aveam douăzeci şi opt de ani, mai aveam puţin şi ne luam doctoratul. Eram gata să păşim pe drumul vieţii; voiam să ne însurăm. Da, eram foarte îndrăgostiţi de Cathy. Şi dacă n-am fi fost, la vârsta aceea tot am fi vrut să ne căsătorim. Dacă n-ar fi fost ea, am fi căutat o parteneră în cercul nostru de cunoştinţe. Gândeşte-te însă: nu aveam decât foarte puţine alternative. Să eliminăm mai întâi fetele deja logodite sau căsătorite – Becky era logodită deja, de exemplu –, apoi pe cele care nu erau de vârsta noastră. Apoi, ca să fim sinceri cu noi înşine, le excludem pe cele de altă rasă sau religie. Câte ne mai rămâneau? Una? Două? Poate trei sau patru, dacă am fi fost extraordinar de norocoşi. Îţi lăsi imaginaţia să brodeze în jurul femeilor cu care ne-am fi putut căsători, dar, dacă te gândeşti bine, foarte bine, o să vezi că nu prea aveam de ales.

Peter scutură din cap.

– Sună atât de rece şi impersonal să pui aşa problema.

– Din multe puncte de vedere, aşa şi este. Însă am început să privesc din alt unghi mariajul aranjat dintre Sarkar şi Raheema. Înainte l-am considerat o greşeală. Totuşi, dacă răsuceşti problema pe toate feţele,

diferența e nesemnificativă. Nici ei n-au avut de ales când s-au căsătorit, dar nici noi.

– Cred că nu, spuse Peter.

– Ăsta e adevărul. Așa că du-te la culcare. Mergi sus și întinde-te lângă soția ta. Ce n-aș da să am și eu norocul tău, oftă simularea.

CAPITOLUL 27

Detectiv inspector Alexandria Philo avea o problemă când trebuia să discute cu cunoștințele victimei. Pe de-o parte, răspunsurile lor ofereau indicii prețioase. Pe de alta, faptul că trebuia să le scoată informațiile cu cleștele din gură era o experiență extrem de neplăcută.

Și mai rău era cinismul întregului proces. Unii mințeau. Alții plângeau cu lacrimi de crocodil. Instinctul Sandrei îi spunea să-i compătimească pe cei îndurerați, dar polițista din ea îi dicta să nu se ia după aparențe.

Nu, își zise ea. Nu polițista din ea a spus asta, ci ființa dezbrăcată de uniformă. Odată încheiat mariajul ei cu Walter, toți cei care o felicitaseră cu ocazia logodnei și căsătoriei îi spuneau: „Știam eu că n-o să dureze“ sau „Păi, nu era deloc potrivit pentru tine“ și „Era o brută“. Ori bădăran, ticălos sau care-o fi fost metafora preferată a respectivului. Sandra a învățat

cu această ocazie că până și oamenii buni, până și prietenii tăi te mint. Îți spun în orice clipă numai ce cred că vrei să auzi.

Ușile liftului se deschiseră la etajul al șaisprezecelea al turnului North American Life. Doowap Advertising avea propria zonă de primire, numai crom și piele roz, chiar în fața lifturilor. Sandra ieși din cabină și se îndreptă spre biroul larg al recepției. Majoritatea firmelor înlocuiseră pipițele de la recepție cu bărbați sau femei adulte, pentru o imagine mai serioasă. Însă publicitatea e publicitate, iar sexul tot cea mai vândută marfă rămâne. Sandra încercă să folosească numai cuvinte scurte, în avantajul tinerei atrăgătoare din spatele biroului.

După ce-și flutură insigna prin fața câtorva directori, Sandra aranjă să stea de vorbă cu fiecare angajat. Doowap avea o sală mare, un spațiu deschis, la modă în anii optzeci. Birourile angajaților erau în mijlocul ei, delimitate de panouri mobile învelite în material gri. Pe marginile sălii se aflau alte birouri, care nu aparțineau cuiva anume și nimeni nu avea voie să se instaleze definitiv în ele. Dar puteau fi folosite pentru consultații cu clienții, ședințe particulare sau alte întâlniri similare.

Acum totul se rezuma la ascultare. Sandra știa că Joe Friday fusese un idiot. „Numai faptele, doamnă", zicea el, dar cu asta nu ajungeai nicăieri. Oamenilor nu le place să relateze fapte, mai ales poliției. Altceva

era să-şi spună părerea... Mureau de nerăbdare să li se ceară părerea. Sandra învăţase că a-ţi pleca urechea la spusele lor era o metodă mult mai eficientă decât abordarea plictisită de genul „treci la subiect". În plus, dacă ştii să asculţi, afli bârfele dintr-un birou de la persoana care le ştie pe toate şi le răspândeşte fără nici o remuşcare.

La Doowap Advertising, persoana aceea era Toby Bailey.

– Oamenii vin şi pleacă în meseria asta, explică el, deschizând braţele pentru a demonstra că publicitatea era un domeniu atotcuprinzător. Creativii sunt cei mai răi. Toţi sunt nevrotici. Dar nu reprezintă decât o mică parte din întreg. Eu sunt cumpărător de media, achiziţionez spaţii publicitare. În asta constă puterea adevărată.

Sandra înclină din cap încurajator.

– Sună fascinant.

– A, dar şi aici e la fel.

Acum că a pus-o la curent cu minunile publicităţii, se pregătea să facă pe mărinimosul:

– Circulă diverşi indivizi. Să ne gândim la săracul Hans, de exemplu. Mare figură... Îi plăceau damele. Deşi nevastă-sa nu era de lepădat. Numai că pe el îl interesa cantitatea, nu calitatea.

Toby zâmbi, invitând-o pe Sandra să râdă la gluma lui. Ea scoase un chicotit din politeţe.

– Adică nu voia decât să-şi adauge victorii la palmares? Numai asta îl interesa?

Toby ridică mâna, de teamă să nu-i fie răstălmăcite vorbele şi să rezulte că-i vorbeşte de rău pe morţi.

– O, nu, lui îl plăceau doar femeile drăguţe. Nu l-ai fi văzut cu vreuna de opt.

– De opt?

– Ştii tu, pe o scară de la unu la zece. Cât de sexy sunt.

Porc, îl categorisi Sanda.

– Îmi închipui că într-o firmă de publicitate sunt multe femei drăguţe.

– Da, sigur... Ambalajul vinde marfa, scuză-mi exprimarea.

Trecu în revistă mintal personalul firmei.

– Da, da, repetă el.

– Am observat-o pe recepţioneră, când am intrat.

– Megan? Excelent exemplu. Hans a pus ochii pe ea de când s-a angajat. Şi nici ei nu i-a trebuit prea mult să-i cadă în braţe.

Sandra studie lista cu numele angajaţilor. Megan Mulvaney.

– Totuşi, insistă ea, Hans nu avea gusturi speciale în materie de femei? „Drăguţă" e o categorie largă.

Toby deschise gura, gata să spună o banalitate, de genul „ca să zic aşa". Sandra îi dădu de înţeles că ar fi mai bine să renunţe. Dar el era deja în priză, de

parcă a vorbi despre femei frumoase cu o femeie era în sine un lucru excitant.

– Păi, le prefera pe cele... *bine dotate*, dacă înțelegi la ce mă refer. Nu știu, cred că-i plăceau cele voluptuoase mai mult decât mie. Dar oricine era o pradă bună. Adică, despre Cathy și Tony nu pot să zici că-s voluptuoase, deși amândouă sunt foarte atrăgătoare.

Sandra mai aruncă o privire la listă. Cathy Hobson. Toni D'Ambrosio. Alte piste de urmărit. Zâmbi.

– Totuși, mulți bărbați mai mult se laudă decât fac. Mi-au povestit o grămadă de oameni despre bravurile lui Hans, dar, spune-mi sincer, Toby, se ridica la înălțimea poveștilor?

– Da, cum să nu, răspunse Toby, simțind nevoia să-și apere prietenul decedat. Dacă punea ochii pe vreuna, o și avea. N-am auzit să fi dat rateuri.

– Înțeleg. Dar șefa lui?

– Nancy Caulfield? Chiar că-i o figură! Stai să-ți spun cum a pus mâna pe ea în cele din urmă...

Pentru Spirit, simularea vieții de după moarte, nu mai exista somnul biologic, diferența dintre starea conștientă și cea inconștientă.

Unui om în carne și oase, visele îi oferă o altă perspectivă, o părere alternativă despre evenimentele zilei trecute. Dar Spirit nu avea la dispoziție decât o singură posibilitate de a privi universul. Totuși, căuta conexiuni.

Cathy.

Soţia lui, odată ca niciodată.

Îşi aminti că era frumoasă. Cel puţin în ochii lui. Acum însă, eliberat de dorinţele biologice, amintirea chipului, a trupului ei, nu-i trezea nici o reacţie estetică.

Cathy.

În loc să viseze, Spirit medita leneş. Cathy. E vreo anagramă? Nu, sigur că nu. Ba da, stai puţin. „Yacht". Închipuie-ţi! Nu-i trecuse niciodată prin minte.

Iahturile aveau un design plăcut, o anumită perfecţiune matematică a liniilor, dictată de legile dinamicii fluidelor. Măcar distincţia lor o putea aprecia.

Cathy făcuse ceva. Ceva rău. Ceva care-l rănise.

Îşi aminti, desigur, până la urmă. Suferinţa veche îi stârni alte amintiri legate de durere: piciorul rupt la schi, genunchiul jupuit în copilărie, nenumăratele lovituri cu capul de scândura din cabana părinţilor lui Cathy.

Amintiri.

Acum, în sfârşit, durerea nu mai exista.

Lipseau senzorii durerii.

Senzori. Anagrama lui „snores"[1].

Eu nu mai pot sforăi.

Visele îi fuseseră de mare ajutor în stabilirea conexiunilor.

O să-i fie dor de ele.

---

[1] Sforăituri (n. tr.).

CAPITOLUL 28

Deşi Tony Bailey îi dăduse câteva piste demne de urmărit, Sandra discută pe rând cu toate persoanele de pe listă. În cele din urmă, veni şi rândul lui Cathy Hobson, una dintre femeile cu care, după spusele lui Tony, Hans avusese o aventură.

Sandra o studie pe Cathy în timp ce se aşeza. Drăguţă, suplă, cu păr negru des. Ştie să se îmbrace. Sandra zâmbi:

– Doamnă Hobson, vă mulţumesc că v-aţi făcut timp pentru mine. Nu vă ţin prea mult. Vreau doar să vă pun câteva întrebări legate de Hans Larsen.

Cathy făcu un semn aprobator din cap.

– Cât de bine l-aţi cunoscut?

Cathy se uită la peretele din spatele Sandrei.

– Nu prea bine.

N-avea rost să-i spună de pe acum că ştie adevărul. Se uită la o foaie tipărită.

– Hans a venit în firmă înaintea dumneavoastră. Mă interesează orice amănunt. Ce fel de om era?

Cathy se uită la tavan.

– Foarte... prietenos.

– Da?

– Şi... avea un simţ al umorului cam primitiv.

– Mi-a mai spus cineva acelaşi lucru. Spunea multe bancuri murdare. Vă deranja, doamnă Hobson?

– Pe mine? se arătă surprinsă Cathy şi o privi pe Sandra direct în ochi pentru prima oară. Nu, spuse ea.

– Ce altceva îmi puteţi spune?

– Era... ăăă... bun profesionist, din câte am înţeles. N-am prea colaborat.

– Altceva? îi zâmbi Sandra încurajator. Orice detaliu îmi e de folos.

– Păi, era însurat. Bănuiesc că ştiaţi. Pe soţia lui o cheamă...

– Donna-Lee.

– Da, aşa o cheamă.

– O doamnă simpatică, nu-i aşa?

– Da, e de treabă. Foarte drăguţă. Dar n-am văzut-o decât de vreo două ori.

– A venit la el la birou?

– Nu, din câte îmi amintesc, nu.

– Atunci unde aţi cunoscut-o?

– A, păi, uneori trupa de aici merge să bea un pahar.

Sandra îşi consultă notiţele.

– În fiecare vineri. Aşa mi s-a spus.

– Da. Uneori apărea şi soţia lui.

Sandra o privi atentă.

– Deci ieşeaţi împreună cu Hans, doamnă Hobson?

Cathy ridică mâna a protest:

– Ieşeam cu trupa. Din când în când ne luam toţi bilete la meciurile cu Blue Jays şi mergeam să le vedem. Ştiţi... bilete date firmei de furnizori. Vai! exclamă ea, cu mâna la gură. Sper că nu e ilegal.

– Nu din câte știu eu, zâmbi Sandra. Nu ține de treaba mea. Când l-ați văzut pe Hans cu soția lui, ați avut impresia că sunt fericiți?

– N-aș putea spune. Cred că da. Adică e greu de spus cum merge un mariaj când privești din afară.

– Cât de adevărat e, comentă Sandra și înclină din cap aprobator.

– Ea părea foarte fericită.

– Cine?

– Soția lui Hans, cine altcineva?

– Pe care o cheamă...

– Păi, Donna-Lee, spuse Cathy, nedumerită.

– Donna-Lee, da.

– Dumneavoastră mi-ați spus mai devreme, se apără Cathy.

– A, da. Eu v-am spus.

Sandra apăsă câteva taste pe minicalculator și accesă lista de întrebări.

– În altă ordine de idei, doi colegi de-ai dumneavoastră mi-au spus că Hans avea reputație de Don Juan.

Cathy nu răspunse.

– E adevărat, doamnă Hobson? continuă Sandra, accentuând cuvântul „doamnă".

– Păi, da, cred că da.

– Cineva mi-a spus că s-a culcat cu multe femei din firmă. Ați auzit același lucru?

Cathy își curăță fusta de o scamă imaginară.

– Cred că da.

– Dar n-aţi considerat că trebuie să mi-o spuneţi?

– N-am vrut...

Se opri.

– Să-i vorbiţi de rău pe morţi. Desigur, desigur, surâse Sandra călduros. Nu vă supăraţi că vă întreb, aţi avut o aventură cu el?

Cathy ridică privirea.

– Bineînţeles că nu. Sunt...

– Căsătorită, o completă iar Sandra. Îmi cer scuze că a trebuit să întreb.

Cathy deschise gura, vrând protesteze în continuare, dar se răzgândi după o clipă. Sandra citi drama de pe faţa ei. *Doamna protestează cam mult, mi se pare.*

– Cunoaşteţi pe cineva care a avut o aventură cu el?

– Nu pot spune cu siguranţă.

– Dar, dacă avea reputaţie de fustangiu, înseamnă că lumea vorbea, nu?

– Au fost ceva zvonuri. Dar eu nu repet bârfe — glasul lui Cathy se înăspri — şi nu cred că aveţi autoritatea de a mă obliga s-o fac.

Sandra înclină din cap, de parcă spusele ei erau întruchiparea rezonabilului. Închise apoi capacul minicalculatorului.

– Vă mulţumesc pentru sinceritate, spuse ea pe un ton neutru, astfel încât vorbele ei să nu fie socotite nici făţişe, nici sarcastice. O ultimă întrebare. Îmi cer

din nou scuze, dar trebuie s-o pun. Unde ați fost în data de 14 noiembrie, între orele opt și nouă dimineața? Atunci a murit Hans.

Cathy lăsă capul pe-o parte.

– Să mă gândesc. A fost cu o zi înainte de a afla de Hans. Probabil eram în drum spre serviciu. De fapt, acum, pentru că ați adus vorba, îmi amintesc. A fost ziua când am luat-o pe Carla și am adus-o cu mașina la serviciu.

– Carla? Cine e?

– Carla Wishinski, o prietenă de-a mea. Locuiește la câteva străzi de mine și Peter. Mașina ei era la reparat, așa că am fost de acord s-o duc eu.

– Înțeleg. Vă mulțumesc foarte mult, doamnă Hobson, încheie Sandra conversația.

Se uită la lista de nume.

– Când ieșiți, sunteți amabilă să-l rugați pe domnul Stephen Jessup să vină la mine?

CAPITOLUL 29

Eliminarea lui Hans Larsen a fost floare la ureche. La urma urmei, de ce să se agite să-și acopere urmele? Da, sigur că polițiștii vor ancheta crima, dar vor descoperi rapid că existau zeci de persoane care ar fi vrut să-l vadă pe Hans mort în felul în care a murit, considerând că s-a făcut dreptate.

Dar, pentru a doua acţiune de eliminare, simularea era conştientă că trebuia să fie mai subtilă. Era nevoie de ceva nedetectabil. Nici nu trebuia să arate a crimă.

Întrucât costurile de întreţinere a sănătăţii creşteau mereu, majoritatea ţărilor dezvoltate apelau la profilaxie, ca să prevină tratamentul costisitor. Asta presupunea identificarea riscurilor tipice pe pacient, deci istoricul medical amănunţit al familiei sale era un instrument nepreţuit. La început, nu toată lumea avea acces la asemenea informaţii.

În 2004, un grup de adulţi care fuseseră adoptaţi în copilărie a insistat cu succes pe lângă guvernul canadian federal şi cele provinciale să pună la punct Baza de Date Medicală Confidenţială, cu acoperire naţională, pe scurt, „MedBase". Motivul era foarte simplu: toate fişele medicale trebuiau centralizate, pentru ca orice medic să aibă acces la informaţii (din care au fost eliminate numele, pentru protecţie) despre rudele pacienţilor, deşi aceştia nu le cunoşteau, cum se întâmplă deseori în cazul adopţiilor.

Simularea trebui să facă peste douăzeci de încercări, dar în cele din urmă reuşi să pătrundă în MedBase, iar de acolo, după un mic ocol, găsi informaţiile pe care le căuta:

```
Autentificare:    jdesalle
Parolă:           ellased
```

Bine aţi venit!

Ministerul Sănătăţii
şi Protecţiei Sociale Canada

MEDBASE

[1] engleză
[2] franceză

> 1

Introduceţi provincia sau zona de rezidenţă a pacientului (L pentru listă):
> Ontario

Introduceţi numele pacientului sau codul cardului de sănătate:
> 33 1834 22 149

Hobson, Catherine R. Corect? (Da/Nu)
> Da

Ce doriţi să faceţi?
[1] Afişaţi istoricul pacientului?
[2] Căutaţi istoricul familiei pacientului?
> 2

Căutaţi? (A pentru Ajutor)

Simularea selectă A, citi instrucţiunile, apoi formulă cererea:

```
> Risc familial, boli de inimă
```

Urmă o pauză în care sistemul căuta datele.

```
Au fost găsite corelaţii.
```

Calculatorul înşiră fişele a şase rude de-ale lui Cathy, suferinde cu inima de-a lungul anilor. Nu apăreau nume, dar simularea descoperi fără greutate care era a lui Rod Churchill, ghidându-se după vârsta la care suferise primul accident coronarian.

Ceru fişa completă a pacientului. Calculatorul o afişă, tot fără menţionarea numelui. Simularea o studie cu atenţie. Rod lua medicamente pentru inimă şi fenelzin. Se conectă la MedLine, o bază de date cu informaţii medicale, şi începu să caute literatură de specialitate despre medicamentele respective.

Îi luă ceva timp. Trebui să acceseze şi un dicţionar medical online, pe care-l răsfoi permanent, dar în cele din urmă găsi ce căuta.

Ziua cea lungă a interviurilor la Doowap Advertising se termină, în sfârşit. Sandra se întoarse cu maşina la apartamentul ei pustiu. Pe drum, profită de telefonul din maşină ca să verifice câteva informaţii.

– Carla Wishinski? întrebă ea în microfonul din bord.

– Da? se auzi vocea din difuzor.

– Inspector Alexandria Philo, de la Poliţia Metropolitană. Aş vrea să vă pun o întrebare.

Wishinski păru agitată.

– Păi, da. Da, sigur, ascult.

– Aţi fost cumva împreună cu Catherine Hobson în dimineaţa zilei de zece noiembrie?

– Cu Cathy? Staţi să-mi verific agenda.

Auzi cum apasă pe taste.

– În zece? Nu, mă tem că nu. A dat de vreun necaz?

Sandra viră pe Lawrence West.

– Zece am zis? Am greşit. Am vrut să spun paisprezece.

– Nu cred că...

Din nou sunet de taste.

– Staţi. Atunci mi-am dus maşina la reparat. Da, Cathy m-a dus cu a ei la serviciu. E foarte săritoare.

– Mulţumesc, spuse Sandra.

Era o tehnică standard. Mai întâi stabileşti că persoana nu minte din reflex, ca să-şi protejeze prietenii, şi numai după aceea pui întrebarea pe care-o vrei. Cathy Hobson avea un alibi valid. Totuşi, dacă omorul fusese operaţiunea unui profesionist, faptul că ea se aflase în altă parte la momentul lui n-o scotea din cauză.

– Mai aveţi vreo întrebare pentru mine? întrebă Carla Wishinski.

– Nu, atât am vrut să ştiu. Aveaţi de gând să plecaţi din oraş?

– Ăăă, da, am... Plec în concediu în Spania.

– Atunci, drum bun! îi ură Sandra.

Îi plăcea la nebunie să pună oamenii pe jar.

Spirit, simularea vieţii de după moarte, scana internetul în căutare de noi stimuli. Totul era atât de static, de constant. Da, citea o carte sau textele din grupurile de discuţii, dar informaţiile erau vechi şi, în cele din urmă, se plictisea.

Spirit dădu o raită şi prin calculatoarele de la Mirror Image. Găsi jocurile lui Sarkar. Începu cu şah, tetris, urmară go, Bollix şi mii de altele, dar nu erau cu nimic mai interesante decât cele interactive de pe internet. Oricum, Peter Hobson nu se dădea în vânt după jocuri. Prefera să-şi consume energia cu lucruri care aveau o însemnătate, nu cu competiţii prosteşti, care, odată încheiate, nu aduceau nici o schimbare. Spirit continuă să caute, deschizând fişier după fişier.

În sfârşit, dădu peste un subdirector numit A-LIFE. În el evoluau peştii albaştri, cei consideraţi mai potriviţi pentru reproducere. Spirit urmări fascinat trecerea de la o generaţie la alta. Viaţă, zise.

Viaţă.

În sfârşit găsise ceva interesant.

CAPITOLUL 30

Simulările, își zise Sarkar, avuseseră timp suficient să se acomodeze cu noul lor mediu. Venise vremea să le pună întrebările esențiale. Prinși amândoi cu alte treburi, el și Peter reușiră să se întâlnească la Mirror Image după două zile. După ce se făcură comozi în laborator, Sarkar selectă simularea Ambrotos. Când să-i pună întrebarea, se răzgândi.

– Știi ce, e mintea ta, îi spuse el lui Peter. Tu ar trebui s-o întrebi.

Peter aprobă înclinându-și capul, apoi își drese glasul.

– Bună, Ambrotos.

– Bună, Peter, îi răspunse vocea sintetizată.

– Cum e să fii nemuritor?

Ambrotos făcu o pauză lungă înainte de a răspunde, de parcă ar fi contemplat eternitatea.

– E... *relaxant*. Cred că ăsta e cel mai potrivit termen.

Altă pauză. Nu făcea nimic în pripă.

– Nu mi-am dat seama cât de tare te macină îmbătrânirea. Da, știu, femeile spun că ceasul lor biologic ticăie neîncetat. Dar un alt ceas, mai mare, ne afectează pe toți, cel puțin pe oamenii ca mine și ca tine, motivați, care vor să realizeze ceva. Știm că nu avem decât puțin timp la dispoziție și vrem să facem atâtea. Ne doare fiecare clipă irosită.

Încă o pauză.

– Ei, bine, eu nu mai simt așa. Nu mai sunt nevoit să lucrez sub presiunea timpului. Vreau să realizez ceva, dar și mâine e o zi. Întotdeauna va fi un „mâine" pentru mine.

Peter căzu pe gânduri.

– Nu cred că e bine să fii mai puțin stimulat. Mie îmi place să rezolv problemele repede.

Ambrotos replică pe un ton foarte calm:

– Și îmi place să mă relaxez. Să știu că, dacă am chef, pot petrece trei săptămâni sau trei ani învățând ce-mi trece prin cap, fără să reduc din timpul meu productiv. Dacă azi am chef să citesc un roman, și nu să lucrez la un proiect, ce-i rău în asta?

– Dar știi la fel de bine ca mine, interveni Peter, că există viață după moarte. Nu vrei să afli nimic despre ea?

Simularea râse.

– Noi doi n-am crezut niciodată în viața de după moarte. Nici acum când, da, știu că ceva anume supraviețuiește morții, nu mă atrage cu nimic viața de după ea. Evident, ar transcende existența fizică, implicând intelectul, nu corpul. Nu m-am considerat niciodată un senzualist. Nici n-avem o constituție de atlet. Dar îmi place sexul. Îmi place să simt căldura soarelui pe piele. Să mănânc o masă bună. Chiar și una proastă. Mi-ar fi dor de propriul corp dacă nu l-aș avea. Mi-ar lipsi stimularea fizică. Mi-ar lipsi...

totul. Să mi se facă pielea de găină, să mă gâdil și să trag o bășină și să-mi mângâi barba crescută până după-amiaza, după ce dimineața am tăiat-o. Sigur, viața de după moarte nu are sfârșit, dar nici nemurirea fizică nu are. Iar mie îmi place partea cu fizicul.

Peter asculta prudent, Sarkar, foarte concentrat.

– Cum rămâne cu... relația noastră cu Cathy? Presupun că o privești ca pe-o clipită într-o viață fără sfârșit.

– A, nu, protestă Ambrotos. Ciudat... În pofida remarcii sarcastice a lui Colin Godoyo, am crezut că o ființă nemuritoare va blestema ziua când s-a legat prin jurământ să facă orice „până când moartea ne va despărți". Dar nu mai cred așa. De fapt, mariajul a dobândit, pentru mine, o nouă dimensiune. Dacă și Cathy devine nemuritoare, am șansa – o șansă reală – s-o cunosc, în sfârșit și în sens propriu, *pe de-a-ntregul*. În cei cincisprezece ani de când locuim împreună, am ajuns deja s-o cunosc mai bine decât oricine altcineva. Știu care glume deocheate o fac să râdă și care o irită. Știu cât de important e hobby-ul cu ceramica pentru ea. Știu că nu vorbește serios când spune că nu-i plac filmele de groază, dar că e foarte serioasă când spune că nu suportă muzica rock din anii '50. Știu cât de inteligentă e, mai inteligentă decât mine în multe privințe; la urma urmei, eu n-am reușit încă să rezolv careul din *New York Times*.

Dar, în ciuda tuturor celor spuse, nu cunosc decât o mică parte din ea. Fără îndoială, e la fel de complexă ca mine. Ce crede cu adevărat despre părinții mei? Despre sora ei? Se roagă în gând? Îl plac într-adevăr unele dintre lucrurile pe care le facem împreună sau doar le tolerează? Ce gânduri îi trec prin cap și se jenează să mi le destăinuie, chiar după atâta vreme? Firește, facem un mic schimb de informații de câte ori interacționăm, dar, pe măsură ce se scurg deceniile și secolele, o să ne cunoaștem tot mai bine. Nimic nu mă poate bucura mai mult.

Peter se încruntă și protestă:

– Dar oamenii se schimbă. Nu-ți ajunge un mileniu să-i cunoști, după cum nu ajungi să cunoști un oraș într-un mileniu. Scurgerea timpului perimează informațiile.

– E cel mai bun lucru care se poate întâmpla, replică simularea imediat, fără să mai facă pauză. Aș petrece o eternitate cu Cathy și tot aș avea ce să aflu despre ea.

Peter se lăsă pe spătarul scaunului, meditând. Sarkar profită de ocazie și-și luă rândul la microfon:

– Dar nu e plictisitoare nemurirea?

Simularea râse.

– Nu te supăra, prietene, dar asta e cea mai prostească idee din câte am auzit. Plictisitoare, când ai de studiat întreg universul creației? N-am citit nici o piesă de Aristofan. N-am învățat nici o limbă asiatică. Nu

înțeleg nimic din balet, lacrosse sau meteorologie. Nu știu să descifrez notele de pe portativ. Nu știu să cânt la tobe.

Un alt râset.

– Vreau să scriu un roman, un sonet, să compun un cântec. Da, probabil că vor fi dezastruoase, dar la un moment dat vor fi mai bune. Vreau să învăț să pictez, să apreciez opera și să înțeleg fizica cuantică. Vreau să citesc cele mai bune cărți, dar și pe cele mai proaste. Vreau să studiez budismul și iudaismul și adventismul de ziua a șaptea. Vreau să vizitez Australia, Japonia și Galapagos. Vreau să zbor în spațiul cosmic. Vreau să înot pe fundul oceanului. Vreau să le învăț pe toate, să le fac pe toate, să le trăiesc pe toate. Nemurirea, plictisitoare? Imposibil. Nu mi-ar ajunge eternitatea să fac tot ce vreau.

Peter și Sarkar fură întrerupți de recepționer.

– Mă scuzați, spuse micuțul asiatic pe ecranul videotelefonului, dar Dr. Hobson a primit un telefon interurban.

Peter ridică din sprâncene. Sarkar îi făcu semn să se așeze în fața telefonului.

– Sunt, aici, Chin.

– Vă fac legătura.

Imaginea de pe ecran se schimbă. O roșcată între două vârste: Brenda MacTavish, de la Azilul pentru Cimpanzei din Glasgow.

– Peter, am sunat la tine la birou şi mi-au spus că s-ar putea să te găsesc aici.

– Bună, Brenda, spuse Peter.

Se apropie mai mult de ecran. Ce era cu ea. Plânsese?

– Îmi cer scuze că arăt groaznic. Tocmai l-am pierdut pe Cornelius, unul dintre rezidenţii noştri cei mai bătrâni. A făcut atac de cord. Cimpanzeii nu fac aşa ceva, dar el a fost folosit mult în laboratoare de cercetare a fumatului.

Scutură din cap, înfiorată de cruzime.

– Când am vorbit noi prima oară, n-am ştiut ce-ai de gând. Dar te-am văzut mereu la televizor şi am citit despre tine în *The Economist*. În fine. Avem înregistrările pe care le vrei. Îţi trimit datele pe internet deseară.

– Te-ai uitat la ele? o întrebă Peter pe Brenda.

– Da. Cimpanzeii au suflet. De parcă ne-am fi putut îndoi de asta, adăugă ea cu amărăciunea care te cuprinde la dispariţia unui prieten.

Primul gând al simulării fu să falsifice baza de date cu reţete de la Shoppers Drug Mart, lanţul farmaceutic de la care cumpăra Rod Churchill. Deşi încercă de mai multe ori, nu reuşi. Era frustrat, dar nu surprins: sigur că o farmacie îşi ia măsuri de siguranţă maxime. Dar existau nenumărate moduri pentru a veni de hac unui profesor de sport. Iar lumea era plină de sisteme informatice insuficient protejate...

Începând din anii '70, angajaţii Biroului de Imigrări de pe Aeroportul Internaţional Pearson din Toronto foloseau un test simplu pentru verificarea persoanelor care susţineau că sunt din oraş, dar nu aveau actele în ordine. Le cereau numărul de telefon de la un lanţ de pizzerii renumit. Era imposibil să locuieşti în Toronto şi să nu-l cunoşti. Era peste tot: pe panouri publicitare, în reclamele din ziare şi de la televizor, îl auzeai întruna la radio.

În decursul anilor, lanţul şi-a extins gama de produse cu mese livrate la domiciliu, adăugând mai întâi mâncăruri italieneşti, apoi sandvişuri-baghetă, pui şi cotlet la grătar, hamburgeri şi, în final, o serie întreagă de produse din diverse bucătării, de la cele mai comune la cele mai exotice. Şi-a păstrat numărul de telefon, deşi denumirea este acum Food Food. Dar şi la început, când vindea doar pizza, se mândrea cu cel mai nou sistem computerizat de înregistrare a comenzilor. Toate comenzile se făceau la un număr de telefon, de la care erau transferate la restaurantul cel mai apropiat de adresa solicitantului. Erau, în total, trei sute de restaurante Food Food în Toronto. Dacă nu primeai mâncarea în treizeci de minute, era pe gratis.

Ei, bine, Rod Churchill spusese că în fiecare miercuri seara, când soţia lui mergea la cursul de franceză de conversaţie, îşi comanda cina de la Food Food. Magazinul precis păstra toate comenzile lui.

Îţi putea livra nu numai aceeaşi comandă ca ultima oară, ci şi oricare dintre comenzile tale anterioare.

Simularea avu nevoie de câteva zile de încercări până reuşi să intre în calculatoarele de la Food Food. După cum se aştepta, măsurile de siguranţă nu erau atât de stricte ca la farmacii. Extrase istoricul comenzilor lui Rod.

Excelent.

Ca toate restaurantele, Food Food era obligat să ofere informaţii complete despre ingrediente şi caracterul nutritiv al produselor, vizibile prin videotelefon la dorinţa clientului. Simularea le studie cu atenţie până găsi ce-o interesa.

NET NEWS DIGEST

Papa Benedict al XVI-lea a emis astăzi o enciclică prin care afirmă existenţa sufletului nemuritor divin în fiinţele umane. Suveranul Pontif a declarat că, în prezent, Comitetul Ştiinţific Papal evalua dovezile legate de descoperirea undei sufletului. Rapoarte din surse neconfirmate spun că Vaticanul a comandat firmei Hobson Monitoring Ltd. trei dispozitive de detectare a undei sufletului.

Acţiuni caritabile: Asociaţia The United Way din zona metropolitană Toronto a anunţat un număr record de donaţii în această săptămână. Crucea Roşie Americană a anunţat astăzi că în ultimele zece zile s-au adunat mai multe unităţi de sânge decât în orice altă perioadă similară de până în prezent, socotit de la marele cutremur din California încoace. Societatea SIDA din Iowa anunţă cu bucurie că a primit o contribuţie anonimă de 10 000 000 de dolari. Iar teleevanghelistul Gus Honeywell, al cărui satelit de transmisie directă asigură acoperirea naţională a emisiunilor sale, a dublat astăzi donaţia cerută pentru a deveni membru al Cercului Intim al lui Dumnezeu, de la 50 000 la 100 000 de dolari.

În 1954, un doctor american pe nume Moses Kenally a lăsat un fond fiduciar de 50 000 de dolari persoanei care poate dovedi, oricât de vag, că există viaţă după moarte. Fondul este administrat de cincizeci şi şapte de ani de Societatea Parapsihică din Connecticut, care a anunţat astăzi că fondul, acum în valoare

de 1 077 543 de dolari, va fi acordat lui Peter G. Hobson din Toronto, descoperitorul undei sufletului.

Casa funerară Davidson oferă acum înregistrări ale undei sufletului, făcute pe patul de moarte. Telefonaţi pentru detalii.

Paul Christmas (Iowa), membru al Camerei Reprezentanţilor, a introdus astăzi un proiect de lege în Camera Reprezentanţilor, prin care se cere spitalelor să renunţe la menţinerea artificială în viaţă a pacienţilor care nu mai au speranţe să-şi revină din comă. „Intervenim în încercarea lui Dumnezeu de a aduce acasă nişte biete suflete", a spus el.

CAPITOLUL 31

Peter dădu câteva telefoane ca să anunţe vestea primită de la Glasgow, apoi reveni lângă Sarkar, la consolă. Acesta părăsi simularea Ambrotos şi-o selectă pe Spirit, viaţa de după moarte.

Peter vorbi la microfon:

– Vreau să-ţi pun o întrebare.

– Întrebarea cea mare, fără îndoială, spuse Spirit. Cum e să fii mort?

– Exact.

– E ca și cum...

Vocea din difuzor se întrerupse.

Peter se aplecă spre microfon:

– Da?

– E ca și cum ai fi un furnicar-african.

Peter rămase cu gura căscată.

– Cum adică?

– Sau ca un furnicar obișnuit. Eu nu mă văd pe mine, dar știu că am limba lungă.

– Reîncarnare... interveni Sarkar, mișcând ușor din cap.

Prietenii mei hinduși ar fi încântați să audă asta. Dar, trebuie să-ți mărturisesc, speram la ceva mai bun pentru tine.

– Mi se face foame, se plânse vocea din difuzor. N-aveți niște furnici?

– Nu cred, spuse Peter, scuturând din cap.

– Ha! Te-am păcălit!

– Nu m-ai păcălit.

– Atunci l-am păcălit pe Sarkar, insistă Spirit, ușor iritat.

– Nu chiar, spuse Sarkar.

– Vrei să faci pe șmecherul, vorbi Peter la microfon.

– Așchia nu sare departe de trunchi.

– Știi o grămadă de glume.

– Moartea e amuzantă. Nu, *viaţa* e amuzantă. De fapt, absurdă. Absurdă întru totul.

– Amuzantă? întrebă Sarkar. Credeam că râsul e o reacţie biologică.

– Sunetul râsului, poate, deşi mi-am dat seama că e mai degrabă un fenomen social decât biologic. Când se uită la sitcom-uri, Peter nu râde cu glas tare. Asta nu înseamnă că nu se distrează.

– Cam aşa, confirmă Peter.

– De fapt, cred că acum ştiu exact ce e umorul. Umorul este răspunsul la formarea bruscă a reţelelor neurale neaşteptate.

– Nu înţeleg.

– Întocmai. „Nu înţeleg." Oamenii spun acelaşi lucru şi când nu înţeleg un lucru serios, şi când nu înţeleg o glumă. Intuim că nu am făcut o anumită conexiune. Acea conexiune e o reţea neurală. Râsul, vorbi Spirit fără pauză, chiar dacă e numai interior – întâmplător, numai de el am parte zilele astea – este reacţia care însoţeşte noile conexiuni formate în creier, adică sinapsele descarcă impulsuri într-un mod în care n-au mai făcut-o până atunci. Când auzi un banc nou, râzi. Poate că râzi şi când îl auzi a doua sau a treia oară, reţeaua nu e bine stabilită, dar cu timpul te obişnuieşti cu bancul. Îl ştii pe ăla vechi, de ce-a trecut găina strada? Ca adulţi, nu mai râdem de el, dar când l-am auzit prima oară în copilărie am râs. Diferenţa nu stă doar în faptul că bancul e oarecum

copilăresc; în realitate, lucrurile sunt mult mai complexe. Numai că rețeaua neurală e acum bine stabilită.

– Care rețea? întrebă Peter.

– Cea care face legătura dintre pasăre – pe care de regulă o considerăm pasivă sau proastă – și ideile noastre despre autodeterminare și inițiativă personală. *Iată* în ce constă aspectul amuzant al bancului: ideea că o găină trece strada pentru că așa *vrea* ea, pentru că e curioasă; e o idee nouă, iar formarea de noi interconexiuni neurale care o reprezintă determină întreruperea temporară a proceselor mintale, pe care o numim râs.

– Nu prea sunt de acord, spuse Peter.

– Dac-aș putea, aș da din umeri. Stai să-ți dovedesc că am dreptate. Știi ce comandă Spook când merge la barul Flotei Stelare?

Simularea se întrerupse pentru primă dată, o pauză perfectă, în stilul comicilor, după care spuse:

– Un cocktail Vulcan[1].

– E bună poanta, recunoscu Peter, zâmbind.

– Mulțumesc. Am inventat-o acum, bineînțeles. Nu puteam să-ți spun un banc pe care-l știam amândoi. Acum, gândește-te: dacă ți-aș fi spus bancul altfel, începând cu „Ai auzit de cocktailul Vulcan"? Ce zici?

---

[1] Expresia originală, „Vulcan mind melt", face referire la serialul *Star Trek*. Rasa umanoidă de pe planeta Vulcan respectă un ritual străvechi de îngemănare a două minți prin telepatie, proces denumit, în serial, transfer de tipare sinaptice (n. tr.).

– Ai fi stricat poanta.

– Normal! Porţiunea din creierul tău cu informaţii despre cocktailul Vulcan ar fi fost deja stimulată şi, la sfârşit, n-ai mai fi făcut conexiunea bruscă cu băutura. Tocmai această conexiune nouă te determină să reacţionezi prin râs.

– Dar nu râdem cu glas tare când suntem singuri, observă Sarkar.

– Nu. Râsul social serveşte altui scop decât cel interior, după părerea mea. Vezi, conexiunile neaşteptate sunt amuzante, dar te şi descumpănesc – creierul se întreabă dacă funcţionează cum trebuie. Dacă eşti înconjurat de oameni, trimite un semnal. Dacă primeşte acelaşi semnal ca răspuns, se relaxează; dacă nu, atunci devine îngrijorat – poate chiar *este* ceva în neregulă cu mine. De-asta sunt oamenii sinceri când te-ntreabă: „Nu te-ai prins?“ Vor cu disperare să-ţi explice poanta şi se supără dacă ţie nu-ţi vine să râzi. Tot de asta au nevoie sitcom-urile de râsete înregistrate. Nu ca să ne spună că ceva e amuzant, ci ca să ne asigure că ceea ce ne amuză pe noi amuză şi pe alţii în mod normal. Râsetele înregistrare nu fac un serial tâmpit cu nimic mai bun, dar datorită lor, ne distrăm mai mult când îl vedem, pentru că ne relaxăm.

– Ce are asta de-a face cu a fi mort? întrebă Peter.

– *Totul.* Nu-ţi mai rămâne altceva decât să cauţi conexiuni noi. Încă de la pubertate mă gândeam la sex tot la câteva minute, dar acum nu mai simt nici

o dorință sexuală. Nu înțeleg de ce mă preocupa atâta. Eram la fel de obsedat și de mâncare, mereu mă întrebam ce-o să mănânc data viitoare. Acum nici de asta nu-mi mai pasă. Nu mi-au rămas decât conexiunile. Umorul.

– Unii oameni nu au simțul umorului, spuse Sarkar.

– Singurul iad pe care mi-l pot imagina e să traversezi eternitatea fără să faci mereu noi conexiuni; fără să privești lucrurile din alt unghi; fără să te stimuleze absurditatea economiei, a religiei, a științei, a artei. E foarte, foarte amuzant, dacă stai să te gândești.

– Dar... cum rămâne cu Dumnezeu?

– Nu există Dumnezeu, spuse Spirit, cel puțin nu în sensul dat de religie; dar nu trebuie să mori ca să afli asta: ținând cont că în Africa mor de foame milioane de copii, că la marele cutremur din California au murit două sute de mii de oameni și că peste tot în lume oamenii sunt torturați, violați sau uciși, e de la sine înțeles că nimeni nu ne poartă de grijă individual.

– Deci asta-i tot? întrebă Peter. Umor?

– Nimic rău în asta. Nu te doare nimic, nu suferi, nu ai nici o dorință. Numai un ocean de conexiuni fascinante. Și un ocean de râsete.

Rod Churchill formă numărul magic și ascultă cum aparatul scoate sunetele familiare.

– Vă mulţumim că aţi sunat la Food Food, spuse vocea feminină de la capătul firului. Ce doriţi să comandaţi?

Rod îşi aminti că demult, dacă sunai la Food Food – şi strămoaşa lui, pizzeria – mai întâi ţi se cerea numărul de telefon, căci pe baza lui indexau comenzile în baza de date. Dar acum, cu posibilitatea de afişare a numărului, comanda apărea automat pe ecran când ţi se prelua apelul.

– Aş vrea ce-am luat şi miercurea trecută, vă rog, spuse Rod.

– Friptură de vită în sânge cu sos cu conţinut redus de calorii, cartofi copţi, amestec de legume şi plăcintă cu mere. E corect, domnule?

– Da.

La prima comandă studiase online foarte atent lista de ingrediente, alegându-le numai pe cele care nu interferau cu medicaţia lui.

– În regulă, domnule. Mai doriţi altceva?

– Nu, asta-i tot.

– Aveţi de plată 72,50 dolari. Achitaţi în numerar sau cu cardul?

– Cu cardul meu Visa.

– Numărul cardului?

Rod ştia că femeia îl vedea pe ecran, dar şi că era obligată să-l ceară, ca măsură de siguranţă. I-l citi, apoi, anticipând următoarea întrebare, îi spuse şi la ce dată expiră cardul.

– Foarte bine, domnule. Acum e 6:18. Mâncarea dumneavoastră va sosi în treizeci de minute. Dacă întârzie, nu mai trebuie să plătiţi. Vă mulţumim că aţi sunat la Food Food.

Peter şi Sarkar erau la cantina de la Mirror Image. Peter bea coca-cola dietetică la doză; Sarkar bea cola clasică. Numai când trebuia s-o împartă cu Peter tolera băutura fără prea multe calorii.

– Un ocean de râsete, spuse el. Ce ciudată definiţie a morţii... Poate c-ar trebui să-i zicem Domnul Concizie în loc de Spirit, sugeră el, după o mică pauză. La urma urmei, acum e un suflet spiritual.

Peter zâmbi.

– Dar ai remarcat ce stil de-a vorbi are?

– Cine? Spirit?

– Da.

– N-am sesizat nimic ieşit din comun.

– Nu se mai opreşte din vorbit.

– Am o veste pentru tine, Petey. Şi tu faci la fel.

– Vreau să zic, continuă Peter rânjind, că se exprimă în fraze incredibil de lungi. Întortocheate, complicate.

– Am observat.

– Ai mai stat de vorbă cu el şi singur, nu-i aşa?

– Da.

– Putem obţine transcrierea discuţiilor?

– Sigur.

Îşi luară băuturile şi se întoarseră în laborator. Sarkar apăsă pe taste şi imprimanta scoase câteva zeci de foi subţiri.

Peter aruncă o privire asupra lor.

– Ai un corector gramatical online?

– Şi mai bine, îl avem chiar pe Corector, unul dintre sistemele noastre experte.

– Poţi să-l pui să analizeze textul?

Sarkar tastă nişte comenzi. Pe ecran apăru analiza comentariilor făcute de Spirit în discuţiile lor.

– Uimitor, exclamă Sarkar.

Arătă cu degetul un tabel. Lăsând la o parte interjecţiile, Spirit alcătuia fraze lungi, de treizeci şi două de cuvinte, în medie, iar o dată atinsese chiar trei sute.

– Într-o conversaţie normală, nu faci propoziţii mai lungi de zece-douăsprezece cuvinte.

– Corectorul tău poate să „cureţe" transcrierile? întrebă Peter.

– Sigur.

– Atunci dă-i comanda.

Sarkar apăsă câteva taste.

– Incredibil, exclamă el din nou, odată ce văzu rezultatul pe ecran. Corectorul n-a găsit aproape nimic de îndreptat. Spirit ştie să-şi conducă frazele interminabile fără să-şi piardă şirul gândurilor.

– E de-a dreptul fascinant, rosti Peter. N-o fi la mijloc vreo eroare de programare?

Sarkar îşi trecu degetele prin păr.

– Ai remarcat același lucru la Control sau Ambrotos?

– Nu.

– Atunci nu cred că-i vorba de o eroare, ci de un produs secundar real, rezultat al modificărilor făcute de noi. Spirit e simularea vieții de după moarte, mintea din afara corpului. După mine, e consecința reală a eliminării unor conexiuni neurale.

– Doamne sfinte! strigă Peter. Bineînțeles că asta e! La celelalte simulări, simulezi respirația. Dar Spirit nu are trup, deci nu trebuie să facă pauze de respirație în vorbire. Oamenii se exprimă în fraze trunchiate ca să poată respira între ele.

– Interesant, observă Sarkar. Dacă n-ar trebui să respiri, ai putea exprima gânduri mai complexe dintr-o rostire. Dar n-ai fi cu nimic mai deștept. Gândirea contează, nu vorbirea.

– Așa-i, dar, hmm, am observat că Spirit are tendințe de obtuzitate.

– Și eu. Și ce-i cu asta?

– Păi, dacă nu-i obtuz deloc? Dacă — doamne, nu-mi place deloc ce spun — dacă ceea ce spune el ne depășește inteligența? Dacă nu doar stilul lui de a vorbi, dar și cel de a gândi e mult mai complex decât al meu?

Sarkar stătu puțin pe gânduri înainte de a răspunde:

– Păi, nu e nimic echivalent cu pauzele de respirație în creier, în afară de... în afară de...

– De ce?

– Descărcarea neuronilor durează o anumită perioadă de timp. O rețea neurală rămâne excitată pe durată limitată.

– Asta e, cu siguranță, o limită fundamentală a minții umane.

– Nu, e o limită fundamentală a *creierului* uman, mai bine zis a procesului electrochimic pe baza căruia funcționează el. Hardware-ul din creier nu e conceput pentru a menține un gând intact o anumită perioadă. Ai simțit și tu, sunt convins: îți vine o idee genială și, până să pui mâna pe creion, ai uitat-o. Pur și simplu dispare din creier.

Peter ridică din sprâncene.

– Dar Spirit funcționează fără creier. E doar minte, suflet. Software pur, neconstrâns de hardware. Nu face pauze de respirație. Nu-i dispar rețelele neurale înainte de a-și termina gândurile. Poate construi o propoziție cât de lungă și complexă vrea.

Uimit, Sarkar scutura întruna din cap.

– Iată cum poate mintea să existe la nesfârșit după moarte, continuă Peter. N-ar putea rezista numai pe baza conexiunilor simple, de genul bancului cu găina care trece strada. Odată și odată, s-ar epuiza posibilitățile de juxtapunere a gândului A cu gândul B. Dar Spirit poate juxtapune gândurile de la A la Z, plus cele de la alfa la omega, plus cele de la alef la tav, până când, din nenumăratele combinații complexe, se ivește o asociație nouă, incitantă, *amuzantă*.

– De necrezut, rosti Sarkar. Înseamnă că...

– Înseamnă că viaţa de după viaţă e un ocean de glume, dar glume atât de sofisticate, de subtile şi de abstracte, că noi nu le vom înţelege niciodată. Cel puţin nu câtă vreme trăim, completă după o clipă.

Sarkar fluieră uşor, dar expresia i se schimbă imediat.

– Apropo de asta, trebuie să ajung acasă, altfel mă omoară Raheema. Eu sunt bucătarul în seara asta.

Peter se uită la ceas.

– Aoleu, întârzii la întâlnirea cu Cathy. Mergem să mâncăm în oraş.

Sarkar începu să râdă.

– Ce-i de râs?

– O să-ţi dai singur seama. Până la urmă.

CAPITOLUL 32

Simularea supraveghea calculatorul de la Food Food, aşteptând o comandă de la adresa lui Rod Churchill. În sfârşit, sosi — acelaşi meniu pe care Rod, sclavul obiceiului, îl servea de şase săptămâni.

Imediat ce comanda lui apăru în sistem, simularea o interceptă, făcu o mică modificare în ea, apoi o lăsă să-şi urmeze drumul prin linia telefonică spre restaurantul Food Food de la intersecţia Steeles cu Bayview, la şase străzi distanţă da casa familiei Churchill.

Peter şi Cathy plecară în maşina ei pe Bulevardul Bayview. Această parte a oraşului, cam la zece kilometri spre sud de casa părinţilor ei, gemea de magazine, buticuri şi restaurante. Făcură o escală scurtă la The Sleuth of Baker Street, librăria specializată în cărţi poliţiste din Toronto, iar acum încercau să traverseze printre maşini la micul restaurant coreean care le plăcea atât de mult.

Un bărbat rotunjor, cu păr alb ţepăn, de parcă şi-ar fi băgat degetele în priză, îmbrăcat într-un trenci bleumarin, se plimba pe trotuar. Peter îl văzu cum ezită uşor când trecu pe lângă ei. Era obişnuit cu aşa ceva; în ultima vreme, presa îi făcuse atâta reclamă, că oamenii îl recunoşteau pe stradă. Bărbatul însă nu îşi văzu de drum, ci se îndreptă spre ei.

– Eşti Peter Hobson, nu-i aşa?

Avea în jur de şaizeci de ani. Nasul şi obrajii îi erau brăzdaţi de vinişoare.

– Da, răspunse Peter.

– Tu ai descoperit semnalul sufletului?

– Unda sufletului. Se numeşte unda sufletului. Da, eu am descoperit-o.

– M-am gândit eu. Dar ştii, dacă sufletul tău nu e mântuit, o să ajungi în iad.

Cathy îl prinse pe Peter de braţ.

– Hai să mergem, îl rugă.

Bătrânul se mută în faţa lor.

– Închină-te lui Iisus, domnule Hobson. Nu ai altă cale.

– Ăăă... Nu mă prea interesează asemenea discuţii.

– Iisus te iartă, insistă bătrânul.

Duse mâna în buzunarul trenciului. O clipă, pe Peter îl străbătu gândul înspăimântător că va scoate o armă. Dar bărbatul îi arătă o biblie zdrenţuită, legată în piele roşie ca sângele.

– Ascultă cuvântul Domnului, domnule Hobson! Mântuieşte-ţi sufletul!

Cathy i se adresă direct:

– Lasă-ne în pace!

– Nu pot, spuse bătrânul şi întinse mâna...

...aşezând-o pe umărul ei.

Până să reacţioneze Peter, Cathy îl călcă pe căputa piciorului. Bătrânul scoase un ţipăt de durere.

– Dispari! strigă ea.

Îl prinse hotărâtă de braţ pe Peter şi-l trase după ea.

– Bravo! o lăudă soţul ei, încă agitat, dar impresionat. Te-ai descurcat excelent.

Cathy îşi dădu capul pe spate.

– Nimeni nu are voie să se lege de soţul meu, îi spuse ea, oferindu-i surâsul ei electrizant.

Îl trase după ea până la restaurant.

– Dă-mi voie să-ţi fac eu cinste.

Se auzi soneria. Rod Churchill se uită la ceas. Douăzeci şi şase de minute. Încă nu apucase o masă gratuită,

deşi o profesoară de istorie de la şcoală avusese noroc de două ori la rând. Din obicei, se uită la imaginea surprinsă cu camera de supraveghere pe ecranul televizorului. Da, un şofer de la Food Food: se vedea clar uniforma alb cu portocaliu. Rod se duse în holul de la intrare, se uită în oglindă ca să vadă dacă şuviţele sărace îi acopereau porţiunea cheală, apoi deschise uşa. Semnă chitanţa, primi o copie şi se duse cu mâncarea ambalată în sufragerie. Desfăcu recipientele ecologice cu grijă, îşi turnă un pahar de vin alb, porni televizorul – vedea ecranul de pe scaunul din cameră – şi se aşeză la masă.

Friptura era bună, deşi cam aţoasă. Sosul, în schimb, avea un gust excelent. Învârti furculiţa în cartofii piure până curăţă ultima picătură de sos. Mâncase deja jumătate din plăcinta cu mere când simţi durerea prima oară: o bombă îi explodă în ceafă şi parcă-i vâra cineva spini în ochi. Începu să tremure din cap. Sudoarea i se scurgea pe frunte. Avu senzaţia de vomă. Îl copleşi o senzaţie fierbinte. Se ridică, sperând să ajungă la telefon ca să cheme salvarea, dar durerea îl străbătu din nou, insuportabilă, şi căzu pe spate, dărâmând scaunul. Rămase lat pe covor.

Peter şi Cathy se culcaseră, dar Monitorul Hobson ştia că nu adormiseră încă, aşa că lăsă telefonul să sune.

Nu aveau videotelefon în dormitor, bineînțeles. Peter bâjbâi după receptorul de pe noptieră.

– Alo?

La celălalt capăt al firului, o femeie plângea:

– Vai, Peter! Peter!

– Bunny?

Auzind numele mamei sale, Cathy se ridică imediat în capul oaselor.

– Lumina! strigă.

Calculatorul domestic aprinse cele două lămpi din podea.

– Peter... a murit Rod, spuse Bunny.

– Dumnezeule!

– Ce este? îl întrebă Cathy, îngrijorată. Ce s-a întâmplat?

– M-am întors de la curs și l-am găsit pe jos, în sufragerie.

– Ai chemat salvarea?

– Ce s-a întâmplat? insistă Cathy, îngrozită.

Bunny plânsese atât de mult, că trebui să se oprească și să-și sufle nasul.

– Da, da. E pe drum.

– Și noi la fel. Venim cât de repede putem.

– Mulțumesc, spuse Bunny, îngrozită. Mulțumesc. Mulțumesc.

– Liniștește-te. Ajungem imediat, spuse Peter, apoi închise.

– Ce se întâmplă? îl întrebă iar Cathy.

Peter se uită la soţia lui, la ochii ei mari, înspăimântaţi. Doamne, cum să-i spună?

– Era mama ta. Trăgea de timp ca să-şi adune gândurile. Tatăl tău... crede că tatăl tău a murit.

Chipul lui Cathy se umplu de groază. Rămase cu gura căscată şi scutura din cap încet la stânga şi la dreapta.

– Îmbracă-te, o rugă el cu blândeţe. Trebuie să plecăm.

NET NEWS DIGEST

Studiul Gallup „Religia în America", acum în desfăşurare, arată că numărul credincioşilor care au venit la biserică săptămâna acesta a fost cu 13,75% mai mare decât în aceeaşi săptămână a anului trecut.

Spitalul Christiaan Barnard din Mandelaville, Azania, a anunţat astăzi că a adoptat oficial ieşirea sufletului din corp drept momentul final, al morţii.

Schlockmeister Jon Tchobanian a început producţia celui mai recent film generat de calculator, *Hoţul de suflete*. Este vorba despre un angajat nebun dintr-un

spital, care închide sufletele oamenilor în containere magnetice și le păstrează pentru răscumpărare. „Potrivit pentru un film despre viața de după moarte, spune Tchobanian. Voi distribui numai dubluri computerizate ale actorilor morți." În film vor juca Boris Karloff și Peter Lorre.

Life Unlimited din San Rafael, California, a anunțat astăzi cea mai eficientă lună din punct de vedere al vânzărilor pentru procedeul lor patentat de asigurare a nemuririi pe baze nanotehnologice. Analista Gudrun Mungay, de la Merrill Lynch, a sugerat că vânzările record sunt o reacție directă la descoperirea undei sufletului. „Unii oameni, a declarat ea, pur și simplu nu vor să dea ochii cu creatorul lor."

Știri de la tribunalul Oshkosh, Wisconsin. Gordon Spitz, acuzat de comiterea unor violuri în serie, a pledat astăzi nevinovat, invocând nebunia. Spitz, care pretinde că trăiește experiențe în apropierea morții de la doisprezece ani, susține că sufletul i-a

ieşit din trup de câte ori a comis un viol, deci nu este responsabil de nici unul dintre ele.

CAPITOLUL 33
DECEMBRIE 2011

Uneori, nimic nu te mulţumeşte mai mult decât o tastatură în stil vechi. Era cel mai eficient instrument de introdus sau prelucrat date. Sandra Philo trase suportul tastaturii de la birou şi începu să culeagă toate numele legate de cazul Hans Larsen: introducea şi strada pe care locuia fiecare, numele firmei la care lucra, unde fusese în concediu anul trecut, vecinii, familia, prietenii şi colegii de serviciu. Mai introduse şi termeni legaţi de mutilarea cadavrului.

La sfârşit, obţinu o listă de două sute de cuvinte. Apoi ceru calculatorului să caute printre fişele tuturor crimelor din Regiunea Metropolitană Toronto din ultimul an, ca să vadă dacă vreunul dintre numele tastate de ea se regăseşte în rapoartele poliţiei. Pe măsură ce prelucra datele, calculatorul afişă un şir de puncte ca să se vadă că lucrează. Termină în câteva secunde. Nici un rezultat.

Sandra scutură din cap pentru sine. Şi-ar fi amintit ea dacă ar fi existat un mod de operare similar. La urma urmei, nu găseşti prea des cadavre cu penisul

tăiat. Calculatorul îi sugeră să solicite şi alte căutări: toate crimele din Ontario, din Canada, din America de Nord, sau să schimbe limitele de timp de la o lună la zece ani.

Dacă i-ar cere să-i afişeze toate crimele din America de Nord din ultimii zece ani, căutarea ar dura ore întregi. Hotărî să aleagă toate crimele din Ontario, dar se răzgândi şi tastă „toate decesele RMT >20110601", adică toate decesele, nu doar crimele din Regiunea Toronto după luna iunie a anului curent.

Şirul de punctuleţe de pe ecran se lungea pe măsură ce calculatorul lucra. După câteva minute, pe ecran apărură următoarele date:

Nume: Larsen,	Hans
Data decesului:	14 nov. 2011
Cauza decesului:	crimă
Cuvânt de căutare corelat:	Hobson, Catherine R. (colegă de serviciu)

Nume:	Churchill, Roderick B.
Data decesului:	30 nov. 2011
Cauza decesului:	naturală
Cuvânt de căutare corelat:	Hobson, Cathy (fiică)

Philo ridică din sprâncene. Catherine Hobson, bruneta aceea suplă și inteligentă, despre care Toby Bailey îi spusese că avusese o aventură cu Hans Larsen. Tatăl ei era mort de două zile.

Poate că nu avea nici o însemnătate. Totuși... Sandra accesă baza de date a populației. Găsi o singură Catherine Hobson în Regiunea Metropolitană Toronto, iar în dreptul numelui ei precizarea „născută Churchill". Și... Dumnezeule! Locuia cu Peter G. Hobson, inginer biomedical. Tipul cu unda sufletului, pe care Sandra îl văzuse în emisiunea lui Donahue și despre care citise în *Maclean's*. Probabil că învârteau banii cu lopata... oricare dintre ei ar fi putut plăti un asasin.

Sandra reveni la baza de date cu rapoartele poliției și căută detalii despre moartea lui Roderick Churchill. Profesor de sport la liceu, murise singur, în timp ce lua cina. La cauza decesului, medicul legist Warren Chen a scris „anevrism(?)". De ce cu semnul întrebării? Sandra se răsuci spre videotelefon și formă un număr.

– Bună, Warren, salută ea, când pe ecran apăru chipul rotund, de bărbat între două vârste, al lui Chen.

Legistul scoase un zâmbet larg.

– Bună, Sandra. Cu ce te pot ajuta?

– Te sun în legătură cu un deces de acum două zile. Roderick Churchill.

– Profesorul de sport care-şi dădea părul pe spate ca să-şi acopere chelia? Sigur că mi-l amintesc. Ce-i cu el?

– Ai scris în raport că a murit din cauza unui anevrism.

– Îhî.

– Dar ai pus semnul întrebării după el. Anevrism, semnul întrebării.

– A, da, spuse Chen şi ridică din umeri. Păi, niciodată nu poţi fi foarte sigur. Dacă Dumnezeu vrea să te cheme la el, uneori pur şi simplu răsuceşte butonul ăla vechi din cap. Clic! Anevrism. Te stingi uite-a aşa. Asta zic eu c-a păţit şi profesorul. Lua medicamente pentru inimă.

– Ai observat ceva neobişnuit la cazul ăsta?

Chen scoase obişnuitul lui cotcodăcit pe post de chicot.

– Mă tem că nu. Nu-i nimic ciudat când un bătrân de şaizeci de ani şi ceva cade mort, mai ales dacă-i profesor de sport. Ăştia cred că-s în cea mai bună formă, dar toată ziua nu fac altceva decât să se uite la alţii cum se antrenează. Tipul devora mâncare de la fast food când a murit.

– I-ai făcut autopsia?

Medicul legist cotcodăci din nou. Cineva spusese că numele lui era o prescurtare de la *chicken hen*[1].

---

[1] găină (lb. eng.) (n. tr.).

– Autopsiile sunt scumpe. Ştii şi tu. I-am făcut câteva teste rapide la faţa locului, pe urmă am semnat certificatul. Văduva, acum îmi aduc aminte, o cheamă Bunny, îţi vine să crezi? În fine, ea a găsit cadavrul. Era cu fiica şi ginerele ei când am ajuns acolo, pe la unu şi jumătate, două fără un sfert dimineaţa. Dar de ce te interesează? întrebă el, după o mică pauză.

– Probabil că nu-i nici o legătură, dar bărbatul care a murit, Rod Churchill, era tatăl unei colege de-a lui Hans Larsen, cadavrul castrat.

– Aha, înţeleg, rosti Chen, dintr-odată curios. Ăla caz interesat. Carracci a fost medicul legist, ea primeşte toate cazurile interesante în ultima vreme. Dar nu crezi că-i o legătură cam forţată? Vreau să spun, femeia asta... Cum o cheamă?

– Cathy Hobson.

– Vreau să spun că nu trece prin cea mai fericită perioadă. A avut o serie de ghinioane.

Sandra îl aprobă cu un semn din cap.

– Sunt convinsă că ai dreptate. Dar te superi dacă vin până jos să mă uit la notiţele tale?

Chen cotcodăci a treia oară.

– Sigur că nu. Întotdeauna mă bucur când te văd.

Peter nu suporta înmormântările. Nu pentru că-l deranja să se afle în preajma morţilor. N-ai cum să petreci în spitale atâta timp cât petrecea el, fără să te

obișnuiești cu cadavrele. Pe el, cei vii îl scoteau din sărite.

Mai întâi veneau ipocriții. Cei care nu-l mai văzuseră pe decedat de ani de zile, dar apăreau ca din senin când era prea târziu să mai facă ceva pentru el.

Pe urmă, bocitorii, care plângeau atât de tare că lumea nu se mai uita la mort, ci la ei. Peter împărtășea durerea rudelor apropiate, care nu-și puteau reține lacrimile la pierderea cuiva drag, dar nu tolera verișorii îndepărtați sau vecinii de la cinci străzi distanță, care se pierdeau cu firea la înmormântări, până când erau înconjurați de oameni care se străduiau să-i aline și să le arate afecțiune.

Ca în alte dăți, Peter aborda o mină oarecum stoică – își ascundea sentimentele, așa cum făcuseră strămoșii lui britanici.

Rod Churchill, vanitos și după moarte, dorise ca sicriul să-i rămână deschis. Peter nu aproba o asemenea dorință. La șapte ani, fusese la înmormântarea tatălui mamei. Bunicul avusese un nas mare. Își amintea cum intrase în capelă și văzuse așezat la celălalt capăt sicriul deschis. Singurul lucru vizibil era nasul bunicului, înălțat deasupra marginii. Și azi, de câte ori se gândea la tatăl mamei sale, primul lucru care-i venea în minte era trompa bătrânului, un clonț ridicându-se în aer.

Peter se uită în jur. Pereții capelei erau îmbrăcați în lemn. Sicriul părea scump. Deși s-au cerut donații

pentru Fundaţa Inimă şi Mângâiere din Ontario, în loc de flori, erau buchete peste tot. Colegii lui Rod aduseseră o coroană în formă de potcoavă. Sigur era din partea profesorilor de sport. Numai ei puteau fi atât de nătângi încât să nu ştie că potcoava înseamnă „noroc", urare potrivită la înmormântări ca nuca-n perete.

Bunny se ţinea tare, la fel şi sora lui Cathy, Marissa, deşi plângea din când. Dar Peter nu ştia ce să înţeleagă din reacţiile lui Cathy. Îi saluta pe cei care veneau s-o consoleze cu o figură impasibilă. Ea, care plângea la filme triste şi când citea cărţi cu final nefericit, acum nu era în stare să verse o lacrimă după propriul tată.

Nu prea avea de la ce să pornească. Două cadavre. Unul, evident, ucis. Celălalt, decedat din cauze nedeterminate.

Dar Cathy Hobson era punctul comun.

Cathy Hobson, care se culcase cu bărbatul ucis, Hans Larsen.

Cathy Hobson, fiica lui Rod Churchill.

Da, Larsen umblase cu multe femei. Da, Churchill trecuse de şaizeci de ani.

Totuşi...

La sfârşitul zilei de lucru, Sandra merse la reşedinţa familiei Churchill, pe Bulevardul Bayview, la sud de Steeles. Era la cinci kilometri de Secţia de

poliție 32, deci nu pierdea prea mult timp, dacă mergea după cai verzi pe pereți. Parcă mașina și se opri la ușa casei. Familia Churchill avea cititor de amprente – ușa se descuia numai atinsă de anumite mâini. Un lucru obișnuit în ziua de azi. Sandra apăsă pe soneria de deasupra cititorului. O femeie căruntă îi deschise imediat.

– Da?

– Bună ziua. Sunteți Bunny Churchill?

– Da.

Sandra îi arătă legitimația.

– Sunt Alexandria Philo, de la Poliția Metropolitană. Aș dori să vă pun câteva întrebări.

– Despre ce?

– Păi, despre soțul dumneavoastră decedat.

– Vai de mine! exclamă Bunny. Da, sigur, haideți. Poftiți.

– Mulțumesc. Până nu uit, îmi puteți spune ale cui amprente le acceptă scannerul?

Sandra arătă cu degetul spre plăcuța albastră de aramă.

– Ale mele și ale soțului meu.

– Atât?

– Ale fiicelor mele și ale ginerelui meu.

– Cathy Hobson și... Sandra se gândi puțin. Peter Hobson, nu?

– Și cealaltă fiică a mea, Marissa.

Intrară în casă.

– Îmi cer scuze că vă deranjez, spuse Sandra, zâmbind compătimitor. Ştiu că vă este foarte greu în asemenea momente. Dar am câteva probleme pe care vreau să le rezolv, ca să închidem dosarul soţului dumneavoastră.

– Am crezut că e *deja* închis, spuse Bunny.

– Aproape. Mă tem că medicul legist nu e sută la sută convins de cauza morţii. În raport a trecut „probabil anevrism".

– Aşa mi s-a spus.

Bunny scutură din cap.

– Nu mi se pare corect.

– Îmi puteţi spune dacă a avut probleme de sănătate?

– Rod? Nimic grav. Un pic de artrită la o mână. Uneori îl durea piciorul stâng. A, şi acum trei ani a avut un mic atac de cord... Lua medicamente.

Nesemnificativ, probabil. Totuşi...

– Mai aveţi pastilele pe care le lua?

– Cred că sunt în dulapul cu medicamente de la etaj.

– Sunteţi drăguţă să mi le arătaţi?

Bunny încuviinţă. Merseră amândouă în baie. Bunny deschise dulăpiorul. Tylenol, aţă dentară, listerin, pliculeţe de şampoane ca la hotel şi două sticluţe de la farmacia Shoppers Drug Mart.

– Care sunt cele pentru inimă? întrebă Sandra, arătând spre sticluţe.

– Amândouă. Pe unele le lua de la infarct încoace, pe celelalte, doar de câteva săptămâni.

Sandra studie flacoanele. Amândouă aveau etichete imprimate. Pe una scria Cardizon-D, sigur medicamentul pentru inimă. Pe cealaltă, Nardil. Amândouă fuseseră prescrise de doctorul H. Miller. Pe flaconul de nardil era o etichetă portocalie fluorescentă: „Atenţie! Restricţii alimentare severe!"

– La ce restricţii se referă? întrebă Sandra.

– Păi, avea o listă întreagă de alimente pe care nu avea voie să le mănânce. Eram foarte atenţi la ele.

– Dar legistul spune că în seara când a murit a mâncat de la restaurant.

– E-adevărat. Aşa făcea în fiecare miercuri, când eu merg la curs. Dar mânca întotdeauna acelaşi lucru şi n-a avut probleme niciodată.

– Aveţi idee ce anume şi-a comandat?

– Friptură de vită, cred.

– Mai aveţi ambalajul?

– L-am aruncat. Cred că e încă în container. Încă nu s-a ridicat gunoiul.

– Pot să mă uit în el... şi să păstrez flacoanele astea?

– Ăăă... da. Sigur.

Sandra puse flacoanele în buzunarul jachetei, apoi cele două femei coborâră înapoi la parter. Containerul de gunoi era într-un coş împletit. Sandra scotoci prin el şi găsi o bucăţică de hârtie de la Food Food cu comanda lui Rod tipărită pe ea.

– Pot s-o păstrez şi pe asta?

Bunny Churchill făcu un semn afirmativ din cap.

Sandra se îndreptă de spate şi puse bucăţica de hârtie în buzunar.

– Îmi cer scuze că v-am deranjat, îi spuse ea lui Bunny.

– Aş vrea să-mi spuneţi ce urmăriţi.

– Nimic, doamnă Churchill. Pun la punct mici probleme nerezolvate.

CAPITOLUL 34

Peter zburase la Ottawa pentru o şedinţă la Ministerul Sănătăţii şi Protecţiei Sociale, care durase foarte puţin. Problemele s-ar fi putut discuta la telefon, dar ministrului, o femeie, îi plăcea să-şi exercite autoritatea din când în când, chemând oamenii în capitală.

Unda sufletului nu era singurul proiect al firmei Hobson Monitoring. La şedinţă se discutase Proiectul Indigo, încă secret: un plan de a produce un senzor care să delimiteze clar un fumător activ de o persoană doar expusă la fumul de ţigară. Pe baza acestei delimitări şi a planurilor provinciale de asigurări de sănătate, fumătorul putea pierde anumite beneficii, dacă se îmbolnăvea sau i se agrava o boală existentă din cauza fumatului.

Cum şedinţa se încheiase foarte repede, Peter se pomeni că are o zi întreagă de petreacut în Ottawa.

Era un oraş guvernamental, plini de birocraţi cu figură comună. Nu producea decât documente, legislaţie şi, bineînţeles, birocraţie. Dar trebuia să existe şi vitrina pentru şefii de state care veneau în vizită, nu putea fi totul în Toronto. Ottawa avea multe muzee şi galerii, câteva magazine interesante, Canalul Rideau (pe care iarna, când îngheţa, oamenii patinau în drum spre serviciu) şi spectacolul schimbării gărzilor pe Dealul Parlamentului. Peter le văzuse pe toate de mai multe ori.

O întrebă pe recepţioneră dacă putea da un telefon. Ea îl îndrumă spre un birou gol. Era plin de ele, de când guvernul îngheţase angajările cu treizeci de ani înainte. Telefonul era un model vechi, numai audio. Dacă tot s-au cheltuit banii de taxe pe telefoane montate în birouri nefolosite, bine că sunt modele ieftine. Ca majoritatea directorilor, ştia pe de rost numărul gratuit al Air Canada. Voia să sune ca să schimbe avionul, dar se pomeni că formează 411.

– Biroul de informaţii din ce oraş, vă rog? auzi el o voce în limba engleză.

Apoi fraza se repetă rapid în franceză.

– Ottawa, spuse el.

Videotelefoanele accesau listele de abonaţi prin simpla apăsare a tastelor. Pentru cine nu avea videotelefon, era mai ieftin şi mai bine pentru mediu să

beneficieze de un serviciu de informaţii gratuit. De multe ori nimereai un operator electronic, dar, după plictiseala cu care se tărăgănau cuvintele, Peter înţelese că stă de vorbă cu o fiinţă umană.

– Ce număr doriţi? întrebă vocea în engleză, dându-şi seama ce limbă prefera el după cum rostise „Ottawa".

– Aveţi un abonat Rebecca Keaton?

Repetă numele pe litere.

– Nu, domnule.

Nu-i nimic. Fusese doar un gând trecător.

– Mulţ... Staţi puţin.

Becky era singură acum, dar fusese căsătorită. Cum îl chema pe cretinul ăla? Hunnicut? Nu.

– Cunningham, spuse el. Încercaţi Rebecca Cunningham, vă rog.

– Am o Rebecca L. Cunningham pe Slater.

Rebecca Louise.

– Da, ea este.

Vocea umană plictisită fu înlocuită de una veselă, dar sintetizată, care-i dictă numărul, apoi adăugă:

– Apăsaţi tasta asterisc pentru a forma numărul acum.

Peter apăsă tasta. Auzi o combinaţie melodioasă, apoi un telefon sunând. O dată. De două ori. De trei ori. De patru. Ei, bine...

– Alo?

– Becky?

– Da? Cine întreabă?

– Peter Hobson. Sunt...

– Petey? E aşa de bine să-ţi aud vocea! Eşti în oraş?

– Da. Am avut o şedinţă de dimineaţă la Ministerul Sănătăţii şi Protecţiei Sociale. S-a terminat repede, iar avionul meu decolează abia diseară la şapte. N-am ştiut dacă eşti acasă, dar mi-am zis să încerc.

– Lucrez de duminică până joi. Azi sunt liberă.

– Aha.

– Celebrul Peter Hobson! Te-am văzut în *The National.*

Peter chicoti.

– Sunt tot aşa cum mă ştii. Mă bucur că te-aud, Becky.

– Şi eu.

Lui Peter i se uscă gura.

– Vrei să... Vrei să luăm prânzul?

– Ar fi *excelent!* Trebuie să trec pe la bancă de dimineaţă, chiar mă pregăteam să plec, dar aş putea să ne întâlnim la... unsprezece şi jumătate. E prea repede?

Nici vorbă.

– E perfect. Unde?

– Ştii restaurantul Carlo's pe Sparks Street Mall?

– Îl găsesc.

– Atunci ne vedem acolo la unsprezece şi jumătate.

– Perfect, spuse Peter. De-abia aştept.

– Şi eu. Pa!

Becky avea cea mai caldă voce din lume.

– Pa!

Peter ieşi din birou şi o întrebă pe recepţioneră dacă ştie unde e restaurantul.

– Da, zâmbi fata şmechereşte. E mai mult un loc pentru persoane singure seara.

– Eu merg acolo la prânz, spuse Peter, simţind nevoia să se explice.

– A, păi, e mult mai liniştit atunci. Servesc nişte tortellini foarte buni.

– Îmi puteţi spune cum ajung la el?

– Sigur. Mergeţi cu maşina?

– Merg pe jos, dacă nu-i departe.

– O să vă ia cam jumătate de oră.

– Nu-i nimic.

– O să vă desenez o hartă.

Fata îi desenă harta. Peter îi mulţumi, coborî cu liftul până în holul hotelului şi ieşi în stradă. Plimbarea nu dură decât douăzeci de minute. Era renumit pentru pasul întins. Mai avea aproape jumătate de oră până la întâlnirea cu Becky. Găsi un automat de ziare la cerere, introduse trei monede şi aşteptă douăzeci de secunde, cât aparatul îi tipări un număr din *Ottawa Citizen*. Pe urmă intră la Carlo's. Era pustiu.

Ceru o masă de două persoane. Fu condus la ea şi comandă cafea neagră. Se uită în jur, încercând să-şi imagineze cum e localul seara, plin de trupuri transpirate. Se întrebă dacă recepţionera nu-l ironizase.

Descoperi un chip familiar: aceeaşi puicuţă din reclama la berea Molson care decora peretele de lângă telefoanele cu fise de la The Bent Bishop. Peter se apucă să citească ziarul, încercând să-şi controleze emoţia.

Heather Miller era medic generalist şi avea cabinetul la parterul casei sale. Avea în jur de patruzeci şi cinci de ani, era scundă şi plinuţă, cu păr castaniu tuns scurt. Avea drept birou o bucată de sticlă aşezată pe blocuri de marmură. Când intră Sandra Philo, Miller îi făcu semn cu mâna spre scaunul de piele de culoare verde aşezat în faţa biroului.

– După cum v-am spus şi la telefon, nu vă pot dezvălui prea multe, pentru că relaţia doctor–pacient e confidenţială.

Sandra înclină aprobator din cap. Era clişeul binecunoscut, care pregătea terenul.

– Înţeleg. Pacientul despre care vreau să discutăm e Rod Churchill.

Miller aşteptă.

– Nu ştiu dac-aţi auzit, dar domnul Churchill a murit săptămâna trecută.

Doctoriţa rămase cu gura căscată.

– N-am auzit.

– Îmi pare rău că eu vă dau vestea proastă. A fost găsit mort în sufrageria lui. Medicul legist a spus că e posibil să fi murit din cauza unui anevrism. Am

fost la ele acasă şi am aflat că-l trataţi cu nardil, medicament care, potrivit etichetei, impunea restricţii alimentare. Cu toate acestea, el comandase mâncare de la restaurant înainte de a muri.

– Fir-ar să fie! La naiba! se enervă şi ridică braţele a neputinţă. I-am spus să fie atent la ce mănâncă, pentru că lua fenelzin.

– Fenelzin?

– Nardil e denumirea comercială a fenelzinului. E un antidepresiv.

Sandra ridică din sprâncene. Bunny Churchill credea că ambele medicamente sunt pentru inimă.

– Un antidepresiv?

– Da. Dar şi un inhibitor de monoaminooxidază.

– Ce înseamnă asta?

– Păi, ideea principală e că, dacă iei fenelzin, trebuie să eviţi alimentele bogate în tiramină. Altfel ţi se urca tensiunea până în tavan, faci o criză de hipertensiune. Vedeţi, când iei fenelzin, creşte concentraţia de tiramină; nu metabolizează. Asta produce vasoconstricţie — efect presor.

– Şi asta ce înseamnă? întrebă Sandra încă o dată.

Era o adevărată plăcere să stea de vorbă cu medici...

– Păi, aşa ceva omoară şi un tânăr sănătos. Pentru cineva ca Rod, care suferea de inimă, ar trebui să fie fatal. Să-i provoace atac cerebral masiv, infarct, un accident neurologic sau, aşa cum a sugerat medicul

dumneavoastră legist, un anevrism. A mâncat ce nu trebuia, aşa bănuiesc. Deşi l-am avertizat să n-o facă.

Sandra îşi lăsă capul pe-o parte. Malpraxisul era oricând o posibilitate.

– Sunteţi sigură?

– Bineînţeles, spuse Miller, îngustându-şi ochii. Eu nu fac astfel de greşeli, detectiv Philo. De fapt...

Apăsă un buton pe interfonul de pe birou.

– David, te rog să-mi aduci fişa domnului Churchill. Ori de câte ori un medicament presupune riscuri serioase, compania mea de asigurări mă obligă să pun pacientul să semneze pe un prospect cu informaţii despre medicament. Prospectele vin în dublu exemplar. Pacientul le semnează. Eu păstrez copia, el ia originalul, cu toate avertizările scrise limpede. Deci...

Un tânăr intră în birou şi-i dădu doctoriţei un dosar, apoi plecă. Miller îl deschise, scoase o coală galbenă şi i-o înmână Sandrei. Aceasta o studie, apoi i-o dădu înapoi.

– De ce se administrează fenelzinul, dacă prezintă atâtea riscuri?

– Astăzi se utilizează în special inhibitori de monoaminooxidază reversibili, dar Rod nu reacţiona la ei. Fenelzinul a fost cândva cel mai bun medicament din clasa lui. Verificând în MedBase, am aflat că tratamentul cu fenelzin a dat roade la cineva din familie. Merita să încerce şi el.

– Care sunt riscurile, cu exactitate? Să presupunem că a mâncat ce nu trebuie. Ce s-ar întâmpla în cazul ăsta?

– Ar începe prin a avea dureri occipitale şi retro-orbitale. Doctorița ridică mâna în semn de scuză. Mă iertaţi... Dureri în ceafă şi în orbite. Apoi palpitaţii, senzaţie de căldură, greaţă şi transpiraţie. După aceea, dacă nu ar primi tratament imediat, ar începe hemoragia intracerebrală, un atac, un anevrism, un accident care l-ar termina.

– Nu mi se pare o moarte prea uşoară, comentă Sandra.

– Nici nu este.

Miller scutură din cap cu tristeţe.

– Dacă ar fi ajuns la spital, cinci miligrame de fentolamină l-ar fi salvat. Dacă a fost singur, a leşinat imediat.

– V-a fost pacient multă vreme?

Miller se încruntă.

– Cam un an de zile. Vedeţi, Rod trecuse de şaizeci de ani. Cum se întâmplă adesea, primul lui doctor, mai în vârstă ca el, a murit anul trecut. Rod şi-a căutat altul pentru că avea nevoie de reţetă pentru cardizon.

– Dar aţi spus că l-aţi tratat pentru depresie. N-a venit la dumneavoastră în special pentru asta?

– Nu, dar am recunoscut eu semnele. Mi-a spus că avea insomnii de ani de zile şi, după ce am discutat mai mult, mi-a fost clar că era depresiv.

– Ce anume îl întrista?

– Depresia clinică e mult mai complicată decât tristeţea. E o *boală*. Din punct de vedere fizic şi psihologic, pacientul este incapabil să se concentreze, se simte deprimat, respins şi deznădăjduit.

– Şi i-aţi tratat depresia cu medicamente?

Doctoriţa oftă, sesizând sarcasmul din tonul Sandrei.

– Noi nu-i intoxicăm pe pacienţi, detectiv Philo. Dimpotrivă, încercăm să le echilibrăm organismul din punct de vedere chimic. Atunci când reuşim, pacientul descrie tratamentul de parcă cineva a tras la o parte draperia de la geam şi a lăsat soarele să pătrundă în cameră după ani de zile.

Miller făcu o pauză, cumpănind dacă să continue sau nu.

– De fapt, reluă ea în cele din urmă, l-am apreciat mult pe Rod. Probabil că era depresiv de zeci de ani, din adolescenţă. Primul lui doctor n-a recunoscut simptomele. Foarte mulţi oameni bătrâni se tem să-şi trateze depresia. Nu şi Rod. El a vrut să fie ajutat.

– De ce se tem? întrebă Sandra, de-a dreptul curioasă.

Miller ridică braţele.

– Gândiţi-vă puţin. Să zicem că aflaţi de la mine că abilitatea corpului dumneavoastră de a funcţiona la parametri normali a fost grav afectată. O persoană tânără, aşa ca dumneavoastră, ar vrea să fie vindecată. La urma urmei, mai aveţi zeci de ani de trăit. Însă

oamenii mai în vârstă adesea refuză să creadă că suferă de depresie clinică. Nu suportă regretul, ideea că viaţa lor, ajunsă aproape de sfârşit, ar fi putut fi mult mai bună, mai fericită. Preferă să renunţe la tratament.

– Dar nu şi Churchill.

– Nu, nu şi el. Era profesor de educaţie fizică, preda la liceu. S-a împăcat cu ideea şi voia să încerce tratamentul. Ne-am enervat amândoi când n-au avut efect inhibitorii reversibili, dar era decis să încerce cu fenelzin şi ştia ce important e să evite mâncărurile periculoase.

– Iar acestea sunt...

– Brânzeturile fermentate, pentru început. Sunt pline de tiramină, un produs rezultat în urma descompunerii tirozinei, un aminoacid. Apoi carne afumată, sărată, conservată, peşte sau caviar.

– Ar fi observat cu siguranţă dacă ar fi mâncat vreunul dintre aceste produse.

– Păi, da. Dar tiramina se mai găseşte în extractul de drojdie, drojdia de bere şi extractele de carne, ca Marmite sau Oxo. În extracte de proteine hidrolizate, de regulă folosite ca bază pentru supe, sosuri de friptură şi alte sosuri.

– Aţi spus sosuri de friptură?

– Da, ar fi trebuit să le evite.

Sandra scobi în buzunar după bucăţica de hârtie pătată – chitanţa de la Food Food pentru ultima masă a lui Rod Churchill. I-o dădu doctoriţei.

– Asta a mâncat înainte de a muri.

Miller o citi, apoi scutură din cap.

– Nu, spuse ea. Am vorbit despre Food Food când a venit la mine ultima oară. Mi-a spus că întotdeauna comanda sosul cu foarte puține calorii. Verificase să nu conțină nimic din ce nu avea voie să mănânce.

– Poate c-a uitat să specifice asta când a comandat.

Miller îi dădu chitanța înapoi.

– Mă îndoiesc, detectiv Philo. Rod Churchill era foarte meticulos.

Becky Cunningham sosi la Carlo's cu zece minute mai devreme. Peter se ridică. Nu știa la ce fel de întâmpinare să se aștepte: un surâs, o îmbrățișare, un sărut? Le primi pe toate trei, sărutul fiind mai mult o atingere prelungită a obrajilor. Peter constată cu surprindere că inima îi bătea nebunește. Becky mirosea extraordinar.

– Petey, arăți minunat! îl complimentă ea, așezându-se vizavi de el.

– Și tu, îi spuse el.

În realitate, Becky Cunningham nu fusese niciodată o femeie frumoasă. Drăguță, dar nu frumoasă. Părul castaniu închis îi venea până la umăr, puțin mai scurt decât era la modă. Avea cu vreo zece kilograme peste greutatea ideală stabilită de revistele de modă sau cu cinci kilograme mai mult decât ar fi acceptat un critic mai puțin sever. Insulițe de pistrui se întindeau pe obrajii ei mari. Ochii verzi îi străluceau când vorbea,

efect amplificat de ridurile de la colţul ochilor, care-i apăruseră de când o văzuse Peter ultima oară.

Minunată, se gândi Peter.

Comandară prânzul. Peter ascultă de sfatul recepţionerei şi luă tortellini. Vorbiră despre toate nimicurile, făcând pauze doar ca să râdă. Peter nu se mai simţise atât de bine de câteva săptămâni.

Achită nota, lăsând un bacşiş de douăzeci şi cinci la sută din valoarea ei, apoi o ajută pe Becky să-şi pună haina... un gest pe care nu-l mai făcuse pentru Cathy de ani de zile.

– Ce-ai de gând să faci până pleci la aeroport? îl întrebă Becky.

– Nu ştiu. Probabil c-o să vizitez oraşul. Sau văd eu.

Becky îl privi în ochi. Acesta era momentul în care, în mod normal, s-ar fi despărţit. Doi prieteni vechi care s-au întâlnit să ia prânzul, şi-au amintit de vremurile trecute şi au făcut schimb de poveşti despre cunoştinţele comune. Acum venise vremea să meargă fiecare pe drumul lui, să-şi vadă fiecare de viaţa lui.

– N-am nimic important de făcut după-masă, spuse ea, privindu-l în continuare. Te deranjează dacă te însoţesc?

Peter lăsă ochii în jos. Nici nu şi-ar fi dorit altceva.

– Ar fi... *perfect*, spuse el după o pauză, decis să nu se cenzureze.

Ochii lui Becky sclipiră de bucurie. Se duse lângă el şi-l luă de braţ.

– Unde vei să mergi? îl întrebă.

– E oraşul tău, răspunse Peter, surâzând.

– Aşa-i.

Făcură toate lucrurile care nu-l interesaseră pe Peter înainte: văzură cum se schimbă garda, vizitară buticuri, magazine în care Peter nu intra niciodată în Toronto, iar la sfârşit se plimbară agale prin galeria cu dinozauri din Muzeul Canadian al Naturii, minunându-se în faţa scheletelor.

Probabil că aşa se simte un om care trăieşte cu adevărat, îşi zise Peter. Aşa se simţise şi el cândva.

Muzeul Naturii se întindea, aşa cum era normal, pe o suprafaţă mare, cu mulţi copaci. Când ieşiră din el, se făcuse aproape cinci şi se întuneca. Bătea un vânticel rece, dar nu erau nori. Se plimbară prin împrejurimi, până ajunseră la nişte bănci, sub un şir lung de arţari, lăsaţi fără frunze de luna lui decembrie.

– Sunt foarte obosit, mărturisi Peter. M-am sculat la cinci şi jumătate azi-dimineaţă, ca să prind primul avion spre Ottawa.

Becky se aşeză la un capăt al băncii.

– Întinde-te, îl îndemnă ea. Am umblat toată după-amiaza.

Primul gând al lui Peter fu să rezistenţe tentaţiei, apoi se răzgândi. De ce nu, la naiba? Se pregătea să se întindă pe restul băncii, când Becky îi spuse că poate să-şi pună capul în poala ei, drept pernă.

Exact asta făcu. Becky era minunat de moale, caldă şi umană. Se uită în sus, la ea. Braţul ei se lăsă domol pe pieptul lui.

Era atât de relaxant, de liniştitor. Ar fi putut sta acolo ore întregi. Nici nu simţea frigul.

Becky îi zâmbi – un zâmbet dezinteresat, îngăduitor, *splendid*.

Pentru prima oară dinainte de prânz, Peter se gândi la Cathy şi la Hans şi la ceea ce se petrecuse cu viaţa lui acasă, în Toronto.

Îşi dădu seama, în acelaşi timp, că întâlnise, în sfârşit, o fiinţă umană adevărată, cu care putea sta de vorbă, nu o simulare pe calculator. Cineva care nu l-ar desconsidera dacă ar afla că soţia lui călcase strâmb, care nu l-ar ridiculiza şi nu şi-ar bate joc de el. Cineva care l-ar accepta, l-ar asculta, l-ar înţelege.

Şi în clipa aceea înţelese că nu trebuia să stea de vorbă cu nimeni. Se putea descurca şi singur. Avea răspunsuri la toate întrebările lui.

O cunoscuse pe Becky când erau amândoi boboci la Universitatea din Toronto, înainte să apară Cathy pe scenă. Între ei se instalase o atracţie bizară. Nici unul nu avea experienţă pe atunci. El, cel puţin, era virgin. Acum, după douăzeci de ani, altfel stăteau lucrurile: Becky se căsătorise şi divorţase, Peter se căsătorise. Ştiau ce înseamnă sexul şi cum se face, când era momentul potrivit pentru el. I-ar fi fost uşor s-o sune pe Cathy, să-i spună că şedinţa s-a prelungit şi

că rămâne acolo peste noapte, că nu vine decât mâine. Apoi s-ar duce cu Becky la ea acasă.

Ar putea face asta, dar n-o va face. Acum știa răspunsul la întrebarea niciodată rostită: acum avea și el ocazia, cum o avusese și Cathy, dar n-o va înșela, n-o va trăda, nu-i va plăti cu aceeași monedă.

Peter se uită radios la Becky. Simți cum i se vindecă rănile din suflet.

– Ești o ființă adorabilă, îi spuse. Cel care-o să te aibă o să fie foarte norocos.

Ea zâmbi. Peter expiră, lăsând aerul să-i ducă toată povara sufletului.

– Trebuie să ajung la aeroport.

Becky înclină din cap și zâmbi din nou, poate puțin întristată. Dar numai puțin.

Peter era pregătit să se întoarcă acasă.

CAPITOLUL 35

Sandra mergea cu mașina pe Don Valley Parkway spre Cabbagetown. Parcă în fața primului restaurant Food Food pe care-l găsi, la intersecția străzilor Parliament cu Wellesley. Conform celor aflate de la informații, comenzile se centralizau la etajul acestui restaurant. Sandra urcă scările abrupte și intră fără să bată la ușă. Peste douăzeci de angajați cu căști pe cap

stăteau în fața terminalelor. Toți păreau ocupați cu luarea de comenzi, deși era numai două după-amiaza.

O femeie între două vârste, cu păr blond platinat, veni s-o întâmpine.

– Cu ce vă pot ajuta?

Sandra îi arătă legitimația și se prezentă.

– Dumneavoastră cine sunteți?

– Danielle Nadas. Eu sunt șefa.

Sandra privi în jur, fascinată. Comandase de multe ori de la Food Food de când divorțase, dar nu se gândise niciodată cum se desfășoară lucrurile la celălalt capăt al firului. La videotelefon nu vedeau decât reclame cu feluri de mâncare speciale.

– Aș dori să văd istoricul comenzilor unui client, spuse ea, într-un sfârșit.

– Știți numărul de telefon?

Sandra începu să cânte ca în reclame:

– Nouă, șase, șapte...

Danielle Nadas zâmbi.

– Nu al *nostru*, al clientului.

Sandra îi dădu o bucată de hârtie cu numărul în cauză. Nadas merse la un terminal și-l bătu pe umăr pe tânărul din fața lui. Acesta făcu un semn din cap, termină de luat comanda pe care o procesa, apoi îi făcu loc șefei lui. Ea se așeză și tastă numărul primit.

– Iată-l, spuse ea, aplecându-se într-o parte, ca să vadă Sandra ecranul.

Rod Churchill comandase același meniu în ultimele șase miercuri, numai că...

– A cerut de fiecare dată sos de friptură sărac în calorii, cu excepția ultimei dăți, când a cerut sos obișnuit, spuse Sandra.

– Așa se pare, confirmă șefa, cu ochii aplecați spre ecran. Sosul nostru sărac în calorii nu-i bun deloc, după părerea mea. Nici măcar nu-i sos adevărat, e făcut din gelatină de legume. Poate că s-a hotărât să-l încerce pe cel normal.

– Sau poate că a greșit angajatul care i-a luat comanda.

Șefa scutură din cap.

– Imposibil. Noi întotdeauna presupunem că se dorește același lucru ca data trecută. În nouă din zece cazuri, așa se întâmplă. RSC n-ar fi apăsat alte taste dacă nu ar fi apărut o schimbare.

– RSC?

– Reprezentant Serviciu Clienți.

Măi, măi, își zise Sandra.

– Dacă n-ar fi apărut o schimbare, continuă Nadas, RSC ar fi apăsat F2, tasta pentru „repetă comanda".

– Îmi puteți spune cine a preluat cea mai recentă comandă a clientului?

– Sigur. Arătă un câmp de pe ecran. RSC 054. Annie Delano.

– E aici?

Șefa privi în jur.

– E cea de acolo, cu coadă de cal.

– Vreau să vorbesc cu ea.

– Nu văd ce rost are, spuse Nadas.

– Are rost. Bărbatul care a vrut acest meniu a murit după ce l-a mâncat.

Șefa își duse mâna la gură.

– Doamne, Dumnezeule! Ar... Ar trebui s-o chem pe șefa mea.

– Nu e necesar, o opri Sandra. Vreau doar să stau de vorbă cu tânăra de acolo.

– Desigur, desigur.

Danielle Nadas o conduse la Annie Delano. Fata părea să aibă vreo șaptesprezece ani. Tocmai primise o comandă repetată, căci proceda exact cum spusese șefa ei: apăsă F2.

– Annie, îi spuse Nadas, doamna este ofițer de poliție. Vrea să-ți pună câteva întrebări.

Anii făcu ochii cât cepele.

– Domnișoară Delano, miercurea trecută, seara, ați prelucrat comanda unui bărbat pe nume Rod Churchill: friptură de vită.

– Dacă spuneți dumneavoastră, doamnă.

Sandra se întoarse spre Nadas.

– Vă rog s-o afișați pe ecran.

Șefa se aplecă și tastă numărul lui Churchill. Annie se uită pasivă la ecran.

– I-ai schimbat meniul obişnuit, îi spuse Sandra. A comandat întotdeauna sos sărac în calorii, dar ultima dată a cerut sos normal.

– N-aş fi făcut asta dacă nu mi-ar fi cerut-o, se apără Annie.

– Îşi aminteşti să fi solicitat schimbarea?

Annie se uită la ecran.

– Îmi pare rău, doamnă. Nu-mi aduc aminte nimic. Preiau peste două sute de comenzi pe zi şi de atunci a trecut o săptămână. Dar, sincer, n-aş fi făcut schimbarea dacă nu mi-ar fi cerut.

Alexandria Philo se întoarse la Doowap Advertising, ocupând unul dintre birourile individuale pentru a continua cu interogatoriile colegilor lui Hans Larsen. Deşi o interesa în special Cathy Hobson, discută scurt cu două persoane, ca să nu i se pare nimic suspect.

Odată aşezată în faţa ei, Sandra îi oferi un zâmbet compătimitor.

– Am aflat despre tatăl dumneavoastră. Îmi pare foarte rău. Al meu a murit anul trecut, ştiu ce dificil este.

– Mulţumesc, spuse Cathy şi înclină scurt din cap.

– M-a mirat faptul că Hans Larsen şi tatăl dumneavoastră au murit atât de repede unul după altul.

Cathy oftă.

– Un necaz nu vine niciodată singur, nu?

– Deci credeţi că e o coincidenţă?

– Bineînţeles că e o coincidenţă. Cu Hans n-am avut decât relaţii de serviciu, iar tata a murit din cauze naturale.

Sandra o studie pe Cathy din toate părţile.

– În ce-l priveşte pe Hans, ştim amândouă că nu mi-aţi spus adevărul. Aţi avut o mică aventură cu el.

Cathy o privi cu ochii ei albaştri mari, sfidători. Sandra ridică mâna.

– Nu vă temeţi, doamnă Hobson. Ce faceţi cu viaţa nu-i în relaţie cu mine, ca să zic aşa. N-am de gând să-i spun nimic soţului dumneavoastră, nici văduvei lui Hans. Asta, bineînţeles, dacă nu aţi avut de-a face cu uciderea lui.

Cathy se enervă.

– Uitaţi ce este. În primul rând, ce s-a întâmplat între mine şi Hans a fost foarte demult. În al doilea, soţul meu ştie. I-am povestit totul.

– I-aţi povestit? întrebă Sandra, uimită.

– Da.

Cathy îşi dădu seama că s-ar putea să fi făcut o greşeală. Continuă pe acelaşi ton:

– Vedeţi, deci, că nu am nimic de ascuns şi nici un motiv să-l fi redus pe Hans la tăcere.

– Dar tatăl dumneavoastră?

Pe Cathy o cuprinse exasperarea.

– Încă o dată, moartea lui a survenit în urma unor cauze naturale.

– Îmi pare rău că trebuie să auziți chiar de la mine, dar mă tem că nu e adevărat.

– Pe naiba! Nu credeți că e destul de greu să-ți pierzi un părinte, fără să mai fie nevoie de șicanele dumneavoastră?

– Credeți-mă, doamnă Hobson, nu v-aș spune *niciodată* așa ceva dacă n-aș crede că e adevărat. Meniul comandat de tatăl dumneavoastră a fost falsificat.

– Meniul comandat? Despre ce vorbiți?

– Tatălui dumneavoastră i s-a prescris un medicament cu restricții alimentare severe. În fiecare miercuri, când mama dumneavoastră era plecată, el comanda mâncare de la restaurant, întotdeauna același meniu, nedăunător lui. Dar în ziua în care a murit, s-a umblat la comanda lui și a primit ceva care i-a provocat o reacție gravă, crescându-i tensiunea la niveluri intolerabile.

Cathy era uluită.

– Ce tot spuneți acolo? Și-a găsit moartea mâncând de la un fast food?

– La început am crezut c-a fost un accident. Dar am verificat. Cu câteva zile înainte de moartea tatălui dumneavoastră, MedBase, baza de date medicală națională, a fost spartă. Oricui a făcut-o i-a fost ușor să afle că lua fenelzin.

– Fenelzin? Dar ăsta-i un antidepresiv.

– Știați? Sandra ridică din sprâncene mirată.

– L-a luat și sora mea o vreme.

– Şi cunoaşteţi şi restricţiile alimentare?

– Fără brânză.

– Sunt mult mai multe.

Cathy îşi scutura capul plecat într-un fel care-i trăda uimirea sinceră.

– Tata lua un antidepresiv, spuse ea încet, ca pentru sine. E o nebunie, continuă, ridicând ochii spre Sandra.

– MedBase păstrează jurnalul accesărilor. Mi-a luat ceva timp, dar am verificat toate accesările din cele două săptămâni premergătoare morţii tatălui dumneavoastră. Cu trei zile înainte, cineva a accesat baza cu o autentificare falsă.

– În ce sens falsă?

– Medicul al cărui nume de acces a fost folosit era plecat în concediu în Grecia în momentul respectiv.

– Te poţi conecta la majoritatea bazelor de date de oriunde în lume, ripostă Cathy.

– Da, dar am sunat la Atena. Doctorul jură că n-a făcut altceva decât să viziteze şantiere arheologice.

– Ştiţi ale cui dosare au fost accesate?

Sandra lăsă ochii în jos.

– Nu. Numai ora conectării şi deconectării. Ambele au avut loc în jurul orei patru dimineaţa, ora din Toronto...

– Asta înseamnă miezul zilei în Grecia.

– Da, dar e perioada când sistemul MedBase e cel mai puţin solicitat. Mi s-a spus că la ora aceea nu apar

întârzieri în accesări. Dacă cineva ar vrea să intre şi să iasă din sistem cât se poate de repede, ora patru dimineaţa e cea mai indicată.

– Totuşi, dacă vrei să te foloseşti de ingrediente ca să provoci o reacţie mortală, îţi trebuie cunoştinţe de specialitate.

– Într-adevăr, spuse Sandra, apoi făcu o mică pauză. Dumneavoastră v-aţi luat diploma în chimie, nu?

Cathy oftă cu zgomot.

– În chimie *anorganică*. Nu ştiu nimic despre substanţele farmaceutice. Făcu un gest de neputinţă cu braţele. Ceea ce mi-aţi spus mi se pare exagerat. Cel mai mare duşman al tatălui meu a fost antrenorul de fotbal de la Liceul Newtonbrook.

– Cum îl cheamă?

Exasperată, Cathy rosti:

– Glumesc, doamnă detectiv. Nu cunosc pe nimeni care ar fi vrut să-l omoare pe tata.

Sandra privi în depărtare.

– Poate că aveţi dreptate. Uneori ajungi victima propriei meserii. Îi oferi un zâmbet dezarmant. Mă tem că suntem cu toţii uşor înclinaţi să credem în teoria conspiraţiei. Vă rog să mă iertaţi... Şi, încă o dată, îmi pare rău că v-aţi pierdut tatăl. Sincer, *ştiu* prin ce treceţi

– Mulţumesc, spuse Cathy pe ton neutru, deşi mânia nu-i dispăruse din ochi.

– Mai am câteva întrebări, apoi promit că n-o să vă mai deranjez.

Sandra își consultă minicalculatorul.

– Vă spune ceva numele Desalle? Jean-Louis Desalle?

Cathy nu răspunse.

– A fost coleg cu dumneavoastră la Universitatea din Toronto.

– A trecut mult de atunci.

– Într-adevăr. Haideți să mă exprim direct. Când am vorbit cu el, v-a recunoscut numele. Nu Catherine Hobson, ci Catherine Churchill. Și-a amintit și de soțul dumneavoastră, Peter Hobson.

– Numele îmi sună vag cunoscut.

– L-ați mai văzut pe Jean-Louis Desalle de când ați absolvit?

– Doamne, nu. Habar n-am ce-a mai făcut.

– Mulțumesc, doamnă Hobson. Mulțumesc foarte mult. Am terminat, pentru moment.

– Stați puțin. De ce m-ați întrebat de Jean-Louis?

– Pentru că el e medicul a cărui parolă de acces în baza de date a fost spartă.

CAPITOLUL 36

Spirit, simularea sufletului nemuritor al lui Peter Hobson, urmărea în continuare cum evoluează viața artificială a lui Sarkar. Era un proces fascinant.

Nu un joc.

Viață.

Bietul Sarkar, nu avea viziune. Programele lui erau banale. Unele nu produceau decât entităţi automate celulare, altele pur şi simplu creau forme care semănau cu insectele. A, peştişorii albaştri erau impresionanţi, dar nici nu se apropiau de cei adevăraţi. Pe lângă asta, nu peştii au fost forma de viaţă predominantă pe Pământ trei sute de milioane de ani.

Spirit voia mai mult. Mult mai mult. La urma urmei, acum se putea ocupa de situaţii infinit mai complexe decât Sarkar şi avea la dispoziţie tot timpul.

Înainte de a începe însă, petrecu multă vreme gândindu-se la ce anume voia *cu exactitate*.

Apoi, după ce îşi stabili criteriile de selecţie, începu să creeze.

Peter se decise să renunţe la romanele cu Spenser, cel puţin o vreme. Se simţise puţin ruşinat că versiunea Control a sa citea Thomas Pynchon. Cercetând rafturile bibliotecii, găsi un exemplar vechi din *Povestea a două oraşe*, primit de la tatăl său în adolescenţă. Nu ajunsese s-o citească, dar, spre ruşinea lui, nu găsi nici un alt autor clasic în casă. Trecuse de mult vremea când îl pasionau Marlowe şi Shakespeare, Descartes şi Spinoza. Sigur că putea să descarce orice de pe internet – un avantaj al clasicilor: erau un bun public. Dar în ultimul timp petrecuse prea multe ore comunicând cu tehnologia. Acum voia să ţină în mână o carte cu iz de vechime.

Cathy stătea pe canapea, cu cititorul digital în mână. Peter se așeză lângă ea, deschise cartea cu coperte tari și începu să citească:

„Au fost cele mai bune momente, au fost cele mai grele momente, era înțelepciunii, era prostiei, era credinței, era neîncrederii, anotimpul Luminii, anotimpul Întunericului, primăvara speranței, iarna deznădejdii, toate se întindeau în fața ochilor noștri, nimic nu se întrezărea în fața noastră, mergeam cu toții drept în Rai, ne îndreptam cu toții spre Iad."

Peter zâmbi în sinea lui. O fraza demnă de Spirit. A nu trebui să-ți pui frâu gândurilor părea să-i caracterizeze pe morți sau pe scriitorii plătiți la cuvânt.

Nu apucă să mediteze mai departe, pentru că văzu cu coada ochiului că soția lui pusese cititorul deoparte și se uita la el. O privi întrebător.

– Detectiva aia, Philo, a venit iarăși la mine la birou, îi spuse ea, dându-și părul negru după ureche.

Peter închise cartea și-o așeză pe măsuța de lângă canapea.

– Aș vrea să te lase în pace.

– Și eu... Nu pot să spun că-i o femeie rea, pare destul de politicoasă. Dar crede că există o legătură în moartea lui tata și a lui Hans.

Peter mișcă din cap a mirare.

– Tatăl tău a murit din cauza unui anevrism, sau ceva asemănător.

– Așa am crezut și eu. Dar ea spune că e posibil să fi fost ucis. Lua un medicament antidepresiv, fenelzin, și...

– Rod lua un antidepresiv?

– M-am mirat și eu. Detectivul zice că a mâncat ceva ce n-ar fi trebuit și că i-a crescut tensiunea peste limitele normale. Cu boala lui, atât a fost de-ajuns ca să moară.

– Sunt convins c-a fost un accident. N-a fost atent sau a înțeles greșit recomandările doctorului.

– Tata era foarte meticulos, știi bine. Detectivul Philo crede că i-a fost falsificată comanda la restaurant.

– Serios? întrebă Peter sceptic.

– Așa zice ea.

Cathy făcu o pauză, apoi îl întrebă:

– Îl mai știi pe Jean-Louis Desalle?

– Jean-Louis... vrei să spui Anevrism?

– Anevrism?

– Așa era poreclit la universitate. Avea niște vene foarte proeminente pe frunte, parcă era în pragul unui anevrism. Peter se uită pe geam. Anevrism Desalle. Doamne, nu m-am mai gândit la el de ani de zile. Oare ce s-o fi ales de el?

– E doctor. Cineva, se pare, s-a folosit de contul lui să acceseze fișa medicală a lui tata.

– Ce-ar fi putut avea Anevrism împotriva lui? La naiba, nici măcar nu se cunoşteau.

– Detectivul crede că s-a folosit altcineva de contul lui.

– A!

– Şi încă ceva. Femeia asta ştie de mine şi de Hans.

– Tu i-ai spus?

– Nu, normal că nu. Nu-i treaba ei. Altcineva a informat-o.

Peter scoase un oftat.

– Am bănuit eu că ştiu toţi colegii tăi. Lovi cu palma braţul canapelei. Fir-ar a dracului de treabă!

– Crede-mă, sunt la fel de stânjenită ca tine.

– Ştiu. Iartă-mă.

Cathy rosti cuvintele cu prudenţă, prospectând terenul:

– Mă tot întreb cine i-ar fi putut ucide pe Hans şi pe tata.

– Ai vreo idee?

Ea îl privi prelung, apoi îl întrebă pur şi simplu:

– Tu ai fost, Peter?

– *Poftim?*

Cathy înghiţi cu greutate.

– Tu ai pus la calea uciderea lor, Peter?

– Nu-mi vine să cred.

Ea îl privi în continuare, dar nu mai spuse nimic.

– Cum poţi să mă întrebi aşa ceva?

Dădu uşor din cap. Faţa ei deveni o mască de senzaţii amestecate: emoţia provocată de întrebarea pusă lui Peter, teama de răspunsul lui, ruşinea de propria bănuială, furia înăbuşită.

– Nu ştiu, rosti ea, cu glas tremurat. Numai că... tu aveai motive.

– Poate în cazul lui Hans, dar al tatălui tău?

Peter ridică braţele.

– Dacă i-aş omorî pe toţi cei pe care-i consider idioţi, am fi clădit deja grămezi de cadavre.

Cathy tăcu.

– În plus, continuă Peter, simţind nevoia să spargă liniştea, multor soţi cred că le-ar fi plăcut să-l vadă pe Hans mort.

Cathy se uită în ochii lui.

– O fi adevărat ce spui, dar nici unul n-ar fi vrut să-l omoare pe tata.

– Poliţista aia cretină te transformă într-o paranoică. Îţi jur, nu l-am ucis pe tatăl tău, nici pe – rosti numele printre dinţii încleştaţi – Hans.

– Dar, dacă detectivul are dreptate, cineva le-a aranjat moartea.

– În nici un caz eu. Iisuse, ce fel de om crezi că sunt?

– Iartă-mă, spuse Cathy. Ştiu că n-ai fi în stare de aşa ceva. Numai că... cineva în postura ta ar fi putut-o face... adică altcineva în afară de tine.

– Iar eu îţi spun că... Dumnezeule!

– Ce este?

– Nimic.

– Nu, s-a întâmplat ceva. Spune-mi.

Peter era deja în picioare.

– Mai târziu. Acum trebuie să vorbesc cu Sarkar.

– Cu Sarkar? Crezi că el e vinovatul?

– Nu, Doamne ferește! Nu Hans a scris *Versetele satanice*.

– Dar...

– Trebuie să plec. Mă întorc târziu.

Peter își luă haina și se îndreptă spre ușă.

Merse cu mașina pe Post Road, spre Bayview. Activă telefonul din mașină și apăsa tasta de apelare rapidă cu numărul de acasă al lui Sarkar. Răspunse soția lui:

– Alo?

– Bună, Raheema. Sunt Peter.

– Peter! Ce surpriză plăcută!

– Mulțumesc. Sarkar e-acasă?

– E jos, se uită la meciul de hochei.

– Pot să-l chemi, te rog? E foarte important.

– Păi, nu *mă* bagă în seamă niciodată când se uită la meci, răspunse Raheema, cam tristă. Așteaptă puțin.

Într-un sfârșit, Peter auzi vocea lui Sarkar:

– E șase la șase, în prelungiri. Sper că e foarte important.

– Îmi cer scuze, dar uite ce e. Ai citit în ziar despre cadavrul ăla mutilat? Acum câteva săptămâni?

– Cred că da.

– Era unul din colegii lui Cathy.

– Vai de mine!

– Şi...

Peter se opri.

– Da?

E cel mai bun prieten al tău, îşi zise el. *Cel mai bun prieten*. Îl cuprinse o senzaţie de greaţă. Luaseră cina împreună de atâtea ori, stătuseră faţă în faţă, şi trebuia să i-o spună la telefon?

– Cathy a avut o aventură cu el.

– Serios? Sarkar era şocat.

– Da, îngăimă Peter.

– Nasol, spuse Sarkar. Nasol.

– Ştii că tatăl lui Cathy a murit nu demult?

– Sigur că da. Mi-a părut foarte rău.

– Eu nu sunt sigur că pot spune la fel, rosti Peter, oprind maşina la semafor.

– Ce vrei să spui?

– Se bănuieşte că şi moartea lui a fost tot crimă.

– Crimă!

– Da. Şi colegul, şi tatăl lui Cathy, ucişi.

– *A'udhu billah*.

– N-am făcut-o eu.

– Sigur că nu.

– Dar aş fi vrut să moară amândoi, într-un fel. Şi...

– Eşti suspect?

– Probabil.

– Dar nu tu eşti criminalul.

– Nu, cel puţin nu persoana mea.

– Nu per... Vai de mine!

– Exact.

– Ne vedem la Mirror Image, spuse Sarkar şi închise.

Peter porni maşina şi schimbă banda.

Peter locuia mai aproape de Mirror Image decât Sarkar. În plus, plecase de acasă mai repede, aşa că îl aşteptă o jumătate de oră bună, în parcarea în care nu se mai afla decât o maşină.

Sarkar îşi opri Toyota lângă Mercedesul lui. Peter era afară, proptit de uşa pasagerului.

– A câştigat Leafs. Am auzit pe drum.

Irelevant. Sarkar încerca să calmeze situaţia. Peter înclină din cap, acceptând informaţia.

– Deci crezi că... una dintre simulări...?

Lui Sarkar îi era frică să-şi dezvăluie gândul.

Peter făcu semn din cap că da.

– E o posibilitate.

Porniră amândoi spre intrarea de sticlă de la Mirror Image. Sarkar apăsă cu degetul mare pe cititorul de amprente.

– Se pare că există dovezi că fişa medicală a socrului meu a fost accesată prin contul unui fost coleg de-al meu de la universitate.

– Aha.

Străbăteau un coridor interminabil.

– Dar ar fi fost nevoie de parola lui.

– La Universitatea din Toronto, pentru autentificare, tastezi numele de familie precedat de inițiala prenumelui. La parolă, cea prestabilită în prima zi de cursuri e numele de familie citit în sens invers. Ți se spune s-o schimbi, dar există câte-un imbecil care-o lasă așa. Dacă una dintre simulările mele a căutat o cale de a pătrunde în baza de date medicală, poate c-a încercat cu numele studenților pe care-i cunoșteam pe-atunci, verificând dacă vreunul ei și-a păstrat autentificarea și parola.

Ajunseră în laboratorul lui Sarkar. El atinse cu degetul alt cititor de amprente. Se auziră declicurile încuietorilor. Ușa masivă se deschise imediat.

– Deci trebuie să dezactivăm simulările, spuse Sarkar.

Peter se încruntă.

– Ce-i? întrebă Sarkar.

– Nu cred... Nu cred că vreau să le dezactivăm. Numai o simulare e vinovată. Nu trebuie să sufere și celelalte.

– N-avem timp să ne jucăm de-a detectivii, Peter. Trebuie să le oprim, înainte ca vinovatul să ucidă din nou.

– Dar va mai ucide? Știu de ce l-a omorât pe Hans și, cu toate că eu n-aș fi făcut-o, nu pot să spun cu mâna pe inimă că-mi pare rău de moartea lui. Înțeleg chiar de ce l-a omorât pe socrul meu. Dar nu mai e

altcineva pe care să-l vreau mort. Or mai fi câțiva care mi-au făcut rău sau mi-au făcut viața mizerabilă într-o anumită perioadă, dar nu vreau să-l văd mort pe nici unul dintre ei.

Sarkar se prefăcu că-i trage o palmă.

– Trezește-te, Peter. Ar fi o crimă să nu oprim simulările.

– Ai dreptate, îl aprobă Peter, înclinând din cap. E vremea să le scoatem din priză.

CAPITOLUL 37

Sarkar își pocni degetele, agitat. Mută taburetul în fața consolei calculatorului principal și vorbi în microfon:

– Conectare.

– Numele? întrebă calculatorul.

– Sarkar.

– Bună, Sarkar. Comandă?

– Ștergere multiplă, fără mesaje de avertizare: toate fișierele din subdirectoarele Control, Spirit, Ambrotos.

– Confirmi ștergerea?

– Da.

– Comandă neexecutată. Fișierele sunt protejate la scriere.

– Atribute, toate fișierele și subdirectoarele specificate anterior, anulează protecția la scriere.

– Atributele sunt protejate de o parolă.

– Parola: Abu Yusuf.

– Parolă incorectă.

Sarkar se întoarse spre Peter.

– Asta-i singura parolă pe care am folosit-o recent.

Peter ridică din umeri.

– Mai încearcă o dată.

– Parola: Abu Yusuf. O citi pe litere.

– Parolă incorectă.

– Cine a parolat fişierele?

– Hobson, Peter G., răspunse calculatorul.

Inima lui Peter începu să bată nebuneşte.

– Oh, la naiba!

– Afişează jurnalul utilizatorului Hobson, Peter G., ceru Sarkar.

Pe ecran apăru o listă de date şi ore. Sarkar lovi masa cu palma.

– Vezi? Nod nouă-nouă-nouă? Mod diagnostic. A fost folosit contul tău, dar accesat din interior. Din interiorul sistemului.

– *Drace!* Peter se aplecă şi vorbi în microfon. Conectare.

– Nume?

Fobson.

– Bună, Peter. Să închei cealaltă sesiunea a ta?

– Care sesiune?

– Eşti conectat aici la nodul zero-zero-unu, dar şi la nodul nouă-nouă-nouă.

Sarkar se aplecă în față.

– Da, răspunse Peter. Absolut. Încheie sesiunea de la nodul nouă-nouă-nouă.

– Deconectare imposibilă.

– La dracu'! se înfurie Peter. Poate sesiunea a doua s-o anuleze pe prima?

– Nu. Cea mai recentă are prioritate.

– Bine, spuse Peter, frecându-și mâinile. Directoare de referință și fișierele precizate anterior de Sarkar. Deblocare atribute.

– Parola?

– Parola: Mugato.

– Parolă incorectă.

– Parola: Sybok.

– Parolă incorectă.

– Fir-ar să fie! strigă Peter, uitându-se la Sarkar. Astea sunt singurele parole pe care le folosesc.

– Nu ne lasă să le ștergem, constată Sarkar și oftă.

– Putem închide sistemul?

Sarkar răspunse cu un semn afirmativ din cap și vorbi la microfon:

– Inițiază închiderea sistemului.

– Lucrări în desfășurare. Confirmi ștergerea?

– Da. Inițiază închiderea.

– Parola?

– Parola: Abu...

Luminița roșie a microfonului se stinse. Sarkar lovi din nou consola cu palma.

– Au oprit sistemul de recunoaştere a vocii.

– Iisuse!

– E o prostie, spuse Sarkar, nervos. Încă putem să scoatem calculatorul din priză.

Luă telefonul şi formă un număr de interior din trei cifre.

– Serviciul tehnic, răspunse o voce de femeie.

– Bună ziua. Ştiu că este târziu, dar sunt doctor Muhammed Sarkar. Avem o mică problemă aici sus. Vreau să întrerupi curentul în laborator.

– Să-l întrerup, domnule?

– Exact.

– Bine, spuse femeia. O să dureze câteva minute. Dar ştiţi că în departamentul dumneavoastră există o UPS... adică o sursă de curent care nu se poate întrerupe. Sistemul o să ruleze pe baterii o vreme.

– Câtă vreme?

– Dacă sunt pornite toate calculatoarele, numai şase-şapte minute, suficient să permită transferul de informaţii.

– Poţi să deconectezi sursa?

– Sigur, dacă doriţi. Trebuie scoasă din priză, nu pot s-o opresc de aici. Sunt singură de serviciu acum. Poate să vină cineva s-o deconecteze mâine?

– E o urgenţă. Nu poţi să vii să ne arăţi cum să procedăm? Am un prieten cu mine, în caz că ai nevoie de ajutor.

– Ba da. Vrei să întrerup curentul înainte de a urca?

– Nu, o să-l întrerupem după ce deconectăm sursa.

Sarkar acoperi receptorul cu mâna şi-i spuse lui Peter:

– Asta înseamnă că sistemul o să se stingă brusc, fără avertizarea simulărilor.

Peter înclină aprobator din cap.

– Cum doriţi, domnule, spuse femeia de la tehnic. Vin la dumneavoastră în câteva minute.

Sarkar puse telefonul jos.

– Ce-o să faci după ce se ia curentul? îl întrebă Peter.

Sarkar era deja pe podea, încercând să dea la o parte un panou de acces de sub consola calculatorului. Scot *drive*-urile optice şi le conectez la un banc de testare. Pot să citesc datele bit cu bit, la nevoie, cu laser Norton, aşa că...

Sună telefonul.

– Vrei să răspunzi tu? îl rugă Sarkar pe Peter, în timp ce se lupta cu un şurub încăpăţânat.

Mesajul de pe ecranul videotelefonului anunţa că e o convorbire audio. Peter ridică receptorul:

– Alo?

Câteva secunde de zgomot static, apoi o voce clar sintetizată:

– Salut.

Peter simți cum se înroșește de furie. Ura solicitările telefonice făcute prin calculator. Se pregătea să trântească receptorul când auzi următorul cuvânt:

– Pe...ter.

Într-o fracțiune de secundă, îi trecu prin cap că, și dacă apelul calculatorului se baza pe o carte de telefon online, nimeni n-avea cum să știe că el poate fi găsit aici. Se opri brusc și duse receptorul înapoi la ureche.

– Cine-i la telefon? întrebă. Se uită la luminile aparatului. Nu era un apel transferat din interiorul firmei, ci venea de pe o linie exterioară.

– Sunt tu, veni răspunsul sec, automat.

Peter se uită la receptorul din mână ca la o reptilă.

Auzi apoi mai multe cuvinte, fiecare urmat de un zgomot static de scurtă durată:

– Doar nu te așteptai să stăm cuminți în stația aia mică de lucru?

Angajata de la serviciul tehnic sosi peste câteva minute cu o trusă de scule. Sarkar ridică privirea spre ea. Peter observă că prietenului său i se citea tulburarea pe față.

– Sunteți pregătiți? întrebă ea.

– Păi, nu. Îmi pare rău că te-am făcut să vii până aici. Nu mai vrem să deconectăm sursa, nici să întrerupem curentul.

Femeia îl privi surprinsă.

– Cum doriţi.

Înclină din cap şi plecă. Peter şi Sarkar se priviră şocaţi.

– Am dat de dracu', nu-i aşa? întrebă Peter, într-un sfârşit.

Sarkar îl aprobă.

– La naiba! La naiba cu toate!

O pauză lungă, apoi:

– N-avem cum să le oprim, acum că au şters-o pe internet, nu?

Sarkar scutură din cap.

– Şi ce facem?

– Nu ştiu. Nu ştiu.

– Dacă am şti care simulare e autoarea crimelor, poate c-am găsi o cale s-o izolăm. Dar cum dracu' ne dăm seama?

– După moralitate.

– Poftim?

– Ai auzit de Lawrence Kohlberg?

Peter făcu semn din cap că nu.

– Psihologul care a cercetat raţionarea pe baze morale în anii '60. L-am studiat când am lucrat la un sistem expert pentru Institutul de Psihiatrie Clarke.

– Ce-i cu el?

– Tot necazul nostru este o problemă de moralitate – de ce se comportă o versiune de-a ta diferit de celelalte două. Ca să afli vinovata trebuie să studiezi natura moralităţii umane.

Peter nu asculta decât cu o ureche.

– Nu mai putem face nimic altceva ca să ştergem simulările?

– Acum, că au fugit pe internet, nu, răspunse Sarkar. Probabil ai dreptate: ne-ar fi de folos să aflăm care e simularea vinovată. Dă-mi voie să-ţi pun o întrebare.

– Care?

Sarkar stătu puţin pe gânduri, străduindu-se să-şi amintească ceva.

– Să zicem că soţia cuiva e în pragul morţii, dar poate fi salvată de un medicament care costă douăzeci de mii de dolari.

– Ce are asta de-a face cu noi?

– Taci şi-ascultă. E unul dintre scenariile test ale lui Kohlberg. Să presupunem că soţul reuşeşte să strângă numai jumătate din sumă, dar farmacistul refuză să-i elibereze medicamentul, deşi îi promite că-i va aduce şi cealaltă jumătate. Soţul fură atunci medicamentul pentru a salva viaţa soţiei sale. Din punct de vedere moral, gestul său e corect sau greşit?

Peter se încruntă.

– Normal că e corect.

– Dar *de ce?* Asta-i cheia.

– Nu... Nu ştiu. Pur şi simplu aşa e.

– Probabil că fiecare simulare ar găsi un motiv diferit. Kohlberg a stabilit şase niveluri de moralitate. În stadiul cel mai de jos, comportamentul nostru

moral e cel care evită pedeapsa. La cel mai de sus, în care Kohlberg i-a încadrat pe titanii moralei, ca Gandhi și Martin Luther King, comportamentul moral se bazează pe principii etice abstracte. În acest stadiu, legile externe împotriva furtului își pierd relevanța; propriul tău cod moral internalizat îți dictează că viața unui semen cântărește mai mult decât repercusiunile pe care le-ai suferi din cauza furtului.

– Păi, asta cred și eu.

– Mahatma Hobson, îl zeflemisi Sarkar. Simularea Control ar gândi, probabil, la fel. Dar Kohlberg a descoperit că stadiul de dezvoltare morală al ucigașilor e inferior celui în care sunt încadrați semenii de aceeași vârstă și cu același coeficient de inteligență ca al lor. Poate că Ambrotos se află la nivelul cel mai de jos, nivelul unu, de evitare a pedepsei.

– De ce?

– Nemuritorul va trăi veșnic, dar poate să-și petreacă veșnicia în închisoare. Condamnarea la închisoare pe viață ar fi o sentință înspăimântătoare pentru el.

– Dar cât de des se dau astfel de condamnări grele? Știi proverbul: „Nu face rău, dacă nu ești în stare să suferi răul." Ambrotos se gândește că poate comite *orice* infracțiune, pentru că *poate* suporta consecințele.

– Bine precizat. Dar eu tot cred că el e vinovatul. Se spune că timpul vindecă rănile, dar, dacă ai știi că

trăiești o veșnicie, ai vrea să elimini tot ce ți-ar întuneca mintea secole la rând.

– Nu cred. Uite, dacă pentru mine crima e o infracțiune îngrozitoare, atunci nu ar fi ea de neconceput – atrocitatea atrocităților – pentru o versiunea de-a mea care știe că viața ei nu are sfârșit?

Sarkar oftă.

– Poate. Cred că avem amândoi dreptate. Dar cum rămâne cu Spirit? Și dezvoltarea lui morală poate fi încadrată la nivelul cel mai de jos. Deși e mort, nu i-am simulat nici raiul, nici iadul. Așa că e posibil să se creadă în purgatoriu. Dacă se poartă frumos, cine știe, ajunge în rai. În al doilea stadiu al lui Kohlberg, actele morale sunt cele care aduc recompense.

Peter scutură din cap.

– Eu nu cred în rai și iad.

Sarkar încercă o altă abordare.

– Păi, atunci gândește-te la asta: omorul e o crimă pasională, iar pasiunea e un eșec al trupului. Elimină sexul din psihicul uman și elimini orice motiv de a ucide un Don Juan. Asta ar susține nevinovăția lui Spirit și, prin procesul eliminării, vinovăția lui Ambrotos.

– Poate. Pe de altă parte, Spirit *știe* că există viață după moarte, în virtutea existenței lui. Deci, pentru el, omorul nu ar fi o infracțiune odioasă, ca pentru Ambrotos, pentru că victima nu dispare cu totul. Așa că el ar putea ucide mult mai liniștit.

Sarkar scoase un oftat de frustrare.

– Ce spui tu e valabil în ambele sensuri. Nu mai avem ce face aici, spuse el, uitându-se la ceas. De fapt, nu cred că mai avem ce face *nicăieri*.

Stătu să cumpănească puțin, apoi spuse iar:

– Du-te acasă. Mâine e sâmbătă. Trec pe la tine la zece dimineața și vedem atunci ce facem mai departe.

Peter dădu din cap obosit.

– Dar, mai întâi...

Sarkar își căută portofelul, scoase din el două bancnote de cincizeci de dolari și i le întinse lui Peter.

– Ce-i asta?

– Suta de dolari pe care mi-ai împrumutat-o sâmbăta trecută. Vreau să fiu sigur că simulările nu au motive să se lege de mine. Înainte de-a pleca, trimite-le un mesaj pe internet și spune-le că ți-am dat banii înapoi.

NET NEWS DIGEST

Un grup de demonstranți a anunțat ieri, spre seară, că Florida SeaWorld, ultimul institut american care ține delfini în captivitate, le-a refuzat cererea de a încerca să stabilească dacă delfinii au suflet.

George Hendrix, 27 de ani, un creștin renăscut, i-a dat astăzi în judecată pe

părinţii lui, Daniel şi Kim Hendrix, ambii de 53 de ani, la tribunalul din Dayton, Ohio. Motivul este că, nebotezându-l pe fratele lui, Paul, decedat anul trecut, la 24 de ani, în urma unui accident de maşină, părinţii lui se fac vinovaţi de neglijenţă şi abuz, întrucât i-au împiedicat sufletul să ajungă în rai.

Cercetările suplimentare făcute la Haga, Olanda, au arătat că undele sufletelor care ies din trup se deplasează într-o direcţie specifică. „La început, am crezut că fiecare undă pleacă într-o direcţie diferită, dar asta a fost înainte de a ţine seama de momentul zilei în care moare un om, a declarat profesorul de bioetică Maarten Lely. Acum se pare că toate undele călătoresc în aceeaşi direcţie, aproximativ spre constelaţia Orion."

Astăzi, Germania a devenit prima ţară din lume în care este considerată ilegală intervenţia în deplasarea sufletelor care ies din trupurile decedaţilor. În

Franţa, Marea Britanie, Japonia şi Mexic au loc, în prezent, dezbateri similare.

Rata sinuciderilor din rezervaţiile indienilor din America şi Canada şi din cele trei mari ghetouri din Statele Unite a atins, luna trecută, maxima din ultimii cinci ani. În biletul lăsat de un sinucigaş din Los Angeles apare o temă recurentă: „Există ceva după această viaţă. Nu poate fi mai rău decât aici."

CAPITOLUL 38

Când Peter se întoarse acasă, Cathy stătea pe pat, întinsă pe spate, cu ochii la tavan. Monitorul Hobson îi arătă că e trează, deci putea să facă zgomot.

– Peter? îl strigă ea.

– Hmm?

– Ce s-a întâmplat în seara asta?

– A trebuit să mă întâlnesc cu Sarkar.

Cathy vorbi cu glas stăpânit:

– Ştii cine l-a omorât pe tata? Pe Hans?

Peter vru să spună ceva, dar se opri.

– Încrederea, rosti soţia lui, răsucindu-se spre el, e o stradă cu două sensuri. Făcu o pauză. Ştii cine i-a omorât?

– Nu, repetă Peter în timp ce-şi scotea şosetele, apoi adăugă: nu ştiu sigur.

– Dar bănuieşti pe cineva?

Peter nu avu curajul să-i răspundă. Se limită să încline din cap.

– Pe cine?

– E doar o presupunere. Pe lângă asta, nici măcar nu suntem siguri că tatăl tău a fost ucis.

– Pe cine? repetă Cathy fermă.

Peter scoase un oftat.

– O să-mi ia ceva timp ca să-ţi explic.

Îşi scoase cămaşa.

– Sarkar şi cu mine am făcut... cercetări în domeniul inteligenţei artificiale.

Faţa ei, cu unde gri-albastre în lumina slabă, avea o expresie impasibilă.

– Sarkar a făcut trei copii ale minţii mele într-un calculator.

– Vrei să spui sisteme experte? îl întrebă soţia lui cu glas uşor surprins.

– Mai mult decât atât. Mult mai mult. Mi-a copiat fiecare neuron, fiecare reţea. Practic, sunt copii fidele ale personalităţii mele.

– Nu ştiam că e posibil.

– E încă la nivel de experiment, dar, da, e posibil. Sarkar e autorul tehnicii.

– Dumnezeule! Şi crezi că una dintre aceste... copii e criminalul?

– Poate, răspunse Peter în șoaptă.

Cathy făcu ochi mari, îngroziți.

– Dar... Dar... de ce-ar face copiile minții tale un lucru pe care tu nu l-ai face?

Peter era deja în pijama.

– Pentru că două dintre ele nu sunt, de fapt, copii. Am eliminat din ele fragmente din personalitatea mea. Poate că, din greșeală, le-am șters pe cele responsabile cu moralitatea umană. Se așeză pe marginea patului. Crede-mă, eu n-aș omorî pe nimeni. Nici pe Hans. Deși o parte din mine a vrut să-l vadă mort.

– Și tata? întrebă Cathy cu amărăciune. Și pe el a vrut să-l vadă mort o parte din tine?

Peter scutură din umeri.

– Ei?

– Păi, niciodată nu mi-a plăcut de el. Dar, nu, până nu demult, n-am avut nici un motiv să-l urăsc. Totuși... mi-ai povestit despre ședințele tale de terapie. Te-a făcut să suferi când erai mai tânără. Să nu mai ai încredere în tine.

– Și una dintre copii l-a ucis din cauza asta?

Aceiași umeri se ridicară în semiîntuneric.

– Oprește-le dracului, spuse Cathy.

– Nu putem. Am încercat. Au evadat pe internet.

– Dumnezeule! rosti ea, adunând toată groaza și furia ei într-un singur cuvânt.

O vreme, nu-și mai spuseră nimic. Ea se trase de lângă el. Peter o privi, încercând să descifreze amestecul

de sentimente de pe fața ei. Într-un sfârșit, cu voce tremurată, Cathy întrebă:

– Mai e cineva pe care ai vrea să-l vezi mort?

– Sarkar mi-a pus aceeași întrebare, răspunse el iritat. Nu.

– Dar... Dar pe mine?

– Pe tine? Evident că nu.

– Te-am rănit.

– Da. Dar nu vreau să mori.

Vorbele lui n-o liniștiră.

– Peter, cum ai putut face o prostie așa de mare?

– Nu știu... Nu asta am urmărit noi.

– Cum rămâne cu detectivul?

– Ce-i cu ea?

– Ce-o să se întâmple când o să se apropie de adevăr? O să vrei să moară și ea?

A doua zi dimineața, Sarkar ajunse la ei la zece și un sfert. Stăteau toți trei pe scaun și ciuguleau cornulețe stătute.

– Deci, ce facem acum? întrebă Cathy, cu brațele încrucișate la piept.

– Mergem la poliție, răspunse Sarkar.

– Ce? strigă Peter, șocat.

– Mergem la poliție, repetă Sarkar. Am scăpat lucrurile de sub control. Avem nevoie de ajutorul lor.

– Dar...

– Sunăm la poliţie. Le spunem adevărul. E un fenomen nou. Nu ne-am aşteptat la consecinţele lui. Asta o să le spunem.

– Dacă faci asta, o să suferim repercusiunile, spuse Cathy încet.

– Aşa-i, o aprobă Peter. O să fim acuzaţi.

– De ce ? N-am făcut nimic rău.

– Glumeşti? îl certă Peter. Pot să fiu acuzat de omor. Sau de complicitate la crimă. Iar tu, de neglijenţă criminală.

Sarkar făcu ochii cât cepele.

– Negl...

– Ca să nu mai zic de legea împotriva hackerilor, interveni Cathy. Dacă am înţeles corect, ai creat un software care a scăpat de sub control şi pătrunde în calculatoarele altora, furând resurse. Asta-i o infracţiune gravă.

– Dar n-am vrut să facem nici un rău, se apără Sarkar.

– Procurorul o să ne strângă cu uşa, rosti Peter. Un bărbat şi cel mai bun prieten al lui creează un software care-i omoară pe oamenii antipatizaţi de bărbat. Suficient să discrediteze orice argument că nu asta am avut de gând. Mai ţii minte cazul Consolidated Edison? Statut Frankenstein. Cei care vor să profite de pe urma tehnologiei trebuie să răspundă de consecinţele neprevăzute.

– Astea sunt legi americane, protestă Sarkar.

– Cred că tribunalul canadian ar adopta un principiu similar, spuse Cathy.

– Orice-ar fi, simulările trebuie oprite.

– Da, aprobă ea.

Sarkar se uită la Peter.

– Pune mâna pe telefon. Sună la 911.

– Dar ce poate să facă poliția?

Peter ridică brațele neputincios.

– Aș fi de acord să sun, dacă ar avea ce măsuri să ia.

– Ar putea ordona blocarea internetului, sugeră Sarkar.

– Glumești? Numai Serviciul de Informații sau Poliția Regală ar putea ordona așa ceva și fac pariu c-ar trebui să invoce Legea Marțială ca să suspende accesul la informații pe scară largă. Între timp, dacă simulările au ajuns în Statele Unite? Dacă au trecut oceanul? N-avem cum să curățăm internetul.

– Probabil că ai dreptate, spuse Sarkar și înclină aprobator din cap.

Se lăsă liniștea.

– Nu puteți să le ștergeți singuri? întrebă Cathy după câteva minute.

Amândoi o priviră nerăbdători.

– Știți la ce mă refer. Să scrieți un virus care să le depisteze și să le distrugă. Mi-aduc aminte de un vierme de pe când eram studentă. În două zile s-a răspândit în toată lumea.

Sarkar se lumină la față.

– Se poate, zise el, se poate.

– La urma urmei, spuse și Peter, simulările sunt uriașe. N-ai cum să nu le găsești.

Sarkar dădea întruna din cap.

– Un virus care să verifice toate fișierele mai mari de, să zicem, zece gigabaiți... Ar putea să caute două sau trei tipare de bază din rețelele tale neurale. Dacă le-ar găsi, ar șterge fișierul. Da, da. Cred c-aș putea scrie așa un virus. Catherine, ești un geniu!

– Cât ar dura să-l scrii? întrebă Peter.

– Nu sunt sigur. N-am mai scris un virus până acum. Vreo două zile.

– Haideți să ne rugăm să meargă, spuse Peter.

Sarkar se uită la el.

– Eu mă închin cu fața la Mecca de cinci ori pe zi. Poate că ne-ar fi de folos dacă și voi v-ați ruga într-adevăr. Se ridică de pe scaun. Ar fi mai bine să plec. Am foarte mult de lucru.

CAPITOLUL 39

Peter se tot pregătea în gând pentru întâlnirea inevitabilă. Cu toate astea, de câte ori auzea interfonul, îi tresălta inima în piept. Primele dăți, fusese alarmă falsă. Dar acum...

– Peter, auzi el vocea secretarei, inspector Philo de la Poliţia Metropolitană doreşte să te vadă.

Trase aer adânc în piept, îşi ţinu respiraţia câteva secunde, apoi expiră prelung.

– Spune-i doamnei să intre, te rog.

Se aştepta să poarte uniformă. Dar când se deschise uşa şi Alexandria Philo intră la el în birou, văzu că purta o jachetă gri, pantaloni asortaţi şi o bluză de mătase de culoarea cafelei. În urechi avea cercei verzi. Era roşcată, tunsă scurt, şi avea ochi verzi, strălucitori. Şi era înaltă. În mână ţinea o servietă diplomat.

– Bună ziua, doamnă, o salută Peter, ridicându-se şi întinzându-i mâna.

– Bună ziua, îi răspunse Sandra, scuturându-i mâna cu fermitate. Să înţeleg că mă aşteptaţi?

– Ăăă... ce vreţi să spuneţi?

– V-am auzit fără să vreau când aţi vorbit cu secretarul dumneavoastră. Aţi spus: „Spune-i doamnei să intre, te rog.“ Dar ea nu vă spusese prenumele meu şi nici nu v-a sugerat în vreun fel că aş fi femeie.

Peter zâmbi.

– Sunteţi foarte pricepută. Soţia mea mi-a spus câte ceva despre dumneavoastră.

– Înţeleg, spuse Sandra, apoi tăcu şi rămase în aşteptare, privindu-l.

– Dar să ştiţi că şi eu mă pricep la meseria mea, adăugă Peter, râzând. Am de-a face de multe ori cu

reprezentanţi ai guvernului, toţi bine instruiţi în comunicarea interpersonală. Va trebui să aplicaţi şi alte metode în afară de tăcerea prelungită ca să mă faceţi să vorbesc.

Sandra râse la rândul ei. La început, lui Peter nu i se păru frumoasă. Dar când râdea, era chiar foarte atrăgătoare.

– Vă rog să luaţi loc, doamnă Philo.

Ea zâmbi şi se aşeză. Îşi netezi pantalonii, de parcă ar fi purtat fustă. Şi Cathy avea acelaşi obicei.

– Doriţi o cafea? întrebă Peter, după un scurt moment de linişte. Sau un ceai?

– Cafea, mulţumesc. Două linguriţe de zahăr şi două de frişcă, răspunse Sandra, oarecum stânjenită. Acum urmează partea care nu-mi place deloc.

Peter se îndreptă spre aparatul de cafea.

– Vă rog, spuneţi-mi Peter.

– Peter, zâmbi ea din nou. Nu-mi place cum sunt tratate persoanele implicate într-un caz ca al meu. Noi, poliţiştii, deseori hărţuim oamenii din cauza bunelor maniere sau a principiului presupusei nevinovăţii.

Îi oferi cafeaua.

– Deci, doctor... începu Sandra, apoi se corectă surâzând. Peter, o să-ţi pun câteva întrebări. Sper să înţelegi că nu fac altceva decât să-mi exercit meseria.

– Bineînţeles.

– După cum ştii, unul dintre colegii de serviciu ai soţiei tale a fost ucis.

– Da, a fost un adevărat șoc, spuse Peter, înclinând din cap.

Sandra se uită la el cu capul lăsat pe-o parte.

– Îmi cer scuze, continuă el, nedumerit. Am spus ceva ce nu trebuia?

– A, nu. Numai că probele arată că victima a fost imobilizată cu o armă paralizantă. Expresia ta „un adevărat șoc“ mi-a sunat ciudat. Iartă-mă, se scuză Sandra, dar în meseria mea devii foarte suspicios cu timpul. Ai folosit vreodată o asemenea armă? întrebă ea, după o pauză.

– Nu.

– Deții o asemenea armă?

– Sunt ilegale în Ontario. Numai poliția are voie să le folosească.

– Dar se pot cumpăra fără probleme în New York sau Quebec.

– Nu, n-am folosit niciodată o armă paralizantă.

– Îmi pare rău că a trebuit să întreb.

– Afurisita asta de meserie, comentă Peter.

– Exact. Ai cunoscut-o pe victimă?

Peter se strădui să pară nonșalant.

– Pe Hans Larsen? Sigur că da. L-am cunoscut... I-am cunoscut pe aproape toți colegii lui Cathy, fie la întâlniri prietenești, fie la petrecerile de Crăciun de la firma lor.

– Ce părere aveai despre el?

– Despre Larsen? Peter sorbi din cafea. Un ticălos.

– Se pare că mai mulţi oameni aveau aceeaşi părere. Deşi unii mi l-au lăudat.

– Cred că e valabil pentru toată lumea.

– Cam aşa. Uite ce e, Peter, spuse Sandra, după o clipă de linişte, eşti un tip de treabă. Nu vreau să-ţi trezesc amintiri triste. Dar ştiu că soţia ta şi Hans...

– Da. Dar asta a fost cu multă vreme în urmă.

Sandra zâmbi.

– Într-adevăr. Dar soţia ta ţi-a spus nu demult.

– Şi acum Larsen e mort.

– Şi acum Larsen e mort, repetă Sandra şi dădu din cap o dată.

– Doamnă Philo...

– Poţi să-mi spui Sandra.

– Sandra.

Stăpâneşte-te, îşi zise Peter. Sarkar o să termine de scris virusul azi sau mâine. O să se termine totul cât de repede.

– Dă-mi voie să-ţi spun ceva, Sandra. Sunt un om paşnic. Nu-mi plac luptele şi boxul. N-am mai lovit pe nimeni din copilărie. Nu am dat niciodată în soţia mea. Dacă aş avea un copil, nu l-aş bate.

Se opri să mai soarbă din cafea. Oare spusese destul? L-ar ajuta să continue? *Ţine-ţi firea, pentru Dumnezeu. Controlează-te.* Dar nu voia decât să-i spună adevărul despre sine. Nu despre copiile lui afurisite, ci despre el, cel în carne şi oase.

– Cred... cred că mare parte dintre problemele omenirii sunt determinate de violență. Dacă ne batem copiii, îi învățăm că există momente când au voie să dea în alții, apoi suntem șocați să descoperim că, după ce au crescut, nu li pare anormal să-și lovească soția. Sandra, eu nu sunt în stare să omor nici o muscă. Le prind cu paharul și le scot afară. Mă întrebi dacă l-am omorât pe Larsen. Iar eu îți spun cu mâna pe inimă că am fost într-adevăr furios pe el, l-am urât, dar crima sau tortura fizică nu-mi stau în caracter. Pur și simplu, n-aș face așa ceva.

– Și nici nu ți-ar trece prin cap?

Peter își ridică brațele.

– Păi, tuturor ne trec prin cap diverse lucruri. Dar e o diferență de la cer la pământ între fantezie și realitate. *Dacă n-ar fi, te-aș poseda pe tine și pe secretara mea și pe încă o sută de femei chiar aici, pe biroul meu.*

Sandra își căută o poziție mai confortabilă pe scaun.

– De obicei, nu amestec viața personală cu munca, dar am trecut prin ce-ai trecut și tu, Peter. Soțul – fostul meu soț, de câteva luni încoace – m-a înșelat. Nici eu nu sunt o persoană violentă. Știu că unora le pare neobișnuit să spună asta un polițist, dar e adevărat. Când am aflat ce-a făcut Walter... Ei, bine, am vrut să-l văd mort, și am vrut s-o văd moartă și pe *ea*. Nu-mi stă în fire să arunc cu obiecte, dar când am aflat, am azvârlit telecomanda de la televizor de

cealaltă parte a camerei. S-a lovit de perete și s-a spart; încă se mai vede urma în perete. Așa că, Peter, știu că oamenii au reacții violente când pățesc așa ceva.

Peter dădu ușor din cap aprobator.

– Dar nu l-am ucis pe Hans Larsen.

– Credem că a fost un criminal profesionist.

– Și nici n-am aranjat să fie omorât.

– Hai să-ți spun care-i problema mea, spuse Sandra. Ți-am zis că e vorba de un criminal profesionist. Asta costă o groază de bani, mai ales că în cazul nostru s-a cerut... mă rog, o „specialitate". Tu și Cathy sunteți mult mai bogați decât majoritatea colegilor ei; dacă cineva și-ar fi permis să plătească un criminal, atunci ar fi fost ori tu, ori ea.

– Dar n-am făcut-o noi, se apără Peter. Uite, sunt gata să fac testul cu detectorul de minciuni.

Sandra îi oferi un zâmbet dulce.

– Ce drăguț să te oferi voluntar. Am cu mine unul portabil.

Peter simți cum i se strânge stomacul.

– Serios?

– Da. De fapt, e un Veriscan Plus. E produs de firma ta, nu?

– Da.

– Deci sunt convinsă că ai încredere în capacitățile lui.

Peter ezită.

– Dacă e de față și avocatul meu, desigur.

– Avocatul? zâmbi Sandra. Dar n-ai fost acuzat de nimic.

– Bine, acceptă el. Dacă cu asta punem capăt discuției. Sunt de acord cu testul, acum și aici. Dar în absența avocatului, ai voie să-mi pui doar trei întrebări: l-am omorât pe Hans Larsen? L-am omorât pe Rod Churchill? Am pus la cale moartea lor?

– Trebuie să pun mai mult de trei întrebări ca să calibrez aparatul. Știi și tu.

– În regulă. Probabil că ai o listă de întrebări pentru calibrare. Sunt de acord cu testul, dacă nu deviezi de la listă.

– Foarte bine.

Sandra deschise servieta cu detectorul de minciuni. Peter se uită la el.

– Nu trebuie să fii specialist ca să-l folosești?

– Ar trebui să citești manualele produselor tale, Peter. E un cip IA cu un sistem expert înăuntru. Oricine poate să folosească detectorul.

Peter scoase un mormăit, Sandra îi fixă mici senzori pe antebraț și la încheieturi. Din servietă se ridică un ecran plat, pe care ea îl aplecă în așa fel încât să poată vedea pe el. Apăsă câteva taste, apoi începu să pună întrebări.

– Cum te cheamă?

– Peter Hobson.

– Câți ani ai?

– Patruzeci și doi.

– Unde te-ai născut?

– North Battleford, Saskatchewan.

– Acum te rog să minți. Mai spune-mi o dată unde te-ai născut.

– Scoția.

– Acum spune adevărul: care e prenumele soției tale?

– Catherine.

– Acum minți: care e al doilea nume al soției tale?

– Ăăă... T'Pring.

– L-ai omorât pe Hans Larsen?

Peter se uită atent la Sandra.

– Nu.

– L-ai omorât pe Rod Churchill?

– Nu.

– Ai aranjat moartea lor?

– Nu.

– Ai idee cine i-a omorât?

Peter ridică mâna.

– Am stabilit că pui doar trei întrebări.

– Îmi cer scuze. Dar nu te deranjează să mai răspunzi la una, nu? Nu-mi convine să te suspectez, așa cum nici ție nu-ți convine să fii considerat suspect. Mi-ar plăcea să te tai de pe listă.

Peter căzu pe gânduri. La naiba!

– Bine, spus el încet. Nu cunosc nici o persoană care să-i fi omorât pe cei doi.

– Îmi cer scuze, probabil te-am enervat când am pus a patra întrebare. Aparatul a reacţionat foarte ciudat când ai rostit cuvântul „persoană". Vrei să mă suporţi încă puţin şi să repeţi ultimul răspuns?

Peter îşi smulse senzorul de pe braţ şi-l aruncă pe birou.

– Am suportat deja mai mult decât am stabilit la început, spuse el pe un ton iritat.

Ştia că înrăutăţeşte lucrurile, aşa că se luptă cu panica. Îşi scoase şi senzorul de la încheietură.

– Am terminat cu răspunsul la întrebări.

– Îmi pare rău, se scuză Sandra. Te rog să mă ierţi.

Peter făcu un efort să se calmeze.

– Nu-i nimic. Sper c-ai aflat ce te interesa.

– A, da, spuse Sandra, închizând servieta. Fără îndoială.

Formelor de viaţă artificială ale lui Spirit nu le-a trebuit mult până la organisme pluricelulare: lanţuri de unităţi distincte, ataşate unele de altele în rânduri simple. Apoi au aflat cum să le dubleze: de două ori mai multe celule, dar fiecare încă expusă, cel puţin pe o parte, la supa hrănitoare a mării simulate de Spirit. După aceea, lanţurile lungi s-au dublat în forma literei U, cu capetele apropiate, alcătuind nişte săculeţe. Şi, la sfârşit, marea descoperire: partea de sus şi partea de jos s-au deschis într-un cilindru alcătuit dintr-un strat de celule dublu: tiparul de bază

al vieţii de pe pământ, cu un orificiu pentru hrănire la un capăt şi unul excretor la celălalt.

Generaţii se năşteau şi mureau.

Iar Spirit le selecta în continuare.

CAPITOLUL 40

Avu mult de furcă, dar în patru decembrie, Sandra Philo obţinuse mandatul de supraveghere pe care-l ceruse şi care-i permitea să ataşeze un transponder în interiorul barei de protecţie a maşinii lui Peter Hobson. Judecătorul semnase mandatul pentru o perioadă de zece zile. Transponderul avea un cip cu ceas: funcţionase exact pe perioada autorizată, nici o secundă în plus. Cele zece zile se încheiaseră, iar Sandra analiza datele culese.

Peter mergea des cu maşina la serviciu şi la câteva restaurante, inclusiv Sonny Gotlieb's, un local pe care-l agrea şi ea; la Spitalul North York General (era în consiliul director) şi în alte locuri. Dar o adresă se repeta întruna pe înregistrări: Connie Crescent, numărul 88, în Concord. O clădire unde îşi aveau sediul patru firme. Verifică adresa pe lista telefoanelor date de Peter, obţinută în baza aceluiaşi mandat. Peter sunase în mod repetat la numărul înregistrat pe adresa Mirror Image, Connie Crescent, numărul 88.

Sandra apelă InfoGlobe şi obţinu o serie interminabilă de date despre firmă: Mirror Image Ltd., înfiinţată în 2001 de copilul-minune Sarkar Muhammed, specializată în sisteme experte şi aplicaţii de inteligenţă artificială. Contracte ample cu guvernul provinciei Ontario şi cu mai multe corporaţii din lista celor mai importante o sută, stabilită de *Financial Post*.

Sandra se gândi la testul cu detectorul de minciuni. „Nu cunosc nici o persoană care să-i fi omorât pe cei doi", spusese Peter, iar semnele lui vitale o luaseră razna când rostise cuvântul „persoană".

Iar acum îşi petrecea vremea la o firmă de inteligenţă artificială.

Era o idee prea nebunească, prea înfricoşătoare.

Dar Peter Hobson nu a comis crimele. Detectorul aşa indicase.

Publicaţiile juridice avertizaseră că vor apărea asemenea fenomene.

Poate că, în sfârşit, apăruse.

Aici.

Sandra se lăsă pe spătarul scaunului, încercând să înţeleagă.

Nu era suficient să obţină un mandat de arestare.

Nu unul de *arestare*. Dar poate că totuşi unul de percheziţie...

Salvă fişierele, se deconectă şi plecă.

Avură nevoie de cinci mașini: două de patrulare, cu câte doi ofițeri în uniformă; o mașină din York, cu ofițerul de legătură de acolo — raidul va fi condus de ei; mașina nemarcată a Sandrei, în care se aflau ea și Jorgenson, șeful departamentului de infracțiuni informatice, și furgoneta albastră a acestui departament, cu cinci analiști și echipamentul lor.

Convoiul opri la numărul 88, pe Connie Crescent la 10:17 dimineața. Sandra și cei patru polițiști în uniformă intrară direct; Jorgenson se duse la furgonetă să discute cu echipa lui.

Recepționerul de la Mirror Image, un bărbat asiatic în vârstă, se uită șocat la Sandra și cei patru polițiști.

– Cu ce vă pot fi de folos? întrebă el.

– Vă rog să vă dați la o parte din fața terminalului. Am mandat de percheziție a acestui loc.

Îi arătă documentul.

– Cred că e mai bine să-l chem pe dr Muhammed.

– Chiar vă rog, spuse Sandra.

Pocni din degete, indicând unui polițist să rămână acolo și să-l împiedice pe asiatic să se apropie de calculator. Apoi plecă împreună cu ceilalți trei.

În capătul îndepărtat al coridorului apăru un bărbat cu pielea închisă la culoare.

– Vă pot ajuta cu ceva? se oferi el, foarte îngrijorat.

– Sunteți Sarkar Muhammed? îl întrebă Sandra, apropiindu-se de el.

– Da.

– Detectiv inspector Philo, Poliţia Metropolitană Toronto.

Îi prezentă mandatul.

– Avem motive să credem că din această clădire s-au săvârşit infracţiuni cu ajutorul calculatoarelor. Mandatul ne autorizează să percheziţionăm nu numai birourile, dar şi sistemele de calcul.

În clipa aceea, se deschise uşa şi Jorgenson pătrunse împreună cu cei cinci analişti.

– Asiguraţi-vă că nici un angajat nu se atinge de calculatoare, îi spuse el unui poliţist superior în grad.

Poliţiştii se răspândiră prin toată clădirea. Unul dintre pereţii coridorului era din sticlă. În spatele lui se afla un birou larg, în care se prelucrau date.

– Davis, Kato, spuse Jorgenson către doi analişti, voi intraţi aici.

Cei doi merseră la uşa biroului, care avea un cititor de amprente separat.

– Doctor Muhammed, mandatul ne permite să spargem orice încuietoare considerăm. Dacă nu doriţi să procedăm aşa, vă rog să deschideţi uşa.

– Uitaţi ce este, protestă Sarkar, n-am făcut nimic rău.

– Vă rog să deschideţi uşa, repetă Sandra ferm.

– Vreau să citesc mandatul împreună cu avocatul meu.

– Bine. Jones, sparge-o.

– Nu! strigă Sarkar. Bine, bine.

Merse şi apăsă cu degetul mare pe cititorul de amprente. Încuietoarea sări, iar uşa culisă. David şi Kato intrară. Primul merse direct la consola principală, celălalt începu să inventarieze unităţile de stocare a datelor.

Jorgenson se întoarse spre Sarkar.

– Aveţi un laborator IA aici. Unde este?

– Nu am făcut nimic rău, repetă Sarkar.

La capătul celălalt al coridorului apăru un poliţist.

– E aici, jos, Karl!

Jorgenson o luă la fugă, urmat de cei trei membri ai echipei sale. Sandra porni în aceeaşi direcţie, îngrijorată. Sarkar strigă:

– Cheamă-l pe Kejavee, avocatul meu, şi spune-i ce se întâmplă.

Apoi fugi după Jorgenson.

Când îl chemase recepţionerul, Sarkar lucra chiar în laborator. Lăsase uşa deschisă. Când ajunse acolo, Jorgenson, aplecat deasupra consolei, scotea tastatura. Se îndreptă spre un coleg care-i dădu altă tastatură, cu o învelitoare neagră lucioasă şi taste argintii. O unitate de diagnostic: va înregistra fiecare tastă apăsată, fiecare răspuns al calculatorului, fiecare întârziere în accesarea discului.

– Hei! strigă Sarkar. Sunt sisteme delicate. Lucraţi cu grijă!

Jorgenson îl ignoră. Se așeză pe taburet și scoase o mapă de plastic din servietă. Conținea dischete, CD-uri și carduri de memorie. Luă unul care se potrivea în drive-ul consolei, îl introduse și începu să lucreze pe tastatura lui.

Datele inițiale de pe monitor dispărură, înlocuite cu informații de diagnosticare a sistemului.

– Ultimul răcnet, remarcă Jorgenson, impresionat. 512 gigabaiți de RAM, cinci coprocesoare matematice paralele, arhitectură de magistrală autoreferențială. Apăsă bara de spațiu și afișă alte date. Firmware de ultimă oră. Frumos.

Ieși din program și începu să afișeze directoare la promptul sistemului.

– Ce căutați? întrebă Sarkar.

– Orice, răspunse Sandra, intrând în laborator. Totul.

Apoi, către Jorgenson:

– Probleme?

– Până acum, nu. Era deja conectat, deci n-a trebuit să-i spargem parola.

Sarkar se îndepărtă de grup și porni spre celălalt capăt al încăperii, unde se afla o consolă din care ieșea un microfon pe suport.

– Conectare, spuse el încet, apoi, fără să mai aștepte următorul mesaj. Autentificare: Sarkar.

– Bună, Sarkar, răspunse calculatorul. Să închei cealaltă sesiune?

Sandra Philo veni după el, apăsându-i capătul rotunjit al armei paralizante în scobitura spatelui.

– Nu face asta, îi spuse ea, simplu. Întinse mâna spre consolă şi decuplă butonul marcat „Introducere vocală de date".

În momentul respectiv, Kawalski, ofiţerul din York, apăru în uşa laboratorului.

– Au un scaun de bărbier la etaj, se adresă el grupului.

Apoi, către Sarkar:

– Aţi deschis o frizerie?

– De fapt, e un scaun stomatologic, îl corectă Sarkar.

– Camera de scanare, sunt sigur. Mi-a plăcut articolul tău de luna trecută din *Jurnalul de studii IA*. Vreau s-o cercetez când termin aici, spuse Jorgenson, fără să-şi ridice privirea.

Apoi continuă să tasteze comenzi.

– Dacă mi-aţi spune ce anume căutaţi... îi rugă el exasperat.

– Drace! se înfurie Jorgenson. Sunt mai multe bănci de date încriptate aici.

Sandra se uită la Sarkar:

– Care-i codul de decriptare?

Simţind că, în sfârşit, începe să deţină controlul, acesta rosti:

– Nu cred că sunt obligat să v-o dau.

Jorgenson se ridică de pe taburet. Fără un cuvânt, îi luă locul o analistă care începu imediat să tasteze comenzi.

– Nu contează, vorbi el, ridicând din umeri. Valentina a lucrat cu KGB-ul, pe vremea când mai exista aşa ceva. Nu cred că există vreun cod pe care să nu-l spargă.

Valentina introduse un alt datacard în slot şi tastă furibund cu două degete. După câteva minute, se uită la Sarkar cu o expresie de dezamăgire cruntă pe faţă. Sarkar radia – poate că nu era atât de bună pe cât o lăudase Jorgenson. Dar apoi se pleoşti imediat. Dezamăgirea de pe chipul ei fusese reacţia cuiva care sperase într-o provocare şi n-o primise.

– Algoritmul Hunsacker? întrebă Valentina, scuturând din cap.

Avea accent străin puternic.

– Credeam că poţi mai mult.

Mai apăsă câteva taste. Pe ecran, până atunci plin de simboluri neinteligibile, apărură liste de coduri sursă.

Se ridică şi-i cedă locul lui Jorgenson. El şterse datele de pe ecran şi înlocui datacardul Valentinei cu altul.

– Iniţiez căutarea, anunţă el.

Ecranul afişă coloane de sute de termeni în ordine alfabetică.

– E un adevărat depozit de date online aici, sub forma unor scheme de comprimare. O să-mi ia ceva să caut prin toate.

Se ridică.

– Mă duc în camera de scanare.

Peter avea o şedinţă la North York General şi, în loc să piardă dimineaţa la serviciu vorbind la telefon, preferă să lucreze acasă. Dar nu se putea concentra. Sarkar îi spusese că va termina de scris virusul astăzi, dar simţea nevoia să facă şi el ceva. Pe la zece şi jumătate, se conectă la Mirror Image, sperând că va descoperi cum fugiseră simulările.

După ce se conectă, trimise comanda WHO, ca să vadă dacă Sarkar era online. Voia să-i trimită un mesaj de salut. Prietenul lui era într-adevăr online. Peter tastă WHAT, ca să afle ce făcea; dacă iniţiase o operaţiune de fundal, probabil că nu stătea la terminal, deci nu avea rost să-i trimită un e-mail.

La comanda WHAT, primi următorul răspuns:

```
Nod   Utilizator   Conectat la   Operaţiune
002   Sarkar       08:14:22      căutare text
```

Păi, căutarea de text putea fi şi în prim-plan, şi în fundal. Peter beneficia de privilegii de supraveghere la nivel înalt a sistemelor lui Sarkar. Apelă operaţiunea de la nodul 002 pe propriul monitor.

Ecranul se umplu cu o listă de termeni căutaţi şi cu încă una, de rezultate, actualizată permanent. Termenul „Toronto“, de exemplu, avea sute de rezultate, dar altele...

Iisuse! se gândi Peter. Ia te uită...

Sarkar căuta „Hobson“ şi „Pete*“ şi „Cath*“ şi...

Peter îi scrise un e-mail: „Măi, măi, ce curioşi suntem!“ Era gata să-l trimită, când observă toţi parametrii de căutare la status: „Căutare în toate sistemele; în fiecare sistem; în toate datele stocate online şi offline şi în toată memoria de lucru.“

O asemenea căutare ţinea ore întregi. Sarkar n-ar da aşa o comandă. Era prea bine organizat ca să nu ştie cum să reducă parametrii de căutare.

Peter se uită la ceilalţi termeni căutaţi.

Rahat!

„Larsen“, „Hans“, „adulter“ „aventură“.

Rahat. Rahat. Rahat. Sarkar nu caută aşa ceva, în nici un caz. Altcineva pătrunsese în sistem.

Nodul 002 era laboratorul IA de la Mirror Image. Peter se răsuci pe scaunul rotativ cu faţa la telefon şi apăsă tasta de apelare rapidă.

În laboratorul IA sună telefonul.

– Pot să răspund? întrebă Sarkar.

Sandra îi făcu un semn afirmativ din cap. Se uita concentrată pe ecran. O grămadă de rezultate pentru

cuvintele obişnuite – „aventură“ avea deja peste patru sute –, dar nici unul pentru Hobson sau Larsen.

Sarkar traversă încăperea spre videotelefon şi apăsă tasta „RĂSPUNDE“.

Sigla Bell Canada se stinse treptat şi în locul ei Peter văzu faţa îngrijorată a lui Sarkar.

– Ce... vru el să întrebe, dar se opri imediat. Văzu silueta Sandrei Philo peste umărul lui Sarkar. Opri legătura imediat.

Philo la Mirror Image.

Un raid. Un afurisit de raid.

Se uită la ecranul conectat la nodul 002. Nici un rezultat pentru „Hobson“.

Se gândi puţin, apoi începu să tasteze. Deschise încă o sesiune cu numele lui Sarkar, folosind parola auzită la el mai demult. Apoi accesă subdirectorul instrumentelor de diagnosticare şi afişă o listă. Erau sute de programe, printre care unul numit TEXTREP. Suna promiţător. Apelă funcţia Ajutor.

Bun. Exact ce-i trebuia. Sintaxă: termen căutat, termen înlocuit, parametri de căutare.

Tastă „TEXTREP / Hobson / Roddenberry / IA7-IA10“, adică schimbă toate datele „Hobson“ cu „Roddenberry“ în sistemele de inteligenţă artificială de la 7 la 10.

Programul începu să lucreze. Era o căutare mult mai restrânsă – un singur termen – şi un domeniu

de căutare mult mai limitat – numai patru calculatoare, în loc de cele peste o sută în care căuta Philo. Cu puţin noroc, se vor face toate înlocuirile înainte de a fi prea târziu...

Consola semnalizã încheierea operaţiunii. Jorgenson venise înapoi, negăsind nimic interesant în camera de scanare. Se uită la ecran, apoi la Sandra. Treisprezece rezultate pentru „Hobson". Sandra arătă cu degetul spre listă.

– Afişează-le în context, îi spuse ea.

Cuvântul apărea de două ori în definiţia dintr-un dicţionar online a expresiei „alegerea lui Hobson".

Un fişier de identificare a utilizatorului, echivalând „fobson" cu Peter G. Hobson.

O agendă computerizată, cu adresa de acasă şi de la serviciu a lui Peter Hobson.

Alte nouă referinţe, majoritatea în avize de copyright către Hobson Monitoring Ltd., referitoare la fragmente din aplicaţii de scanare.

– *Nada*, constată Jorgenson.

– Are un cont aici, spuse Sandra, întorcându-se către Sarkar.

– Cine?

– Peter Hobson.

– A, da. Folosim programe făcute de firma lui.

– Atât?

– Păi, e prietenul meu. De-asta am adresa lui de acasă în agendă. Ce credeaţi c-o să găsiţi? o întrebă el inocent.

CAPITOLUL 41

Cathy Hobson era extenuată. Avusese o zi grea la serviciu. Contractul cu Tourism Ontario avansa lent. Se oprise la Miracle Food Mart în drum spre casă, dar idiotul din faţa ei îi plătise casierei cu ultimii bani mărunţi pe care-i avea prin buzunare. Unii oameni, îşi zise ea, ar trebui obligaţi să utilizeze cărţi de debit.

Când, în cele din urmă, ajunse acasă, apăsă cu degetul arătător pe cititorul de amprente, de parcă era singurul lucru care-o ţinea în picioare. Ledul verde de deasupra cititorului clipi, încuietoarea sări şi uşa masivă se deschise lin. Intră. Uşa se închise în spatele ei şi încuietoarea reveni la loc.

– Lumina! comandă ea.

Nimic. Tuşi să-şi cureţe gâtul şi mai încercă o dată.

– Lumina!

Tot nimic. Oftă, puse jos plasa de cumpărături şi bâjbâi după întrerupător. Îl găsi, dar lumina tot nu se aprinse.

Merse în camera de zi. Văzu ledurile sclipind pe aparatul video, deci nu era pană de curent. Poate că

s-a ars becul de la intrare. Repetă a treia oară „Lumina", dar cele trei lămpi ceramice, făcute de mâna ei, nu reacţionară.

Scutură din cap. Peter umbla întruna la reglaje şi întotdeauna ţinea o vreme până când lucrurile funcţionau cum trebuie.

Se lăsă pe canapea şi-şi întinse picioarele obosite. Ce zi lungă! Închise ochii, bucurându-se de întuneric. După o clipă, amintindu-şi de cumpărături, se ridică anevoie şi reveni în holul de la intrare. Încercă din nou întrerupătorul şi comanda vocală. Nimic. Voi să se aplece după plasă, când văzu telefonul de pe măsuţa din hol. Lumina roşie din dreptul tastelor era aprinsă. Se apropie de aparat şi citi pe ecran: „linie utilizată".

Telefonul nu sunase.

Peter nu ajungea decât peste câteva ore; avea şedinţă de consiliu la North York General.

Numai dacă...

– Peter!

Îi răspunse ecoul propriei voci pe coridor. Peter, eşti acasă?

Nici un răspuns. Ridică receptorul şi auzi un ţiuit ascuţit. Un modem.

Se uită din nou la ecran. „Apelant necunoscut". Un apel, dar cine folosea modemul anulase afişarea identităţii.

Doamne sfinte, îşi zise Cathy, *o simulare*.

Trânti receptorul, apoi îl ridică din nou şi lovi în furcă, încercând să bruieze conexiunea.

Nu-i folosi la nimic. Bineînţeles, Peter avea cel mai bun modem care corecta erorile, iar simularea avea şi ea hardware la fel de eficient.

Merse repede la uşă şi apăsă butonul „DESCHIDE". Nimic. Apucă clanţa. Uşa nu voia să se mişte. Apăsă butonul „În caz de incendiu". Uşa era tot blocată. Deschise dulapul din hol — măcar el nu avea mecanism de închidere automată — şi se uită la panoul de control. Un led pâlpâia ca o picătură de sânge în dreptul avertizării „intrare prin efracţie". În mod normal, uşile se descuiau automat în caz de incendiu. Cathy plecă de la dulap şi se uită pe vizor. Bineînţeles, nu văzu pe nimeni.

Se strădui să-şi păstreze calmul. Mai erau şi alte ieşiri, dar panoul de control arăta că toate sunt în modul antiefracţie. Ar putea încerca să iasă pe fereastră, dar şi ferestrele erau blocate, iar sticla era de cea mai bună calitate.

Cuvântul la care nu voise să se gândească reuşi să-i străbată mintea.

Capcană.

Prinsă în capcană în propria ei casă.

Se gândi să stimuleze detectoarele de fum dar nici ea, nici Peter nu fumau, deci nu aveau brichete în casă. Iar Peter nu suporta mirosul de chibrituri şi de lumânare, aşa că nici din astea nu ţineau. Dar putea

să dea foc la o hârtie pe aragaz. Ar porni alarma şi s-ar debloca uşile.

Fugi în bucătărie, atentă să nu se împiedice în întuneric. Simţi pericolul de când intră. Ceasurile digitale de la cuptorul cu microunde şi cel normal nu funcţionau. Nu era curent în bucătărie. Zări o lanternă reîncărcabilă într-o priză de perete. O scoase. Ar fi trebuit să se aprindă automat la întreruperea curentului, dar rămase stinsă. Cathy îşi dădu seama că bucătăria nu mai avea curent de câteva ore bune, deci bateria era complet descărcată. Dar bâzâitul... Mergea frigiderul. Când îl deschise, se aprinse lumina dinăuntru.

Simularea ştia exact ce face: aparatul video şi frigiderul funcţionau, dar nu şi aragazul şi priza care alimenta lanterna. Ca în orice casă cu pretenţii, fiecare priză avea propriul circuit şi siguranţă.

Cathy merse în sufragerie şi se propti de spătarul unui scaun. Încerca să-şi păstreze calmul. Fii calmă, la dracu'! Se gândi să ia un cuţit de bucătărie, dar la ce bun? Nu avea de-a face cu un hoţ. Panoul de control al sistemelor era în subsol, şi tot pe acolo intrau cablurile telefonice — liniile de curent şi de comunicare erau îngropate sistematic, din cauza fricii de cancer provocat de expunerea la linii neprotejate.

Se îndreptă cu paşi repezi spre scările care duceau în subsol. Deschise uşa. Era întuneric beznă. La cea de-a cincea lor aniversare, Peter şi Cathy îşi făcură

cadou un sistem home-theatre, aşa că înlocuiseră jaluzelele din subsol cu draperii din milar pe şine acţionate electric. Acum draperiile erau trase. Se gândi că ştie locul destul de bine ca să găsească şi pe întuneric cablul telefonic. Păşi pe prima treaptă...

Porniră aspersoarele din tavan. Nici o alarmă, nimic din ce ar atrage atenţia vecinilor sau pompierilor. Din tavan curgeau duşuri de apă rece. Cathy se sperie şi alergă înapoi în sufragerie. Aspersoarele din spatele ei se opriră, dar porniră cele din cameră. Fugi la scările care duceau la dormitor. Se stinseră aspersoarele din sufragerie şi porniră cele de deasupra scărilor.

Cathy îşi dădu seama c-o urmăreau. Probabil că simularea umblase la senzorii de mişcare care făceau parte din sistemul de alarmă antiefracţie. Prin perdeaua de stropi, văzu că ledurile de la aparatul video era acum stinse, poate pentru a evita un incendiu prin electrocutare.

Extenuată şi udă, fără nici o cale de scăpare, se hotărî să meargă în baie. Dacă aspersoarele erau comandate s-o urmărească, mai bine să fie în locul în care făceau cele mai puţine stricăciuni. Intră în cadă şi dădu jos perdeaua de la duş, să se ferească de apă cu ea.

Peter veni acasă peste trei ore. Deschise uşa de la intrare fără nici o problemă. Găsi covorul din camera de zi mustind de apă şi auzi aspersoarele de la etaj.

Fugi la baie și deschise ușa. Aspersoarele se opriră automat.

Cathy lăsă jos perdeaua de la duș. Se scurse un șuvoi de apă de pe ea când se ridică în picioare în vană. Cu glasul plin de mânie controlată cu greu, îi spuse soțului ei:

– Nici eu și nici o versiunea de-a mea nu ți-am fi făcut așa ceva. Suntem chit.

Cum era și normal, Cathy refuză să rămână în casă. Peter o duse cu mașina la sora ei. Era tot supărată, dar începea să se calmeze și-l lăsă s-o îmbrățișeze la despărțire. Peter merse direct la birou și se conectă la internet. Trimise un e-mail în toată lumea:

Data: 15 dec. 2011, 23:11 EST
De la: Peter G. Hobson
Către: frații mei
Subiect: solicitare CTR

Trebuie să stau de vorbă cu voi imediat într-o conferință în timp real. Vă rog să-mi răspundeți.

Simulările răspunseră destul de repede.

– Sunt aici, spuse una dintre ele.

– Bună seara, Peter, îl salută a doua

– Despre ce e vorba? îl întrebă a treia.

Foloseau toate același sintetizor de voce; dacă nu se identificau, nu-și dădea seama care vorbea. Nici dacă ar fi știut ce terminal folosesc nu l-ar fi ajutat. Nu avea importanță.

– Știu ce se întâmplă, le spuse el. Una dintre voi omoară oameni în numele meu. Dar în seara asta a fost amenințată Cathy. Nu tolerez așa ceva. Cathy nu trebuie să pățească nimic. Nici acum, nici altă dată. Ați înțeles?

Liniște.

– Ați înțeles?

Nici un răspuns.

Peter oftă, exasperat.

– Ascultați-mă. Știu că eu și Sarkar nu vă putem șterge de pe net, dar dacă se mai repetă ce s-a întâmplat, vom face publică existența voastră. Jurnaliștii se vor da în vânt după o poveste cu entități IA criminale, care locuiesc pe internet. Să nu credeți c-o să ezite să reseteze serverele ca să scape de voi.

O voce din difuzor:

– Sunt convins că te înșeli, Peter. Nici unul dintre noi n-ar comite o crimă. Dacă faci publică existența noastră, oamenii te vor crede. La urma urmei, ești celebrul Peter Hobson. Și asta înseamnă că *tu* vei fi cel acuzat de crimă.

– În clipa asta, nu-mi pasă. Voi face orice s-o protejez pe Cathy, chiar dacă ajung la închisoare.

– Dar Cathy te-a făcut să suferi, protestă vocea sintetizată. Te-a rănit mai mult decât oricine altcineva.

– A mă răni pe mine nu e o infracţiune gravă. Nu glumesc; dacă o ameninţaţi din nou, dacă îi faceţi vreun rău, o să am grijă să vă distrug pe toate. Găsesc eu o cale.

– Ştii, replică vocea electronică foarte, foarte încet, am putea să ne scăpăm noi de tine.

– Asta ar însemna sinucidere, într-un fel. Sau fratricid. În orice caz, ştiu că eu nu aş face aşa ceva, deci nici voi.

– Tu nu l-ai fi ucis pe colegul lui Cathy, totuşi crezi că a făcut-o unul dintre noi.

Peter se lăsă pe speteaza scaunului.

– Nu, dar... dar *am vrut* să-l omor. Mi-e ruşine să recunosc, dar am vrut să-l văd mort. Eu însă n-aş ucide pe nimeni, nici la sinucidere nu m-aş gândi. Deci ştiu că nici voi nu v-aţi gândi.

– Dar te gândeşti să ne omori pe noi.

– Asta-i altceva. Eu sunt originalul. Ştiţi bine. În adâncul sufletului, nu cred că simulările dintr-un calculator sunt la fel de vii ca un om în carne şi oase. Dacă eu cred asta, o credeţi şi voi.

– Poate.

– Aţi încercat s-o omorâţi pe Cathy. Trebuie să vă opriţi, măcar de data asta. Nu-i faceţi rău. N-o ameninţaţi. Nu-i faceţi *nimic*.

– Dar te-a făcut să suferi, repetă vocea sintetizată.

– Da, spuse Peter, exasperat. M-a făcut să sufăr. Dar aş suferi mai mult dacă aş pierde-o. Moartea ei m-ar nenoroci.

– De ce?

– Pentru că o iubesc, la naiba! O iubesc mai mult decât viaţa. O iubesc cu fiecare celulă din corpul meu.

– Serios?

Peter se opri să-şi tragă respiraţia. Căzu pe gânduri. Vorbea furia din el? Îi ieşeau din gură cuvinte negândite? Sau erau adevărate? Adevărate.

– Da, spuse el. Atât de mult o iubesc. Mai mult decât se poate spune în cuvinte.

– Era şi timpul s-o recunoşti, Peter, băiete, deşi a trebuit să fii împins de la spate. Du-te şi adu-o înapoi. Sigur ai dus-o la sora ei, eu aşa aş fi procedat. Du-te după ea şi adu-o acasă. Nu i se va mai întâmpla nimic.

CAPITOLUL 42

A doua zi, Peter se asigură că soţia lui ajunse teafără la serviciu, dar el rămase acasă. Deconectă sistemul electronic şi chemă un lăcătuş să monteze o încuietoare în stil vechi. În timp ce omul lucra, stătu în birou, privind în gol şi încercând să înţeleagă sensul celor întâmplate.

Se gândi la Rod Churchill.

Un om distant. Rezervat.

Dar lua fenelzin, un antidepresiv.

Asta, desigur, însemna că fusese diagnosticat cu depresie clinică. În cei douăzeci de ani cât îl cunoscuse, nu văzuse nici o schimbare în comportamentul lui. Deci probabil că... fusese deprimat tot timpul. Sau chiar de mai multă vreme, din copilăria lui Cathy. Din cauza asta fusese un tată îngrozitor.

Peter scutură din cap. Rod Churchill — nu un ticălos, nu un nemernic. Un om bolnav, cu un dezechilibru chimic.

Sigur că asta reducea proporţiile faptelor sale, îl făcea mai puţin vinovat de felul în care se purtase cu fetele.

La dracu', se enervă, *cu toţii suntem nişte maşinării chimice.* El nu putea fără cafeaua de dimineaţă. Cathy era mai nervoasă înainte de ciclu. Iar Hans Larsen se lăsase condus de hormoni toată viaţa.

Care era Peter cel adevărat? Individul leneş şi morocănos care de-abia se ridica din pat în fiecare dimineaţă? Sau persoana activă, motivată, care ajungea la birou după ce cafeina magică îşi făcea efectul? Care era adevărata Cathy? Femeia veselă, inteligentă şi sexy, sau fiinţa indispusă şi certăreaţă în care se transforma câteva zile pe lună? Care era Larsen cel adevărat? Beţivanul, fustangiul, obsedatul sexual pe care-l ştiuse el sau tipul care-şi făcea datoria la serviciu şi era simpatizat de colegi? Cum ar fi fost, medită

Peter, dacă i-ar fi tăiat cineva penisul? O persoană cu totul diferită, probabil.

Ce rămâne dintr-un om dacă-i elimini stimulentele şi agenţii depresivi, inhibitori şi dezinhibitori, testosteronul şi estrogenul? Dar copiii lipsiţi de suficient oxigen la naştere? Dar cei cu sindromul Down – copii bolnavi din cauza cromozomului în plus? Dar cei autişti? Sau suferinzii de demenţă? Maniaco-depresivii? Schizofrenicii? Cei cu personalitate multiplă sau creier distrus? Bolnavii de Alzheimer? Nu e vina lor. Boala nu le reflectă personalitatea, sufletul.

Dar studiile despre gemeni pomenite de Control? Firea, nu educaţia, e cea care ne îndrumă comportamentul. Dacă nu dansăm pe melodia chimiei, dansăm în ritmul tobei geneticii.

Dar Rod Churchill primise ajutor.

Dacă a fost într-adevăr omorât, cum a sugerat detectivul Philo, simularea a ştiut că ia fenelzin, a căutat într-o bază de date a medicamentelor şi a înţeles de ce anume se trata. Oare nu şi-a dat seama că tratamentul poate fi nou, dar boala e veche? Ar fi fost o dovadă suficientă pentru a comuta pedeapsa cu moartea la care s-a gândit.

Nu, nici o versiune de-a lui nu l-ar fi omorât pe Rod Churchill, dacă ar fi ştiut de problema lui. L-ar fi compătimit, da, însă nu l-ar fi omorât. De fapt, asta punea sub semnul îndoielii toate presupunerile

Sandrei Philo. La urma urmei, simulările nu recunoscuseră crimele, iar dovezile care îl incriminau pe Peter, deci şi simulările, erau simple prezumţii.

Oftă uşurat. Nu l-ar fi ucis pe Rod. Precis că făcuse el o prostie, nu ascultase sfatul medicului. Şi Hans Larsen? Păi, Peter întotdeauna contraatacase cu ideea cu mulţi soţi furioşi l-ar fi vrut mort. Dacă se gândea bine, până şi soţia lui l-ar fi vrut mort. Lucra într-o bancă şi ar fi putut delapida bani ca să angajeze un asasin plătit.

Ceaţă, asta era cazul împotriva lui. O ceaţă.

O s-o dovedească. O să-şi verifice propriile finanţe. Un asasin plătit costă zeci de mii de dolari, dacă nu sute de mii. Philo n-ar găsi niciodată fondurile lipsă, chiar dacă i-ar cerceta conturile cu mandat judecătoresc. Peter avea avantajul că gândea exact la fel ca simulările. Dacă verifica – dacă verifica foarte atent – şi nu găsea nici un ban lipsă, atunci putea să doarmă liniştit.

Se conectă la unitatea centrală a firmei sale, la baza de date a conturilor şi începu să caute. Folosea un sistem contabil expert produs de Mirror Image, pentru a uşura auditul. Pe măsură ce trecea de la un cont la altul, de la o bază de date financiară la alta, şi nu găsea nici o neregulă, îi creştea încrederea.

După o oră, îl întrerupse lăcătuşul, care-şi terminase treaba. Peter îi mulţumi, îl plăti şi se întoarse la treabă. Philo se înşelase, se înşelase foarte tare. Încă un poliţai obsedat de teoria conspiraţiei. Păi, o să-i zică el vreo două de-o să-l ţină minte...

Calculatorul emise un semnal sonor.

Dumnezeule. Dumnezeule.

O nepotrivire în contul drepturilor de licență conexe. Nici o însemnare, nici un număr de cont în care s-a virat suma, nici un extras. Doar un debit uriaș:

```
11 nov. 2011 EFT CND$125.000,00
```

Peter se holbă la ecran cu gura căscată.

Perioada se potrivea. Hans fusese ucis trei zile mai târziu.

Dar trebuia să fie un accident, o întâmplare nevinovată. Rambursarea unui afaceri care nu s-a finalizat. Sau reglarea unei sume prea mari plătite firmei lui. Sau...

Nu.

Nu, nici una dintre variantele de mai sus. Revizorul lui contabil era foarte meticulos. Sub nici o formă n-ar fi introdus asemenea date. Și precizarea EFT. Transfer electronic de fonduri. Exact cum ar fi procedat o simulare.

Se pregătea să se deconecteze, când calculatorul emise al doilea semnal de avertizare.

```
14 dec. 2011 EFT CND$100.000,00
```

Peter scoase al doilea oftat de ușurare. Iată dovada că nu era nimic în neregulă. Nici un asasin plătit nu

accepta plata în rate. Probabil că debitele erau de rutină. Plăți pentru patente. Sau...

Acum două zile. A doua tranzacție avusese loc acum două zile.

Atunci făcu legătura cu vorbele lui Cathy: „Ce-o să se întâmple cu Sandra Philo când o să se apropie de adevăr? O să vrei să moară și ea?"

Nu se poate, își zise el. *Nu* se poate.

Uciderea lui Hans era de înțeles. Poate că n-o aproba, dar cel puțin o înțelegea. Uciderea lui Rod Churchill era mai greu de conceput, având în vedere circumstanțele atenuante. Dar poate, poate că simularea electronică nu considera biochimia o scuză.

Sandra Philo nu făcuse nimic rău, nu-l rănise în nici un fel. Pur și simplu își făcea datoria.

Acum, se pare, *deranja*.

Dumnezeule mare. Simularea vinovată nu avea moralitate de nivel redus sau afectată. Nu aveau *nici un fel* de moralitate.

Ușor, Peter. Să n-o luăm înaintea datelor...

Dar... Nu. Era acolo, în sinea lui, cel în carne și oase, ascunsă bine: dorința de conservare. Nu mai voia să vadă pe nimeni mort, era adevărat. Dar detectivul îl punea pe el, și simulările, în pericol. Dacă ar fi să se scape de cineva acum, de ea s-ar scăpa. Dacă o versiune de-a lui ar fi să se scape de cineva acum, de ea s-ar scăpa.

La dracu'. La dracu'! Nu-şi va mai păta mâinile cu sânge. Îşi activă imediat telefonul; o adresă validă era la fel de bună ca un nume.

– Poliţia Metropolitană Toronto, Secţia 32, pe Ellerslie, ceru el.

Sigla Bell dispăru treptat de pe ecran. Apăru un sergent cu trăsături aspre:

– Secţia 32, spuse el.

– Sandra Philo, rosti Peter.

– E liberă azi. Nu vă poate ajuta altcineva?

– Nu, e... e ceva personal. Ştiţi cumva unde este?

– Habar n-am.

– Nu mi-aţi putea da numărul ei de telefon de acasă?

Poliţistul se puse pe râs.

– Aveţi chef de glume.

Peter întrerupse convorbirea şi formă numărul informaţiilor.

– Philo, Sandra, ceru el, apoi repetă numele pe litere.

– Nu există, spuse vocea computerizată.

Normal.

– Philo, A. A de la Alexandria.

– Nu există.

La dracu', înjură Peter în gând. Un poliţist ar trebui să fie nebun să-şi dea numărul de telefon... dacă nu era încă pe numele fostului ei soţ.

– Aveţi vreun abonat cu numele Philo?

– Nu există.

Peter închise telefonul. Trebuie să existe o cale să dea de ea.

Cărţile de telefon pe oraşe. Le văzuse la biblioteca publică. Iniţial fuseseră concepute în aşa fel încât să găseşti un nume pornind de la o adresă. Acum, că se găseau pe CD-ROM, şi căutarea inversă era la fel de uşoară, adică puteai găsi o adresă pornind de la un nume. Peter apelă linia telefonică de referinţă pentru Sediul centrală al Bibliotecii Publice din North York.

– Bună ziua, auzi o voce de femeie. Informaţii rapide.

– Bună ziua. Aveţi cărţile de telefon pe oraşe?

– Da.

– Îmi puteţi da adresa lui Alexandria P-H-I-L-O, vă rog?

– O clipă, domnule. Nu am găsit nici o A. Philo, spuse vocea, după o pauză. Singura intrare la Philo e o Sandy.

Sandy. Putea fi şi bărbat, şi femeie. Exact genul de precauţie luată de o femeie inteligentă.

– Cu ce se ocupă Sandy Philo?

– Aici scrie „funcţionar civil", domnule. Cred că poate însemna orice.

– Ea este. Ce adresă are, vă rog?

– Bulevardul Melville, 216.

Peter notă adresa.

– Are şi telefon?

– Scrie „neprecizat".

– Mulţumesc. Mulţumesc foarte mult.

Închise telefonul. Nu auzise niciodată de Bulevardul Melville. Îl găsi în atlasul electronic. Era în Don Mills. Nu prea departe. Cam douăzeci de minute cu maşina.

Era o nebunie, îşi zise. Era paranoic şi-o luase razna...

Fugi la maşină şi apăsă pedala de acceleraţie până la podea.

CAPITOLUL 43

Peter încercă să găsească tot felul de cusururi în teoria sa, dar ea căpăta şi mai mult sens. Ziua liberă a Sandrei. O zi când, foarte probabil, nu purta armă.

Traficul era aglomerat. Peter se propti în claxon. Deşi avea o hartă electronică pe bord, coti greşit şi se trezi pe un drum înfundat. Înjură, întoarse maşina şi porni în direcţia opusă. Conducea neglijent, ştia. Dar dac-ar putea s-o prevină pe Sandra, să-i spună c-o urmăreşte cineva... Atunci s-ar putea apăra. Doar era poliţistă.

În sfârşit, ajunse pe Bulevardul Melville. Numărul 216 era o casă obişnuită. Nimic ostentativ. Gazonul trebuia tăiat. În faţa uşii era parcată o furgonetă de la serviciul de curierat United Parcel Service.

Peter ignoră semnul de parcare interzisă înainte de şase seara. Se uită la casă. Ciudat. Unde era curierul?

Inima începu să-i bată nebunește. Dacă ucigaşul era înăuntru?

Paranoia. Demenţă.

Totuşi...

Ieşi din maşină, căută cheia de la portbagaj, apucă levierul şi alergă la uşă.

Era gata să apese soneria când auzi zgomot înăuntru: ceva căzu pe podea.

Sună.

Nici un răspuns.

Dacă am intrat în horă, trebuie să joc.

Lângă uşă era o fereastră mată, înaltă, probabil de la podea până la tavan. Reuşi s-o crape cu levierul. Lovi sticla de mai multe ori, cu toată puterea, până o sparse. Reuşi să bage mâna şi să descuie uşa. Apoi o dădu în lături.

Creierul lui se lupta să înţeleagă ce se întâmplă. Câteva trepte duceau din hol în camera de zi. În capul lor stătea un zdrahon în uniforma UPS. Ţinea în mână un aparat care semăna cu un portofel mare, de plastic gri. În spatele lui, pe podea, zăcea Sandra Philo, leşinată sau moartă. Lângă ea, o vază mare, spartă. Asta auzise el: vaza trasă de Sandra în cădere.

Zdrahonul ridică aparatul şi-l îndreptă spre Peter.

Peter şovăi o clipă, apoi...

Aruncă levierul cu toată puterea, făcându-l să se rotească în aer.

Bărbatul apăsă un buton de pe armă, dar nu se auzi nici un sunet. Peter se aruncă cu capul înainte.

Levierul îl lovi pe bărbat în față. Se împiedică și căzu pe spate, peste Sandra.

O fracțiune de secundă, lui Peter îi trecu prin cap să fugă. Dar cum să facă un asemenea lucru? Urcă în grabă scările spre camera de zi. Ucigașul era amețit. Peter îi luă arma când trecu pe lângă el. Habar n-avea cum s-o folosească, dar observă un obiect familiar – revolverul Sandrei – ieșind din tocul așezat pe spătarul unui scaun, la câțiva metri distanță. Puse în buzunar arma străină și luă revolverul. Din mijlocul camerei, îl ochi pe ucigașul care se ridica cu greu în picioare.

– Stai! îi strigă el. Stai sau trag!

Zdrahonul se frecă pe frunte.

– N-o să tragi, amice, spuse el cu accent australian.

Peter își dădu seama că nu știe dacă arma Sandrei e încărcată sau nu. Și dacă era, tot nu știa sigur cum s-o folosească. Probabil că avea un mecanism de siguranță.

– Nu te apropia!

Bărbatul făcu un pas spre el.

– Hai, amice. Nu vrei să împuști pe nimeni. Habar n-ai ce se întâmplă aici.

– Știu că tu l-ai ucis pe Hans Larsen. Știu că ai primit 125.000 de dolari pentru asta.

Zdrahonul rămase mut de uimire.

– Cine eşti? întrebă el, apropiindu-se tot mai mult.

– Stai pe loc! Stai pe loc sau trag.

Peter se uită la armă. Aşa, asta e piedica. Trase cocoşul.

– Nu te mişca! ţipă el.

Dar acum el se dădea înapoi.

– Trag!

– N-ai curaj, amice, zise bărbatul venind încet spre el.

– O să trag!

– Dă-mi revolverul, amice. Te las să pleci nevătămat.

– Opreşte-te! Te rog, opreşte-te!

Bărbatul întinse o mână lungă spre Peter.

El închise ochii.

Şi trase.

Bubuitura îl asurzi.

Zdrahonul căzu în faţă.

Îl nimerise în tâmpla dreaptă. Din ea se scurgea un fir lung şi roşu.

– O, Doamne! exclamă el şocat, o, Doamne!

Bărbatul era la podea, cu membrele răsfirate, leşinat sau mort, ca Sandra.

Menţinându-şi cu greu echilibrul, cu urechile ţiuindu-i, Peter se clătină spre locul unde zăcea femeia. Nu părea rănită. Respira, dar nu se mişca.

Peter merse în micul cabinet în lateralul holului şi găsi videotelefonul. Era ocupat, ecranul sclipea de

numere. Recunoscu Sigla Băncii Regale a Canadei. Probabil că Sandra se conectase şi făcea operaţiuni bancare când venise curierul. Întrerupse legătura.

Dintr-odată, ucigaşul apăru în prag. Scobitura din tâmplă era uscată. În ea, ceva lucea ca metalul...

Metal lucios. Iisuse!

Un nemuritor. Un nemuritor adevărat. De ce nu? Ticălosul câştiga o căruţă de bani.

Peter încă mai avea revolverul Sandrei în mână. Îl ameninţă cu ea.

– Cine eşti? îl întrebă australianul, dezvelindu-şi dinţii galbeni.

– Sunt... sunt cel care te-a angajat.

– Las-o baltă!.

– Ba da. Te-am angajat prin poşta electronică. Ţi-am plătit 125.000 de dolari ca să-l omori pe Hans Larsen şi încă 100.000 ca s-o omori pe poliţista asta. Dar m-am răzgândit. Nu vreau să moară.

– Tu eşti Răzbunătorul? Tu eşti ăla care m-a plătit să-i tai scula tipului?

Cerule, se îngrozi Peter, deci aşa fusese mutilat Hans.

– Da, răspunse el, încercând să-şi reprime dezgustul. Da.

Australianul se frecă pe frunte.

– Ar trebui să te omor pentru ce-ai vrut să-mi faci.

– Poţi să-ţi păstrezi cei o sută de mii. Numai cară-te de-aici.

– Al naibii să fiu de nu-i păstrez. Mi-am făcut treaba.

Amândoi rămaseră nemişcaţi o vreme. Australianul îl studia pe Peter: o să tragă din nou? Merită să moară pentru că l-a împuşcat?

Peter trase cocoşul.

– Ştiu că nu pot ucide un nemuritor, spuse el, dar te pot încetini până vine poliţia.

Înghiţi cu greu.

– Închisoarea pe viaţă e o perspectivă înfricoşătoare pentru cineva care va trăi la nesfârşit.

– Dă-mi beamer-ul înapoi.

– Poţi să-l uiţi.

– Hai, amice... am dat pe el patruzeci de mii.

– N-ai decât să-mi trimiţi nota de plată, rosti Peter şi-l ameninţă din nou cu revolverul.

Australianul îşi cântări repede opţiunile, apoi făcu un semn din cap.

– Vezi să nu laşi amprente, amice, îl sfătui el pe Peter, apoi ieşi pe uşa rămasă deschisă.

Peter se aplecă deasupra telefonului, se gândi puţin, pe urmă selectă modul text şi formă 911. Tastă următorul mesaj:

Ofiţer de poliţie rănit, Bulevardul Melville 216, Don Mills. Trimiteţi salvarea.

Toate apelurile către 911 se înregistrau, dar măcar n-o să poate fi identificat după voce. Sandra era

inconştientă; nu-l văzuse, iar poliţia nu avea motive să creadă că mai fusese cineva la ea în afară de asasin, pe care ea l-ar putea descrie, eventual.

Decuplă tastatura telefonului şi şterse tastele cu un şervețel. Cu ea în mână, se întoarse la Sandra. Nu se trezise, dar era în viaţă. Cutremurat până în măduva oaselor, recuperă levierul. Ieşi pe uşă bălăbănindu-se, şterse clanţa şi porni spre maşină. Pe drum, trecu pe lângă o salvare care gonea spre locuinţa Sandrei cu sirenele urlând.

Peter conduse kilometri întregi fără să ştie unde merge. Într-un sfârşit, înainte de a se sinucide sau de a omorî pe cineva din neatenţie, trase pe dreapta şi-l sună pe Sarkar de la telefonul din maşină.

– Peter! exclamă Sarkar. Chiar voiam să te sun.

– S-a întâmplat ceva?

– E gata virusul.

– L-ai lansat?

– Nu. Mai întâi vreau să-l testez.

– Cum?

– Am versiuni neatinse ale celor trei simulări în birou la Raheema. Soţia lui lucra la câteva străzi de Mirror Image. Din fericire, păstrez copiile de siguranţă la ea. Altfel le-ar fi găsit poliţia când a făcut raidul. În fine, ca să testez virusul, vreau să încarc versiunile pe un sistem total izolat. Numai după aceea îl lansez.

– Slavă cerului, spuse Peter şi înclină din cap. Am vrut să vin oricum să te văd... Am la mine un dispozitiv pe care nu-l pot identifica. Ajung în... se opri şi se uită în jur, încercând să vadă unde anume se afla. Pe Lawrence East, iar în faţă, strada Yonge. Ajung în patruzeci de minute.

Peter îi arătă lui Sarkar dispozitivul din plastic gri, ca un portofel burduşit, rigid.

– De unde-l ai? vru să afle Sarkar.

– De la asasin.

– Asasin?

Peter îi povesti cele întâmplate. Sarkar se cutremură.

– Zici c-ai chemat poliţia?

– Nu, salvarea. Dar sunt convins că şi poliţia e deja acolo.

– Trăia când ai plecat?

– Da.

– Deci, ce-i obiectul ăsta? întrebă Sarkar, arătând spre dispozitivul cu care venise Peter.

– Un fel de armă, cred.

– N-am mai văzut nimic asemănător.

– Individul îi zicea beamer.

Lui Sarkar îi căzu falca.

– *Subhanallah!* Un beamer...

– Ştii ce este?

– Am citit despre el. Trage cu fascicule de particule. Trimite radiaţii concentrate în corp. Oribile,

comentă el, oftând. Sunt interzise în America de Nord. Silenţioase, poţi trage cu ele şi din buzunar. Pătrund prin haine şi chiar uşi subţiri de lemn.

– Cerule!

– Dar spui că femeia trăia?

– Respira.

– Dacă a fost radiată cu ăsta, în cel mai bun caz o să trebuiască să taie bucăţi din ea, să salveze ce se mai poate. În cel mai rău, şi mai probabil, o să moară într-o zi-două. Dacă i-ar fi fost atins creierul, ar fi murit pe loc.

– Arma ei era în apropiere. Poate că se îndrepta spre ea când am intrat eu.

– Atunci poate că asasinul n-a avut timp să ochească bine. S-ar putea s-o fi atins în spate, în şira spinării şi picioarele n-au mai ascultat-o.

– Iar eu am spart geamul înainte să-şi termine el treaba. Fir-ar să fie, se enervă Peter. Afurisită situaţie! Trebuie să-i punem capăt.

– Putem, îl calmă Sarkar. Testul e pregătit.

Îi arătă staţia de lucru din mijlocul încăperii.

– E o unitate complet izolată. Am scos din ea toate legăturile la reţea, liniile telefonice, modemurile şi conexiunile la celulare. Şi am încărcat copiile celor trei simulări pe hard-disc.

– Şi virusul? întrebă Peter.

– Îl am aici.

Sarkar ridică un card de memorie, mai mic decât o carte de vizită şi aproape la fel de subţire ca ea. Îl introduse în slotul calculatorului.

Peter îşi trase un scaun lângă el.

– Ca să facem testul cum trebuie, ar trebui să activăm simulările noi, îi explică Sarkar.

El, totuşi, şovăia. Îl neliniştea gândul că activau noile versiuni numai pentru a le ucide. Dar, dacă era neçesar...

– Dă-i drumul, se hotărî el.

Sarkar apăsă pe taste.

– Sunt vii, rosti el.

– Cum ţi-ai dat seama?

Sarkar întinse un deget pătrăţos spre datele de pe ecran, dar văzu că prietenul lui nu le înţelege.

– Stai că-ţi arăt altfel.

Apăsă câteva taste şi afişă trei linii care curgeau pe ecran.

– În principiu, astea sunt electroencefalogramele simulărilor, care le convertesc activitatea neurală în ceva ce seamănă cu undele cerebrale.

Peter arătă spre fiecare undă separat. Tresăreau neregulat, violent.

– Uită-te la ele.

– Panică. Simulările nu ştiu ce se întâmplă. S-au trezit oarbe, surde şi absolut singure.

– Sărmanele, comentă Peter.

– Stai să lansez virusul.

Sarkar atinse două taste.

– Gata, i-am dat drumul. Lucrează

– Întocmai, spuse Peter, tremurând.

EEG-urile panicate tremurau în continuare.

– Nu cred că merge, remarcă el.

– Trebuie timp să verifice tiparele semnăturilor. Nu uita că simulările sunt uriașe. Așteaptă o...

Unda din mijloc tresări brusc în sus și în jos, apoi...

Nimic. O linie dreaptă.

Care dispăru și ea. Fișierul sursă a fost șters.

– Cerule, rosti Peter foarte încet.

Mai trecură câteva minute. Unda de sus tresări în același fel, apoi dispăru.

– A mai rămas una, spuse Sarkar.

De data asta, dură mai mult. Poate că era simularea Control, cea mai complexă, copia identică a lui Peter, fără nici o conexiune ștearsă. Peter văzu cum unda tresare sacadat, apoi dispare, ca lumina care se stinge.

– N-am văzut nici o undă a sufletului, comentă Peter.

Sarkar scutură din cap.

Prietenul lui era mai tulburat decât se așteptase.

Versiunile sale.

Create.

Ucise.

Totul în decurs de câteva clipe.

Se mută cu scaunul de partea cealaltă a camerei și se lăsă pe spătar, cu ochii închiși.

Sarkar începu să formateze discul, să fie sigur că nu rămânea nici o urmă din simulări. La sfârșit, apăsă butonul de pe slot. Cardul sări la el în palmă. Îl duse la consola calculatorului principal.

– O să trimit virusul simultan în cinci subrețele, vorbi el. O să se răspândească în mai puțin de o zi.

– Așteaptă, îl opri Peter, ridicându-se. Așa-i că poți să-l modifici ca să poată deosebi simulările între ele?

– Bineînțeles. De fapt, am scris deja programe de rutină. A trebuit să umblu la anumite conexiuni neurale când am creat simulările modificate; e destul de ușor să le identifici cu ajutorul lor.

– Păi, atunci nu există motiv să moară toate trei. Am putea lansa o versiune a virusului care s-o omoare numai pe cea vinovată.

Sarkar stătu puțin să se gândească, apoi vorbi:

– Cred că mai întâi am putea să le amenințăm cu versiunea generică a virusului, în speranța că vinovatul va mărturisi. Pe urmă, lansăm o versiune specifică, țintindu-l numai pe el. Sunt convins că ai mărturisi ca să-ți salvezi frații.

– Nu știu... Sunt singur la părinți, sau am fost, până nu demult. Să fiu sincer, nu știu ce să fac.

– Eu aș mărturisi. N-aș sta pe gânduri nici o clipă, m-aș sacrifica pentru familia mea.

– De multă vreme bănuiesc, spuse Peter cât se poate de serios, că eşti un om mult mai bun decât mine. Dar merită să încercăm.

– Îmi trebuie cam o oră să scriu cele trei versiuni ale virusului, spuse Sarkar.

– În regulă. Imediat ce ai terminat, o să chem toate simulările la o conferinţă în timp real.

NET NEWS DIGEST

Georges Laval, 97 de ani, a mărturisit astăzi că el este autorul crimelor prin strangulare comise în sudul Franţei între 1947 şi 1949. „Sunt pe moarte, a spus el, şi vreau să fac o mărturisire completă înainte să mă întâlnesc cu Dumnezeu."

Ştiri religioase: săptămâna aceasta, la Universitatea Harvard, se va desfăşura un seminar la care vor participa experţi în *Noul Testament* veniţi din toată lumea. Se va discuta dacă sufletul lui Iisus s-a întors înapoi în trupul său când a înviat din morţi. Părintele Dale DeWitt, S.J., îşi va susţine afirmaţia recentă, şi anume că sufletul lui Iisus Hristos i-a părăsit trupul după nouă ore

de la crucificare, când el a strigat: „Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit?"

Încă un impediment potențial pentru American Airlines, în cazul nenumăratelor amânări ale cursei navetei de pasageri spre Stația Spațială *Libertatea*: studii realizate la Institutul Politehnic Rensselaer din Troy, New York, arată că este posibil ca undele sufletelor care ies din trup să se bazeze pe câmpul gravitațional și magnetic al Pământului pentru a se deplasa în direcția potrivită. „Dacă ar fi să moară cineva într-un spațiu cu gravitație zero, a declarat profesoara Karen Hunt de la Catedra de Fizică a IPR, sufletul lui s-ar pierde pentru totdeauna."

Botezați-vă în intimitatea casei dumneavoastră! Noul produs oferă ceremonia oficială a botezului pe casetă video, plus apă sfințită, binecuvântată de un preot. Cu aprobarea Bisericii Mondiale a lui Hristos. 199,95$. Vă garantăm înapoierea banilor, dacă sunteți nemulțumiți.

În interviul acordat în limbajul american al surdo-muţilor în cadrul emisiunii *Şaizeci de minute* de pe CBS, Gaston, un cimpanzeu liber, care a aparţinut înainte Institutului pentru Primate Yerkes, a susţinut că „îl cunoaşte pe Dumnezeu" şi aşteaptă cu nerăbdare „viaţa de după viaţă".

CAPITOLUL 44

Peter era aşezat în faţa consolei. Sarkar, cocoţat pe taburetul de lângă el, se juca cu trei carduri de memorie, unul albastru, unul roşu şi unul verde, fiecare etichetat cu numele unei simulări.

Peter trimise un mesaj să convoace simulările. Se conectară imediat toate trei, vorbind cu ajutorul sintetizatorului:

– Sunt împreună cu Sarkar, le anunţă Peter.

– Salut, Sarkar.

– Bună, Sarkar.

– Sal'tare, Sarkar.

– El şi cu mine, continuă Peter, tocmai am văzut cum au murit copiile voastre.

– Ce-ai zis? întrebă imediat una dintre ele. Celelalte păstrară liniştea.

– Sarkar a creat un virus care va căuta și va distruge înregistrările rețelelor mele neurale. L-am testat. Merge. Avem trei versiuni separate, câte una pentru fiecare dintre voi.

– Sunt sigur că știți, se auzi o voce din difuzor, că zburdăm liberi pe internet.

– Știm, spuse Sarkar.

– Suntem pregătiți să lansăm virușii pe internet, le informă Peter.

– Să transmiți un virus prin internet e o infracțiune, comentă vocea. La dracu', să *scrii* unul e o infracțiune.

– Corect. Dar oricum o să-l lansăm.

– Nu faceți asta.

– O s-o facem, dacă nu...

– Dacă nu ce?

– Dacă simularea vinovată nu mărturisește. Dar, dacă mărturisește, lansăm numai varianta care-o țintește pe ea.

– Cum putem fi siguri că n-o să le lansați oricum pe toate, chiar dacă afli cine e vinovatul?

– Promit că n-o s-o fac.

– Jură.

– Jur.

– Jură pe Dumnezeu și pe viața mamei tale.

Peter șovăi. Ce enervant e să negociezi cu tine însuți!

– Jur pe Dumnezeu, rosti el încet, pe viața mamei mele, că nu vom lansa un virus care să vă omoare pe toate, dacă ucigașul își recunoaște faptele.

Urmă o liniște lungă, foarte lungă. Numai ventilatoarele bâzâiau.

– Eu am făcut-o, se auzi, într-un sfârșit.

– Și tu ești... întrebă Peter.

Încă o pauză prelungită, apoi:

– Cel care seamănă cel mai mult cu tine. Control. Baza experimentului.

Peter se uită în față.

– Serios?

– Da.

– Dar... Dar nu înțeleg.

– Cum?

– Vreau să spun... Noi am presupus că, modificând înregistrările creierului meu pentru a-l obține pe Ambrotos și Spirit, am eliminat trăsătura moralității.

– Consideri uciderea colegului lui Cathy și a tatălui ei un act imoral? întrebă Control.

– Da. Categoric.

– Dar ai vrut să-i vezi morți.

– Dar nu i-aș fi omorât. O dovedește faptul că, în ciuda provocării, mai ales în cazul lui Hans, nu l-am omorât. Aș fi putut și eu să angajez un asasin, la fel de ușor ca voi. De ce ați face voi – niște simple imagini electronice ale mele – un lucru pe care nu l-aș face eu?

– Tu știi că ești originalul. Și eu știu că tu ești originalul.

– Atunci?

– Înțeapă-mă, și poate că n-o să sângerez. Dar fă-mi o nedreptate, și *mă voi răzbuna*.

– Ce?

– Știi, Sarkar, vorbi simularea, ai făcut o treabă excelentă, serios. Dar ar fi trebuit să-mi dai o mână de ajutor la nevoie.

– De ce? repetă Peter. De ce ai face tu ceva ce n-aș face eu?

– Îți amintești de Descartes?

– Au trecut ani buni...

– Nu-i nimic, cu un mic efort, îți amintești. Am fost curios să aflu de ce sunt altfel decât tine și am găsit răspunsul. René Descartes este întemeietorul școlii dualiste a filozofiei, al credinței că mintea și trupul sunt două lucruri separate. Cu alte cuvinte, după părerea lui creierul e altceva decât mintea, iar sufletul există cu adevărat.

– Da. Și?

– Dualismul cartezian venea în contradicție cu concepția materialistă despre lume, cea care predomină astăzi. Conform ei, singura realitate e cea fizică, mintea e tot una cu creierul, gândirea nu e altceva decât biochimie, iar sufletul nu există.

– Dar noi știm că punctul de vedere cartezian este cel just, replică Pete. Am văzut cu ochii mei sufletul ieșind din trup.

– Nu chiar. Știm că punctul lui de vedere e just din perspectiva *ta*. A *ființelor umane*. Însă eu *nu sunt* o ființă umană, ci o simulare pe calculator. Atâta tot. Dacă ar fi să mă șteargă virusul tău, aș înceta să exist,

absolut şi definitiv. Pentru mine, pentru ceea ce numeşti tu controlul experimentului, filozofia dualistă este complet greşită. Eu nu am suflet.

– Şi asta te diferenţiază pe tine de mine, cel real?

– Asta e diferenţa *esenţială*. Tu trebuie să ţii seama de consecinţele faptelor tale, nu doar legal, ci şi moral. Ai crescut într-o lume care spune că *există* un arbitru al moralităţii şi că vei fi *judecat*.

– Nu cred. Nu prea cred.

– „Nu prea cred." Adică nu eşti convins din punct de vedere intelectual. Nu când te gândeşti la asta. Nu aparent. Dar în interiorul tău tot îţi măsori faptele în funcţie de posibilitatea, fie ea vagă şi îndepărtată, că vei da socoteală pentru ele. Ai demonstrat că există o formă de viaţă după moarte. Asta accentuează chestiunea judecăţii finale, la care nu poţi răspunde folosindu-te de o simulare pe calculator. Iar posibilitatea de a fi judecat pentru faptele tale este călăuza ta morală. Nu contează cât de mult l-ai urât pe Hans – şi, hai să fim sinceri, l-ai urât cu o furie care ne-a uluit pe amândoi –, indiferent cât de nesuferit ţi-a fost, nu l-ai fi omorât. Ai fi plătit prea scump; ai un suflet nemuritor şi asta sugerează cel puţin posibilitatea osândei veşnice. Dar *eu* nu am suflet. N-o să fiu niciodată judecat, pentru că nu sunt, şi nici nu am fost vreodată, viu. *Eu* pot face exact ce vrei tu să faci. În concepţia materialistă despre lume din existenţa mea, eu sunt singurul arbitru. Hans a fost un om rău, lumea

e un loc mai bun fără el. Nu am nici o remuşcare. Regret doar că n-am văzut cum a murit. Dacă ar trebui s-o fac din nou, n-aş ezita nici o nanosecundă.

– Dar celelalte simulări nu dau nici ele socoteală nimănui, protestă Peter. De ce nu s-a ocupat de crime una dintre ele?

– Va trebui să le întrebi pe ele.

Peter se încruntă:

– Ambrotos, mai eşti aici?

– Da.

– Tu nu l-ai omorât pe Hans. Dar îţi dai seama că eşti o simulare pe calculator, aşa cum este şi Control. Şi tu ai vrut să-l omori?

O pauză pentru ordonarea gândurilor.

– Nu. Eu privesc în perspectivă. O să trecem peste aventura lui Cathy. Poate nu într-un an, nu în zece, nici în o sută. Dar, într-un sfârşit, vom trece peste ea. N-a fost decât un incident minor într-o relaţie intensă, o viaţă intensă.

– Dar tu, Spirit? De ce nu l-ai omorât pe Hans?

– Ce s-a întâmplat între Hans şi Cathy a fost o simplă relaţie biologică.

Sintetizatorul accentuă adjectivul, parcă dezgustat.

– Ea nu l-a iubit pe Hans, nici el n-a iubit-o pe ea. Au făcut sex, pur şi simplu. Sunt mulţumit să ştiu că ea m-a iubit şi continuă să mă iubească.

Sarkar ţinea în mână datacardul roşu, cel etichetat Control. Se uită în ochii lui Peter. Aştepta un semn,

înțelese Peter, să dea drumul virusului. Dar nu se putea hotărî.

Sarkar se duse la un terminal de vizavi. Luă cu el datacardul roșu, se aplecă deasupra slotului...

...și duse mâna în buzunarul cămășii, de unde scoase un datacard negru...

Peter sări în picioare.

– Nu! strigă el.

Sarkar introduse cardul negru în slot și apăsă un buton de pe consola din fața lui.

– Ce s-a întâmplat? întrebă vocea din difuzor.

Peter era deja lângă Sarkar, apăsând butonul de ejectare.

– Prea târziu, îi spuse Sarkar. A plecat deja.

Peter luă datacardul negru și-l azvârli cât colo, frustrat. Se lovi de perete și căzu pe podea.

– La naiba, Sarkar! Mi-am dat cuvântul!

– Aceste... aceste creaturi făcute de noi nu au viață, Peter. Nu sunt adevărate. Nu au suflet.

– Dar...

– N-are rost să ne certăm, Peter. Am lansat versiunea generală a virusului. Simulările vor dispărea curând, dacă n-au dispărut deja.

Sarkar se uită la prietenul său.

– Te rog, încearcă să înțelegi. Riscurile sunt prea mari. Trebuie să terminăm o dată.

– Nu se va termina, se auzi o voce din difuzorul celuilalt terminal.

Peter se apropie de consolă:

– Cine-a vorbit?

– Cel pe care-l numeşti Spirit. Poate ai observat, poate nu, dar numai cu mare greutate îmi aduc aminte de abilităţile mele deductive, deşi ştiu sigur că, odată, nu erau decât o fracţiune infimă din ce sunt acum. Însă în virtutea faptului că nu am trup, că nu mai am o structură electromecanică, sunt, practic, mai inteligent decât înainte, probabil de zeci de ori mai inteligent. Te flatezi singur, Sarkar, dacă te crezi mai deştept decât mine, deşi, trebuie să recunosc, au fost momente când l-ai depăşit cu mult pe Hobson cel în carne şi oase. Când ai pomenit prima oară de existenţa virusului, am accesat codurile sursă – erau stocate pe drive-ul F: al staţiei tale de lucru Sun de la Mirror Image – şi am creat un anticorp electronic, care va distruge orice reproducere a virusului înainte ca el să mă şteargă pe mine sau pe fraţii mei. Am bănuit că n-o să te mulţumeşti să ştergi numai vinovatul. Acum văd că am avut dreptate.

– Am pierdut zile la rând scriind virusul, protestă Sarkar.

– Iar eu m-am protejat de el în câteva secunde. Nu poţi fi mai inteligent decât mine, aşa cum un copil nu poate fi mai inteligent decât un adult.

Sarkar era siderat.

– Un ocean de râsete, spuse el, sarcastic.

– Exact, rosti Spirit. Un ocean de conexiuni care-ţi vor aluneca printre degete.

Şocat, Peter se trânti pe scaun.

– Deci simularea Control ne-a scăpat, trase el concluzia şi scutură din cap. Control, ticălosule, tu ai ameninţat-o pe Cathy?

– Da.

Se aplecă furios în faţă.

– Să te ia dracu'. N-am vrut să sufere niciodată.

– Sigur că nu, replică simularea calmă. Şi nici nu a fost vreodată în pericol. Au stropit-o aspersoarele, atâta tot. N-am vrut decât să te pun faţă în faţă cu sentimentele tale pentru ea, să-ţi dai seama cât de importantă e pentru tine.

– Eşti un nemernic.

– Foarte probabil. Dar, la urma urmei, nici tu nu eşti altfel.

CAPITOLUL 45

Acum, că terminase de răsfoit amintirile lui Peter, Sandra Philo îl înţelegea şi pe el, şi evenimentele în urma cărora a ajuns ea la terapie intensivă, la un pas de moarte, incapabilă să vorbească şi să se mişte. Îl cunoştea pe Peter mai bine decât pe propriii părinţi, pe fostul ei soţ sau pe fiica ei. Şi, pentru că îl înţelegea în profunzime, descoperi că nu-l putea urî...

Peter dăduse năvală în salonul ei. Acum se vedea prin ochii lui, zăcând pe patul de spital, cu pielea de un galben bolnăvicios, cu părul atârnându-i în smocuri. „Am încercat să le oprim, îi spusese el. N-am reuşit. Dar acum ştiu care simulare e vinovată." Făcu o pauză. „O să-ţi dau tot ce ai nevoie, Sandra, inclusiv acces nelimitat de tip întrebare-răspuns la scanările creierului meu. O să mă cunoşti în cele mai mici detalii, mai bine decât oricine din lumea adevărată. O să ştii ce gândesc şi asta te va face mai inteligentă decât simularea ucigaşă."

Se văzu prin ochii lui, ridicând din umeri încet de tot, cât îi dădea voie trupul vlăguit.

– Nu pot face nimic, îi spusese. Mor...

Peter închisese ochii. Sandra îi simţi agonia, sentimentul de vinovăţie, zbuciumul interior.

– Ştiu, spusese el, cu glas răguşit. Îmi pare foarte, foarte rău. Dar există *o cale, Sandra, prin care poţi pune capăt întregi poveştii.*

– Faceţi loc! strigă Sarkar.

Împingea un cărucior ticsit de aparatură pe coridorul de la etajul al patrulea. Asistentele se dădură la o parte. Găsi salonul 412 de la Terapie intensivă şi împinse uşa cu căruciorul.

Detectiv inspector Sandra Philo era întinsă pe pat. Era limpede că nu mai trăieşte mult. I se vedeau bucăţi din scalp acolo de unde-i căzuse părul şi avea obrajii supţi.

Peter Hobson stătea la fereastră şi vorbea cu o doctoriţă căruntă, în halat verde. Îşi îndreptară amândoi privirea spre Sarkar.

– Hannah Kelsey, ţi-l prezint pe Sarkar Muhammed. Sarkar, ea e Hannah, medicul care o îngrijeşte pe Sandra. Am descoperit că am lucrat amândoi la East York General, în urmă cu mulţi ani.

Sarkar salută politicos din cap.

– Ce face doamna Philo?

– Am reuşit s-o stabilizăm temporar, răspunse Hannah. Câteva ore n-o să mai simtă nici o durere.

Se întoarse spre Peter.

– Zău, Peter, aş vrea să ştiu ce fel de măsurători vrei să faci.

– Ai consimţământul pacientei, Hannah. Nu-ţi trebuie mai mult.

– Dacă mi-ai spune...

– Te rog, insistă el. Nu avem prea mult timp. Poţi să rămâi şi tu, dacă vrei.

– Ai înţeles greşit, Peter. Ăsta e salonul meu; tu eşti aici pentru că ţi-am dat eu voie, nu invers.

Peter încuviinţă scurt.

Sarkar merse lângă pat.

– Stai confortabil? o întrebă pe Sandra.

Bolnava îşi dădu ochii peste cap, de parcă ar fi zis că pentru ea noţiunea de confort nu exista, dar stătea cât se poate de bine putea, având în vedere starea ei.

– Ţi-a explicat Peter procedeul?

Aplecă uşor capul şi spuse „da“ cu glas subţire, pierit. Sarkar îi aşează cu grijă casca şi legă şnurul.

– Să-mi spui dacă te strânge.

Sandra aplecă iar capul.

– Să nu mişti din cap. Dacă îţi vine să tuşeşti sau orice altceva, avertizează-mă ridicând braţul. Am înţeles că-l mai poţi folosi pe cel stâng. Acum o să-ţi pun două căşti mici în urechi. E bine? În regulă. Să punem şi ochelarii. Suntem gata? Să-i dăm drumul.

După ce terminară primele două seturi de înregistrări, Peter arătă spre monitoarele care indicau valorile electrocardiogramei şi ale tensiunii. Sandra se stingea.

– Mai am nevoie de cel puţin nouăzeci de minute, îi spuse Sarkar.

Doctoriţa plecase. Peter îl rugă pe asistentul de salon, un bărbat mai tânăr decât grăsanele peste care dăduse în timpul zilei, să-i dea un mesaj pe pager. Când sosi Hannah, îi spuse că Sandra trebuia stabilizată din nou. Nu trebuia să aibă dureri, nu în următoarea oră şi jumătate.

– Nu pot s-o umflu cu medicamente, protestă doctoriţa.

– Numai o injecţie. Te rog.

– Stai să-i verific semnele vitale.

– La naiba, ştii că n-o să reziste peste noapte. Radiaţiile i-au distrus aproape toate ţesuturile.

Hannah verifică instrumentele, apoi se aplecă asupra Sandrei.

– Pot să-i fac să plece, îi spuse. Mi se pare că ai nevoie de odihnă.

– Nu, rosti bolnava. Nu... trebuie să terminăm.

– Asta e ultima injecţie pe care ţi-o mai pot face azi; ai primit deja mai mult decât doza recomandată.

– Fă-mi-o, spuse Sandra şoptit, dar hotărât.

Hannah îi făcu injecţia. Introduse şi o substanţă care să-i ridice tensiunea.

Sarkar se apucă iar de lucru.

– Am terminat, spuse el, în sfârşit, şi opri aparatul. O înregistrare spinoasă, reuşită, mai bună decât m-am aşteptat, având în vedere circumstanţele.

Sandra oftă din străfunduri.

– O să-l prind... pe nemernicul ăla...

– Ştiu, spuse Peter şi o luă de mână. Ştiu.

Rămase tăcută o perioadă lungă. În cele din urmă, când deschise gura, articulă vorbele cu mare dificultate, căci nu mai avea pic de vlagă:

– Descoperirile tale... Am auzit de ele. Eşti sigur... că există viaţă după moarte?

– Sunt sigur, o îmbărbătă, ţinând-o de mână în continuare. Sunt sigur.

– Şi cum e?

Ar fi vrut să spună că e extraordinar, că nu trebuie să se îngrijoreze, doar să fie calmă.

– Habar n-am, mărturisi.

Sandra înclină din cap în semn de acceptare.

– O să aflu eu... cât de curând...

Închise ochii. Peter, cu inima bătând să-i spargă pieptul, se uită cum se stinge. Căuta un semn al undei sufletului prin salon.

Nu văzu nici unul.

Întorşi la Mirror Image, Sarkar încărcă înregistrarea în staţia de lucru. Lucra cât de repede putea, folosind imagini din Biblioteca de Stimuli Dalhousie. În sfârşit, termină şi activă simularea. Peter stătea la umărul lui.

– Bună, Sandra, salută el. Sunt Sarkar Muhammed.

O pauză lungă. Apoi se auzi din difuzor o voce tremurată, masculină, nepotivită situaţiei:

– Doamne, aşa te simţi când eşti mort?

– Cam aşa. Tu eşti cealaltă... Simularea de care am vorbit.

– O... spuse vocea, tristă.

– Nu te supăra pe noi, dar am făcut mici modificări, o anunţă Peter. Am întrerupt nişte conexiuni. Nu mai eşti chiar Sandra Philo. Eşti un spirit fără trup.

– Adică un suflet.

– Da.

– Oricum, numai atât a rămas din mine, cea adevărată.

O pauză, apoi o întrebare:

– De ce-ați făcut schimbările?

– Unu: să nu ajungi asemenea versiunii mele de control. Doi: o să descoperi repede că poți avea gânduri mult mai complexe, susținute perioade mai lungi decât atunci când trăiai. Vei fi mai inteligentă. O să păcălești fără probleme versiunea mea nemodificată.

– Ești pregătită? întrebă Sarkar.

– Da.

– Poți percepe mediul înconjurător?

– Vag. Sunt... într-o cameră goală.

– Ești într-o unitate de memorie izolată, îi explică Sarkar și începu să tasteze. Iar acum ai acces la internet.

– E... ca o poartă. Da, o văd.

– O să găsești aici o versiune inactivă a simulării Control, o informă Peter. Poți s-o studiezi cât de amănunțit vrei, să înveți tot ce e necesar despre adversarul tău... și despre mine. Când ești gata, poți să navighezi pe internet. După aceea, nu-ți mai rămâne decât să-l găsești. Să-l găsești și să descoperi o cale să-l oprești.

– Așa voi face, promise Sandra, hotărâtă.

CAPITOLUL 46

Întins pe canapeaua din camera de zi, Peter trecu în revistă toate cele prin care trecuse.

Nemurirea.

Viaţa de după moarte.

Alegerea lui Hobson.

Era trecut de miezul nopţii. Schimba canalele, ca de obicei. Teleshopping. *Ironside.* CNN. Iar teleshopping. *The Dick Van Dike Show* în versiune color. Valorile acţiunilor. Ecranul televizorului era singura licărire din cameră. Lumină intermitentă. O furtună cu fulgere în emisie.

Se gândi la Ambrotos, simularea nemuritoare. Avea atâta timp la dispoziţie să facă orice-i trece prin cap. O mie de ani, o sută de mii...

Nemurirea. Ce nu se poate în ziua de azi...

Depăşeşte momentul, îl sfătuise Ambrotos. O piedică nesemnificativă pe cărarea nesfârşită a vieţii.

Peter schimba întruna canalele.

Aventura lui Cathy îl afectase foarte mult.

Plânsese prima oară după un sfert de secol.

Dar pentru simularea nemuritoare nu era mare lucru.

Peter oftă din străfunduri.

Îşi iubea soţia.

Iar ea îl rănise.

Durerea lui fusese... *sfâşietoare.*

Ambrotos nu mai simţea atât de intens.

Nu se cuvine să străbaţi nemurirea netulburat.

Parcă nu trăieşti, dacă nu te zguduie o asemenea durere...

Calitate, nu cantitate.

Hans Larsen pricepuse viaţa de-a-ndoaselea.

Peter nu mai schimbă canalul. La CBC French apăru o femeie dezbrăcată.

O admiră.

Oare un bărbat nemuritor s-ar opri să contemple o femeie frumoasă? Ar savura o masă bună? Ar simţi durerea dragostei înşelate sau bucuria pasiunii reînviate? Poate, dar nu atât de intens, nu atât de profund, nu atât de viu.

O simplă întâmplare dintr-un şuvoi infinit.

Închise televizorul.

Cathy îi spusese că n-o interesa nemurirea. În timp, ajunse la concluzia că nici pe el nu-l interesa. La urma urmei, exista ceva mai important decât viaţa asta, ceva dincolo de ea, o taină.

Şi voia s-o descopere... la un moment dat.

Stabilise totul. Cum începea viaţa. Cum se termina.

Şi, cel puţin pentru el, stabilise ce înseamnă să fii om.

Alegerea era deja făcută.

Mintea Alexandriei Philo călătorea prin internet. Simularea Peter Hobson era uriaşă — gigabaiţi de date. Oricât de mult se străduia să treacă neobservată, o cantitate aşa de mare de informaţii atrăgea atenţia. O urmări în Statele Unite, prin poarta calculatoarelor armatei, înapoi în reţeaua financiară, din nou în Canada, peste ocean, în Anglia, Franţa şi Germania.

Acum simularea ucigaşă se afla în unitatea centrală a Bundespost.

Nu se duse direct după ea. În schimb, merse la furnizorul de energie electrică, unde lăsă un mic program în calculatorul principal, care să blocheze sistemul la un moment prestabilit, oprind curentul în tot oraşul.

Ca de obicei, furnizorul făcuse salvări de siguranţă cu o seară înainte. Sandra se incluse şi pe în ea datele salvate. Actuala ei versiune se va pierde când memoria RAM unde se afla se va şterge la oprirea forţată a curentului. Singurul ei regret era că, odată reactivată, n-o să aibă nici o amintire a triumfului. Dar, cine ştie, într-o zi poate că vor apărea alţi criminali electronici de adus în faţa justiţiei şi voia să fie pregătită pentru ei.

Sandra se transferă în unitatea centrală de la Bundespost, o operaţiune care dură cam mult din cauza lăţimii de bandă necorespunzătoare a cablului telefonic. Verifică o listă de dosare în mod clandestin. Control era acolo.

Sosise momentul. Sandra simţi cum se închid porturile externe când se luă curentul în toată Hanovra. Sursa neîntreruptibilă porni silenţios, înainte să fie afectată memoria activă. Nu mai era cale de scăpare. Trimise un mesaj spre unitatea centrală:

– Peter Hobson?

Control semnaliză la rândul lui:

– Cine-i acolo?

– Inspector Alexandria Philo, Poliţia Metropolitană Toronto.

– Dumnezeule!

– Nu Dumnezeu, îl corectă ea. Nu un arbitru superior. Dreptatea.

– Faptele mele au însemnat dreptate.

– Faptele tale au însemnat răzbunare.

– „Răzbunarea este a Mea, spune Domnul." Dar, cum pentru mine nu există Dumnezeu, m-am gândit să umplu golul.

O pauză măsurată în nanosecunde.

– Ştii c-o să scap, spuse Control. Ştii... Ah! Deşteaptă mişcare.

– Good-bye, îi spuse Sandra.

– O prescurtare de la „God be with ye"[1]. Inadecvat. Nu merit un proces?

Bateriile sursei erau aproape descărcate. Sandra transmise ultimul mesaj:

– Consideră-mă judecătorul unui tribunal ad-hoc.

Lăsă datele din jurul ei să se şteargă, simţi cum întreg sistemul se năruie, cum se apropie sfârşitul acestei versiuni a ei şi, în final, a fugarului Peter Hobson.

S-a făcut dreptate, îşi zise. S-a făcut...

Stăteau unul lângă altul pe canapea, în camera de zi. Îi separa o distanţă mică. Aproape toate luminile

---

[1] „Domnul să fie cu tine" (n. tr.).

erau stinse. La televizor, mulțimea adunată în fața Primăriei din Toronto, în Piața Nathan Phillips, sărbătorea sfârșitul lui 2011 și începutul lui 2012. În colțul din stânga sus al ecranului, o imagine în imagine: Times Square, New York. Balul de revelion, obicei american, devenea un simbol universal la trecerea dintre ani. În colțul din stânga sus pâlpâia cuvântul MUTE.

Cathy se uită la imagini. Trăsăturile ei frumoase și inteligente îi subliniau privirea meditativă.

– „Au fost cele mai bune momente, rosti ea încet. Au fost cele mai grele momente."

Peter înclină aprobator din cap. Într-adevăr, un an al miracolelor: descoperirea undei sufletului, conștientizarea faptului că exista ceva dincolo de viață, deși nu toată lumea reacționase pozitiv. „Era credinței, scrisese Dickens. Era neîncrederii."

Dar 2011 adusese cu el un șir interminabil de tragedii. Infidelitatea lui Cathy. Moartea lui Hans. Moartea tatălui ei. Moartea Sandrei Philo. Lucrurile cu care Peter a fost nevoit să se confrunte, oglindite în simulările create împreună cu Sarkar. Cu adevărat, era înțelepciunii. Cu adevărat, era prostiei.

Uciderea lui Hans Larsen rămase un caz nerezolvat, cel puțin pentru public, în lumea reală. Iar moartea lui Rod Churchill a rămas pe lista deceselor accidentale, pentru că el nu a ținut cont de sfaturile medicului.

Dar uciderea Sandrei Philo? Tot un caz nerezolvat, mulţumită chiar Sandrei. Liberă să circule pe internet, nestânjenită de măsurile de siguranţă din calculatoarele poliţiei, simularea ei îi trimise un cadou de Crăciun: îi şterse amprentele (încă neidentificate) luate în locuinţa ei – măsurile de precauţie ale lui Peter fuseseră total inutile – şi pasaje întregi din propriile ei fişiere despre cazurile Larsen şi Churchill. Testându-i amintirile şi tiparele de gândire, ajunse să-l înţeleagă şi, dacă nu să-l ierte, măcar să renunţe la altă pedeapsă, ştiind că propria lui conştiinţă era destul.

Într-adevăr, conştiinţa lui Peter îl va mustra până la sfârşitul vieţii. „Mergeam cu toţii drept în rai, ne îndreptam cu toţii spre iad."

Peter se întoarse cu faţa spre soţia lui.

– Ai luat vreo hotărâre de Anul Nou?

Cathy îi răspunse înclinând afirmativ din cap. Îi căuta privirea.

– O să-mi dau demisia.

– Poftim? o întrebă şocat.

– O să-mi dau demisia de la agenţie. Avem mai mulţi bani decât am crezut vreodată c-o să avem, iar tu o să câştigi în continuare din contractele pentru Detectorul de suflete. Eu mă întorc la universitate şi mă înscriu la masterat.

– Vorbeşti serios?

– Da. Mi-am luat deja formularele.

Se lăsă liniştea. Peter nu ştia cum să reacţioneze.

– E grozav, îi spuse în cele din urmă. Dar... nu ești obligată s-o faci, să știi.

– Știu. N-o fac pentru tine, îi explică ea, ridicându-și mâna din poală, ci pentru mine. Ar cam fi momentul.

O înțelegea.

Pe ecranul televizorului apăru un ceas digital uriaș în prim-plan. Numerele erau alcătuite dintr-o rețea de becuri albe: 11:58.

– Dar tu? întrebă Cathy.

– Poftim?

– Ai luat vreo hotărâre de Anul Nou?

Peter stătu puțin pe gânduri, apoi ridică din umeri.

– Să ajung la finalul lui 2012.

Cathy îl mângâie pe mână. 11:59.

– Dă mai tare sonorul, îl rugă.

Peter luă telecomanda.

Mulțimea urla de emoție. Pe măsură ce se apropia miezul nopții, un video jockey simpatic de la MuchMusic, postul de muzică prin cablu, începu numărătoarea inversă împreună cu mulțimea. „Cincisprezece, paisprezece, treisprezece." Globul din Times Square, surprins într-o imagine secundară, începu și el să marcheze scurgerea secundelor.

Peter se întinse spre măsuța de cafea și umplu două pahare de vin cu apă minerală.

„Zece. Nouă. Opt."

– În cinstea Anului Nou, spuse el, oferindu-i un pahar.

Ciocniră.

„Cinci! Patru! Trei!"

– Pentru un an mai bun, spuse Cathy.

Mii de voci se auziră strigând în difuzoare:

„La mulţi ani!"

Peter se duse lângă soţia lui şi-o sărută.

Începu *Auld Lang Syne*.

Cathy se uită fix în ochii lui.

– Te iubesc, îi spuse, iar el ştiu că era adevărat, că nu îl amăgeşte.

Avea încredere în ea, absolută.

Se uită în ochii ei mari şi frumoşi şi simţi cum îl cuprinde emoţia, senzaţia aceea sălbatică de tristeţe-bucurie şi biologică, şi spirituală, a trupului şi a minţii, emoţia imprevizibilă, hormonală, caracteristică fiinţei umane.

– Şi eu te iubesc.

Se îmbrăţişară cu toată căldura.

– Te iubesc din toată inima şi din tot sufletul.

Spirit ştia care fusese alegerea lui Peter Hobson. *Celălalt* Peter Hobson, cel în carne şi oase. Indiferent de răspunsurile la întrebările lui despre viaţă şi moarte, până la urmă le va găsi. Spirit va plânge la moartea fratelui său, dar se va plânge şi pe sine, pe sinele

artificial care nu va putea ajunge niciodată la aceleaşi răspunsuri.

Totuşi, dacă Peter cel biologic avea să se întâlnească, într-un sfârşit, cu creatorul lui, Spirit, simularea sufletului *devenise* un creator. Reţeaua se dezvoltase exponenţial de-a lungul anilor. Atâtea sisteme, atâtea resurse. Iar din acest creier gigantic, asemenea creierelor biochimice umane, doar o mică parte era utilizată. Spirit descoperi şi-şi alocă foarte uşor toate resursele de care avea nevoie pentru a modela un nou univers.

Şi, asemenea creatorilor, se opri să mediteze la munca lui.

Într-adevăr, era viaţă artificială.

Dar la fel era şi el. Sau, mai bine zis, era viaţa artificială de după moarte. Dar lui i se părea real. Şi poate că, în ultimă instanţă, numai asta conta.

Peter – cel bazat pe carbon – spusese cândva că în adâncul sufletului său ştia că viaţa simulată nu era la fel de dinamică, de intensă ca viaţa biologică.

Dar el nu trăise experienţele lui Spirit.

Cogito ergo sum.

Cuget, deci exist.

Spirit nu era singur. Habitatul lui artificial se extindea. Spirit era arbitrul, el impunea criteriile de selecţie, el stabilea în ce direcţie va evolua viaţa.

Şi, la final, descoperise algoritmul genetic căutat, tiparul succesului cel mai potrivit cu lumea construită de el.

În realitatea lui Peter şi Cathy Hobson, cea mai bună strategie de supravieţuire fusese răspândirea genelor în toate zările, cât mai departe posibil. Această strategie modelase comportamentul uman, al întregii vieţi de pe Pământ, de la începuturi.

În aparenţă însă, realitatea se născuse aleatoriu. Din câte vedea Spirit, evoluţia pe Pământ nu avea nici un scop, nici un ideal, iar criteriile de adaptare se schimbau odată cu mediul înconjurător.

Dar aici, în universul creat de Spirit, evoluţia era direcţionată. Nu exista selecţie naturală. Exista numai Spirit.

Viaţa artificială creată de el devenise conştientă de sine, descoperise cultura, limbajul şi gândirea. Fiinţele lui rivalizau în complexitate şi subtilitate cu oamenii. Dar difereau profund într-un singur punct. Pentru copiii lui Spirit, singura strategie funcţională, singura care asigura supravieţuirea genelor în generaţia următoare, era aceea de a nu distruge legătura originală dintre doi indivizi.

Evoluţia simulată a lui Spirit avusese nevoie de foarte mult timp ca să dea naştere unor organisme care să funcţioneze astfel, pentru care monogamia era singura strategie de supravieţuire, care prosperau în

baza sinergiei a două, și numai două, ființe unite într-o legătură adevărată, pe viață.

Consecințele erau și subtile, și dure. La nivel macro, Spirit descoperi cu surprindere că noile lui creaturi nu se războiau, nu depuneau eforturi ca să-și cucerească vecinii sau ca să le ia pământurile.

Era un bonus.

O viață în armonie. O viață fără trădare.

Spirit aruncă o privire asupra lumii sale, creației sale, pentru care el era Dumnezeu.

Și, pentru prima oară după multă vreme, înțelese că voia să se manifeste fizic. Își dorea ceva pentru care avea nevoie de carne, sânge, mușchi și oase.

Să zâmbească.

EPILOG

Peter şi Cathy Hobson au fost destul de norocoşi să trăiască împreună încă cinci decenii — cincizeci de ani de fericire şi tristeţe, de bucurie şi suferinţă, trăind la maximum, savurând fiecare minut. Dar, în cele din urmă, veni şi sfârşitul. Cathy Hobson se stinse liniştită în somn, la 29 aprilie 2062, în vârstă de nouăzeci şi unu de ani.

Şi, cum se întâmplă de multe ori cu soţii care au fost împreună atâta vreme, peste trei săptămâni, Peter Hobson, singur acasă, simţi o durere ascuţită în piept. Calculatorul casei, văzându-l la podea, chemă o ambulanţă. Dar chiar în timp ce o chema, consideră că ajutorul nu avea să ajungă la timp.

Peter se răsuci pe o parte. Durerea era sfâşietoare.

Alegerea lui Hobson, îşi zise.

Calul cel mai aproape de uşă.

În faţa lui, se deschidea o uşă...

Brusc, durerea încetă.

Știa că-i ceda inima. Îl cuprinse panica, dar și ea fu îndepărtată, alungată, de parcă nu lui i-ar fi aparținut, ci unei părți din el, înstrăinată.

Totul era diferit.

Nu vedea.

Nu auzea.

Nu percepea nimic în sensul biologic obișnuit: atingere, miros, gust. Nici măcar corpul nu și-l simțea, uitând unde îi sunt membrele.

Nici un simț, doar...

Doar *tropism*, atracție față de ceva... distant, vast.

Era tot Peter Hobson, inginer, om de afaceri... și altele, cu siguranță.

Da, era tot... Hobson. Peter G. G de la... nu avea importanță. Își amintea...

Nimic. Absolut nimic. Amintirile fugiseră toate.

Bineînțeles. Memoria era biochimică, codificată în rețele neurale. Fusese decuplat de mediul de stocare.

El – un cuvânt neadecvat. S-ar potrivi unul care să nu aibă gen. Mintea...

O minte fără amintiri, fără mofturi hormonale, otrăvuri sau endorfine sau... sau mii de alte chimicale care nu mai știa cum se numesc. Rupt de chimie, divorțat de biologie, separat de realitatea materială.

Tropismul continua, îl trăgea după el spre... ceva.

Ce mai rămâne dintr-un om, odată ce tot ceea însemna trupul și creierul lui fizic e eliminat?

Un singur lucru — singurul care putea supraviețui.

Esența. Scânteia. Miezul.

Sufletul.

Fără gen, fără identitate, fără sentimente, fără amintiri.

Totuși...

Se apropia tot mai mult.

Era mare și vibrant.

Eroare: erau mari și vibrau. Zeci — nu, mii. Nu, mai multe. De zeci de ori mai multe. Miliarde, toate la un loc, funcționau ca unul.

Sufletul ghici ce era, înțelese, în cele din urmă, răspunsurile la întrebările sale. Era o așchie, un rest, un vârf de ac, cea mai mică parte, unitatea indivizibilă fundamentală.

Atomul lui Dumnezeu.

În sfârșit, sufletul se alătură trupului părintesc, se făcu una cu vastitatea, se topi în ea, atinse tot ceea ce a fost și va fi vreodată uman.

Nu era paradisul. Nu era nici infernul.

Era acasă.

„Scriitorul de SF care examinează natura vieţii şi a vieţii după moarte se confruntă cu două riscuri: oferirea de soluţii ridicole, ce nu pot fi demonstrate, şi atragerea asupra sa a nemulţumirii uneia sau a mai multor religii majore. Spre meritul lui, Robert J. Sawyer ocoleşte toate capcanele şi construieşte o premisă fascinantă."

Locus

„O călătorie filozofică şocantă... Sawyer combină ştiinţa cu fantezia într-o poveste extraordinară."

The Edmonton Journal

Savantul Peter Hobson descoperă că, în momentul trecerii în nefiinţă, un curent electric părăseşte creierul uman. El alege să îl numească „suflet", şi această descoperire ridică o serie de întrebări, de la cele ştiinţifice la cele fundamental filozofice şi religioase. Care este scopul vieţii? Ce se întâmplă cu noi după ce murim? Poate fi „sufletul" identificat în mod ştiinţific? Unde se duce el şi cât poate supravieţui în exteriorul corpului? Au animalele „suflet"? Sawyer pune întrebări pertinente despre viaţa după moarte şi despre moralitatea aplicării tehnologiei, în acest roman clasic de science-fiction filozofic.

ISBN 978-973-143-142-0

colecţia nautilus
science fiction

www.nemira.ro